

ผลของการเรียนแบบนำตนเองที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

พิมพ์พิศา เต่าร้าง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

พ.ศ. 2558

**The Effect of Self-Directed Learning on Reading Comprehension Ability
of Mattayomsuksa 2 Students : Thai Language Learning Area**

Pimpisa Taorang

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Education Program

Department of Curriculum and Instruction

College of Education Sciences, Dhurakij Pundit University

2015

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลของวิธีการเรียนแบบนำตนเองที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจ ความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชื่อผู้เขียน	พิมพ์พิศา เต่าร้าง
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รศสุคนธ์ เสวตเวชากุล
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ
ของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองและวิธีการเรียนแบบปกติ 2) เพื่อศึกษาเจตคติของ
นักเรียนที่มีต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเองในการอ่านจับใจความ

วิธีการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา ตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 2 ห้อง
เรียน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความแบบ
ปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 3) แบบบันทึกการอ่านจับใจความจำนวน 6 ชุด 4) แบบ
วัดเจตคติในการเรียนรู้แบบนำตนเองจำนวน 20 ข้อ และ 5) แบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection)
จำนวน 6 ชุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบ
สมมติฐานโดยใช้ Independent Samples t-test

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่ง
สอดคล้องกับสมมติฐาน และมีเจตคติในด้านบวกต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58

Thesis Title	The Effect of Self-directed Learning on Reading Comprehension Ability of Mattayomsuksa 2 Students: Thai Language Learning Area
Researcher	Pimpisa Taorang
Thesis Advisor	Asst. Prof. Dr. Rosukhon Swatevacharkul
Department	Master of Education Program in Curriculum and Instruction Academic
Year	2015

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to compare the reading comprehension ability of the students learning through between the self-directed learning approach, and the traditional approach and 2) to study the students' attitude towards the self-directed learning approach

This research took the form of Research and Development, and the subjects were Mattayomsuksa 2 students studying in the academic year 2015 at Wat Pra Srimahadhat Secondary Demonstration School, Phranakhon Rajabhat University. Two classes were selected by simple random sampling. The research instrument consisted of 1) five lesson plans, 2) students' achievement test of reading comprehension ability consisting of 30 items (four multiple choices), 3) six reading record sheets, 4) students' attitude questionnaire on self-directed learning approach consisting of 20 items and 5) six learning reflection sheets. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and the independent samples t-test was employed to test the hypothesis.

The research results were as follows:

1. The students' learning achievement after learning through the self-directed learning approach was significantly higher than that of the conventional approach at the level of 0.01.
2. The students' attitude after learning through the self-directed learning approach was at the level of "strongly" agree (mean = 4.50 , S.D. = 0.58.)

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาและช่วยเหลือตลอดจนได้คำปรึกษาแนะนำอย่างดีจาก ผศ.ดร.รสสุคนธ์ เสวตเวชากุล ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในการให้คำปรึกษา ตรวจสอบ เสนอแนะและแก้ไขข้อบกพร่องตลอดจนตรวจสอบเนื้อหาให้ครอบคลุมสมบูรณ์ พร้อมด้วยความเอาใจใส่ใกล้ชิดเสมอมา รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณท่านคณะกรรมการ อันประกอบด้วย ศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชติ ทองเอน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.งามทิพย์ วิมลเกษม ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปรับปรุงด้านเนื้อหา อีกทั้งยังให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย ทำให้งานวิจัยในครั้งนี้มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการและนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่กรุณาอำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทดสอบเครื่องมือตลอดจนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ณัฐชยาน์ การุญ ห้วหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียน มัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่กรุณาให้คำปรึกษสนับสนุนด้านเอกสาร และเครื่องมือ และเป็นกำลังใจที่ดียิ่งแก่ผู้วิจัยตลอดการดำเนินการ

คุณค่าและประโยชน์ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเพื่อบูชาพระคุณบิดามารดา ผู้ให้ความอนุเคราะห์ ห่วงใย ดูแลเป็นกำลังใจที่ดียิ่ง ตลอดจนสนับสนุนด้านการศึกษาของผู้วิจัยเสมอมา อีกทั้งบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้เป็นพื้นฐานจนสามารถสำเร็จการศึกษาขั้นนี้ได้

พิมพ์พิศา เต่าร้าง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฉ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	6
1.3 คำถามการวิจัย.....	6
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	6
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	6
1.5.1 ประชากรและตัวอย่าง.....	6
1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา.....	7
1.5.3 เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง.....	7
1.5.4 ระยะเวลา.....	7
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	11
2.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	17
2.3 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการอ่าน.....	20
2.3.1 ความหมายของการอ่าน.....	20
2.3.2 ความสำคัญของการอ่าน.....	21
2.3.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน.....	22

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.3.4 ประโยชน์ของการอ่าน.....	24
2.4 การอ่านจับใจความ.....	26
2.4.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ.....	26
2.4.2 ประเภทของการอ่านจับใจความ.....	26
2.4.3 หลักการอ่านจับใจความ.....	28
2.4.4 ประโยชน์ของการอ่านจับใจความ.....	29
2.5 การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง (Self – Directed Learning).....	30
2.5.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง.....	30
2.5.2 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบนำตนเอง.....	33
2.5.3 รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการเรียนแบบนำตนเอง.....	34
2.5.4 ความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนรู้แบบนำตนเอง.....	35
2.5.5 คุณลักษณะของผู้เรียนแบบนำตนเอง.....	37
2.5.6 บทบาทของครู.....	39
2.5.7 บทบาทของนักเรียนในการเรียนรู้แบบนำตนเอง.....	41
2.6 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเจตคติ.....	43
2.6.1 ความหมายของเจตคติ.....	43
2.6.2 องค์ประกอบของเจตคติ.....	43
2.6.3 ลักษณะของเจตคติ.....	44
2.6.4 การเปลี่ยนแปลงเจตคติ.....	45
2.6.5 ประโยชน์ของเจตคติ.....	46
2.7 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ.....	46
2.7.1 ความหมายของแรงจูงใจ.....	46
2.7.2 ประเภทของแรงจูงใจ.....	47
2.7.3 กระบวนการจูงใจ.....	48
2.7.4 องค์ประกอบของแรงจูงใจ.....	49
2.7.5 หลักการเสริมแรง.....	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.8 เมตาคอกนิชัน (Metacognition).....	51
2.8.1 ความหมายของเมตาคอกนิชัน.....	51
2.8.2 องค์ประกอบของเมตาคอกนิชัน.....	52
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
3. วิธีการดำเนินการวิจัย.....	59
3.1 ประชากรและการคัดเลือกตัวอย่าง.....	59
3.1.1 ประชากร.....	59
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
3.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	60
3.3.1 ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยม.....	61
3.3.2 การอ่านจับใจความภาษาไทย.....	61
3.3.3 การเรียนรู้แบบนำตนเอง.....	62
3.3.4 ทฤษฎีทางจิตวิทยาการเรียนรู้.....	63
3.3.5 การกำหนดรายละเอียดของกิจกรรมในการเรียน.....	63
3.4 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	70
3.4.1 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง.....	70
3.4.2 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ.....	72
3.4.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ.....	73
3.4.4 แบบบันทึกการอ่านจับใจความ.....	75
3.4.5 แบบวัดเจตคติในการเรียนรู้แบบนำตนเอง.....	75
3.4.6 แบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection).....	77
3.5 การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล.....	78
3.5.1 การดำเนินการเก็บข้อมูลในกลุ่มควบคุม.....	79
3.5.2 การดำเนินการเก็บข้อมูลในกลุ่มทดลอง.....	82
3.5.2 การดำเนินการหลังการเรียน.....	88

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการทดลอง.....	90
3.6.1 สถิติพื้นฐาน.....	90
3.6.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	90
3.6.3 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบสมมติฐาน.....	91
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
5. สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	102
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	103
5.2 อภิปรายผล.....	103
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	116
5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน.....	116
5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	116
บรรณานุกรม.....	118
ภาคผนวก.....	125
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	126
ข ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ.....	129
ค แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ.....	138
ง แบบสอบถามวัดเจตคติในการเรียนแบบนำตนเองของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	158
จ แผนการจัดการเรียนรู้.....	164
ประวัติผู้เขียน.....	263

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน.....	13
2.2 โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	18
3.1 การกำหนดจำนวนข้อสอบที่ต้องการให้ครอบคลุมเนื้อหาและตรงตามตัวชี้วัด....	74
3.2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบตามวัตถุประสงค์ต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเอง.....	76
3.3 แบบแผนการทดลอง.....	78
3.4 ตารางแสดงความแตกต่างระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง.....	88
3.5 การใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
4.1 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองและ วิธีการเรียนแบบปกติ.....	94
4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับเจตคติของนักเรียน ที่มีต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเองในการอ่านจับใจความ.....	95
4.3 ตารางวิเคราะห์แบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ที่นักเรียนมีต่อวิธีการเรียน แบบนำตนเองในการอ่านจับใจความ.....	98

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 The PRO Model : The Personal Responsibility Orientation.....	33
3.1 วิธีการอ่านจับใจความด้วยหลัก 5W1H.....	66
3.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเอง.....	69
3.3 การดำเนินการเก็บข้อมูลในกลุ่มควบคุม.....	82
3.4 การดำเนินการเก็บข้อมูลในกลุ่มทดลอง.....	87
3.5 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	89

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แนวการจัดการศึกษา 23(4) กล่าวถึง การจัดการศึกษาโดยให้ความสำคัญด้านความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ ด้านภาษาเน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องเหมือนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น.1) ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตจริง เพราะในชีวิตประจำวันของเราต้องเกี่ยวข้องกับภาษาอยู่เสมอ ภาษาจึงมีบทบาทสำคัญต่อ ความเจริญก้าวหน้าของชีวิตและสังคมมนุษย์อย่างปฏิเสธไม่ได้

ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารและเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต เมื่อมนุษย์ อยู่ร่วมกันเป็นสังคมจำเป็นต้องติดต่อสื่อสารและทำกิจกรรมร่วมกันอยู่ตลอดเวลา การสื่อสารจึง เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งนอกเหนือจากปัจจัยพื้นฐานในการดำรง ชีวิตของมนุษย์ การสื่อสารมี บทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์มาก การสื่อสารมีความสำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบัน ซึ่งได้ ชื่อว่าเป็นยุคโลกาภิวัตน์ เป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร การสื่อสารมีประโยชน์ทั้งในแง่บุคคลและสังคม การสื่อสารทำให้คนมีความรู้และโลกทัศน์ที่กว้างขวางขึ้น การสื่อสารเป็นกระบวนการ การที่ทำให้สังคม เจริญก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง ทำให้มนุษย์สามารถสืบทอดพัฒนา เรียนรู้ และรับรู้ วัฒนธรรมของ ตนเองและสังคมได้ การสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ สร้างสรรค์ความเจริญ ก้าวหน้าแก่ชุมชน และสังคมในทุกด้านด้วยเครื่องหมาย รหัส หรือสัญลักษณ์ต่างๆ โดยเรียกรวมว่า ภาษา

ชีวิตของแต่ละคนย่อมต้องเกี่ยวข้องกับผูกพันกับสังคม คือ กลุ่มคนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่มีใครที่จะอยู่ได้โดยปราศจากสังคมและการอยู่ร่วมกับคนอื่น ซึ่งจะต้องมีความเข้าใจซึ่งกันและ กัน มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ความสนใจ เพื่อให้สังคมเกิดความสงบสุขและพัฒนาไป ข้างหน้าอย่างแท้จริง ดังนั้นการติดต่อสื่อสารจึงเข้ามาเป็นส่วนสำคัญในการเชื่อมโยงมนุษย์ทุก คน เข้าด้วยกัน สามารถทำทั้งการพบปะสื่อสารกันด้วยการสนทนาและอ่านข้อเขียนของกันและกัน สำหรับสังคมปัจจุบันซึ่งเป็นสังคมใหญ่ที่เจริญเติบโตและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การติดต่อกัน

โดยวิธีพบปะสนทนาข้อมเป็นไปได้ในวงจำกัด ดังนั้นการสื่อสารกันโดยการอ่านจึงมีความสำคัญมาก นอกจากนั้นผู้อ่านจำนวนมากยังต้องการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้และความบันเทิง จากหนังสืออีกด้วย

พจนานุกรมออนไลน์เมอริแอม-เว็บสเตอร์ (Merriam-Webster Online Dictionary) นิยามว่า การสื่อสาร หมายถึงกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบุคคล โดยผ่านระบบสัญลักษณ์ สัญญาณ หรือพฤติกรรมที่เข้าใจกัน (www.m-w.com, เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2553) เดนนิส แมคควอล (McQuail, 2005) กล่าวว่า การสื่อสารหมายถึงการให้และการรับความหมาย การถ่ายทอดและการรับสาร ซึ่งรวมถึงแนวคิดของการโต้ตอบ แบ่งปัน และมีปฏิสัมพันธ์กันด้วย ดังนั้นคำว่า “การสื่อสาร” จึงมีความหมายที่กว้างขวางและเลื่อนไหลได้ จึงออกจะเป็นการยากที่จะกำหนดคำนิยามถึง “การสื่อสาร” โดยให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป อย่างไรก็ตาม หนึ่งในนิยามเชิงปฏิบัติการ (working definition) ที่นักวิชาการด้านการสื่อสารทั้งหลายใช้กันมากคือ “การสื่อสารคือการส่ง (transmitting) ข้อมูล (information) จากบุคคลหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่ง” ซึ่งเป็นนิยามที่ทำให้มองเห็นภาพง่าย ๆ ของการสื่อสารได้

ทักษะการอ่านเป็นทักษะหนึ่งในการสื่อสารซึ่งจะประสบผลสำเร็จได้จะต้องมีภาษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เนื้อหาของสารจะไม่สามารถถ่ายทอดได้ถ้าไม่มีภาษา จึงอาจกล่าวได้ว่าภาษาคือตัวนำสาร ภาษาที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารใช้จะดีหรือไม่ดีขึ้นอยู่กับทักษะในการสื่อสาร ถ้าผู้ส่งสารเลือกใช้ภาษาในการเสนอสารที่เหมาะสมกับผู้รับสาร ในด้านความรู้และทักษะการใช้ภาษาจะทำให้เกิดการรับรู้และเข้าใจตรงกัน สุมาลี สิริกุล (2554, น.1) กล่าวว่า การอ่านทำให้มีความรู้เป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการสื่อสาร การปรับวิธีคิด วิธีการทำงานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ การอ่าน คือ ทักษะการใช้ภาษาที่มีบทบาทสำคัญในการรับสารของมนุษย์ที่ช่วยเสริมสร้างองค์ความรู้ สติปัญญาและการแก้ปัญหา ปัจจุบันการอ่านมีความจำเป็นต่อชีวิตยิ่งกว่ายุคที่ผ่านมา เพราะ โลกปัจจุบันเป็นโลกที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว ทั้งด้านวัตถุ วิทยาการ เทคโนโลยี และความนึกคิด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์ต้องรักการอ่านเพื่อจะสามารถติดตามความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้า และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเสาะแสวงหาความรู้ สร้างสติปัญญาในการพัฒนาชีวิต สร้างความบันเทิงใจตลอดจนความจรจโรจใจที่เกิดขึ้น การรู้จักฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจะทำให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี ส่งผลต่อกระบวนการคิดทั้งความคิดแบบวิจารณ์ญาณ การแสดงความคิดเห็น การตีความ และการสังเคราะห์ ทำให้เกิดความชำนาญและมีความรู้กว้างขวาง ประเทินมหาจันทร์ (2530, น.13) กล่าวว่า การอ่านเป็นส่วนหนึ่งของภาษาซึ่งประกอบด้วยการฟัง การพูด การ

อ่าน และการเขียน การอ่านจะเกิดขึ้นได้ย่อมต้องมีการฟัง การดูและการพูด ดังนั้นการอ่านจึงมีลักษณะขอบข่ายที่กว้างขวาง ครอบคลุมกิจกรรมหลายด้าน เช่น การใช้การรับรู้ การเรียนรู้ พัฒนาการ ความสนใจ การตอบสนอง การตัดสินใจ การตั้งแคะระห์ การแก้ปัญหา การจัดลำดับ การอนุมาน ความตั้งใจ การเชื่อมโยง การสรุป การเปรียบเทียบข้อมูล การประเมินค่าอย่างพินิจพิเคราะห์ การใช้สมาธิ การเลือก จินตนาการ การรำลึก การแสดงความคิดเห็น และความคิดแบบวิจรรณญาณทำให้การอ่านเกิดการตอบสนองทางร่างกาย และทางอารมณ์ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเจตคติ บุคลิกภาพ อุปนิสัย ตลอดจนแนวการประพฤติปฏิบัติของผู้อ่านได้ ฉวีวรรณ กุหาภินันท์ (2542, น.3) ได้กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เด็กจนโต การอ่านมีความสำคัญต่อการพัฒนาอาชีพและการศึกษา การอ่านเป็นหัวใจสำคัญในการเรียนการสอน

การอ่านถือว่าเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญและจำเป็นมากในการดำรงชีวิตของมนุษย์ในปัจจุบัน เพราะปัจจุบันวิทยาการและเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวัน เทคโนโลยีต่างๆ ได้เจริญไปมากการติดต่อสื่อสารยิ่งเพิ่มบทบาทสำคัญในทางธุรกิจมากขึ้น สังคมถูกเชื่อมโยงให้เป็นสังคมแห่งข้อมูลข่าวสาร ทุกคนจึงจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านจึงจะเข้าใจและสื่อสารกันได้อย่างตรงตามจุดประสงค์ วรณี โสมประยูร (2542, น.120) สรุปไว้ว่า ประชาชนที่มีประสบการณ์ในการอ่านย่อมจะมีความฉลาดรอบรู้ ซึ่งจะทำให้เป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน มีความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้ที่มีคุณภาพเช่นนี้ย่อมเป็นทรัพยากรอันมีค่ายิ่ง และเป็นปัจจัยในการพัฒนาประเทศต่อไป

สุมาลี ศิริกุล (2554, น.2) ได้สรุปความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์ให้ดีขึ้น เพราะนอกจากการอ่านจะเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้วิชาต่างๆ แล้ว การอ่านยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้วิทยาการต่างๆ ที่ก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและทำให้ผู้อ่านมีข้อมูลประกอบการคิด การตัดสินใจอย่างกว้างขวาง ทำให้รู้ข่าวความเคลื่อนไหว การเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบันได้เป็นอย่างดี ผู้มีทักษะในการอ่านที่ดีย่อมได้รับประสบการณ์มากสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียนในระดับที่สูงขึ้น ผู้ที่จะประสบความสำเร็จในการอ่านได้จะต้องมีองค์ประกอบต่างๆ กล่าวคือ มีความพร้อมในการอ่าน สามารถใช้สติปัญญาแปลความสิ่งที่อ่านและเชื่อมโยงประสบการณ์ของตนกับสิ่งที่อ่านได้ ดังนั้นผู้อ่านเป็น ไม่ใช่เพียงแต่อ่านรู้เรื่องเท่านั้น แต่ต้องอ่านจับใจความสำคัญและอ่านได้เร็ว ตลอดจนสามารถนำทักษะที่อ่านไปเป็นประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้

การอ่านตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น.18) ได้ระบุถึงตัวชี้วัดและสาระแกนกลางในการอ่านของนักเรียน

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไว้ว่า นักเรียนต้องอ่านจับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียดของเรื่องที่อ่านจากสื่อต่างๆ เช่น บทความ บันทึกเหตุการณ์ และบทสนทนาได้ ซึ่งสอดคล้องกับสาระที่ 1 การอ่าน ได้ระบุนุมาตรการฐาน ท 1.1 ไว้ว่า ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน โดยตามหลักสูตรโรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครจัดให้นักเรียนเรียนในรายวิชาภาษาไทยเพิ่มเติมตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในรายวิชา “ภาษาไทยเพิ่มเติม1” ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในรายวิชา “ภาษาไทยเพิ่มเติม2” และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในรายวิชา “ภาษาไทยเพิ่มเติม3” ซึ่งจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้

ทักษะการอ่านจับใจความเป็นสิ่งสำคัญซึ่งนำไปให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการศึกษาและยังเป็นพื้นฐานในการศึกษาในระดับสูงขึ้นไปอีกทั้งยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ พันธุ์ทิพา หลาบบุญเลิศ (2535, น.50) ได้แสดงทัศนะไว้ว่าการอ่านจับใจความ เป็นหัวใจของการอ่าน จะเป็นผลให้เข้าใจจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ การเก็บใจความสำคัญจะเป็นพื้นฐานสำหรับการแสดงความคิดเห็นเชิงวิพากษ์วิจารณ์ หรือศึกษาค้นคว้าเป็นพิเศษในเรื่องนั้นๆต่อไป ปัจจุบันการสอนอ่านจับใจความในรายวิชาภาษาไทยเพิ่มเติม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เขตบางเขน จังหวัดกรุงเทพฯ ยังไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ เมื่อพบว่ามีปัญหาอันพบจากสาเหตุต่างๆหลายด้าน ดังนี้คือ

1. สาเหตุจากนักเรียน พบว่า นักเรียนไม่สามารถเข้าใจจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่องที่อ่าน เก็บใจความสำคัญ ดีความจากสารที่อ่าน วิเคราะห์และประเมินค่าจากสารที่อ่านไม่ได้ ส่งผลให้นักเรียนคิดต่อหรือจินตนาการไปจากเรื่องที่อ่านไม่ได้ ซึ่งสาเหตุนี้พบได้จากในห้องเรียนที่นักเรียนเรียนในรายวิชา “ภาษาไทยเพิ่มเติม2” โดยครูจะพบปัญหาของนักเรียนได้จากการทำแบบฝึกหัดแบบทดสอบในคาบเรียน และรวมไปถึงการซักถามโต้ตอบของครูเพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งนักเรียนไม่สามารถพูดโต้ตอบแสดงความเข้าใจในการเรียนได้ตรงตามจุดประสงค์ เนื่องจากนักเรียนไม่สนใจการอ่าน ไม่เห็นคุณค่าและความสำคัญของการอ่านหนังสือ นักเรียนอ่านหนังสือออกแต่ตีความไม่แตกฉาน อีกทั้งนักเรียนบางคนยังประสบปัญหาอ่านหนังสือไม่ออกและไม่เข้าใจความหมายในคำบางคำอีกด้วย ทำให้นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือ เบื่อหน่ายต่อการเรียนในรายวิชา “ภาษาไทยเพิ่มเติม 2” มีผลเสียต่อทักษะการอ่านอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำไม่บรรลุวัตถุประสงค์โดยจะพบได้จากผลจากการวัดและประเมินระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียน

ปี 2555 ซึ่งมีนักเรียนจำนวนหนึ่งในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สอบไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินผลที่รายวิชากำหนดไว้ ทั้งการวัดและประเมินระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียนไปจนถึงมีผลการเรียนรายปีเป็น 0

2. สาเหตุจากครูผู้สอน พบว่า ครูยังเน้นให้นักเรียนเน้นกระบวนการท่องจำ ไม่ได้ฝึกทักษะกระบวนการให้เพียงพอแก่นักเรียน ไม่กล้าปล่อยให้นักเรียนมีอิสระในการคิด เพราะครูไม่ได้ให้ความสำคัญในการให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ ตีความ วิจารณ์ หรือคิดต่อจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งครูไม่มีความอดทนให้นักเรียนมีเวลาในการใช้ความคิด แต่ครูจะสรุปเรื่องที่อ่านให้นักเรียนเองอันเนื่องจากสาเหตุข้อจำกัดเรื่องเวลาในคาบเรียนน้อยและไม่เพียงพอ ครูจึงอยากรวบรัดให้จบเนื้อหาโดยเร็วภายในคาบเรียน ด้วยเหตุนี้ นักเรียนจึงไม่ได้รับการส่งเสริมให้พัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ จับใจความ หรือตีความเรื่องที่อ่าน จึงใช้วิธีจดจำเนื้อหาจากที่ครูสรุปให้เท่านั้น

3. สาเหตุจากสื่อและวิธีสอน ครูไม่ได้ให้ความสำคัญกับการใช้สื่อการสอนที่แปลกใหม่ อันเนื่องมาจากขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยครูจะใช้วิธีการสอนแบบเดิมๆ คือสอนจากการยืมบรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ แล้วให้นักเรียนอ่านตามสิ่งที่ครูมอบหมาย โดยครูไม่ได้เน้นให้นักเรียนมีอิสระในการคิด ตลอดจนสื่อและวิธีการสอนยังขาดความดึงดูดใจให้นักเรียนอยากอ่าน ไม่มีกิจกรรมสอดแทรกเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการอ่าน ดังนั้นในการสอนอ่านจับใจความครูควรเน้นวิธีการเรียนแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับนักเรียนและประโยชน์สูงสุดที่นักเรียนจะได้รับจากการอ่าน เพื่อให้นักเรียนจะได้นำสิ่งที่ได้จากกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ ไปใช้อย่างแท้จริง

การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง (Self – Directed Learning) เป็นการให้โอกาสนักเรียนวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งครอบคลุมการวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ของตน การตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ การเลือกวิธีเรียนรู้ การแสวงหาแหล่งความรู้ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการประเมินตนเอง โดยครูอยู่ในฐานะกัลยาณมิตร ทำหน้าที่กระตุ้นและให้คำปรึกษานักเรียนในการวินิจฉัยความต้องการ กำหนดวัตถุประสงค์ ออกแบบแผนการเรียนรู้ และจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ แหล่งข้อมูล รวมทั้งร่วมเรียนรู้ไปกับนักเรียนและติดตามประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย การเรียนรู้โดยให้นักเรียนนำตนเองสามารถช่วยฝึกฝนให้นักเรียนพึ่งพาตนเอง และพัฒนาตนเองได้ การนำตนเองและพึ่งพาตนเองจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจภายใน ซึ่งสามารถกระตุ้นความต้องการที่จะเรียนรู้และช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีจุดหมายอันจะส่งผลให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ดี ได้มาก และจดจำได้นานขึ้น รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้มากขึ้นด้วย เนื่องจากนักเรียนมีแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

การให้นักเรียนนำตนเองและเลือกวิธีเรียนรู้อาจช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ดี (ทองจันทร์ หงส์คารมณ, 2531)

ดังนั้นตามเหตุผลที่ผู้วิจัยกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เพื่อนำไปแก้ปัญหาและพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสามารถนำประโยชน์ที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองและวิธีการเรียนแบบปกติ
2. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเองในการอ่านจับใจความ

1.3 คำถามการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองและวิธีการเรียนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่
2. เจตคติด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองอยู่ในระดับใด

1.4 สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง จะสูงกว่าวิธีการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 4 ห้องเรียน รวม 160 คน ซึ่งทางโรงเรียนจัดนักเรียนแต่ละห้องในลักษณะคะแนนความสามารถ

ตัวอย่าง คือ นักเรียน จำนวน 2 ห้องเรียน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จากนั้นสุ่มจับสลากได้ ม. 2/1 มีนักเรียนจำนวน 40 คน เป็นกลุ่มทดลองการอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 มีนักเรียนจำนวน 40 คน เป็นกลุ่มควบคุมการอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนปกติ

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น

1. วิธีการเรียนแบบนำตนเอง
2. วิธีการเรียนแบบปกติ

ตัวแปรตาม

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเอง

ตัวแปรที่ควบคุม

1. เนื้อหาที่ใช้เรียนเป็นเนื้อหาเดียวกันทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
2. เวลาเรียนเท่ากันคือ 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 คาบเรียน คาบเรียนละ 50 นาที
3. การดำเนินการสอนดำเนินการโดยผู้วิจัยสอนเองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

คือ สารที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน โดยใช้บทอ่านจากบทความ ข่าว และเรื่องสั้น

4. ระยะเวลา

ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 สัปดาห์ละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที เป็นระยะเวลา 10 สัปดาห์ รวมทั้งหมด 10 คาบ

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ความสามารถในการอ่านจับใจความ หมายถึง ทักษะการอ่านจับใจที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยนักเรียนเข้าใจเรื่องที้อ่านอย่างเป็นลำดับและแยกสาระสำคัญของเรื่องออกได้ โดยความสามารถในการอ่านจับใจความจะวัดจากผลสัมฤทธิ์การเรียน

วิธีการเรียนแบบนำตนเอง (Self – Directed Learning) หมายถึง การจัดการเรียนการสอน โดยการให้โอกาสนักเรียนวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งนักเรียนสามารถตั้งเป้าหมายหรือ

วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ เลือ่วิธีเรียนรู้ แสวงหาแหล่งความรู้ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเองอย่างมีอิสระ โดยจะมีครูทำหน้าที่กระตุ้นและให้คำปรึกษา

วิธีการเรียนแบบปกติ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการบรรยาย อภิปราย และการใช้สื่อประกอบ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการเรียนรายวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

แบบทดสอบการอ่านจับใจความ หมายถึง แบบทดสอบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง ซึ่งผู้วิจัยทำการทดสอบกับนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

เจตคติ หมายถึง ความเชื่อของนักเรียนในวิธีการเรียนแบบนำตนเองว่าเป็นวิธีการเรียนที่มีคุณค่า มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนของตนซึ่งจะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความที่ดีขึ้น นอกจากนี้เจตคดียังจะสะท้อนถึงความพร้อมและความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักเรียนอีกด้วย โดยจะวัดจากแบบสอบถาม

แบบวัดเจตคติ หมายถึง แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อให้นักเรียนตอบ หลังจากเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนรายวิชาภาษาไทยเพิ่มเติม ท 22201 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนหรือโครงการที่ผู้วิจัยเขียนขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ โดยยึดวัตถุประสงค์การเรียนรู้และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. หากผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในด้านความสามารถในการอ่าน ครูสามารถนำวิธีการเรียนแบบนำตนเองเสนอต่อผู้บริหารเพื่อมาปรับใช้ในกระบวนการเรียนการสอนอย่างจริงจังเพื่อให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ที่เหมาะสมและครูสามารถนำวิธีการเรียนแบบนำตนเองไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนวิชาอื่นๆ ได้อีกด้วย

2. หากผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้างต้น ครู ผู้บริหาร หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องก็จะได้แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนที่ประยุกต์ใช้วิธีการเรียนรู้แบบนำตนเองอย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

3. ครูได้พัฒนาวิธีการสอนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

4. ผลการวิจัยด้านเจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิธีเรียนรู้แบบนำตนเอง จะช่วยสร้างความตระหนักให้แก่ครูถึงความพร้อมและระดับความสามารถในการเรียนแบบนำตนเองของนักเรียน ซึ่งครูจะมีแนวทางในการปรับบทบาทของตนเองให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้วิธีการเรียนรู้แบบนำตนเองส่งผลดีและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ผลของวิธีการเรียนแบบนำตนเองที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย” ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

- 2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- 2.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- 2.3 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการอ่าน
  - 2.3.1 ความหมายของการอ่าน
  - 2.3.2 ความสำคัญของการอ่าน
  - 2.3.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน
  - 2.3.4 ประโยชน์ของการอ่าน
- 2.4 การอ่านจับใจความ
  - 2.4.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ
  - 2.4.2 ประเภทของการอ่านจับใจความ
  - 2.4.3 หลักการอ่านจับใจความ
  - 2.4.4 ประโยชน์ของการอ่านจับใจความ
- 2.5 การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง (Self – Directed Learning)
  - 2.5.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง
  - 2.5.2 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบนำตนเอง
  - 2.5.3 รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการเรียนแบบนำตนเอง
  - 2.5.4 ความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนรู้แบบนำตนเอง
  - 2.5.5 คุณลักษณะของผู้เรียนแบบนำตนเอง
  - 2.5.6 บทบาทของครู
  - 2.5.7 บทบาทของนักเรียนในการเรียนรู้แบบนำตนเอง

2.6 เจตคติ

- 2.6.1 ความหมายของเจตคติ
- 2.6.2 องค์ประกอบของเจตคติ
- 2.6.3 ลักษณะของเจตคติ
- 2.6.4 การเปลี่ยนแปลงเจตคติ
- 2.6.5 หน้าที่และประโยชน์ของเจตคติ

2.7 แรงจูงใจ

- 2.7.1 ความหมายของแรงจูงใจ
- 2.7.2 ประเภทของแรงจูงใจ
- 2.7.3 กระบวนการจูงใจ
- 2.7.4 องค์ประกอบของแรงจูงใจ
- 2.7.5 หลักการเสริมแรง

2.8 เมตาคอกนิชัน

- 2.8.1 ความหมายของเมตาคอกนิชัน
- 2.8.2 องค์ประกอบของเมตาคอกนิชัน

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง ดังนั้น จึงได้กำหนดให้มี 5 สาระการเรียนรู้ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551, น.1)

สาระที่ 1 การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่านเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่างๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ข้อความ รายงานชนิดต่างๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งเป็นทางการและ ไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อนำใจ

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดความรู้สึกในโอกาสต่างๆอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บท ร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษาเพื่อให้เกิด ความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 1 การอ่าน

ตารางที่ 2.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม. 2	1. อ่านออกเสียงร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง	* การอ่านออกเสียงประกอบด้วย - บทร้อยแก้วที่เป็นบรรยายและพรรณนา - บทร้อยกรอง เช่น กลอนบทละคร กลอนนิทาน กลอนเพลงยาวและกาพย์ห่อโคลง
	2. จับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน 3. เขียนผังความคิดเพื่อแสดงความเข้าใจในบทเรียนต่างๆที่อ่าน 4. อภิปรายแสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน 5. วิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริง ข้อมูลสนับสนุน และข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่าน 6. ระบุข้อสังเกตการณ์ชวนเชื่อ การโน้มน้าว หรือความสมเหตุสมผลของงานเขียน	* การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น - วรรณคดีในบทเรียน - บทความ - บันทึกเหตุการณ์ - บทสนทนา - บทโฆษณา - งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ - งานเขียนหรือบทความแสดงข้อเท็จจริง - เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม. 2	7. การอ่านหนังสือ บทความ หรือคำประพันธ์อย่างหลากหลายและประเมินคุณค่าหรือแนวคิดที่ได้จากการอ่าน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาชีวิต	* การอ่านตามความสนใจ เช่น - หนังสืออ่านนอกเวลา - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	8. มีมารยาทในการอ่าน	* มารยาทในการอ่าน

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบายจากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอและมีมารยาทในการอ่าน

2. มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด เขียนบรรยาย บันทึกประจำวัน เขียนจดหมายลาครู เขียนเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เขียนเรื่องตามจินตนาการและมีมารยาทในการเขียน

3. เล่ารายละเอียดและบอกสาระสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม รวมทั้งพูดแสดงความคิดเห็น รู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู พูดสื่อสารเล่าประสบการณ์และพูดแนะนำ หรือพูดเชิญชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด

4. สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ ความแตกต่างของคำและพยางค์ หน้าที่ของคำ ในประโยค มีทักษะการใช้พจนานุกรมในการค้นหาความหมายของคำ แต่งประโยคง่ายๆ แต่งคำคล้องจอง แต่งคำขวัญ และเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

5. เข้าใจและสามารถสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีที่อ่าน รู้จักเพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่น ร้องบทร้องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น ท่องจำบทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจได้

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหาร จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่างๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง รวมทั้งจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน

2. มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ แต่งประโยคและเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสม ใช้แผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพความคิด เพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการต่างๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน

3. พูดย่อแสดงความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู เล่าเรื่องย่อหรือสรุปจากเรื่องที่ฟังและดู ตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู รวมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือจากการฟังและดู โฆษณาอย่างมีเหตุผล พูดย่อตามลำดับขั้นตอนเรื่องต่างๆ อย่างชัดเจน พูดย่อรายงานหรือประเด็นสั้นๆ จากเรื่องที่ฟัง การดู การสนทนา และพุดโน้มน้าวได้อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการดูและพุด

4. สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ สำนวน คำพังเพยและสุภาษิต รู้และเข้าใจชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ชนิดของประโยค และคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ใช้คำราชาศัพท์และคำสุภาพได้อย่างเหมาะสม แต่งประโยค แต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสี่ กลอนสุภาพ และกาพย์ยานี 11

5. เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลงพื้นบ้านของท้องถิ่น นำข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดได้

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

2. เขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษาเขียนคำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่างๆ โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ ชีวประวัติ

อัตชีวประวัติและประสบการณ์ต่างๆ เขียนย่อความ จดหมายกิจธุระ แบบกรอกสมัครงาน เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้าและเขียนโครงการ

3. พุฒแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจารณ์ ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟังและดู นำข้อคิด ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พุฒรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็น ระบบ มีศิลปะในการพูด พุฒในโอกาสต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และพุดโน้มน้าวอย่างมี เหตุผลน่าเชื่อถือ รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดู และพุด

4. เข้าใจและใช้คำราชาศัพท์ คำบาลีสันสกฤต คำภาษาต่างประเทศอื่นๆ คำทับศัพท์ และศัพท์บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างในภาษาพุด ภาษาเขียน โครงสร้างของ ประโยครวม ประโยคซ้อน ลักษณะภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการและไม่เป็นทางการ และแต่งบท ร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ และโคลงสี่สุภาพ

5. สรุปรื่องราววรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทย และคุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดีวรรณกรรมและบทอาขยาน พร้อมทั้งสรุปความรู้ข้อคิดเพื่อนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้องและเข้าใจ ดีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่านได้ วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน แสดงความคิดเห็น โต้แย้งและเสนอความคิดใหม่จากการอ่านอย่างมีเหตุผล คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน เขียน กรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึทัก ย่อความ และเขียนรายงานจากสิ่งที่อ่าน สังเคราะห์ ประเมินค่า และนำความรู้ความคิดจากการอ่านมาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ และ นำความรู้ความคิดไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน

2. เขียนสื่อสารในรูปแบบต่างๆ โดยใช้ภาษาได้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ ย่อความ จากสื่อที่มีรูปแบบและเนื้อหาที่หลากหลาย เรียงความแสดงแนวคิดเชิงสร้างสรรค์โดยใช้โวหาร ต่างๆ เขียนบันทึก รายงานการศึกษาค้นคว้าตามหลักการเขียนทางวิชาการ ใช้ข้อมูลสารสนเทศใน การอ้างอิง ผลิตผลงานของตนเองในรูปแบบต่างๆ ทั้งสารคดีและบันเทิงคดี รวมทั้งประเมินงาน เขียนของผู้อื่นและนำมาพัฒนางานเขียนของตนเอง

3. ตั้งคำถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู มีวิจรรณญาณในการเลือก เรื่อง ที่ฟังและดู วิเคราะห์วัตถุประสงค์ แนวคิด การใช้ภาษา ความน่าเชื่อถือของเรื่องที่ฟังและดู ประเมินสิ่งที่ฟังและดูแล้วนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต มีทักษะการพุดในโอกาสต่างๆ ทั้งที่

เป็นทางการและไม่เป็นทางการโดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง พูดแสดงทรรศนะโต้แย้ง โน้มน้าว และเสนอแนวคิดใหม่อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด

4. เข้าใจธรรมชาติของภาษา อิทธิพลของภาษา และลักษณะของภาษาไทย ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคได้ตรงตามวัตถุประสงค์ แต่งคำประพันธ์ประเภท กาพย์ โคลง ร่ายและฉันท์ ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับกาลเทศะและใช้คำราชาศัพท์และคำสุภาพได้อย่างถูกต้อง วิเคราะห์หลักการ สร้างคำในภาษาไทย อิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทยและภาษาถิ่น วิเคราะห์และประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

5. วิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์วรรณคดีเบื้องต้น รู้และเข้าใจลักษณะเด่นของวรรณคดี ภูมิปัญญาทางภาษาและวรรณกรรมพื้นบ้าน เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีไทย ประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ และนำข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จังหวัด กรุงเทพมหานคร เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีครูจำนวนทั้งหมด 45 คน มีจำนวนนักเรียนในปีการศึกษา 2558 จำนวน 1,007 คน

วิสัยทัศน์

โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เป็นโรงเรียนโครงการพิเศษที่สนับสนุนการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาชีพครูและการค้นคว้าวิจัยโดยจัดการศึกษาพันธกิจ

โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เป็นโรงเรียนโครงการพิเศษ สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มีภารกิจดังต่อไปนี้

1. จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6
2. เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและวิชาชีพอื่นๆ สำหรับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร และสถาบันการศึกษาอื่นๆ
3. เป็นแหล่งการวิจัย ค้นคว้า ทดลอง ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนและนวัตกรรมใหม่ๆ
4. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

โครงสร้างหลักสูตร

โรงเรียนจัดโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษา ดังนี้

1. ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
2. ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โดยจัดโครงการเป็น 3 กลุ่มการ

เรียนตามความถนัดของผู้เรียน

- 2.1 โครงสร้างแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์
- 2.2 โครงสร้างแผนการเรียน คณิตศาสตร์ – ภาษาอังกฤษ
- 2.3 โครงสร้างแผนการเรียน ภาษาอังกฤษ – ภาษาญี่ปุ่น – ภาษาจีน

ตารางที่ 2.2 โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ภาคเรียนที่ 1			ภาคเรียนที่ 2		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต/ชม.	รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต/ชม.
	สาระพื้นฐาน			สาระพื้นฐาน	
ท 22101	ภาษาไทยพื้นฐาน 3	1.5	ท 22102	ภาษาไทยพื้นฐาน 4	1.5
ค 22101	คณิตศาสตร์ 3	1.5	ค 22102	คณิตศาสตร์ 4	1.5
ว 22101	วิทยาศาสตร์ 3	1.5	ว 22102	วิทยาศาสตร์ 4	1.5
อ 22101	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 3	1.5	อ 22102	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 4	1.5
ส 22101	สังคมศึกษา 3	1.5	ส 22102	สังคมศึกษา 4	1.5
ส 22103	ประวัติศาสตร์ 3	0.5	ส 22104	ประวัติศาสตร์ 4	0.5
พ 22101	สุขศึกษา 3	0.5	พ 22102	สุขศึกษา 4	0.5
พ 22103	พลศึกษา 3	0.5	พ 22104	พลศึกษา 4	0.5
ง 22101	การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี 3	0.5	ง 22102	การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี 4	0.5
ง 22143	การสื่อสารข้อมูลและเครือข่าย	0.5	ง 22144	การใช้งานตารางการคำนวณ	0.5
ศ 22101	ศิลปะพื้นฐาน 3	1.0	ศ 22102	ศิลปะพื้นฐาน 4	1.0

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ภาคเรียนที่ 1			ภาคเรียนที่ 2		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต/ชม.	รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต/ชม.
รายวิชาเพิ่มเติม			รายวิชาเพิ่มเติม		
ท 22201	ภาษาไทยเพิ่มเติม 3	0.5	ท 22202	ภาษาไทยเพิ่มเติม 4	0.5
ค 22201	คณิตศาสตร์เพิ่มเติม 3	0.5	ค 22202	คณิตศาสตร์เพิ่มเติม 4	0.5
ว 22201	เครื่องกลและเครื่องผ่อนแรง 3	0.5	ว 22202	สนุกกับอิเล็กทรอนิกส์	0.5
ส 22201	สังคมและวัฒนธรรมไทย	0.5	ส 22202	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในโลกปัจจุบัน	0.5
อ 22201	ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม 3	0.5	อ 22202	ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม 4	0.5
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		
- กิจกรรมแนะแนว		20 ชม.	- กิจกรรมแนะแนว		20 ชม.
- กิจกรรมนักเรียน			- กิจกรรมนักเรียน		
ลูกเสือ/เนตรนารี		20 ชม.	ลูกเสือ/เนตรนารี		20 ชม.
ชุมนุม		20 ชม.	ชุมนุม		20 ชม.
- กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์			- กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์		
รวมหน่วยกิต		13.5	รวมหน่วยกิต		13.5
รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น		30 ชม.	รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น		30 ชม.

คำอธิบายรายวิชา ท22201 ภาษาไทยเพิ่มเติม 3

ฝึกฝนการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว ร้อยกรอง บทอาขยาน วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินคุณค่าวรรณกรรม วรรณคดี ที่กำหนดให้โดยพิจารณาคุณค่าด้านเนื้อหา สังคมและวรรณศิลป์ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ท่องจำบทประพันธ์ที่น่าสนใจและเหมาะสมกับวัย ฝึกฝนการเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินคุณค่าจากเรื่องที่ได้ฟัง ดู และพูด ได้อย่างเข้าใจและใช้ภาษาที่เหมาะสม

รหัสตัวชีวิต

ท 1.1 ม.2/1	ท 1.1 ม.2/2	ท 1.1 ม.2/3	ท 1.1 ม.2/4
ท 1.1 ม.2/5	ท 1.1 ม.2/6	ท 1.1 ม.2/7	ท 1.1 ม.2/8
ท 2.1 ม.2/1	ท 2.1 ม.2/2	ท 2.1 ม.2/3	ท 2.1 ม.2/4
ท 2.1 ม.2/5	ท 2.1 ม.2/6	ท 2.1 ม.2/7	ท 2.1 ม.2/8
ท 3.1 ม.2/1	ท 3.1 ม.2/2	ท 3.1 ม.2/3	ท 3.1 ม.2/4
ท 3.1 ม.2/5	ท 3.1 ม.2/6	ท 4.1 ม.2/1	ท 4.1 ม.2/2
ท 4.1 ม.2/3	ท 4.1 ม.2/4	ท 4.1 ม.2/5	ท 5.1 ม.2/1
ท 5.1 ม.2/2	ท 5.1 ม.2/3	ท 5.1 ม.2/4	ท 5.1 ม.2/5

รวม 32 ตัวชีวิต

2.3 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการอ่าน

2.3.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ มนุษย์เราจะมีความสามารถในการเข้าใจความหมายของตัวอักษรในสิ่งพิมพ์ ตลอดจนสัญลักษณ์ต่างๆ ซึ่งการเข้าใจความหมายของมนุษย์ไม่ใช่เพียงแค่เข้าใจเนื้อเรื่อง แต่มนุษย์สามารถที่จะแปลความ ตีความและขยายความจากสิ่งที่รับสารได้ โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ ประมวลออกมาเป็นความรู้ ความคิดและนำไปใช้ประโยชน์ในการสื่อสารต่อไป ด้วยเหตุนี้จึงมีนักวิจัยหลายท่านได้ศึกษาและให้คำจำกัดความเกี่ยวกับการอ่านไว้ ดังนี้

เปลื้อง ณ นคร (2542, น.14-15) กล่าวว่า การอ่านคือกระบวนการที่จะเข้าใจความหมายของคำที่บันทึกไว้เป็นอักษรหรือตัวหนังสือซึ่งการจะรู้ความหมายของคำใดอย่างชัดเจนนั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละคน

แมนมาส ซวลิต (2542, น.232) ให้แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านว่า การอ่านคือการใช้ศักยภาพของสมองเพื่อรับรู้ แปลความหมายและเข้าใจปรากฏการณ์ของข้อมูลข่าวสาร เรื่องราว ประสบการณ์ความคิด ความรู้สึก จินตนาการ ตลอดจนสาระอื่นๆ ซึ่งมีผู้แสดงออกโดยสัญลักษณ์ที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้น เพื่อสื่อสารการอ่านเป็นทักษะพื้นฐาน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 (2545, น.11) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การอ่านตามตัวหนังสือ ถ้าออกเสียงด้วยเรียกว่า การอ่านออกเสียง ถ้าไม่ออกเสียงเรียกว่า การอ่านในใจ สังเกตหรือพิจารณาดูเพื่อให้เข้าใจ เช่น อ่านสีหน้า อ่านริมฝีปาก อ่านในใจ; ตีความ เช่น อ่านรหัส อ่านลายแทง คิด และนับ

ผจงวาด พูลแก้ว (2547, น.79) ได้กล่าวว่า การอ่าน คือ การแปลความหมายของตัวอักษร เครื่องหมาย สัญลักษณ์ เครื่องสื่อความหมายต่างๆ ที่ปรากฏแก่สายตาออกมาเป็นความคิดความเข้าใจเชิงสื่อสาร แล้วผู้อ่านสามารถนำความคิดความเข้าใจนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ต่อไป

ธัญญา เรื่องแก้ว (2549, น.73) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นสื่อที่มีความหมายและความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคน ช่วยให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญาและผลักดันให้สังคมเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2550, น.75) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิดและเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านตรงกับเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียน ผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิดหรือสาระเรื่องราวที่อ่าน ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น.4) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่าน คือ การเข้าใจในถ้อยคำ ประโยค ข้อความ และเรื่องราวที่อ่าน โดยสามารถอธิบายความหมายของคำ เล่าเรื่อง สรุปเรื่อง และบอกประเด็นสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง

จากการศึกษาความหมายของการอ่านจากผู้วิจัยหลายท่านที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น จึงพอสรุปได้ว่าการอ่าน คือ การแปลความหมายของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่มีการจดบันทึกไว้เพื่อจับใจความ แปลความ ตีความ ขยายความ การรับรู้ข้อความในการเขียนของตนเองหรือของผู้อื่น รวมถึงการเข้าใจเรื่องราว หรือได้รับรสความบันเทิงใจตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียนเป็นการอ่านที่ดีและได้ประโยชน์อย่างแท้จริง

2.3.2 ความสำคัญของการอ่าน

ความสำคัญของการอ่านเป็นรากฐานสำคัญทางการศึกษา ทำให้ผู้อ่านฉลาดรอบรู้ ทันโลก ทันเหตุการณ์ เพิ่มพูนประสบการณ์ความรู้ ช่วยในการพัฒนาสติปัญญาตลอดจนมีบทบาทในการดำเนินชีวิตในด้านประสบการณ์ใหม่ๆ ที่เข้ามาในชีวิตประจำวัน

ศิวกันต์ ปทุมสูติ (2540, น.15) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความคิด ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการการพัฒนาชีวิตในทางที่ดีงาม และยังช่วยประสานความรู้ของมนุษย์ ทุกชาติ ทุกภาษาเข้าด้วยกันทำให้เกิดการพัฒนาสิ่งที่เป็นประโยชน์มากมาย

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, น.3) อธิบายความสำคัญของการอ่านสรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เด็กจนโต สำคัญต่อการพัฒนาอาชีพและการศึกษา นับว่าการอ่านเป็นหัวใจสำคัญในการเรียนการสอน ดังนั้น การอ่านจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องฝึกให้เกิดความชำนาญเพื่อสะสมประสบการณ์ ทำให้เกิดความคิดที่กว้างขวาง เข้าใจเรื่องที่อ่านได้รวดเร็วและถูกต้อง

เสนีย์ วัฒวรรณ (2546, น.132) อธิบายความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นพฤติกรรมการรับสารที่มีความสำคัญ ในปัจจุบันสารที่เป็นความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ ส่วนมากตีพิมพ์เผยแพร่ถึงแม้จะนำเสนอด้านการพูดหรืออ่านผ่านสื่อมาก่อนมักพิมพ์เก็บไว้เป็นหลักฐานในภายหลัง ในสังคมปัจจุบันความสามารถในการอ่านแสดงถึงคุณภาพการเป็นพลเมือง โดยองค์การศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ UNESCO (United Nations Educational Scientific and Cultural Organization) ใช้ความสามารถในการรู้หนังสือของประชากรเป็นหลักเป็นดัชนีบอกระดับการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, น.1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคม การอ่านทำให้เกิดการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและค่านิยมต่างๆรวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลงการดำรงชีวิตพัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดของชีวิต การอ่านจึงมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์อย่างยิ่ง ดังนี้

1. สำคัญต่อชีวิตประจำวัน ความเป็นจริงการอ่านไม่ได้มีความสำคัญต่อนักเรียนนักศึกษาเท่านั้น แต่บุคคลทั่วไปก็อาจแสวงหาความรู้ได้ด้วยการอ่าน การอ่านเป็นสื่อกลางของการเรียนรู้ ผู้อ่านมากย่อมรู้มาก และถ้านำความรู้มาใช้ประโยชน์ต่อสังคม สังคมนั้นย่อมมีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาไปในทางที่ถูกที่ควรอย่างรวดเร็ว ดังนั้น การปลูกฝังให้รักการอ่านตั้งแต่เยาว์วัยจึงเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

2. สำคัญต่อการเรียนการอ่านเป็นหัวใจของการจัดกิจกรรมทั้งหลายในการเรียนการสอน และมีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จ การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญยิ่งอันจะส่งผลต่อการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

จากความสำคัญของการอ่านข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการเรียนการสอนทำให้เพิ่มพูนความรู้ ส่งเสริมประสบการณ์ คนที่อ่านมากย่อมรู้มาก เมื่อมีความรู้มากก็สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองในการดำเนินชีวิต ดังนั้น การอ่านจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่จะต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ

2.3.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน

การอ่านที่ดี ผู้อ่านควรมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่ชัดเจนว่าต้องการรู้สิ่งใดจากการอ่าน ซึ่งในการอ่านหนังสือแต่ละครั้งผู้อ่านจะมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการ ความจำเป็น และความสนใจของแต่ละบุคคล จึงอาจจำแนกจุดมุ่งหมายในการอ่านได้ดังนี้

ลินจง จันทรวราทิตย์ (2542, น.12-13) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านว่ามีหลายประการ ได้แก่

1. อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้
2. อ่านเพื่อต้องการทราบข่าวสารข้อเท็จจริง
3. อ่านเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน
4. อ่านเพื่อปฏิบัติตามและแก้ปัญหาต่างๆ
5. อ่านเพื่อศึกษาค้นคว้าจับสาระความคิด
6. อ่านเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพของตน

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, น.23-25) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านดังนี้

1. อ่านเพื่ออยากรู้อยากเห็น และรู้ข่าวสารข้อมูลต่างๆ อันเป็นความต้องการธรรมชาติของมนุษย์

2. อ่านเพื่อแก้ปัญหา
3. อ่านเพื่อความรู้และเพื่อการศึกษา
4. อ่านเพื่อค้นคว้าและวิจัย
5. อ่านเพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพ
6. อ่านเพื่อรักษาสุขภาพ เป็น โรคต่างๆ ควรจะรักษาอย่างไร
7. อ่านเพื่อปรับปรุงงาน อาชีพ
8. อ่านเพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน เป็นการหาความสนุกสนานเพลิดเพลินโดยไม่ต้อง

ไปดูภาพยนตร์ ละคร โทรทัศน์ ฯลฯ

9. อ่านเพื่อแก้เหงา หรืออ่านเพื่อฆ่าเวลา
  10. อ่านเพื่อไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- พื่อน เปรมพันธ์ (2542, น.105) สรุปจุดมุ่งหมายของการอ่านว่า ได้แก่

1. อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้
  2. อ่านเพื่อความบันเทิง
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, น.5-6) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายเฉพาะของการอ่านไว้ดังนี้
1. ตอบสนองอารมณ์ที่ผู้อ่านพอใจ
  2. ช่วยให้เกิดความเข้าใจความต้องการในชีวิตประจำวัน เพราะการอ่านจะช่วยชดเชยอารมณ์ที่

ขาดหายไป และช่วยตอบสนองความต้องการในส่วนของอารมณ์หรือความรู้สึก ที่ต้องการติดตามเรื่องที่ได้รับฟังจากผู้อื่น

3. ส่งเสริมให้มีความคิดสร้างสรรค์ โดยอาศัยแนวทางจากเรื่องที่อ่าน
4. ส่งเสริมให้มีความกระตือรือร้นในการอ่านเรื่องอื่นๆเพิ่มขึ้น
5. รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดของสมอง

6. ช่วยให้มีความรู้เพิ่มขึ้น สามารถใช้ประกอบการเรียนวิชาอื่นๆ
7. รู้จักสถานที่ที่ไม่เคยเดินทางไปเยือนแต่สามารถหาประสบการณ์ได้จากการอ่าน
8. มีความคิดเป็นอิสระในการเลือกเรื่องที่จะอ่าน มีความเพลิดเพลินโดยอาศัยความรู้และแนวคิดจากการอ่าน ไปสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่นได้
9. เป็นการใช้เวลาพักผ่อน
10. ช่วยให้เกิดความสนใจเรื่องใหม่ๆ
11. ส่งเสริมการฝึกทักษะการอ่านจากขั้นพื้นฐานไปสู่ขั้นที่สูงขึ้น
12. เป็นการฝึกให้มีระดับความคิดสูงขึ้น
13. เปิดเผยความลึกลับในเรื่องราวบางอย่างที่ผู้อ่านยังไม่เคยรู้มาก่อน
14. ช่วยให้มีสุขภาพจิตดีขึ้น
15. ช่วยให้มีความคิดแตกฉานมากขึ้น
16. ส่งเสริมให้ผู้อ่านมีน้ำใจเป็นนักกีฬา
17. นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาแก้ปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเรื่องส่วนตัว
18. ส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ร่วมกับผู้เขียน
19. ส่งเสริมให้ผู้อ่านสามารถเผชิญหน้ากับสถานการณ์ใหม่ๆด้วยความเชื่อมั่นมากยิ่งขึ้น
20. พัฒนาคุณค่าทางสังคม โดยอาศัยความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ให้มากยิ่งขึ้น
21. ช่วยให้อ่านมีหูตากว้างไกลยิ่งขึ้น

จากจุดมุ่งหมายของการอ่านข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การอ่านมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสวงหาความรู้ หาข้อเท็จจริง ศึกษาค้นคว้าในเรื่องราวต่างๆโดยละเอียดเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวที่อ่าน เพื่อความบันเทิง ความเพลิดเพลิน ซึ่งเป็นการคลายเครียดช่วยพัฒนาความรู้สึก และพัฒนาอารมณ์ตลอดจนอ่านเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพที่สามารถทำให้อ่านเข้าสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและสนทนาได้อย่างราบรื่น

2.3.4 ประโยชน์ของการอ่าน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, น.7-8) ได้สรุปประโยชน์ของการอ่านไว้ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาสติปัญญา ให้เกิดความรู้ ความฉลาด เกิดภูมิคุ้มกันที่ดีในชีวิตจิตใจ
2. ทำให้มีความรู้ในวิชาด้านต่างๆ อาจเป็นความรู้ทั่วไปหรือความรู้เฉพาะด้านก็ได้ เช่น การอ่านตำราแขนงต่างๆ หนังสือคู่มือ หนังสืออ่านประกอบในแขนงวิชาต่างๆ
3. ทำให้รอบรู้ทันโลก ทันเหตุการณ์ การอ่านหนังสือพิมพ์ การอ่านจากสื่อสารสนเทศต่างๆ การอ่านสื่อเหล่านี้นอกจากจะทำให้รู้ทันข่าวสารบ้านเมืองและสภาพการณ์ต่างๆในสังคม ทั้ง

ภายในและภายนอกประเทศแล้ว ยังจะได้ทราบข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง บทความ วิจัย คอลัมน์ โฆษณาสินค้าต่างๆอีกด้วย ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับความเป็นอยู่ให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคมของตนในขณะนั้นๆ

4. ทำให้ค้นหาคำตอบที่ต้องการได้ การอ่านหนังสือจะช่วยตอบคำถามที่เราข้องใจ สงสัย ต้องการรู้ได้ เช่น อ่านพจนานุกรมเพื่อหาความหมายของคำ อ่านหนังสือกฎหมายเมื่อต้องการรู้ข้อปฏิบัติ อ่านหนังสือคู่มือและวิธีเรียนเพื่อต้องการประสบความสำเร็จในการเรียน เป็นต้น

5. ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน การอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาดี น่าอ่าน น่าสนใจ ย่อมทำให้ผู้อ่านมีความสุข ความเพลิดเพลิน เกิดอารมณ์คล้อยตามอารมณ์ของเรื่องนั้นๆ ผ่อนคลายความตึงเครียด ได้ข้อคิด และยังเป็นการยกระดับจิตใจผู้อ่านให้สูงขึ้นได้อีกด้วย เช่น อ่านนิทาน นวนิยาย การ์ตูน และเรื่องสั้น เป็นต้น

6. ทำให้เกิดทักษะและพัฒนาการในการอ่าน ผู้ที่อ่านหนังสือสม่ำเสมอย่อมเกิดความชำนาญในการอ่าน สามารถอ่านได้เร็ว เข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ง่าย จับใจความได้ถูกต้อง เข้าใจประเด็นสำคัญของเรื่อง และสามารถประเมินคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้อย่างสมเหตุสมผล เช่น การอ่านบทความ บทความ วิจัย สารคดี และเอกสารทางวิชาการต่างๆ

7. ทำให้ชีวิตมีพัฒนาการเป็นชีวิตที่สมบูรณ์ ก้าวหน้า ประสบความสำเร็จ ประพฤติดี ประพฤติชอบ ผู้อ่านย่อมมีความรู้เรื่องราวต่างๆมาก เกิดความรู้ ความคิดที่หลากหลายกว้างไกล สามารถนำมาเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนให้ชีวิตมีคุณค่าและมีระเบียบแบบแผนที่ดียิ่งขึ้น เช่น การอ่านหนังสือธรรมะ กฎแห่งกรรม มงคลชีวิต ผู้แล้วรวย ชีวิตประวัติ ผลงานของบุคคลดีเด่น เป็นต้น

8. ทำให้มีมนุษยสัมพันธ์ดีและเสริมสร้างบุคลิกภาพ ผู้อ่านมากย่อมรู้มากมีข้อมูลต่างๆ สัมผัสไว้มาก เมื่อสนทนากับผู้อื่นย่อมมีความมั่นใจ ไม่เขินอายเพราะมีภูมิความรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้คำแนะนำแก่ผู้อื่น เช่น การอ่านหนังสือสุขภาพชีวิต นิยายสาร วารสาร สารสุขภาพ หมอชาวบ้าน หนังสือการสร้างมนุษยสัมพันธ์และเพื่อนที่ดีที่ต้องการ เป็นต้น

จากประโยชน์ของการอ่านข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การอ่านทำให้เกิดความรู้ ความคิด ความเพลิดเพลิน และเป็นการฝึกฝนการอ่านอย่างถูกต้องตามอักขรวิธีเพื่อประโยชน์ต่ออาชีพที่ทำให้เกิดความเข้าใจในภาษาอย่างถูกต้อง การอ่านหนังสือมากและรวดเร็วอ่านแล้วจับใจความได้ สามารถตอบปัญหาตอบคำถามจากการอ่านได้ สามารถวิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ได้อย่างมีเหตุผล

2.4 การอ่านจับใจความ

2.4.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งในด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ การอ่านจับใจความจึงเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความจำเป็นต่อการอ่าน เพราะการอ่านทุกประเภทต้องอาศัยการอ่านจับใจความเป็นหัวใจในการอ่านหนังสือทุกชนิด ผู้อ่านจะต้องเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน และจับประเด็นของเรื่องได้

แวมยุรา เหมือนนิล (2541, น.12) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่า การอ่านจับใจความคือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือว่าแต่ละเล่มคืออะไร

อรุณฉวี สายเสมา (2541, น.18) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความคือ การทำความเข้าใจเนื้อเรื่องหรือข้อความที่อ่าน สามารถจับใจความ สาระสำคัญ แปลความให้เข้าใจตรงกับผู้เขียนที่ต้องการสื่อสารกับผู้อ่าน

วันเพ็ญ คุณพิริยะทวี (2548, น.46) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง กระบวนการอ่านเพื่อทำความเข้าใจความหมายของข้อความ หรือเนื้อเรื่อง สามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม และลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง

เสนีย์ วัลลวธรรม และคณะ (2552, น.139) กล่าวว่า ใจความสำคัญคือข้อความสำคัญของเรื่อง การอ่านจับใจความเป็นการทำความเข้าใจและแปลความหมายของเนื้อเรื่อง ทั้งจุดมุ่งหมายและสาระสำคัญ พร้อมทั้งแปลความหมายของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

จากความหมายของการอ่านจับใจความที่กล่าวไว้ข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดความหมายจากสารหรือตัวอักษรออกมาเป็นความคิด การเข้าใจความหมายและแปลความเนื้อเรื่องที่อ่าน จับประเด็นสำคัญของเรื่องได้ รู้จุดมุ่งหมาย สาระสำคัญของคำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความที่เกี่ยวข้องกันอย่างไร สามารถถามตอบจากเนื้อเรื่อง หาประโยคใจความสำคัญ ลำดับเหตุการณ์และสรุปเนื้อเรื่องได้อย่างถูกต้อง

2.4.2 ประเภทของการอ่านจับใจความ

เถกิง พันธุ์เถกิงอมร และวารุณี อุดมชาดา (จิราภรณ์ บุญณรงค์, 2554, น.25-26 อ้างถึงในเถกิง พันธุ์เถกิงอมร, 2528, น.13 และวารุณี อุดมชาดา, 2537, น.23) ได้กล่าวถึงประเภทของการอ่านจับใจความว่ามีอยู่ 2 ประเภท คือ การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม และการอ่านเพื่อจับใจความซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวมเป็นหัวใจในการอ่านหนังสือทุกชนิด เพราะถ้าผู้อ่านไม่สามารถอ่านจับใจความส่วนรวมได้ ก็จะไม่สามารถมองเห็นรายละเอียดข้อปลีกย่อยของเนื้อความในหนังสือหรือเรื่องที่อ่านได้ การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวมนี้เป็นการทำความเข้าใจในเนื้อหา

ของเรื่องทีอ่าน เพื่อให้มองเห็นความสัมพันธ์ของรายละเอียดต่างๆและเข้าใจจุดมุ่งหมายสำคัญของเนื้อเรื่องหรือข้อความทีอ่าน การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวมทำได้ด้วยการพลิกดูหรือกวาดสายตาผ่านหัวข้อต่างๆเพื่อให้ทราบว่ามีโครงเรื่องโดยย่ออย่างไร แต่ละหัวข้อมีความสัมพันธ์กันอย่างไร และมีการดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางด้วยวิธีการเชื่อมโยงเนื้อหาและแนวความคิดตลอดจนข้อมูลต่างๆอย่างไรบ้าง ซึ่งขั้นนี้อาจมีการจดบันทึกย่อเพื่อป้องกันการลืมได้อีกทางหนึ่ง การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวมนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านหลายๆด้านคือ

1. สามารถตัดสินใจได้ว่าหนังสือนั้นมีคุณค่าหรือสาระพอที่จะอ่านอย่างละเอียดหรือไม่
2. สามารถรู้ได้ว่าผู้อ่านมีพื้นความรู้และประสบการณ์ที่จะอ่าน โดยตลอดเล่มหรือไม่
3. เป็นแนวทางให้ผู้อ่านสามารถไปค้นคว้าหาหนังสือที่ปรากฏอยู่ในบรรณานุกรม มาประกอบการอ่านหนังสือนั้นได้
4. เป็นการประหยัดเวลาแก่ผู้อ่านที่มีเวลาจำกัด เช่น ในห้องสมุด หรือร้านขายหนังสือที่ต้องใช้เวลาอันจำกัด
5. ช่วยในการเตรียมตัวสอบ เพราะในการจัดลำดับโครงร่างส่วนรวมของหนังสือด้วยวิธีนี้ทำให้จดจำเนื้อหาส่วนรวมได้แม่นยำ

ส่วนการอ่านเพื่อจับใจความ เป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจใจความสำคัญของเนื้อเรื่องหรือข้อความ ผู้อ่านทีมีความชำนาญอาจไม่จำเป็นต้องอ่านทุกตัวอักษร ในขณะที่ผู้อ่านทีมีประสบการณ์น้อยต้องอ่านอย่างพิถีพิถารณา จึงจะสามารถจับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องหรือข้อความนั้นๆได้ ใจความสำคัญนั้นมิได้มีความหมายจำกัดเพียงแคเนื้อเรื่องทีสำคัญเท่านั้น นักอ่านทีคืออาจจะเก็บสาระสำคัญ (Theme) ของหนังสือ อาจกล่าวว่หาแก่นของย่อหน้า หาข้อความทีสำคัญที่สุด วิธีในการอ่านจับใจความสำคัญนั้น ผู้อ่านจะต้องพิจารณาสัดส่วนต่างๆทีเป็นรายละเอียดข้อปลีกย่อยแต่ละย่อหน้า คือ

1. ตัวอย่างทีประกอบในย่อหน้า
2. ส่วนขยายความหรือรายละเอียดต่างๆ
3. สำนวนโวหาร อุปมาอุปไมย ข้อความเปรียบเทียบทั้งหลาย
4. ตัวเลข สถิติ วันเดือนปี
5. คำถามหรือคำพูดของผู้เขียนซึ่งเป็นช่วยขยายใจความสำคัญ

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความมี 2 ประเภท ได้แก่ การอ่านจับใจความส่วนรวม และการอ่านจับใจความสำคัญ การอ่านจับใจความส่วนรวมเป็นการอ่านจับใจความเพื่อทำ

ความเข้าใจเนื้อหาเพื่อให้มองเห็นความสัมพันธ์ของรายละเอียดว่าสัมพันธ์กันอย่างไร ส่วนการอ่านจับใจความสำคัญเป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจ ใจความสำคัญของเนื้อเรื่องหรือข้อความ

2.4.3 หลักการอ่านจับใจความ

หลักในการอ่านจับใจความมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการอ่านหนังสือทุกประเภทและยังเป็นพื้นฐานในการอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นเพื่อวิเคราะห์ วิวิจารณ์ ตีความ หรือขยายความสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน

แวมมยุรา เหมือนนิล (2541, น.17) กล่าวว่า พฤติกรรมการอ่านที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนอ่านจับใจความได้หรือไม่ ควรมีทักษะดังนี้

1. การจัดลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่าน และสามารถเล่าได้โดยใช้คำพูดของตนเอง
2. การบอกเล่าความทรงจำจากการอ่านในสิ่งที่เฉพาะเจาะจงได้ เช่น ข้อเท็จจริง
3. รายละเอียด ชื่อ สถานที่ เหตุการณ์ วันที่ ฯลฯ
4. การปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะหลังการอ่านได้
5. การรู้จักแยกข้อเท็จจริง ความคิดเห็นหรือจินตนาการได้
6. การรวบรวมข้อมูลใหม่กับข้อมูลเก่าที่มีอยู่แล้ว
7. การเลือกความหมายที่ถูกต้องและนำไปใช้ได้
8. การให้ตัวอย่างประกอบได้
9. การจำแนกใจความสำคัญ และส่วนใจความสำคัญได้
10. การกล่าวสรุปได้

ทัศนีย์ สุขเมธี (2542, น.88) กล่าวถึง การสอนอ่านจับใจความว่าเป็นการอ่านในใจโดยมุ่งเน้นแต่เนื้อเรื่อง ไม่ต้องพะวงกับการออกเสียง โดยครูแนะนำให้ตั้งคำถามกับตัวเองจากเรื่องที่อ่านว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ที่ไหน อย่างไร และในการสอนของครูควรแนะแนวทางในการอ่านหรือเลือกจุดมุ่งหมายในการอ่านเสียก่อน เพื่อที่จะช่วยให้การอ่านจับใจความได้ผลดี เช่น

1. อธิบายคำบางคำที่มีความหมายพิเศษหรือคำที่ควรทราบก่อน เพื่อไม่ให้มีปัญหาในการเข้าใจความหมายในขณะที่อ่านจับใจความ
2. ให้นักเรียนมีจุดมุ่งหมายในการอ่านหรืออาจมีการตั้งคำถามเพื่อให้ค้นหาคำตอบ จะช่วยให้นักเรียนอ่านจับใจความได้ดีขึ้น
3. มีการสนทนาเกี่ยวกับเค้าโครงเรื่องที่จะให้อ่านก่อน หรือสนทนาเกี่ยวกับภาพหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่จะให้อ่าน
4. กำหนดเนื้อหาและเวลาที่ใช้อ่านอย่างเหมาะสมกับระดับ วัย และความสามารถ

จากข้อมูลเกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความคือการอ่านในใจโดยมุ่งเน้นเอาสาระของเรื่องโดยไม่มีการอ่านออกเสียง ตลอดจนฝึกให้นักเรียนอ่านเพื่อทำความเข้าใจในเรื่องราวที่กำหนดให้ การบอกรายละเอียด การจัดลำดับเหตุการณ์ การบอกถึงเหตุและผล โดยครูจะเป็นผู้ตั้งคำถามให้นักเรียนตอบตามเรื่องราวที่อ่าน

2.4.4 ประโยชน์ของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็น การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความ สำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง ซึ่งใจความสำคัญ หมายถึง ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าหรือเรื่องนั้นทั้งหมด ทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องได้ง่าย โดย ซึ่งในการอ่านทุกครั้ง ไม่ว่าจะป็นสารคดี บันเทิงคดี หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ตำรา บทความต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งงานเขียนประเภทจดหมาย สิ่งสำคัญที่ผู้อ่านต้องการ คือ สามารถอ่านจับใจความของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องและเข้าใจในเนื้อหาของเรื่องที่อ่านได้ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และถ้าผู้อ่านอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้อ่านจึงมีมากมาย ดังนี้

สำเนียง มณีกาญจน์ (2548, น.23) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านจับใจความสรุปได้ว่าการอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่ทำให้เป็นคนที่น่าสนใจเพราะอ่านมากทำให้มีความคิดลึกซึ้งกว้างขวาง ดังนั้นการอ่านจับใจความเป็นทักษะที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการเรียนและในชีวิตประจำวัน

เสนีย์ วิลาวรรณ (2552, น.128) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านจับใจความไว้ว่า

1. สามารถตัดสินใจได้ว่าหนังสือนั้นมีคุณค่าหรือสาระที่จะอ่านอย่างละเอียดหรือไม่
2. สามารถรู้ได้ว่าผู้อ่านมีความรู้หรือประสบการณ์ที่จะอ่านโดยตลอดเล่มหรือไม่
3. เป็นแนวทางให้ผู้อ่านสามารถไปค้นคว้าหนังสือที่ปรากฏในบรรณานุกรม อ่านประกอบหนังสือเล่มนั้นได้
4. เป็นการประหยัดเวลาแก่ผู้อ่านที่มีเวลาจำกัด เช่น ในห้องสมุด หรือร้านขายหนังสือเพื่อช่วยในการตัดสินใจว่า ควรยืมหรือซื้อหนังสือเล่มนั้นหรือไม่
5. ช่วยในการเตรียมตัวสอบ เพราะทำให้จดจำเนื้อหาได้แม่นยำ

จากทัศนะดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปเกี่ยวกับประโยชน์ของการอ่านจับใจความได้ว่าการอ่านจับใจความทำให้ผู้อ่านเป็นบุคคลที่น่าสนใจเพราะผู้อ่านมากจึงทำให้เกิดความรู้ ความคิดที่ลึกซึ้งและเป็นการฝึกฝนการอ่านอย่างถูกต้องตามอักขรวิธีเพื่อประโยชน์ต่ออาชีพที่ทำได้เกิดความเข้าใจในภาษาอย่างถูกต้อง การอ่านหนังสือมากและรวดเร็วอ่านแล้วจับใจความได้ สามารถตอบปัญหาตอบคำถามจากการอ่านได้ สามารถวิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล

2.5 การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง (Self-Directed Learning)

2.5.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง

การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง (Self-Directed Learning) เป็นแนวคิดที่พัฒนาขึ้นในหลายประเทศและหลายวัฒนธรรมปัจจุบันได้รับความสนใจอย่างมากจากนักการศึกษาและสถาบันการศึกษาต่างๆ และกำลังมีการพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเองตั้งแต่ ค.ศ. 1980 เป็นต้นมา

ทองจันทร์ หงส์ถาวรภักดิ์ (2531, อ้างถึงในทิสนา แจมมณี, 2553) อธิบายว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง (Self-Directed Learning) หมายถึง การให้โอกาสนักเรียนวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งครอบคลุมการวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ของตน การตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ การเลือกวิธีการเรียนรู้ การแสวงหาแหล่งความรู้ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการประเมินตนเอง โดยครูอยู่ในฐานะกัลยาณมิตร ทำหน้าที่กระตุ้นและให้คำปรึกษานักเรียนในการวินิจฉัยความต้องการ กำหนดวัตถุประสงค์ ออกแบบแผนการเรียนรู้ และจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ แหล่งข้อมูล รวมทั้งร่วมเรียนรู้ไปกับนักเรียนและติดตามประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย

โนลส์ (Knowles 1975, p.36 อ้างถึงในอนิรุทธ์ สติมัน, 2550) ให้ความหมายของการเรียนแบบนำตนเองตนเองว่า การเรียนรู้แบบนำตนเองเป็นกระบวนการที่บุคคลคิดริเริ่มเอง ในการวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ กำหนดจุดมุ่งหมาย เลือกวิธีการเรียนจนถึงการประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ ทั้งนี้โดยได้รับหรือไม่ได้รับการช่วยเหลือจากผู้อื่นก็ตาม

โนลส์ (Knowles 1975 อ้างถึงในศิรินันท์ สามัญ, 2547) ให้ข้อคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยการเรียนรู้แบบนำตนเอง สรุปได้ดังนี้

1. ผู้ที่เริ่มเรียนรู้ด้วยตนเอง จะเรียนรู้ได้มากกว่าและดีกว่าผู้ที่รอรับจากผู้อื่น ผู้เรียนที่เรียนรู้โดยชี้นำตนเองจะเรียนอย่างตั้งใจ อย่างมีจุดมุ่งหมายและอย่างมีแรงจูงใจสูง นอกจากนั้นยังใช้ประโยชน์จากการเรียนรู้ได้ดีกว่าและยาวนานกว่าผู้ที่รอรับ ความรู้
2. การเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง สอดคล้องกับการจิตวิทยาพัฒนาการ กล่าวคือ เด็กตามธรรมชาติต้องฟังฟังผู้อื่นและต้องการผู้ปกครองปกป้องเลี้ยงดูและ ตัดสินใจแทน เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ก็พัฒนาขึ้นให้มีความอิสระ ฟังฟังจากภายนอกลดลง และเป็นตัวเองจนมีคุณลักษณะการเรียนรู้แบบนำตนเอง
3. นวัตกรรมใหม่ รูปแบบของกิจกรรมการศึกษาใหม่ เช่น ห้องเรียนแบบเปิดศูนย์การเรียนรู้ independent study เป็นต้น เป็นรูปแบบของกิจกรรมการศึกษาที่เพิ่มบทบาทของผู้เรียน ให้

ผู้เรียนรับผิดชอบกระบวนการเรียนรู้ของตนเองเพิ่มมากขึ้น ในลักษณะเรียนรู้โดยชี้นำตนเองเพิ่มมากขึ้น

4. การเรียนรู้โดยชี้นำตนเองเป็นลักษณะการเรียนรู้เพื่อความอยู่รอดของ มนุษย์ตามสภาพความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลาและทวีความรวดเร็วมากขึ้น ตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยี การเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิตของมนุษย์โลก

วัตสันและทาร์ป (Watson and Tharp, 1977, p.11 อ้างถึงในศิริพันธ์ สามัญ, 2547) กล่าวว่า “การเรียนรู้แบบนำตนเองคือ ความสามารถในการแสดงออกถึงค่านิยมของบุคคล รวมถึงการเลือกเป้าหมาย การออกแบบยุทธศาสตร์ การประเมินผลลัพธ์ การปรับกลยุทธ์ และการคงไว้ซึ่งพฤติกรรมที่มีคุณค่า”

สเคเจอร์ (Skager, 1977, p.133 อ้างถึงในศิริพันธ์ สามัญ, 2547) กล่าวว่า “การเรียนรู้แบบนำตนเองเป็นประสบการณ์เรียนรู้ส่วนบุคคล ผู้เรียนมีเป้าหมายในการพัฒนาทักษะความสามารถในการวางแผน การบริหารจัดการ และการประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง ในฐานะสมาชิกกลุ่มที่มีการเรียนแบบร่วมมือ”

ดิกสัน (Dixon, 1992, p.1789 อ้างถึงในคณาพร คมสัน, 2540) กล่าวว่า “การเรียนรู้แบบนำตนเองเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนแต่ละคนอาจได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นหรือไม่ก็ได้ในการวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง ตั้งเป้าหมายในการเรียน ระบุนุคคลที่เกี่ยวข้อง แหล่งความรู้ สื่ออุปกรณ์ในการเรียนรู้รวมทั้งการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง”

Brockett&Hiemstra (1991 อ้างถึงในเกียรติศักดิ์ วชิศิริ, 2553) สรุปประเด็นที่อาจยังมีผู้เข้าใจผิดพลาด เกี่ยวกับแนวคิดการเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง ดังนี้

1. การชี้นำตนเองเป็นคุณลักษณะที่มีอยู่ในทุกคน เพียงแต่จะมีมากหรือน้อยเท่านั้น ขึ้นอยู่กับสถานการณ์การเรียนรู้

2. บทบาทของผู้เรียน คือมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้เป็นหลักใหญ่และเป็นผู้ที่ตัดสินใจวางแผน และเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ การดำเนินการตามแผนการประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ ทั้งหมดนี้อาจเกิดขึ้นตามลำพัง หรือเกิดในกลุ่มผู้เรียนกลุ่มเล็กหรือกลุ่มใหญ่ที่ผู้เรียนจะร่วมรับผิดชอบ ในการเรียนรู้ของเขา

3. คำว่าการชี้นำตนเองในการเรียนรู้ หรือการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง จะเน้นความรับผิดชอบของผู้เรียน และเชื่อในศักยภาพที่ไม่สิ้นสุดของมนุษย์ (never-ending potential of human)

4. การชี้นำตนเองในการเรียนรู้ ก่อให้เกิดผลด้านบวกของการเรียนรู้ ตัวอย่างเช่น ผู้เรียนจดจำได้มากขึ้น เกิดความสนใจในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสนใจในเนื้อหามากขึ้น มีทัศนคติที่เป็นบวกต่อผู้สอนมากขึ้น มั่นใจในความสามารถเรียนรู้ได้ของตนเองมากขึ้น

5. กิจกรรมการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองมีหลากหลายรูปแบบ เช่น การอ่าน การเขียน การเสาะหาความรู้โดยการสัมภาษณ์ การศึกษาเป็นกลุ่ม ทักษะศึกษา การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญหรือผู้สอน การหาความรู้โดยใช้คอมพิวเตอร์ หรือแม้กระทั่งการเรียนรู้จากสื่อ เช่น ชุดการเรียน โปรแกรมการเรียน โปรแกรมการเรียนของคอมพิวเตอร์ รวมทั้งสื่อช่วยการเรียนรู้ในรูปแบบอื่น ๆ

6. ในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองที่ประสบผลสำเร็จ ผู้อำนวยความสะดวกจะต้องมีบทบาทในการร่วมปรึกษา แลกเปลี่ยนความคิด เป็นแหล่งความรู้ตามที่ต้องการ มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้เรียน มีส่วนร่วมในการถ่ายโอนบทบาทการเรียนการสอนและสนับสนุนให้ผู้เรียนคิดอย่าง แดกจกาน (critical thinking)

7. การชี้นำตนเองเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เป็นวิธีที่ผู้เรียนมีอิสระในการแก้ปัญหา ซึ่งไม่จำกัดว่าจะเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมที่เป็นประชาธิปไตยเท่านั้น

8. การเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองสามารถเกิดขึ้นได้ในประชาชนทุกหมู่เหล่า ไม่จำกัดเพียงกลุ่มใด เชื้อชาติใดเท่านั้น

9. หากผู้สอนให้ความไว้วางใจแก่ผู้เรียน ผู้เรียนส่วนใหญ่จะเรียนรู้อย่างเต็มที่และทุ่มเทในการเรียนรู้เพื่อคุณภาพ

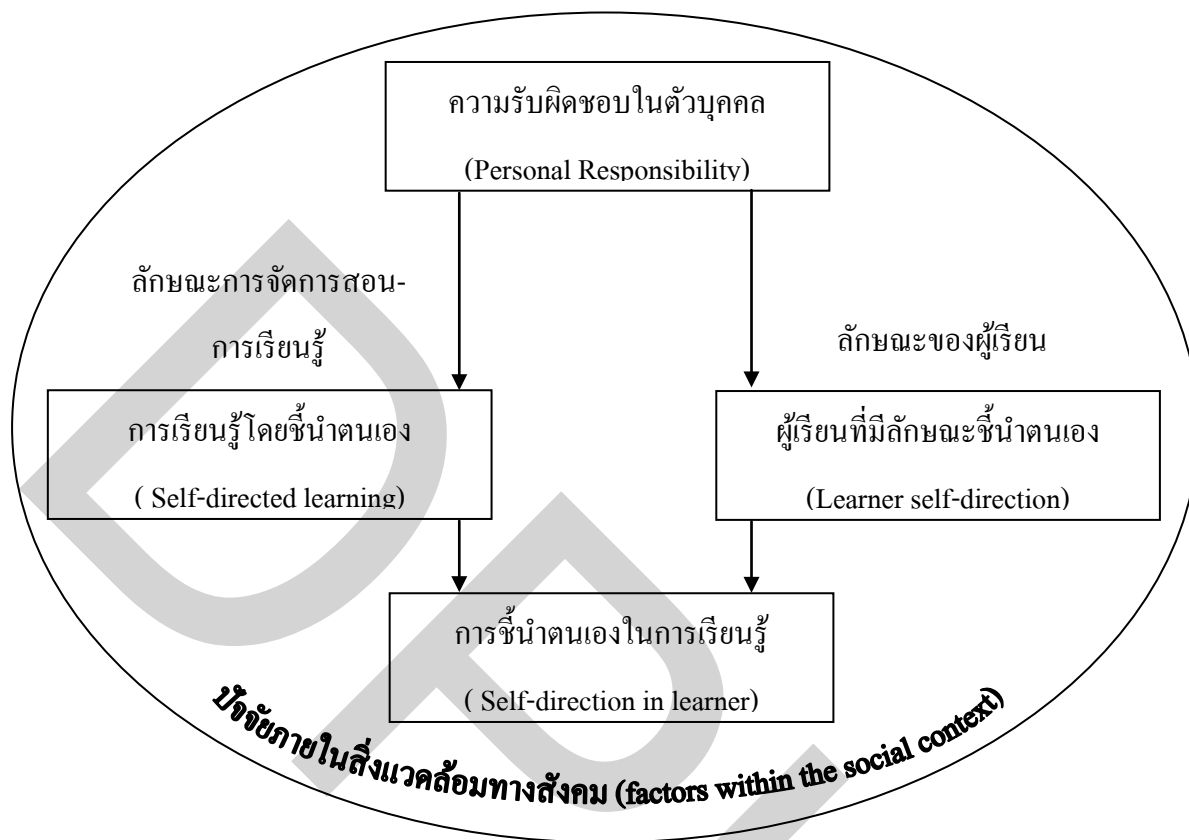
10. การเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง ไม่สามารถแก้ปัญหาในการเรียนรู้ได้ทุกปัญหา ในบางกรณีอาจมีข้อจำกัดบ้าง เช่น ในบางสังคมและวัฒนธรรม

จากความหมายของการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองตามที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการเรียนรู้แบบนำตนเอง หมายถึง การให้โอกาสนักเรียนวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้ที่มีกระบวนการเป็นระบบผู้เรียนมีส่วนร่วม หรือถูกกระตุ้นให้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งครอบคลุมการวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ของตน การตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ การเลือกวิธีเรียนรู้ การแสวงหาแหล่งความรู้ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการประเมินตนเอง โดยครูอยู่ในฐานะกัลยาณมิตร ทำหน้าที่กระตุ้นและให้คำปรึกษานักเรียนในการวินิจฉัยความต้องการ กำหนดวัตถุประสงค์ ออกแบบแผนการเรียนรู้ และจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ แหล่งข้อมูล รวมทั้งร่วมเรียนรู้ไปกับนักเรียนและติดตามประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย

2.5.2 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบนำตนเอง

(Ralph G. Brockett and Roger Hiemstra, 1991 อ้างถึงในชัยฤทธิ์ โพธิสุวรรณ, 2544) ได้เสนอองค์ประกอบเพื่อความเข้าใจในกรอบแนวคิดของการเรียนแบบนำตนเองในการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Self-Direction in Adult Learning)

PRO Model : The Personal Responsibility Orientation โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 2.1 The PRO Model : The Personal Responsibility Orientation

1. ความรับผิดชอบในตัวบุคคล (personal responsibility) หมายถึง การกระตุ้นเพื่อให้เกิดความตระหนักในความจะเป็นที่จะต้องมีการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในตนเองในการที่จะตัดสินใจเรียนรู้ การวางแผนการเรียนรู้ การดำเนินงาน และการประเมินตนเองในการเรียนรู้
2. ผู้เรียนที่มีลักษณะชี้นำตนเอง (learner self-direction) หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะตัวหรือบุคลิกภาพของผู้เรียนที่เอื้อและสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะที่เกิดจากภายในตัวของผู้เรียนเอง
3. การเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง (self-directed learning) หมายถึง กิจกรรมที่เกิดขึ้นในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง ซึ่งอาจเกิดจากการจัดการของผู้สอน หรือการวางแผนการเรียนรู้ของผู้เรียนเอง แต่ความสำคัญของผู้สอนนั้นจะเป็นเพียงผู้คอยช่วยเหลือ เสนอแนะ แนะนำ หรืออำนวยความสะดวก

ความสะดวกในการเรียนรู้เท่านั้น ส่วนการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมดนั้นจะเป็นการดำเนินการโดยผู้เรียนทั้งสิ้น

4. ปัจจัยแวดล้อมทางสังคม (The Social Context) หมายถึง การคำนึงถึงสภาพแวดล้อมทางสังคมของผู้เรียนซึ่งผู้เรียนยังคงสภาพความเป็นอยู่จริงในสังคม เช่น สภาพครอบครัว การทำงาน สิ่งแวดล้อม ฯลฯ

กระบวนการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง Knowles (1975 อ้างถึงในอนิรุทธ์ สติมัน, 2550) ได้อธิบายถึงกระบวนการของการชี้นำตนเอง (self-direction) ว่าประกอบด้วย

1. เกิดจากความริเริ่มในตัวของบุคคลโดยจะมีความช่วยเหลือจากคนอื่นหรือไม่ก็ตาม
2. วิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้
3. คิดวิธีการในการเรียนรู้เพื่อไปยังจุดมุ่งหมาย
4. เลือกแหล่งทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้
5. เลือกและดำเนินการตามวิธีการและยุทธศาสตร์ในการเรียนรู้
6. ทำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2.5.3 รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการเรียนแบบนำตนเอง

กริฟฟิน (Griffin, 1983 อ้างถึงในศิรินันท์ สามัญ, 2547) ได้แบ่งรูปแบบการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองออกเป็น 5 รูปแบบดังนี้

1. รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้สัญญาการเรียนรู้ (learning contract) เป็นเครื่องในการเรียนด้วยตนเองตามแนวความคิดการเรียนรู้เป็นกลุ่มของโนลส์ (the Knowles group learning stream)
  2. รูปแบบการใช้โครงการเรียนรู้ (learning project) เป็นตัวบ่งชี้การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองตามแนวคิดโครงการ เรียนแบบผู้ใหญ่ของทัฟ (the Tough adult learning project stream)
  3. รูปแบบการใช้บทเรียนสำเร็จรูป (individualized program instruction) ตามแนวคิดของสกินเนอร์ (Skinner) แต่เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการนำของครู (teacher-directed learning)
  4. รูปแบบที่ไม่ใช่การจัดการเรียนการสอนทั่วไป (non-traditional institutional) ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนที่เรียนโดยสมัครใจ หวังที่จะได้ความรู้ เช่น การศึกษาที่จัดขึ้นสำหรับบุคคลภายนอกให้ได้รับประกาศนียบัตร การศึกษาที่เป็นหน่วยประสบการณ์ชีวิต เป็นต้น
  5. รูปแบบการเรียนรู้ประสบการณ์ชีวิต (experiential learning)
- เบาวด์ (Boud, 1982 อ้างถึงในศิรินันท์ สามัญ, 2547) ได้สรุปรูปแบบการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองไว้ว่ามี 5 รูปแบบดังนี้

1. การเรียนรู้แบบใช้สัญญาการเรียนรู้ (learning contracts) การเรียนแบบนี้ผู้เรียนวางแผน โดยเขียนสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งวิธีการวัดประเมินผลซึ่งจะมีการตรวจสอบความ ถูกต้องของผลงานกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในสัญญาจากผู้ร่วมงาน

2. การเรียนแบบการทำงานตัวต่อตัว (one-to-one learning) การเรียนแบบนี้ผู้เรียนทำงาน เป็นคู่ช่วยอำนวยความสะดวกซึ่งกันและกันในการทำงาน

3. การเรียนแบบวางแผนการทำงานโดยผู้เรียน (student planned courses) การเรียนแบบนี้ นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มในการริเริ่ม โครงการและนำสู่การ ปฏิบัติ

4. การเรียนแบบมีระบบสนับสนุนจากเพื่อน (peer support systems) การเรียนแบบนี้ผู้เรียน ที่เริ่มใหม่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้เรียนที่มี ประสบการณ์มากกว่า

5. การเรียนแบบร่วมมือกันประเมิน (collaborative assessment) การเรียนแบบนี้ผู้เรียน ร่วมมือกันกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน และตัดสินผู้เรียนด้วยกัน

โกรว์ (Grow, 1991, p. 144-145 อ้างถึงในศิรินันท์ สามัญ, 2547) เสนอรูปแบบการ เรียนรู้โดยการชี้นำตนเองตามขั้นตอน (staged self-directed learning model: SSDL) ไว้โดยมีขั้นตอน 4 ขั้น ได้แก่

1. ครูนำโดยการชักจูง อธิบาย หรือให้ลองฝึกหัด
2. ครูจูงใจให้ผู้เรียนสนใจโดยการบรรยาย การอภิปรายโดยครูเป็นผู้นำ ให้ตั้งเป้าหมาย และกำหนดกลยุทธ์วิธีการเรียน
3. นักเรียนเรียนโดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน การอภิปรายกลุ่ม หรือ การจัดสัมมนา
4. นักเรียนชี้นำตนเองโดยครูเป็นที่ปรึกษา ทำได้โดยการลองฝึกด้วยตนเอง เช่น การ ฝึกงาน การค้นคว้า การทำงานรายบุคคล หรืองานกลุ่ม

2.5.4 ความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนรู้แบบนำตนเอง

โนลส์ (Knowles, 1975, p. 14-15 อ้างถึงในศิรินันท์ สามัญ, 2547) กล่าวถึงความสำคัญ และ ประโยชน์ของการเรียนรู้แบบนำตนเองโดยสรุปออกได้ดังนี้

1. บุคคลที่เรียนรู้แบบนำตนเองจะเรียนได้มากกว่า ดีกว่า มีความตั้งใจและแรงจูงใจสูง สามารถนำผลการเรียนรู้ไปใช้ได้ดีกว่า ยาวนานกว่าผู้ที่เรียนโดยเป็นเพียงผู้รับการถ่ายทอดจากครู
2. การเรียนรู้แบบนำตนเองสอดคล้องกับพัฒนาการทางจิตวิทยา และกระบวนการทาง ธรรมชาติ ทำให้บุคคลมีแนวทางบรรลุผลภาวะจากลักษณะหนึ่งไปสู่อีกลักษณะหนึ่งได้ เช่น

ความต้องการพึ่งพาผู้อื่น	สู่	ความเป็นตัวของตัวเอง
ความสามารถต่ำ	สู่	ความสามารถสูงขึ้น

ความรับผิดชอบต่ำ	สู่	ความรับผิดชอบสูงขึ้น
การไม่ยอมรับตนเอง	สู่	การยอมรับตนเอง
การเลียนแบบ	สู่	การคิดริเริ่ม

3. การเรียนรู้แบบนำตนเองทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบสูง ซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาการและนวัตกรรมทางการศึกษาใหม่ๆ ที่ต้องการให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบตนเอง เช่น ห้องเรียนแบบเปิด ศูนย์บริการวิชาการ ศูนย์การเรียนรู้ การศึกษาอย่างอิสระ มหาวิทยาลัยเปิด เป็นต้น

4. การเรียนรู้แบบนำตนเองทำให้มนุษย์อยู่รอด มนุษย์จึงจำเป็นต้องศึกษาเรียนรู้ความเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น การเรียนรู้แบบนำตนเองจึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต

แม็คคอมส์ (Mc.Comb, 1991 อ้างถึงในศิรินันท์ สามัญ, 2547) ได้สรุปประเด็นหลักเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบนำตนเอง ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learning) ดังนี้

1. การเรียนรู้เป็นกระบวนการซึ่งบุคคลพยายามให้ความหมายจากข้อมูลและประสบการณ์ความรู้เดิมของบุคคล รวมถึงความเชื่อ ความรู้สึกจะมีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนรู้

2. สถานการณ์ทางสังคม จะเอื้อต่อการเรียนรู้ที่มีอิสระและมีการแลกเปลี่ยนความคิดอย่างมีความหมาย

3. ความเชื่อและแนวคิดของแต่ละบุคคลจะเป็นตัวชี้ให้คนรับรู้และตีความหมายชีวิต ความเชื่อ เป้าหมาย ความคาดหวัง ความรู้สึก และแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของการคิดและการจัดกระทำข้อมูล คนเราตรวจสอบและประเมินความคิดของตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาและจัดโครงสร้างความรู้เดิมที่มี

4. การขาดความปลอดภัย (เช่น รู้สึกกลัว รู้สึกเกรียด รู้สึกไร้ความสามารถ) บุคคลจะรู้สึกเป็นผู้เรียนตามธรรมชาติและสนุกที่จะเรียน

5. ความมั่นใจในตนเองและแรงจูงใจจะมีสูงเมื่อบุคคลอยู่ในสถานการณ์ที่เป็นที่ยอมรับและมีคุณค่า

6. พฤติกรรมมนุษย์โดยพื้นฐานแล้วมักเกิดแรงจูงใจจากความต้องการในการพัฒนาตนเองและการกำหนดตนเอง

เทรฟฟิงเกอร์ (Treffinger, 1995, p. 325 อ้างถึงในศิรินันท์ สามัญ, 2547) กล่าวว่า “ผู้เรียนที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ของตนเองจะจัดการตนเองได้ดี สามารถทำงานตามระดับความก้าวหน้าของตนเอง มีโอกาสเลือกเนื้อหา ประสบการณ์และเป้าหมายทางการเรียนตามความต้องการของตนเอง ทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนสูงและเรียนได้ดีขึ้น”

จากความสำคัญของการเรียนรู้แบบนำตนเองดังกล่าวจะเห็นว่าการเรียนรู้แบบนำตนเองเป็นคุณลักษณะที่สำคัญต่อระบบการใช้ชีวิต การดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพของมนุษย์ ทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนมีความตั้งใจสูง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความมั่นใจในตนเองและแรงจูงใจจะมีสูงเมื่อบุคคลอยู่ในสถานการณ์ที่เป็นที่ยอมรับและมีคุณค่า สามารถปรับพฤติกรรมทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีเหตุผล รู้จักการคิดอย่างเป็นระบบ จัดการกับปัญหาต่างๆ ได้ สามารถนำประโยชน์ที่ได้จากการเรียนรู้ไปปรับใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โดยวิธีการเรียนยังสนองความแตกต่างของบุคคลสอดคล้องกับธรรมชาติของมนุษย์ พัฒนาการทางจิตวิทยา รวมทั้งพัฒนาการใหม่ๆทางการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียนรู้ซึ่งจำเป็นอย่างมากสำหรับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (lifelong learning) โดยที่ครูจะต้องช่วยสร้างให้ผู้เรียนมีทักษะในการเรียนตามแนวคิดของตนเอง

2.5.5 คุณลักษณะของผู้เรียนแบบนำตนเอง

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง คือคุณลักษณะของผู้เรียนที่จะเป็นตัวกำหนดว่าการเรียนรู้ด้วยตนเองจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ อย่างไร ซึ่งชัชช อัมสุวรรณ (2547) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองว่า เป็นกระบวนการภายในตัวของคน มีความเป็นนามธรรมสูง แต่ก็ยังมีร่องรอยของการเรียนรู้ให้ติดตามได้ ว่าคนแต่ละคนมีวิธีการที่จะเรียนรู้ได้อย่างไร กล่าวคร่าวๆ มนุษย์แต่ละคนมีวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น เรียนรู้โดยการเลียนแบบ เรียนรู้จากการลองผิดลองถูก เรียนรู้จากการคิดแบบต่าง ๆ เรียนรู้ในสิ่งที่คนอื่นได้เรียนรู้ไว้แล้วจึงไปเรียนรู้ตาม หรือแม้แต่เรียนรู้จากการสังเกต การดู การฟัง การอ่าน

โบลส์ (Knowles, 1975 อ้างถึงในศิรินันท์ สามัญ, 2547) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง คือ ผู้เรียนมีแนวคิดว่าตนเองเป็นบุคคลที่มีความเป็นตัวของตัวเอง ไม่ขึ้นกับผู้อื่น และเป็นผู้ที่สามารถควบคุม และนำตนเองได้ มีความสามารถในการเชื่อมความสัมพันธ์กับผู้สอนเพื่อขอความช่วยเหลือ หรือขอคำปรึกษาในการแสวงหาบุคคล และแหล่งวิทยาการที่เหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่แตกต่างกัน และมีความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำผลจากข้อมูลที่ค้นพบไปใช้ได้อย่างเหมาะสม

สเคเจอร์ (Skager, 1978 อ้างถึงในศิรินันท์ สามัญ, 2547) กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้เรียนด้วยการนำตนเอง คือ ต้องเป็นผู้ยอมรับตนเอง (Self-acceptance) เช่นการ มีเจตคติในเชิงบวกต่อตนเอง มีการวางแผนการเรียน (Planfulness) มีแรงจูงใจในการเรียนอยู่ในตนเอง (Intrinsic Motivation) สามารถเรียนรู้ได้โดย ปราศจากสิ่งควบคุมหรือบังคับจากภายนอก เช่นรางวัล การถูกตำหนิ ถูกลงโทษ การเรียนเพื่อต้องการวุฒิปริญญาหรือตำแหน่ง และสามารถที่จะประเมินผลตนเอง

(Internalized Evaluation) ได้ว่า จะเรียนได้ดีแค่ไหน โดยอาจขอให้ผู้อื่นประเมินการเรียนรู้ของตนเองก็ได้ โดยการประเมินจะต้องสอดคล้องกับสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏเป็นจริงอยู่ในขณะนั้น

จากประเด็นดังกล่าวการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองก็มีองค์ประกอบที่สำคัญโดย โนลส์ (Knowles, 1975 อ้างถึงในศิริพันธ์ สามัญ, 2547) ได้ระบุถึงองค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่มีผลต่อการเรียนรู้แบบนำตนเอง โดยกล่าวว่าผู้สอนเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการจัดการ เพื่อการเรียนรู้แบบนำตนเองของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยจัดการเรียนการสอนที่สามารถยืดหยุ่นได้ตามความสามารถของผู้เรียน ต้องมีการวางแผนร่วมกับผู้เรียน ใช้กระบวนการกลุ่ม พยายามให้ผู้เรียนได้รู้จักกัน การสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ความเอาใจใส่ในผู้เรียนจะทำให้บรรยากาศในการเรียนมีการปรึกษาหารือกันได้ง่ายขึ้นและช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจ ในการสอนทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม นอกจากนี้การสนับสนุนการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ (Student-Centered Learning) เพื่อให้ผู้เรียน เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-Directed Learning) จากการเป็นผู้ป้อนความรู้เพียงฝ่ายเดียวมาสู่การเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ (Facilitator) ของผู้เรียนมีการกระตุ้นให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือเป็นผู้ร่วมคิด และเป็นเพื่อนกับผู้เรียน เป็นผู้อำนวยความสะดวก มากกว่าการเป็นผู้ควบคุมการสอนผู้สอนจะต้องสร้างบรรยากาศของการเรียนการสอน ให้เป็นแบบเปิดเผยแสดงให้เห็นถึงประสบการณ์ การเผชิญปัญหา รวมทั้งวิธีการแก้ไขของตนต่อผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นแนวทางและสามารถแก้ไขปัญหาได้วิธีการสอนที่เลือกใช้ก็จะเกี่ยวข้องกับวิธีที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลผู้เรียนได้ใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่ กระตุ้นให้มีการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งผู้สอนก็ต้องปฏิบัติในแนวเดียวกันต่อไป ส่วนในด้านผู้เรียน เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ขาดไม่ได้ในระบบการเรียนการสอน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ซึ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้เพียงไรนั้น ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของผู้เรียนด้วยเช่นกัน ซึ่งได้กล่าวไว้ในหัวข้อลักษณะผู้เรียนแล้ว และในด้านกระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สเตเจอร์ (Skager, 1978 อ้างถึงในศิริพันธ์ สามัญ, 2547) ได้กล่าวว่าวิธีการเรียนรู้ ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง คือการเรียนรู้จากประสบการณ์ การเรียนรู้โดยการค้นพบ การศึกษาแบบเปิด การสร้างความเป็นตัวของตัวเองอย่างเป็นระบบ

นอกจากนี้ครูควรมีบทบาทเป็นผู้แนะนำ (Facilitator) ในการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Hisemstra, 1994) โดยการจัดหาข้อมูลในแต่ละหัวข้อของการเรียนในการบรรยาย และมีการใช้สื่อเพื่อแทรกเทคนิคในการเรียนการสอนต่างๆ ตามความเหมาะสม ช่วยจัดการ จัดหาแหล่งให้ความรู้ให้แก่ผู้เรียนแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มเล็กๆ หรือข้อมูลที่เชื่อถือได้ สร้างแหล่งข้อมูล สื่อ

และต้นแบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อและเนื้อหาที่หลากหลาย จัดการให้มีการติดต่อกับบุคคลต่างๆ ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องและจัดทำแนวทางให้ผู้เรียนได้ มีประสบการณ์ทั้งส่วนตัวหรือเป็นกลุ่มเล็ก นอกเหนือจากกลุ่มปกติ ช่วยผู้เรียนในการพัฒนาทัศนคติผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเอง มีการสนับสนุนให้มีการอภิปราย ให้ตามคำถาม ให้มีกิจกรรมกลุ่มเล็ก เพื่อกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ และจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้มีการประเมินความต้องการ และมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ให้ทำหน้าที่เป็นผู้ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งในห้องเรียนและเมื่อจบในแต่ละบทเรียน

2.5.6 บทบาทของครู

บทบาทของครูในการเป็นวิทยากรกระบวนการ (Facilitator) ในการส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเอง

ฮีมสตรา (Hisemstra, 1994 อ้างถึงในละเอียด แจ่มจันทร์, 2540) กล่าวว่า “ในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนั้นครูผู้สอนมีบทบาทในการสนทนากับผู้เรียน ดูแลจัดหาแหล่งความรู้ให้ผู้เรียน รวมไปถึงการประเมินผล และการส่งเสริมให้มีการคิดวิเคราะห์” โดยจัดกระบวนการเรียนได้ดังนี้

1. จัดหาข้อมูลในแต่ละหัวข้อของการเรียนในการบรรยาย และมีการใช้สื่อเพื่อแทรกเทคนิคในการเรียนการสอนต่างๆ ตามความเหมาะสม
2. จัดการ จัดหาแหล่งให้ความรู้ให้แก่ักเรียนแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มเล็กๆ ตามที่กำหนด
3. ช่วยนักเรียนในการประเมินความต้องการ และประเมินความตามื่อนือนักเรียนแต่ละคนจะได้รู้วิถีทางการเรียนของตัวเอง
4. ประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน
5. จัดหาแหล่งข้อมูลต่างๆ หรือข้อมูลที่เชื่อถือได้ ในการเรียนแต่เรื่องที่ได้กำหนดโดยการประเมินตามที่ต้องการ
6. สร้างแหล่งข้อมูล สื่อและต้นแบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อและเนื้อหาที่หลากหลาย
7. ทำงานร่วมกับผู้อื่นนอกห้องเรียน ในลักษณะของเป็นผู้กระตุ้นเกิดปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเรียน
8. ช่วยนักเรียนในการพัฒนาทัศนคติให้เป็นคนพึ่งตนเอง
9. สนับสนุนให้มีการอภิปราย ให้ตอบคำถาม ให้มีกิจกรรมกลุ่มเล็ก เพื่อกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้
10. พัฒนาให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีในด้านการอ่าน

11. จัดกระบวนการเรียนรู้ ให้มีการประเมินความต้องการ และมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องให้ทำหน้าที่เป็นผู้ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งในห้องเรียนและเมื่อจบในแต่ละบทเรียน

เดอจอย และ เฮอร์แมน (DeJoy and Hermann, 1993, p. 70 อ้างถึงในคณาพร คมสัน 2540, น.61) กล่าวถึงบทบาทของครูว่า “ครูจะต้องช่วยลดความกังวลของผู้เรียน โดยให้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อการเรียน เน้นให้ผู้เรียนทราบว่า บุคคลมีอัตราการเรียนรู้ต่างกัน ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ผู้สอนต้องมีเจตคติที่ดีต่อผู้เรียน ยอมรับนับถือ เข้าใจ เห็นใจ และให้เกียรติผู้เรียน”

แคนดี (Candy, 1991, p. 420 อ้างถึงในคณาพร คมสัน 2540, น. 62) ได้กล่าวถึงการปฏิบัติของครูที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนว่ามี 3 ประการดังนี้

1. การให้สิทธิแก่ผู้เรียน ได้แก่ ให้โอกาสการเลือก และกระทำกิจกรรมด้วยตนเอง
2. การหาแหล่งทรัพยากรส่งเสริม ได้แก่ เวลา งบประมาณ แหล่งความรู้ สื่อการเรียน และการฝึกปฏิบัติที่เพียงพอ
3. การพัฒนาความสามารถ ได้แก่ การสอนผู้เรียนในเรื่องความสามารถทั่วไป และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

เบาด์ (Boud, 1982, p. 28 อ้างถึงในคณาพร คมสัน, 2540, น. 62) กล่าวถึงบทบาทของครูว่า “ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนจะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าครูปฏิเสธความสามารถของผู้เรียน ครูมีบทบาทในการถ่ายทอดความรู้ และช่วยให้ผู้เรียนเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนปฏิบัติงานอย่างอิสระจากที่ครูและหนังสือเรียนกำหนดไว้”

จากแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของครูที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

1. เป็นที่ปรึกษาแก่นักเรียน แนะนำทางเลือกที่หลากหลาย ให้แนวทางในการวางแผน และโครงการเรียน
2. ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่นักเรียน ให้นักเรียนลดความกังวลใจและตัดสินใจได้ถูกต้อง บอกรoadmap ในการทำงานให้สำเร็จ
3. ให้ความรู้กับนักเรียนเกี่ยวกับทักษะที่จะช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพ จูงใจ กระตุ้น และส่งเสริมให้นักเรียนรับรู้และยอมรับความสามารถของตนเอง รู้จักวิเคราะห์ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตลอดจนหาทางเลือกที่หลากหลายในการทำงาน มีความรับผิดชอบในการทำงาน
4. ประเมินผลการเรียน กล่าวคือ ผลที่เกิดจากการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักเรียนในเนื้อหาวิชาที่ครูมอบหมาย

2.5.7 บทบาทของนักเรียนในการเรียนรู้แบบนำตนเอง

ดังที่ผู้วิจัยได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับเรียนรู้แบบนำตนเองไว้ข้างต้นนั้น การจัดการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองมุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ สามารถควบคุมกิจกรรมการเรียนของตนเองให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด จึงนักวิจัยหลายท่าน ได้ศึกษาและให้คำจำกัดความเกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนไว้ดังนี้

แกริสัน (Garrison, 1993, p. 41 อ้างถึงในคณาพร คมสัน, 2540, น.63) กล่าวว่า “ความรับผิดชอบในการเรียนรู้ และการควบคุมทางจิตวิทยาเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง”

เบาด์ (Boud, 1982, p. 24 อ้างถึงในคณาพร คมสัน, 2540, น.63) กล่าวถึงการกระทำที่แสดงถึงความรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองว่า ได้แก่ การวางแผนการเรียนของตนเอง โดยอาศัยแหล่งทรัพยากรทางความรู้ต่างๆ ที่จะช่วยให้แผนการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติ อาจเป็นการอาศัยประสบการณ์ และความชำนาญของผู้อื่นก็ได้ แต่เป็นความรับผิดชอบของผู้เรียนที่จะให้แน่ใจได้ว่า จะได้มาซึ่งคำตอบของคำถามที่ต้องการ

ทัฟ (Tough, 1971, p. 116-17 อ้างถึงในคณาพร คมสัน, 2540, น.64) กล่าวว่า “ในการวาง โครงการเรียน ผู้เรียนต้องสามารถปฏิบัติงานที่กำหนด สามารถวินิจฉัยความช่วยเหลือที่ตนต้องการ และทำให้ได้มาซึ่งความช่วยเหลือที่ต้องการ สามารถเลือกแหล่งความรู้ วิเคราะห์ และวางแผน โครงการเรียนทั้งหมด รวมทั้งสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนได้” และได้เสนอแนวทางในการวางโครงการเรียนว่าต้องมีการพิจารณาตัดสินใจในสิ่งต่อไปนี้

1. ความรู้ และทักษะโดยละเอียด
2. กิจกรรม สื่อการเรียน แหล่งความรู้ และอุปกรณ์ที่จะใช้ในการเรียน
3. สถานที่ที่ใช้ในการเรียน
4. เวลาและเป้าหมายที่แน่นอน
5. ระยะเวลาในการเรียน
6. ขั้นตอนการเรียน
7. ประมาณระดับของโปรแกรมการเรียน
8. การกำจัดอุปสรรคและสิ่งที่จะทำให้การเรียนขาดประสิทธิภาพ
9. การที่จะได้สื่อ อุปกรณ์มาหรือไปถึงแหล่งข้อมูล
10. การเตรียมห้องที่เหมาะสมหรือเงื่อนไขทางกายภาพอื่นๆ
11. งบประมาณที่จะใช้
12. การสร้างแรงจูงใจในการเรียนและการฝ่าอุปสรรคต่างๆ

แตกต่างจาก โนลส์ (Knowles, 1975, p. 18 อ้างถึงในคณาพร คมสัน, 2540, น.64) ที่ได้กล่าวถึง บทบาทของนักเรียนในการวางแผนการเรียนรู้ สรุปได้เป็นขั้นทั้งหมด 6 ขั้นดังนี้

1. ขั้นการวินิจฉัยการเรียนรู้
2. ขั้นการวินิจฉัยความต้องการ
3. ขั้นการกำหนดเป้าหมาย
4. ขั้นการกำหนดบุคลากร และสื่อการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง
5. ขั้นการให้ยุทธวิธีที่เหมาะสมในการเรียนรู้
6. ขั้นการประเมินผลการเรียนรู้

ทอมสัน (Thomson, 1992, p. 525 อ้างถึงในคณาพร คมสัน, 2540, น.65) ได้สรุปบทบาทในการเรียนรู้แบบนำตนเองของผู้เรียนภาษาต่างประเทศว่าจะต้องดำเนินการตามขั้นตอน 5 ขั้นประกอบไปด้วย

1. ผู้เรียนสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่พอใจด้วยตนเอง โดยร่วมมือกับเพื่อนๆ ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
2. ผู้เรียนวินิจฉัยความต้องการของตนเองอย่างแท้จริง
3. ผู้เรียนกำหนดจุดประสงค์ในการเรียนจากความต้องการของตนเอง
4. ผู้เรียนเลือกใช้ประโยชน์จากกิจกรรมและยุทธวิธีที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนด
5. ผู้เรียนประเมินผลสัมฤทธิ์ของตนเอง

จากแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนในการเรียนรู้แบบนำตนเองดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักเรียนจะต้องดำเนินการตามขั้นการเรียนรู้ 5 ขั้น ได้แก่ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่พอใจ การวินิจฉัยตนเอง การกำหนดจุดประสงค์ในการเรียน การเลือกใช้กิจกรรมและยุทธวิธีที่จะทำให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของตนเอง ซึ่งนักเรียนจะต้องมีความรับผิดชอบในการควบคุมกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเองตามแผนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

2.6 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเจตคติ

2.6.1 ความหมายของเจตคติ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายของคำว่า “เจตคติ” ไว้ว่า “ท่าทีหรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง”

กฤษศรี คำชาย (2540, น.159) ให้ความหมายของเจตคติไว้ว่า ท่าที ความรู้สึก หรือความคิดที่บุคคลมีต่อวัตถุ เหตุการณ์หรือบุคคลอื่น ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา และเป็นสิ่งที่ได้มาจากการเรียนรู้ มีทิศทาง

เพราพรรณ เปลี่ยนภู (2542, น.93) ให้ความหมายว่า ระดับสภาพหรือสภาวะของจิตใจ และของสมองในลักษณะที่จะกำหนดแนวทางของการตอบสนองต่อบุคคลหนึ่งต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

เฉลา ประเสริฐสังข์ (2542, น.256) ให้ความหมายว่า เจตคติหมายถึงสภาพจิตใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าต่างๆในลักษณะที่ยอมรับ (Accept) สิ่งนั้นหรือปฏิเสธ (Reject) สิ่งนั้น แล้วส่งผลให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้นตามสภาพจิตใจหรือความรู้สึกนั้นๆ

ชาญ กลิ่นซ้อน (2550) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกและความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อสิ่งของ บุคคล สถานการณ์ สถาบัน และข้อเสนอใดๆในทางที่จะยอมรับหรือปฏิเสธ ซึ่งมีผลให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงปฏิกิริยาตอบสนองด้วยพฤติกรรมอย่างเดียวกันตลอด

จากความหมายของเจตคติข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของเจตคติ คือ สภาพจิตใจความรู้สึก ความคิดของบุคคลที่คนเรามีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือหลายสิ่ง ในลักษณะที่เป็นอัตวิสัย (Subjective) อันเป็นพื้นฐานเบื้องต้น หรือการแสดงออกที่เรียกว่า พฤติกรรม รวมไปถึงสภาพความคิด ความเข้าใจและความรู้สึกเชิงประเมินที่มีต่อสิ่งต่างๆเช่น วัตถุ สถานการณ์ ความคิด ผู้คน เป็นต้น ซึ่งเจตคติทำให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งนั้น ในลักษณะเฉพาะตัวตามทิศทางของทัศนคติที่มีอยู่

2.6.2 องค์ประกอบของเจตคติ

พัชรา ทิพยทัศน์ (2554, online) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของเจตคติที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. การรู้ (Cognition) ประกอบด้วยความเชื่อของบุคคลที่มีต่อเป้าหมาย เจตคติ เช่น ทัศนคติต่อลัทธิคอมมิวนิสต์ สิ่งสำคัญขององค์ประกอบนี้ก็คือ จะประกอบด้วยความเชื่อที่ได้ประเมินค่าแล้วว่าน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเชื่อถือ ดีหรือไม่ดี และยังรวมไปถึง ความเชื่อในใจว่าควรจะมีปฏิกิริยาตอบโต้อย่างไรต่อเป้าหมายทัศนคตินั้นจึงจะเหมาะสมที่สุด ดังนั้น การรู้และแนวโน้มพฤติกรรมจึงมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด

2. ความรู้สึก (Feeling) หมายถึง อารมณ์ที่มีต่อเป้าหมาย เจตคติ นั้น เป้าหมายจะถูกมองด้วยอารมณ์ชอบหรือไม่ชอบ ถูกใจหรือไม่ถูกใจ ส่วนประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึกนี้เองที่ทำให้บุคคลเกิดความดีดิ่งยึดมั่น ซึ่งอาจกระตุ้นให้มีปฏิกิริยาตอบโต้ได้ หากมีสิ่งที่ยึดกับความรู้สึกมากระทบ

3. แนวโน้มพฤติกรรม (Action tendency) หมายถึง ความพร้อมที่จะมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับเจตคติ ถ้าบุคคลมีเจตคติที่ดีต่อเป้าหมาย เขาจะมีความพร้อมที่จะมีพฤติกรรมช่วยเหลือหรือสนับสนุนเป้าหมายนั้น ถ้าบุคคลมีเจตคติในทางลบต่อเป้าหมาย เขาก็จะมีความพร้อมที่จะมีพฤติกรรมทำลาย หรือทำร้าย เป้าหมายนั้นเช่นกัน

2.6.3 ลักษณะของเจตคติ

เดอนใจ ทองดี (2549) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของเจตคติมี 4 ประการ คือ

1. เจตคติ เป็นสภาวะก่อนที่พฤติกรรมได้ตอบ (Predisposition to respond) ต่อเหตุการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะหรือจะเรียกว่าสภาวะพร้อมที่จะมีพฤติกรรมจริง

2. เจตคติ จะมีความคงตัวอยู่ในช่วงระยะเวลา (Persistence overtime) แต่ไม่ได้หมายความว่า จะไม่มีการเปลี่ยนแปลง

3. เจตคติ เป็นตัวแปรหนึ่ง นำไปสู่ความสอดคล้องระหว่าง พฤติกรรม ความรู้สึกนึกคิด ไม่ว่าจะเป็นการแสดงออกโดยวาจา หรือการแสดงความรู้สึก ตลอดจนการที่จะต้องเผชิญหรือหลีกเลี่ยงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

4. เจตคติ มีคุณสมบัติของแรงจูงใจ ในอันที่จะทำให้บุคคลประเมินผล หรือเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งหมายความต่อไปถึงการกำหนดทิศทางของพฤติกรรมจริงด้วย

เจตคตินับว่าเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการทำงานอย่างหนึ่ง นอกจากความพร้อมและการจูงใจ บุคคลที่มีเจตคติที่ดีต่อการทำงานจะช่วยให้ทำงานได้ผลทั้งนี้เพราะเจตคติเป็นต้นกำเนิดของความคิดและการแสดงการกระทำ

กล่าวโดยสรุป เจตคติ เป็นลักษณะทางจิตของบุคคลที่เป็นแรงขับแรงจูงใจของบุคคล แสดงพฤติกรรมที่จะแสดงออกไปในทางต่อต้านหรือสนับสนุน ต่อสิ่งนั้นหรือสถานการณ์นั้น ถ้าทราบเจตคติของบุคคลใดที่สามารถทำนายพฤติกรรมของบุคคลนั้นได้ โดยปกติคนเรามักแสดงพฤติกรรมในทิศทางที่สอดคล้องกับเจตคติที่มีอยู่

2.6.4 การเปลี่ยนแปลงเจตคติ

พัชรา ทิพย์ทัศน์ (2554, online) กล่าวว่า เจตคติเกิดจากการมีประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม หากประสบการณ์ที่เราได้รับเพิ่มเติมแตกต่างจากประสบการณ์เดิม อาจเปลี่ยนแปลงเจตคติได้ การเปลี่ยนแปลงเจตคติมี 2 ทาง ได้แก่

1. การเปลี่ยนแปลงในทางเดียวกัน (Congruent Change) หมายถึง เจตคติเดิมของบุคคลที่เป็นไปในทางบวกจะเพิ่มมากขึ้นในทางบวก แต่ถ้าเจตคติเป็นไปในทางลบก็เพิ่มมากขึ้นในทางลบด้วย

2. การเปลี่ยนแปลงไปคนละทาง หมายถึง (Incongruent Change) การเปลี่ยนแปลงเจตคติเดิมของบุคคลที่เป็นไปในทางบวกจะลดลงและไปเพิ่มทางลบ

เจตคติเปลี่ยนแปลงได้โดยปัจจัยที่จะช่วยให้เจตคติเปลี่ยนแปลงได้มีหลายประการ ได้แก่

1. ความกดดันของกลุ่ม (Group pressure) หากกลุ่มจะสามารถให้รางวัลหรือลงโทษได้ย่อมจะมีแรงกดดันมากในการที่จะกดดัน ทิศทางเจตคติ สิ่งช่วยเหลือที่เป็นรางวัลนั้น ได้แก่ความเป็นผู้มีคนรู้จัก มาก การเลื่อนตำแหน่งการงาน สัญลักษณ์ของการยอมรับนับถือ เป็นต้น ส่วนสิ่งช่วยเหลือที่เป็นการลงโทษ เช่น การเสียเพื่อนฝูง เสียชื่อเสียง เสียตำแหน่ง ยังมีความผิดปกติไปจากกลุ่มเท่าใดแรงบีบบังคับของหมู่มีมากเท่าใดหรือ ยิ่งหมู่กลุ่มนั้น ยิ่งเราต้องการเป็นสมาชิกของหมู่ใด แรงบีบบังคับของหมู่ย่อมมีมากเท่านั้นหรือยิ่งหมู่กลุ่มมีความต้องการมากเท่าใด กลุ่มก็ยิ่งต้องการให้ปฏิบัติตามมาตรฐานของกลุ่มเท่านั้น กลุ่มที่มีเกียรติศักดิ์หรือศักดิ์ศรีต่ำในหมู่อาจจะกระทำผิดแปลกไปได้บ้างแต่ยังมีตำแหน่งสูงหรือศักดิ์ศรีสูงแล้วกระทำผิดมาตรฐานเพียงนิดเดียว แรงกดดันของหมู่จะเกิดขึ้นทันที

2. ประสบการณ์ที่น่าพึงพอใจหรือไม่น่าพึงพอใจ อาจเปลี่ยนแปลงเจตคติไปได้เมื่อได้รับประสบการณ์ที่น่าพอใจหรือไม่น่าพอใจ เช่น นายแดงเข้าทำงานบริษัทหนึ่งเพราะเขาเชื่อว่าจะมีความก้าวหน้าแต่พบว่าหัวหน้าของเขาเป็นคนขี้ฉ้อฉลเมื่อเขาเกิดเสนอความคิดเห็นดีๆ เพื่อปฏิบัติหัวหน้าอาจจะเห็นว่าการเสนอแนะของเขาเช่นนั้นทำให้ฐานะของเขาสั้นคลอน และนอกจากนั้นยังทราบดีว่าเพื่อนร่วมงานของเขาไปฟ้องแก่หัวหน้างานบ่อยๆ เขาจึงอาจ เปลี่ยนเจตคติไปอีกแบบหนึ่งคือมองไม่เห็นความก้าวหน้าในการทำงานกับบริษัทนี้

3. อิทธิพลของกลุ่มบุคคลที่มีชื่อเสียง บุคคล ที่มีชื่อเสียงในความหมายนี้อาจจะเป็นเพื่อนซึ่งนับถือความคิดหรืออาจจะเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านความพิเศษต่างๆ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดในเรื่องนี้ก็คือ การโฆษณา ซึ่งมักจะใช้คนมีชื่อเสียงไปยุ่งเกี่ยว เช่น ดาราภาพยนตร์ชื่อดังคนนั้นใช้สบูยี่ห้อนั้นๆ เป็นต้น

2.6.5 ประโยชน์ของเจตคติ

อัจฉนา มุกดาสนิท (2545, น.18-19) กล่าวว่าเจตคติมีประโยชน์และหน้าที่ ดังนี้

1. ช่วยให้เกิดความรู้ คือ คนเราจะแสวงหาระดับความสามารถ ความมั่นคง เพื่อที่จะรับรู้หรือได้มาตามจุดหมาย

2. ช่วยในการปรับตัว เจตคติจะเป็นแรงจูงใจให้บุคคลปรับตัว เพื่อให้ได้รับความสำเร็จและไปสู่จุดหมายที่พึงพอใจ

3. เจตคติทำหน้าที่แสดงค่านิยม ให้คนเห็นหรือรับรู้ (Value Expressive Function)

4. ช่วยในการป้องกันตนเอง คือ สิ่งแวดล้อมหรือข้อเท็จจริงต่างๆอาจทำให้เกิดความไม่สบายใจขึ้น ดังนั้น บุคคลป้องกันโดยสร้างเจตคติต่อสิ่งนั้นในทางลบ เพื่อหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา

5. ช่วยให้บุคคลมีหลักการและกฎเกณฑ์ในการแสดงพฤติกรรมหรือช่วยพัฒนาค่านิยมให้กับบุคคล การที่บุคคลมีทัศนคติที่ดีต่อบุคคล สถานการณ์ต่างๆในสังคม จะเป็นสิ่งที่จะช่วยให้บุคคล สามารถประเมินและตัดสินใจได้ว่าควรจะเลือกประพฤติอย่างไรจึงจะเหมาะสมและดีงาม

2.7 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

2.7.1 ความหมายของแรงจูงใจ

แรงจูงใจ (Motivation) มาจากคำกริยาในภาษาละตินว่า “Mover” ซึ่งมีความหมายตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “to move” หมายความว่า สิ่งที่น่าดึงดูดหรือมีอำนาจชักนำบุคคลเกิดการกระทำหรือปฏิบัติการในสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วง ซึ่งนักวิจัยหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่าแรงจูงใจ ไว้ดังนี้

สมพร สุทัศนีย์ (2542, น.29) ได้กล่าวว่า การจูงใจเป็นการกระตุ้นให้บุคคลมีความกระตือรือร้นหรือมีแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมต่างๆ ผู้นำมีหน้าที่โดยตรงในการจูงใจผู้ร่วมงานเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ เพราะมนุษย์จะทำงานเต็มความสามารถหรือไม่ขึ้นอยู่กับความเต็มใจในการทำงาน การจูงใจเป็นเรื่องของการสนองความต้องการที่ทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจเพื่อที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย

พนัส หันนาคินทร์ (2542, น.130) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้ว่า กระบวนการที่ผู้บังคับบัญชาใช้มาตรการต่างๆเพื่อให้ผู้ปฏิบัติเต็มใจที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย

ดำรงศักดิ์ จงวิบูลย์ (2543, น.10) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง แรงกระตุ้นให้ร่างกายได้เพิ่มพูนความสามารถ พลังที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในทำให้เกิดการกระทำหรือทุ่มเทในงานที่ทำเพื่อให้บรรลุความสำเร็จในการแก้ปัญหาหรือเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย อันจะนำมาซึ่งความพึงพอใจ

เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง (2550, น.336) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า การจูงใจ (Motivation) หมายถึง สภาพของบุคคลที่ถูกกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมไปยังจุดหมายปลายทาง ความต้องการแรงจูงใจในการทำงานให้เจริญก้าวหน้า การจูงใจมีลักษณะเป็นนามธรรม กล่าวคือเป็นวิธีการที่ชักนำพฤติกรรมผู้อื่นให้ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ พฤติกรรมของคนจะเกิดขึ้นได้ต้องมีแรงจูงใจ ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า การจูงใจ หมายถึง ความพยายามที่จะชักจูงให้ผู้อื่นแสดงออก

หรือปฏิบัติตามต่อสิ่งจูงใจ สิ่งจูงใจอาจมีทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคลนั้นๆ แต่มูลเหตุจูงใจอันสำคัญของบุคคลคือ ความต้องการ (Needs)

จากความหมายของแรงจูงใจที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปว่า แรงจูงใจ (Motivation) คือ สิ่งซึ่งควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ ทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นตัวกระตุ้น อันเกิดจากความต้องการที่จะพยายามดิ้นรนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งอาจจะเกิดมาตามธรรมชาติหรือจากการเรียนรู้ก็ได้ แรงจูงใจเกิดจากสิ่งเร้าทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคลนั้น

2.7.2 ประเภทของแรงจูงใจ

ประสาท อิศรปริศา (2521) ได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจอันเนื่องมาจากความต้องการทางสรีระ เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นพร้อมกับการมีวุฒิภาวะของคน ได้แก่ การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย เป็นต้น

2. แรงจูงใจอันเนื่องมาจากความต้องการของสังคม เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้หรือฝึกรวมภายหลัง เช่น ความต้องการความปลอดภัย และความรัก หรือการยอมรับนับถือ

กิติ ตยัคคานนท์ (2533) ได้แบ่งแรงจูงใจออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจที่เกิดจากสิ่งเร้าภายในร่างกาย เช่น ความหิวกระหาย ความรักใคร่ เป็นต้น

2. แรงจูงใจที่เกิดจากสิ่งเร้าภายนอกร่างกาย เช่น การได้รับรางวัลค่าตอบแทน ไม่ว่าจะ เป็นเงินเดือน ขสภาพรรดาศักดิ์ การได้รับการยอมรับนับถือจากบุคคลอื่นๆ เป็นต้น

จากข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่า ประเภทของแรงจูงใจสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆตามธรรมชาติและลักษณะของการเกิดสิ่งจูงใจ คือ

1. แรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการพื้นฐานภายในร่างกาย ซึ่งปกติเป็นแรงจูงใจที่มีติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่กำเนิด และเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตเพื่อให้ร่างกายอยู่ในสภาวะที่มีความสมดุล ได้แก่ แรงขับหรือการกระตุ้นจากร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ เป็นต้น

2. แรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการที่ถูกกระตุ้นจากร่างกาย แรงจูงใจลักษณะนี้เกิดจากการเรียนรู้ของบุคคลที่อยู่ในสังคม และได้เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมต่างๆ รวมทั้งการถูกหล่อหลอมด้วยวัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม และความเชื่อของคนในสังคมที่ตนอาศัยอยู่ ซึ่งจะเป็นตัวกระตุ้นความต้องการที่อยากรู้ อยากรูเห็น และแสวงหาความต้องการทางสังคมขึ้น เช่น การต้องการความรัก ความสำเร็จ การยกย่องนับถือจากคนอื่น อำนาจ เกียรติยศ ชื่อเสียง เป็นต้น

2.7.3 กระบวนการจูงใจ

แรงจูงใจมีที่มาจากหลายสาเหตุด้วยกันเช่น อาจจะเนื่องมาจากความต้องการหรือแรงขับหรือสิ่งเร้า หรืออาจเนื่องมาจากการคาดหวังหรือจากการเก็บกดซึ่งมนุษย์ไม่รู้ตัว จะเห็นได้ว่าการจูง

ใจให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอนเนื่องจากพฤติกรรม มนุษย์มีความซับซ้อน แรงจูงใจอย่างเดียวกันอาจทำให้เกิดพฤติกรรมที่ต่างกัน แรงจูงใจต่างกันอาจเกิดพฤติกรรมที่เหมือนกัน ดังนั้นกระบวนการของ แรงจูงใจที่สำคัญดังนี้

1. ความต้องการ (Need) เป็นสภาพที่บุคคลขาดสมดุลทำให้เกิดแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อ สร้างสมดุลให้ตัวเอง เช่น เมื่อรู้สึกหิวหรือเหนื่อยจะนอนหรือนั่งพัก ความต้องการมีอิทธิพลมากต่อพฤติกรรมเป็นสิ่งกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ นักจิตวิทยาแต่ละท่านอธิบายเรื่องความต้องการในรูปแบบต่างๆกันซึ่งสามารถ แบ่งความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ได้เป็น 2 ประเภททำให้เกิดแรงจูงใจ

1.1 แรงจูงใจทางด้านร่างกาย (Physical Motivation) เป็นความต้องการเกี่ยวกับอาหาร น้ำ การพักผ่อน การได้รับความคุ้มครอง ความปลอดภัย การได้รับความเพลิดเพลิน การลดความเคร่งเครียด แรงจูงใจนี้จะมีสูงมากในวัยเด็กตอนต้นและวัยผู้ใหญ่ตอนปลายเนื่องจากเกิด ความเสื่อมของร่างกาย

1.2 แรงจูงใจทางด้านสังคม (Social motivation) แรงจูงใจด้านนี้สลับซับซ้อนมาก เป็นความต้องการที่มีผลมาจากด้านชีววิทยาของมนุษย์ในความต้องการอยู่ร่วมกันกับครอบครัว เพื่อนฝูงในโรงเรียน เพื่อนร่วมงาน เป็นความต้องการส่วนบุคคลที่ได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ซึ่งในบางวัฒนธรรมหรือบางสังคมจะมีอิทธิพลที่เข้มแข็งและเหนียวแน่นมากความแตกต่างของแรงจูงใจด้านสังคมและแรงจูงใจด้านร่างกาย คือแรงจูงใจด้านสังคม เกิดจากพฤติกรรมที่เขาแสดงออกด้วยความต้องการของตนเองมากกว่า ผลตอบแทนจากวัตถุและสิ่งของ

2. แรงขับ (Drives) เป็นแรงผลักดันที่เกิดจากความต้องการทางกายและสิ่งเร้าจากภายในตัวบุคคล ความต้องการและแรงขับมักเกิดควบคู่กัน เมื่อเกิดความต้องการแล้วความต้องการนั้นไปผลักดันให้เกิดพฤติกรรมที่เรียกว่าเป็นแรงขับ เช่นในการประชุมหนึ่งผู้เข้าประชุมทั้งหิว ทั้งเหนื่อย แทนที่การประชุมจะราบรื่นก็อาจจะเกิดการขัดแย้งหรือเพราะว่าทุกคนหิวก็รีบ สรุปการประชุมซึ่งอาจจะทำให้ขาดการไตร่ตรองที่ดีก็ได้

3. สิ่งล่อใจ (Incentives) เป็นสิ่งชักนำบุคคลให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ถือเป็นแรงจูงใจภายนอก เช่น ต้องการให้พนักงานมาทำงานสม่ำเสมอก็ใช้วิธียกย่องพนักงานที่ไม่ขาดงาน โดยจัด สรรรางวัลในการคัดเลือกพนักงานที่ไม่ขาดงานหรือมอบโล่ให้แก่ฝ่ายที่ทำงานดี ประจำปี สิ่งล่อใจอาจเป็นวัตถุ เป็นสัญลักษณ์ หรือคำพูดที่ทำให้บุคคลพึงพอใจ

4. การตื่นตัว (Arousal) เป็นภาวะที่บุคคลพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรม สมองพร้อมที่จะคิด กล้ามเนื้อพร้อมจะเคลื่อนไหว นักกีฬาที่อุ่นเครื่องเสร็จพร้อมที่จะแข่งขันหรือเล่นกีฬา องค์กร

ที่มีบุคลากรที่มีความตื่นตัวก็ย่อมส่งผลให้ทำงานดี การศึกษาธรรมชาติพฤติกรรมของมนุษย์มีความตื่นตัว 3 ระดับคือ

4.1 การตื่นตัวระดับสูงจะตื่นตัวมากไปจนกลายเป็นตื่นตกใจหรือตื่นตื่นเกินไปขาดสมาธิ

4.2 การตื่นตัวระดับกลางคือระดับตื่นตัวที่ดีที่สุด

4.3 การตื่นตัวระดับต่ำมักจะทำให้ทำงานเฉื่อยชา งานเสร็จช้า

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ทำให้บุคคลตื่นตัวมีทั้งสิ่งเร้าภายนอกและภายใน ได้แก่ ลักษณะส่วนตัวของบุคคลแต่ละคนที่มีต่างกันทั้งบุคลิกภาพ นิสัยและระบบสรีระของผู้นั้น

5. การคาดหวัง (Expectancy) เป็นการตั้งความปรารถนาที่จะเกิดขึ้นของบุคคลในสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น พนักงานคาดหวังว่าเขาจะได้โบนัสประมาณ 4-5 เท่าของเงินเดือนในปีนี้ การคาดหวังทำให้พนักงานมีชีวิตชีวาซึ่งบางคนอาจสมหวัง บางคนอาจผิดหวังก็ได้ สิ่งที่เกิดขึ้นกับสิ่งที่คาดหวังมักไม่ตรงกันเสมอไป ถ้าสิ่งที่เกิดขึ้นห่างกับสิ่งที่คาดหวังมากก็อาจจะทำให้พนักงานคับข้องใจใน การทำงาน การคาดหวังก่อให้เกิดแรงผลักดันหรือเป็นแรงจูงใจที่สำคัญต่อพฤติกรรม ถ้าองค์กรกระตุ้นให้พนักงานยกระดับผลงานตนเองได้และพิจารณาผลตอบแทนที่ใกล้เคียงกับสิ่งที่พนักงานคาดหวังว่าควรจะได้ก็จะเป็นประโยชน์ทั้งองค์กรและ พนักงาน

6. การตั้งเป้าหมาย (Goal setting) เป็นการกำหนดทิศทางและจุดมุ่งหมายปลายทางของการกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ของบุคคลจัดเป็นแรงจูงใจจากภายในของบุคคลผู้นั้นในการทำงาน ธุรกิจที่มุ่งเพิ่มปริมาณและคุณภาพควรมีการตั้งเป้าหมายในการทำงานเพราะจะ ส่งผลให้การทำงานมีแผนในการดำเนินการเหมือนเรือที่มีหางเสือ เพราะมีเป้าหมายชัดเจน

2.7.4 องค์ประกอบของแรงจูงใจ

แยกองค์ประกอบของแรงจูงใจออกได้เป็น 2 ส่วน คือ

1. แรงจูงใจ (Motivation) ได้แก่ ความปรารถนาหรือสิ่งกระตุ้นให้ร่างกายกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งอย่างมีจุดหมายปลายทาง ซึ่งบุคคลถือว่ามีคุณค่าต่อตนเองโดยผ่านการเรียนรู้ แรงจูงใจนี้อาจเกิดสิ่งเร้าภายในหรือนอกก็ได้

2. สิ่งจูงใจ (Incentive) คือ สิ่งเร้าที่จะชักนำหรือจูงใจและกำหนดทิศทางให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา สิ่งจูงใจอาจจะเป็นทางบวก เช่น รางวัล คำชมเชย การปรบมือ เป็นต้น

องค์ประกอบทั้ง 2 นี้ จะเป็นตัวกำหนดว่าการจูงใจจะมากหรือน้อย เช่น ถ้าคนหิวมากก็แสดงว่ามีแรงจูงใจสูง และถ้าอาหารย่อยแสดงว่าสิ่งจูงใจมีแรงดึงดูดสูง ก็จะเกิดการจูงใจมากทำให้ทานอาหารได้มาก เป็นต้น

2.7.5 หลักการเสริมแรง

ทิสนา แชมมณี (2550, น.16–18) ได้สรุปกฎการเรียนรู้ และหลักการเสริมแรงตามแนวคิดของ เบอร์ริส สกินเนอร์ (Burrhus Skinner) นักจิตวิทยาชาวอเมริกันไว้ดังนี้

1. การกระทำใดๆถ้าได้รับการเสริมแรง จะมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีก ส่วนการกระทำที่ไม่มีการเสริมแรง มีแนวโน้มที่ความถี่ของการกระทำนั้นลดลง และหายไปในที่สุด

2. การเสริมแรงที่แปรเปลี่ยนทำให้การตอบสนองคงทนกว่าการเสริมแรงที่ตายตัว

3. การลงโทษทำให้เรียนรู้ได้เร็ว และลืมเร็ว

4. การให้แรงเสริม หรือให้รางวัล สามารถช่วยปรับหรือปลูกฝังนิสัยที่ต้องการได้ ดังนั้นหลักการจัดการศึกษา หรือหลักการสอนควรเป็นดังนี้

1. ในการสอนการให้การเสริมแรงหลังการตอบสนองที่เหมาะสมของเด็กจะช่วยเพิ่มอัตราการตอบสนองที่เหมาะสมกัน

2. การเว้นระยะการเสริมแรงอย่างไม่เป็นระบบ หรือ เปลี่ยนรูปแบบการเสริมแรงจะช่วยให้การตอบสนองของนักเรียนคงทนถาวร เช่น ถ้าครูชมว่า “ดี” ทุกครั้งที่นักเรียนตอบถูกต้องอย่างสม่ำเสมอ นักเรียนจะเห็นความสำคัญของการเสริมแรงน้อยลง ครูควรเปลี่ยนเป็นแรงเสริมอย่างอื่นบ้าง เช่น ยิ้ม พยักหน้า หรือบางครั้งอาจไม่ให้แรงเสริม

3. การลงโทษที่รุนแรงเกินไปมีผลเสียมาก นักเรียนอาจไม่ได้เรียนรู้หรือจำสิ่งที่เรียนได้เลย ควรใช้วิธีการงดการเสริมแรงเมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น เมื่อนักเรียนใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ แม้ได้บอก หรือตักเตือนแล้วก็ยังใช้อีก ครูควรงดการตอบสนองต่อพฤติกรรมนั้น เมื่อไม่มีใครตอบสนองนักเรียนจะหยุดพฤติกรรมนั้นไปในที่สุด

4. ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม หรือปลูกฝังนิสัยให้นักเรียน ควรแยกแยะขั้นตอนของปฏิกริยาตอบสนองออกเป็นลำดับขั้น โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน เช่น หากต้องการปลูกฝังนิสัยในการรักษาความสะอาดในห้องปฏิบัติการ และเครื่องมือ สิ่งสำคัญประการแรกคือต้องนำพฤติกรรมที่ต้องการมาจำแนกเป็นพฤติกรรมย่อยให้ชัดเจน เช่น การเก็บกวาด การเช็ดถู การล้าง การจัดเรียง เป็นต้น เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ก็ให้การเสริมแรงที่เหมาะสมทันที

สุรางค์ โค้วตระกูล (2533, น.140 อ้างถึงในคณาพร คมสัน 2540, น.72) ได้กล่าวถึงงานของ สกินเนอร์ ที่ได้แบ่งแรงเสริมออกเป็น 2 ประเภท สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. แรงเสริมทางบวก หมายถึง สิ่งของ คำพูด หรือสภาพการณ์ที่จะช่วยให้พฤติกรรมเกิดขึ้นอีก หรือสิ่งทำให้เพิ่มความน่าจะเป็นไปได้ของการเกิดพฤติกรรม

2. แรงเสริมลบ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์หรือเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมบางอย่างที่อาจจะทำให้ร่างกายแสดงพฤติกรรมได้

แรงเสริมมี 2 ชนิด คือ การให้แรงเสริมทุกครั้งที่ร่างกายแสดงพฤติกรรมที่กำหนดกับการให้แรงเสริมเป็นครั้งคราว ซึ่งพบว่ามีประสิทธิภาพดีกว่าการให้แรงเสริมทุกครั้ง

ผู้วิจัยได้เลือกใช้แรงเสริมทางบวกในงานวิจัย โดยเลือกใช้เป็นครั้งคราว มีวิธีการเสริมแรงที่แตกต่างกัน ได้แก่ การชมเชย เช่น “ดี” “ดีมาก” การพยักหน้า การยิ้ม การตอบรับด้วยคำพูด เช่น “ใช่แล้ว” “ถูกต้อง”

2.8 เมตาคอกนินชัน (Metacognition)

2.8.1 ความหมายของเมตาคอกนินชัน

ทิสนา แคมมณีและคณะ (2544, น.104) กล่าวว่า เมตาคอกนินชันเป็นการควบคุมและประเมินการคิดของตนเอง ซึ่งหมายถึงการคิดเกี่ยวกับการคิดของตนเองหรืออีกนัยหนึ่ง คือ การควบคุมการรู้คิดของตนเอง หรือการรู้ตัวถึงความคิดของตนเองในการกระทำอะไรอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือการประเมินการคิดของตนเอง และใช้ความรู้นั้นในการควบคุมหรือปรับการกระทำของตนเอง การคิดในลักษณะนี้ มีผู้เรียกว่า “การคิดอย่างมียุทธศาสตร์” หรือ “Strategic thinking” ซึ่งครอบคลุมการวางแผน การควบคุมกำกับการกระทำของตนเอง การตรวจสอบความก้าวหน้า และการประเมินผล

ฟลาวเวลล์ (Flavell, 1979 อ้างถึงในสุรางค์ โคว์ตระกูล, 2545, น.27) กล่าวว่า เมตาคอกนินชัน หมายถึง การรู้คิดหรือปัญหาที่เกิดจากการเรียนรู้อะไรก็ตามด้วยความเข้าใจ

ในขณะที่ลิน นุ่มพรม (2553, น.143) บอกว่า เมตาคอกนินชัน หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับความคิดและความรู้ที่ใช้ในการจัดระเบียบความคิดและการเรียนรู้

จากความหมายของเมตาคอกนินชันที่มีผู้ศึกษาไว้ข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า เมตาคอกนินชันเป็นการควบคุมการรู้คิดของตนเอง ในด้านความรู้ความเข้าใจ การประเมินความคิดของตนเอง ตรวจสอบความก้าวหน้า และประเมินผล ควบคุมกำกับกระบวนการคิดและการเรียนรู้ในการทำงานจนสำเร็จ

2.8.2 องค์ประกอบของเมตาคอกนินชัน

ทิสนา แคมมณี และคณะ (2544, น.157–158) ได้สรุปองค์ประกอบของเมตาคอกนินชันไว้ 2 องค์ประกอบ คือ

1. การตระหนักรู้ (Awareness) เป็นการตระหนักรู้ถึง ทักษะ กลวิธี และแหล่งข้อมูลที่เป็นต่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และรู้ว่าจะต้องทำอะไร (what to do) องค์ประกอบแรกนี้เป็นเรื่องของสิ่งที่บุคคลรู้ถึงสิ่งที่ตนเองคิด และความสอดคล้องกับสถานการณ์การเรียนรู้ รวม

ไปถึงการแสดงออกในสิ่งที่รู้ออกมาโดยการอธิบายให้ผู้อื่นฟัง สามารถสรุปใจความสำคัญของสิ่งที่เรียนรู้ นั้น มีวิธีจำสิ่งนั้นได้ง่าย ตลอดจนการคิดแบบทดสอบ การวางขอบข่าย และการจดบันทึกความสามารถในการสะท้อนความคิดของตนออกมาในขณะที่อ่านเรื่องราว หรือในการคิดแก้ปัญหา เป็นทักษะทำให้บุคคลทำงานอย่างมีแผน เพราะจะทำให้รู้ว่าในงานนั้นๆ ไม่ว่าจะ เป็นด้านการอ่าน การแก้ปัญหา หรืองานอื่นใดที่จะต้องประกอบด้วยสิ่งใดบ้าง ที่จะทำให้การทำงานนั้นเกิดประสิทธิภาพ และทำให้สถานการณ์ในการทำงานนั้นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ความสามารถในการกำกับตนเอง (Self – regulation) ในการทำงานเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จสมบูรณ์นั้นจะต้องรู้ว่าทำงานนั้นอย่างไร (how to do) และเมื่อไร (when to do) องค์ประกอบประการที่สองนี้ เป็นความสามารถในการกำกับตนเองในขณะที่กำลังคิดแก้ปัญหาซึ่งรวมไปถึงการพิจารณาว่ามีความเข้าใจในสิ่งนั้นหรือไม่ การประเมินความพยายามในการวางแผน และขั้นตอนในการทำงาน การทดสอบวิธีการใช้ การตัดสินใจในการใช้เวลาและการใช้ความสามารถที่มีอยู่ และการเปลี่ยนไปใช้วิธีอื่นๆเพื่อแก้ปัญหา

Flavell (1985, 231–236 อ้างถึงในอุษณีย์ โพธิ์สุข, 2544, น.32–33) ได้แบ่งเมตาคอกนิชันออกเป็น 2 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความรู้ในเมตาคอกนิชัน (Metacognition Knowledge) เป็นส่วนหนึ่งของความรู้ทั้งหมดที่บุคคลสะสมไว้ในความจำระยะยาว เป็นการที่บุคคลรู้ว่าตนเองรู้อะไร คิดอย่างไร คิดถึงเป้าหมาย และการบรรลุเป้าหมายอย่างไร องค์ประกอบที่มีผลต่อกิจกรรมการคิดประกอบด้วย 3 ตัวแปร คือ

1.1 ตัวแปรด้านบุคคล (Person Variables) หมายถึง ความรู้ที่บุคคลมี เกี่ยวกับลักษณะของบุคคลในด้านความสามารถทางปัญญา การเรียนรู้หรือในการทำงาน

1.2 ตัวแปรด้านงาน (Task Variables) หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับงาน ลักษณะของงานที่เคยทำว่ามีความยากง่ายอย่างไร หรือที่ทำอยู่ ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจและการทำงานนั้นๆ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคของงานนั้นที่อาจเกิดขึ้น

1.3 ตัวแปรด้านกลวิธี (Strategy Variables) หมายถึง ความรู้ที่บุคคลมีเกี่ยวกับวิธีที่เหมาะสมที่จะใช้ในการทำงานนั้น เป็นการรู้ว่า กลวิธีใดจะช่วยทำให้การทำงานนั้นบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยทำให้เกิดความก้าวหน้า

2. ประสบการณ์ในเมตาคอกนิชัน (Metacognitive Experience) คือ เป็นประสบการณ์ทางการคิดที่บุคคลสามารถควบคุม และประสบการณ์นั้นมีความสำคัญต่อการกำกับตนเอง (Self - Regulation) ในกิจกรรมทางการคิด เริ่มตั้งแต่การเข้าสู่สถานการณ์ในการคิดจนกระทั่งสามารถบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ โดยมีขั้นตอนดังนี้ คือ

2.1 การวางแผน (Planning) เป็นการรู้ว่าตนเองจะทำงานนั้นอย่างไรจนถึงการปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมาย

2.2 การกำกับและควบคุมตนเอง (Monitoring) เป็นการคิด พิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้องของวิธี หรือขั้นตอนที่เลือกใช้

2.3 การประเมิน (Evaluating) เป็นการประเมินวิธีการหรือขั้นตอนที่ใช้ตรวจสอบ และประเมินผลลัพธ์มีความถูกต้องเหมาะสมเพียงใด และยังมีวิธีอื่นๆที่แตกต่างอีกหรือไม่

จากองค์ประกอบของเมตาคอกนิชันที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า เมตาคอกนิชันประกอบด้วย 4 องค์ประกอบที่สำคัญคือ 1. การตระหนักรู้ (Awareness) 2. ความสามารถในการกำกับตนเอง (Self-regulation) 3. การวางแผน (Planning) 4. การประเมิน (Evaluating)

แนวคิดเกี่ยวกับเมตาคอกนิชันที่กล่าวมาทั้งหมด ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของเมตาคอกนิชันมาปรับใช้ในแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection) ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านอภิปัญญา (Metacognition) กล่าวคือ นักเรียนมีการควบคุมและประเมินความคิดตนเอง ความสามารถของนักเรียนที่ได้รับการพัฒนา เพื่อควบคุมกำกับกระบวนการทางปัญญา และมีความคิด มีความตระหนักในงานที่ทำ และสามารถใช้ยุทธวิธีทำงานจนสำเร็จอย่างสมบูรณ์ ซึ่งในแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้จะเป็นการบันทึกข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น กระบวนการเรียนรู้ ปัญหาและอุปสรรคที่พบ วิธีแก้ปัญหา ความรู้สึกและทัศนคติในแง่บวกและแง่ลบเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ผู้วิจัยได้ใช้แบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ไว้เป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองในการอ่านจับใจความ ซึ่งข้อมูลของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยตนเองในการอ่านจับใจความนั้นได้มาจากแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้และแบบวัดเจตคติทางการเรียนของนักเรียนในการเรียนรู้แบบนำตนเองในด้านแบบแผนวิธีการเรียนรู้ (Methodological Domain) และทางด้านจิตวิทยา (Psychological Domain) นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างแบบบันทึกการเรียนรู้จากคาร์เวออร์ และดิกสัน (Carvar and Dickinson, 1981 อ้างถึงใน Swatevacharkul, 2014) และ ลอร์ (Lor, 1998 อ้างถึงใน Swatevacharkul, 2014) สรุปได้ว่า แบบบันทึกการเรียนรู้ที่ดีจะต้องมีผลสะท้อนเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน 5 ข้อ ได้แก่ 1. การใช้ยุทธวิธีในการเรียนรู้ 2. ความรู้สึกของผู้เรียนที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ 3. สิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้ 4. ปัญหาที่พบในระหว่างกระบวนการเรียนรู้ และ 5. การตัดสินใจและการวางแผนเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างไรก็ตามถ้าผู้เรียนพบสิ่งที่เกิดขึ้นในระหว่างกระบวนการเรียนรู้ที่เรียนด้วยวิธีแบบนำตนเองในการอ่านจับใจความ ผู้เรียนสามารถเขียนนอกเหนือจาก 5 ข้อที่กล่าวมาข้างต้นได้

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คณาพร คมสัน (2540) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และเพื่อประเมินรูปแบบที่สร้างขึ้น ผลของการวิจัยได้รูปแบบที่เน้นกระบวนการเรียนที่ผู้เรียนมีอิสระในการวางแผนกิจกรรมการเรียนให้บรรลุเป้าหมายระยะยาวของการเรียน จะโดยลำพัง หรือร่วมมือกับผู้อื่นก็ได้โดยการใช้สัญญาการเรียนเป็นเครื่องมือในการกำหนดเป้าหมายการเรียนที่มาจากประเมินความต้องการที่แท้จริงของตนเอง กำหนดกิจกรรมที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย กำหนดวิธีประเมินผลงาน แล้วรับผิดชอบควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามสัญญาการเรียนรวมทั้งรับความรู้เสริมการอ่านจากครู รูปแบบได้รับการประเมินโดยการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ และการนำไปใช้ในห้องเรียนจริงในรูปแบบการวิจัยกึ่งทดลองกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง และสุ่มห้องเรียนอย่างง่ายมา 2 ห้อง ให้เป็นกลุ่มควบคุม 1 ห้อง นักเรียน 40 คน เรียนด้วยวิธีสอนอ่านตามคู่มือครู และกลุ่มทดลอง 1 ห้อง มีนักเรียน 42 คน เรียนด้วยรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยใช้เวลา 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวม 24 คาบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ แบบวัดลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ผลการทดลอง พบว่า

1. คะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจหลังการเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ไม่แตกต่างกัน แต่คะแนนของนักเรียนที่มีความสามารถอยู่ในระดับต่ำของกลุ่มทดลองสูงกว่าคะแนนของผู้ที่มีความสามารถอยู่ในระดับต่ำของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

2. คะแนนเฉลี่ยลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ไม่แตกต่างกันคะแนนเฉลี่ยลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หลังการเรียนของกลุ่มทดลอง สูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. นักเรียนในกลุ่มทดลองมากกว่าร้อยละ 80 เห็นด้วยกับการเรียนตามรูปแบบ ยกเว้นเรื่องความพอใจที่ไม่ต้องทำตามสิ่งที่ครูบังคับให้ทำ มีผู้เรียนเห็นด้วยร้อยละ 64.30

รจนา คำนึ่งผล (2542) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการสอนโดยใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่มีความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามวิธีปกติ และมีความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยในองค์ประกอบด้าน เนื้อหา การเรียบเรียงความคิด การใช้ถ้อยคำ การใช้ไวยากรณ์ กลไกทางภาษาสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปทีป เมธาคณวุฒิ (2545) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาต้นแบบการเรียนการสอนแบบเว็บเบสเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้แบบนำตนเอง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้แบบนำตนเองและการใฝ่รู้ของผู้เรียน พัฒนาการเรียนการสอนแบบเว็บเบส และศึกษาเกี่ยวกับการนำเว็บเบสมาใช้ในการเรียนการสอนในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า ผู้สอนต้องเตรียมพร้อมในการสอนมากกว่าปกติ ผู้เรียนประเมินตนเองว่าชอบสถานการณ์การเรียนรู้แบบอิสระ ความเป็นไปได้ในการนำเว็บเบสมาใช้ในการเรียนการสอนยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจน อาจารย์ร้อยละ 60 มีความสนใจในการจัดการเรียนการสอนแบบเว็บเบสในระดับมาก

ลาวัญย์ ทองมนต์ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อนำหลักสูตรไปพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในการเรียนด้วยการนำตนเอง พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ในผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนภายหลังการใช้หลักสูตรคะแนนความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เสาวภา วิชาดี (2554, บทคัดย่อ) ได้พัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อเสริมสร้างความสามารถทางภาษาและลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสำหรับนักศึกษาศิลปกรรม มหาวิทยาลัยกรุงเทพฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบการสอนสำหรับใช้พัฒนาคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาและประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบที่สร้างขึ้น ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 40 คน มีคะแนนความสามารถในการอ่านและการเขียนสรุปความของนักศึกษาหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง คะแนนลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่าก่อนการทดลอง และมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการสอนในระดับมาก

ศุภลักษณ์ ทิพย์วงศ์, รูปทอง กว้างสวัสดิ์ และอารยา ปิยะกุล (2556, บทคัดย่อ) ได้ร่วมกันวิจัยในเรื่อง การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและการเรียนแบบนำตนเอง โดยใช้บทเรียน E-Learning ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟังและทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยบทเรียน E-Learning ก่อนเรียนและหลังเรียน เปรียบเทียบการเรียนรู้แบบนำตนเองก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยบทเรียน E-Learning และเปรียบเทียบทักษะการฟังและทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียน E-Learning กับนักเรียนที่เรียนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีทักษะการฟังและการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนกลุ่มทดลองมีการเรียนรู้แบบนำตนเองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยบทเรียน E-Learning มีทักษะการฟังและทักษะการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ลี (Lee, 2002 อ้างถึงในสิรินันท์ สามัญ, 2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง องค์ประกอบด้านแรงจูงใจของการเรียนรู้แบบนำตนเองในบรรดานักศึกษา สார்วจถึงผลการของนักศึกษาฝึกงานในด้านการนำตนเองในการเรียนรู้ นักศึกษาจำนวน 8 คน เป็นชาย 5 คน และหญิง 3 คน ติดตามระหว่างปีการศึกษา 2000-2001 ประเมินนักศึกษาฝึกงานถึงแนวโน้มการเรียนรู้แบบนำตนเองในตอนเริ่มต้นและสิ้นสุด โครงการ โดยแบบวัดความพร้อมของกุกลีเอลมีโน (SDLRS) ระหว่างฝึกงาน นักศึกษาจะถูกสัมภาษณ์ 2 ครั้ง เพื่อให้ระบุว่า พยายามอย่างไร ให้มีความสามารถ กำหนดแรงจูงใจของตนเองอย่างไร การรับรู้ถึงสาเหตุ ค่านิยมและความรู้สึก การรับรู้ว่าคุณมีความสามารถ ความท้าทาย และบริบทของการฝึกงานที่มีอิทธิพลต่อการนำในการเรียนรู้ การวิจัยพบว่า ความพยายามในความสามารถ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และบริบทของการฝึกงาน มีผลกระทบต่อการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาฝึกงาน การฝึกงานส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกงานมีโอกาสฝึกทักษะซึ่งก่อให้เกิดความงอกงามด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีอิทธิพลต่อการนำตนเอง บริบทของการฝึกงาน นำมาซึ่งโครงสร้างในการฝึกทักษะภายใต้การแนะนำของศึกษานิเทศก์ ซึ่งอาจจะสร้างสรรค์ความรู้สึกเชื่อถือหรือจำกัดความสามารถของนักศึกษาฝึกงานในการฝึกทักษะด้านความรู้สึกเชื่อถือไว้ว่างใจและอิสรภาพสร้างสรรค์ การรับรู้ถึงสาเหตุ การสนับสนุนจากเพื่อนนั้น นักศึกษาฝึกงานให้คุณค่าสูงมาก การอภิปรายของนักศึกษาฝึกงานเกี่ยวกับความรู้สึกในด้านการระลึกถึงไม่มีข้อมูลเพียงพอในการสรุป

คาไนป์ (Canipe 2002, Online) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ของนักศึกษาในสาขาศึกษาศาสตร์ และสาขาพฤติกรรม

ศาสตร์ของมหาวิทยาลัยมัวร์เฮท รัฐเคนทักกี จำนวน 260 คน โดยใช้แบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-directed Learning Readiness Scale): SDLRS ของถูกลิเอลมิโน และแบบสำรวจแบบการเรียนรู้ (Learning Style Inventory): LIS ของคอลลี ผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้แต่ละแบบทำให้เกิดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมีความสัมพันธ์กับแบบการเรียนรู้ทั้งทางบวกและทางลบ

คลิฟฟอร์ด (Clifford, 2003 อ้างถึงในศิริพันธ์ สามัญ, 2547) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเรียนรู้แบบนำตนเอง และการเรียนแบบร่วมมือผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ รูปแบบการเรียนและการปฏิบัติวัตถุประสงค์ของการศึกษานี้เพื่อกำหนดว่าการจับคู่ระหว่างรูปแบบการเรียนของผู้ร่วมโครงการและการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์สามารถพัฒนาการปฏิบัติของผู้เรียนในการทดสอบวัดความเข้าใจและการรักษารูปแบบการเรียนวัดโดยมาตรวัดความพร้อมในการเรียนรู้ (SDLRS) และมาตรวัดรูปแบบการเรียนของนักเรียนของ Grasha-Riechmann (GRSLSS) และการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ผันแปรไปตามรายวิชาเรียน การบันทึกรายวิชาเรียนและการตีพิมพ์โดยใช้คอมพิวเตอร์ การกำหนดการศึกษาโดยบริษัทที่มีประสิทธิภาพสูงด้านเทคโนโลยีในรัฐแมสซาชูเซตส์ และผู้ใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์ของบริษัทเป็นผู้ให้เข้าร่วมโครงการ มีกลุ่มผู้ร่วมโครงการ 3 กลุ่ม คือ ลูกจ้าง นักเรียนมัธยมศึกษา และลูกจ้างทั้ง 3 กลุ่มประกอบด้วยวิศวกรหรือนักศึกษาวิศวกร ผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด 106 คน ตอบแบบสำรวจซึ่งวัดความชอบในรูปแบบการเรียนแบบนำตนเอง และการเรียนแบบร่วมมือด้วยเครื่องมือมาตรฐาน SDLRS และ GRSLSS ผู้ร่วมโครงการตอบข้อสอบก่อน-หลัง จำนวน 323 คน สำหรับรายวิชาผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ จำนวน 46 รายวิชา การบันทึกรายวิชาผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และการตีพิมพ์โดยเน้นคอมพิวเตอร์ในระหว่างการเก็บข้อมูลการวิจัย ผู้เข้าร่วมโครงการที่ชอบรูปแบบการเรียนของตนเองมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในการสอบก่อน-หลัง ผู้เข้าร่วมโครงการที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยปานกลางหรือต่ำในด้านการเรียนรู้แบบนำตนเองและรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือแสดงให้เห็นการพัฒนาน้อยที่สุด ผลของการวิจัยได้สนับสนุนข้อสมมติฐานที่ว่า การจับคู่รูปแบบกิจกรรมความร่วมมือหรือการนำตนเองกับรูปแบบการเรียนที่ผู้เรียนชอบมากกว่านั้นพัฒนาการแสดงออก

โพ - นัน โช (Pao-Nan Chou, 2012, p.33 อ้างถึงในฉลองชัย ชิวสุนทรสกุล, อาจณรงค์ มโนสุทธิฤทธิ์ และสุภาวดี อิศนพงษ์, 2558) ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์กับความสามารถในการเรียนแบบออนไลน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความสามารถของนักศึกษาและพุ่งเป้าไปที่ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองกับผลการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า การทดลองมีนัยสำคัญ

ในความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองกับความสามารถในการเรียนรู้แบบออนไลน์

มิน, ยู-เซียง (Min & Yu-Shiang, 2012, p.205 อ้างถึงในฉลองชัย ชิวสุนทรสกุล, อาจารย์คณะ โนสุทริฤทธิ และสุภาวดี อิศมพงษ์, 2558) ศึกษาทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบเว็บ (Web-based system) ที่สนับสนุนการเรียนรู้แบบนำตนเองของเทคโนโลยี Microfabrication ซึ่งเป็นการ ประดิษฐ์โครงสร้างขนาดเล็ก การวิจัยครั้งนี้ได้ออกแบบระบบเป็นการเรียนรู้แบบโต้ตอบในการ สนับสนุนการเรียนรู้แบบนำตนเองเกี่ยวกับเทคโนโลยี Microfabrication มีการใช้เทคโนโลยีระบบ เสมือนจริงแสดงในอินเทอร์เน็ต ซึ่งรวมอยู่ในการพัฒนาระบบเว็บ ผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้ แบบโต้ตอบในการสนับสนุนการเรียนรู้แบบนำตนเองเกี่ยวกับเทคโนโลยี Microfabrication ที่มีการ ใช้เทคโนโลยีระบบเสมือนจริงแสดงในอินเทอร์เน็ตทำให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคยกับเทคนิคที่ใช้ ในเทคโนโลยีโครงสร้างขนาดเล็ก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (Research and Development) แบบ Pretest – Post test Design ซึ่งการวิจัยเรื่อง ผลของวิธีการเรียนแบบนำตนเองที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีรายละเอียดต่างๆ ในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและการคัดเลือกตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.5 การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการทดลอง

3.1 ประชากรและการคัดเลือกตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 4 ห้องเรียน รวม 160 คน ซึ่งทางโรงเรียนจัดนักเรียนแต่ละห้องในลักษณะความสามารถ

ตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 2 ห้องเรียน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม โดยสุ่มจับสลากได้ ม. 2/1 มีนักเรียนจำนวน 40 คน เป็นกลุ่มทดลอง การอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 มีนักเรียนจำนวน 40 คน เป็นกลุ่มควบคุมการอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนปกติ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 3.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง
- 3.2.2 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ
- 3.2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ
- 3.2.4 แบบบันทึกการอ่านจับใจความ
- 3.2.5 แบบวัดเจตคติในการเรียนรู้แบบนำตนเอง
- 3.2.6 แบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection)

3.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การกำหนดกรอบแนวคิดของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

จากแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบนำตนเอง กรอบแนวคิดของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

1. แนวคิดของวิธีการเรียนแบบนำตนเองในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นี้เกิดจากความพยายามในการหาแนวทางพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ตามแนวการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เนื่องจากข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนอ่านจับใจความที่ผ่านมา พบว่า ผลการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยเพิ่มเติม 2 ของนักเรียนอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ โดยเฉพาะทักษะการอ่าน ซึ่งมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการแสวงหาความรู้ในยุคเทคโนโลยีข่าวสารข้อมูลในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังพบว่า ครูยังเป็นผู้นำและควบคุมการเรียนการสอนอ่าน ในขณะที่หลักสูตรเน้นการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้นักเรียนแสวงหากระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง และปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์

2. ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นหลัก ซึ่งในการพัฒนาการเรียนรู้อ่านจับใจความภาษาไทยนั้น นักเรียนจะต้องมีพื้นฐานความรู้ภาษาไทยและทักษะการอ่านที่มากพอจึงจะเลือกกิจกรรมการเรียนที่สนองจุดมุ่งหมายทางการเรียนของตนเอง วิธีการเรียนนี้จึงเหมาะที่จะนำไปใช้กับนักเรียนซึ่งเป็นผู้มีความสามารถทางการอ่านจับใจความที่จะเลือกสิ่งที่จะอ่านอย่างเหมาะสมกับตนเองได้ ดังนั้นการกำหนดเนื้อหาในการเรียนด้วย

วิธีการนำตนเองมีขอบเขตและประเภทของเนื้อหาในหลายประเภทที่กำหนดความตามต้องการและความสนใจของนักเรียนที่ครูและนักเรียนตกลงร่วมกัน

3. กรอบแนวคิดที่ได้จากข้อมูลทางทฤษฎีและแนวคิดในด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยยึดแนวการเรียนการสอนตามหลักทฤษฎีมนุษยนิยม การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง รูปแบบการเรียนการสอน และจิตวิทยาการศึกษา

3.3.1 ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยม

วิธีการเรียนยึดหลักการเรียนการสอนภาษาตามแนวมนุษยนิยมที่มีจุดประสงค์เพื่อการสื่อสาร และพัฒนาศักยภาพนักเรียน โดยถือว่าภาษาเป็นเครื่องมือในการปฏิสัมพันธ์ของสังคมจึงเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ให้อิสระแก่นักเรียน เน้นการเรียนรู้กระบวนการเรียนมากกว่าเนื้อหาวิชา เปิดโอกาสให้นักเรียนประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง จัดบรรยากาศการเรียนให้นักเรียนรู้สึกปลอดภัยอบอุ่น ไม่ต้องได้รับความกดดันจากการบังคับขู่เข็ญ การถูกลงโทษ หรือการให้รางวัลจากครู ให้ความสำคัญต่อความรู้สึกของนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีความเข้าใจ และยอมรับความสามารถของตนเอง มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเพื่อสร้างความมั่นใจในตนเอง ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้รับทั้งความรู้ในเนื้อหาที่เรียน และเรียนรู้จากกระบวนการทำงาน มีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียน และเรียนรู้ได้ดี

การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดมนุษยนิยมนั้นเน้นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกที่จะเรียนด้วยตนเอง ยอมรับภาระกระทำของตน นักเรียนจะมีประสบการณ์ ความรู้ และทักษะในการทำความเข้าใจสิ่งใหม่ตามความต้องการที่แท้จริงของตน โดยไม่มีแรงกดดันจากการบังคับขู่เข็ญของครู เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะเป็นผลดีต่อนักเรียนในเรื่องของความรู้สึกและการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

3.3.2 การอ่านจับใจความภาษาไทย

การพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียนต้องอาศัยการฝึกทักษะและมีวิธีการอ่านที่เหมาะสมกับความถนัดของตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่มุ่งเน้นให้นักเรียนจงใจตนเองให้เรียน คิดริเริ่มค้นหาวิธีเรียน ที่เหมาะสมที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของตนเอง ทำให้นักเรียนมีแนวทางในการจัดการเรียนรู้ของตนต่อไปในอนาคต การนำแนวคิดของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมาใช้ในการอ่านจับใจความภาษาไทยจึงเป็นผลดีต่อการพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียน

ความสามารถทางการอ่านจับใจความประกอบด้วยการวัดความเข้าใจ ดังนี้ ระดับข้อเท็จจริง ระดับตีความ และระดับวิเคราะห์ การวัดความสามารถจึงมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดไว้ทั้ง 3 ระดับ

3.3.3 การเรียนรู้แบบนำตนเอง

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นคุณลักษณะที่นักเรียนทุกคนมีไม่เท่ากันในแต่ละสถานการณ์การเรียนรู้ แต่พัฒนาได้สูงสุดเมื่อมีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องส่งเสริมกัน ผลการวิจัยยังพบว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นลักษณะที่มีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิธีการเรียนแบบนำตนเองนี้จึงมีจุดประสงค์เพื่อเสริมสร้างลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้วย สำหรับการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบนำตนเองมีลักษณะดังนี้

1. ให้อิสระนักเรียนเลือกทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามความต้องการจำเป็นของตนเองภายในขอบเขตที่หลักสูตรกำหนด และพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเองตามสถานการณ์

2. สนับสนุนให้ผู้เรียนวินิจฉัยตนเองก่อนการเรียนรู้เพื่อให้มีทิศทางในการตัดสินใจเลือกทำกิจกรรม ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จ และสามารถพัฒนาเป้าหมายทางการเรียนของตนเพื่อส่งผลให้ความสามารถในการเรียนสูงขึ้น

3. ส่งเสริมให้นักเรียนรับผิดชอบ ควบคุมกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเองสู่เป้าหมายลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

4. เปลี่ยนบทบาทของครูจากผู้สอนและนำนักเรียนในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ทุกขั้นตอนมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในด้านแหล่งความรู้ และให้คำแนะนำที่จะช่วยให้นักเรียนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ให้อิสระแก่ผู้เรียนในการวางโครงการเรียนรู้ของตนเอง ให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับขั้นการเรียนรู้เป็นการเตรียมพร้อมนักเรียนให้มีแนวทางที่จะเรียนรู้แบบนำตนเองได้ มีการประเมินผลการเรียน ทั้งในส่วนที่เป็นลักษณะทางบุคลิกภาพของนักเรียนและในส่วนที่เป็นผลการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของรายวิชา สำหรับขั้นการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในการอ่านจับใจความภาษาไทย ผู้วิจัยได้มีแนวคิดในการนำขั้นตอนการเรียนรู้ของ คณาพร คมสัน (2540: 93) มาปรับใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ซึ่งประกอบไปด้วย 7 ขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่พอใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นวินิจฉัยความต้องการ

ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดเป้าหมายในการอ่าน

ขั้นที่ 4 ขั้นวางแผนการอ่าน

ขั้นที่ 5 ขั้นปฏิบัติตามแผน

ขั้นที่ 6 ขั้นประเมินผลการปฏิบัติ

ขั้นที่ 7 ขั้นการรับรู้เสริมการอ่าน

3.3.4 ทฤษฎีทางจิตวิทยาการเรียนรู้

นอกจากผู้วิจัยใช้แนวคิดของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในกลุ่มทฤษฎีมนุษยนิยมเป็นหลักแล้ว ยังใช้ทฤษฎีแนวคิดอื่น ๆ มาสนับสนุนอีกดังนี้

1. ใช้ทฤษฎีปัญญาสังคมในเรื่องการรับรู้ความสามารถของตนเอง และการตั้งเป้าหมาย (Bandura, 1997; 1986; Bandura and Carvone, 1983 อ้างถึงในคณาพร คมสัน, 2540) และการคาดหวัง (Sahunk, 1982; Bandura, 1986 อ้างถึงในคณาพร คมสัน, 2540) เป็นแนวดำเนินการในการวินิจฉัยความสามารถทางการอ่านของตนเอง ให้นักเรียนวัดรับรู้ความสามารถที่แท้จริงของตนเอง และกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่มีความยากเหมาะสมกับความสามารถ ซึ่งจะเป็นสิ่งสำคัญที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการพัฒนาความสามารถทางการอ่านของตน และมีผลต่อมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเองซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่สุดของพัฒนาการด้านอารมณ์ที่เป็นตัวประกอบสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน

2. ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดเผยตนเอง และการให้ข้อมูลป้อนกลับตามรูปแบบสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของ ลูฟท์ และ อิงแฮม (Luft and Ingham, อ้างถึงในคณาพร คมสัน, 2540) เป็นหลักการในการกำหนดวิธีการที่ให้นักเรียนให้ข้อมูลป้อนกลับในขั้นการประเมินผลการปฏิบัติ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง การอ่านจับใจความภาษาไทย และวิธีการเรียนแบบนำตนเองให้แนวคิดว่ายังไม่เคยมีการใช้วิธีการเรียนแบบนำตนเองขึ้นใช้สำหรับการอ่านจับใจความในรายวิชาภาษาไทยและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจึงควรมีการนำหลักการของการเรียนรู้แบบนำตนเองมาพัฒนาเป็นรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อทดลองใช้เพื่อให้นักเรียนได้เริ่มเรียนรู้แบบการนำตนเองตั้งแต่อยู่ในระบบโรงเรียน

3.3.5 การกำหนดรายละเอียดของกิจกรรมในการเรียน

รายละเอียดของกิจกรรมการเรียน

จากกรอบแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยได้นำมากำหนดรายละเอียดของกิจกรรมการเรียนโดยจำแนกขั้นตอนของการเรียนออกเป็น 3 ขั้นตอนประกอบด้วย ขั้นตอนก่อนการเรียน ขั้นตอนระหว่างเรียน และขั้นตอนการประเมินผลการเรียน รวมทั้งมีการปรับขั้นตอนระหว่างเรียนดังนี้

1) ขั้นตอนก่อนการเรียนรู้

1.1) การเตรียมความพร้อมนักเรียน (Preparation)

ความพร้อมในการเรียนเป็นสภาวะทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา ของนักเรียนที่เอื้อให้สามารถเกิดการเรียนรู้ได้ดี ความพร้อมเกิดขึ้นได้สองทาง คือ ทางที่หนึ่งเกิดขึ้นตามธรรมชาติ อันเนื่องมาจากพัฒนาการทางจิตวิทยาของบุคคล และทางที่สองคือเกิดขึ้นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงชั่วคราวของบุคคลนั้น อันเนื่องมาจากการกระทำของตนเองหรือสภาวะแวดล้อม ในการสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้แบบนำตนเองควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับขั้นการเรียนรู้ที่นักเรียนจะต้องดำเนินการ เพื่อให้ นักเรียนมีความเข้าใจและทำกิจกรรมการเรียนรู้ได้ ผู้วิจัยจึงกำหนดให้มีการเตรียมความพร้อมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่สองในขั้นตอนก่อนการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ในการดำเนินการเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในขั้นการเรียนรู้ตามวิธีการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยจัดขึ้น และดำเนินกิจกรรมตามขั้นการเรียนรู้ได้ โดยพิจารณาแนวคิดของโกรว์ (Grow, 1991) ที่ว่า “การนำตนเองเริ่มตั้งแต่ระดับที่ครูเป็นผู้นำจนกระทั่งถึงระดับที่นักเรียนนำตนเองได้” และเทรฟฟิงเกอร์ (Treffinger, 1995) ที่กล่าวว่า “ครูควรต้องฝึกให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้พอเพียงก่อนที่จะให้นักเรียนดำเนินการด้วยตนเอง” ในการเตรียมความพร้อมนักเรียนจึงกำหนดให้ครูเป็นผู้ดำเนินการหลัก นำเสนอความรู้เกี่ยวกับขั้นการเรียนรู้แบบนำตนเอง อธิบาย และสาธิต เครื่องมือประกอบกิจกรรม ให้นักเรียนลองฝึกหัด และประเมินความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นการเรียนรู้ของนักเรียน โดยการเตรียมความพร้อมของนักเรียนจะแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1.1.1) การเตรียมความพร้อมนักเรียนเชิงจิตวิทยา

เป็นการปรับสภาพในด้านอารมณ์ ความรู้สึก รวมไปถึงการสร้างเชื่อมั่นให้กับนักเรียนก่อนที่จะมีการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีความรู้สึกคุ้นเคย และเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยตนเอง ในกระบวนการนี้ผู้วิจัยสรุปไว้ 3 ข้อดังนี้

1. การเปลี่ยนทัศนคติ โน้มน้าวใจให้นักเรียนรู้สึกว่าคุณเองมีศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ และเข้าใจว่าการเรียนรู้แบบนำตนเองมีความเป็นไปได้และจะส่งผลดีต่อการเรียนของตนเอง

2. การสร้างความมั่นใจ นักเรียนต้องรู้สึกมีความมั่นใจว่าจะสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

3. การนับถือตนเอง นักเรียนต้องมีความเชื่อมั่นและนับถือในความสามารถของตนเองว่าเป็นผู้เรียนแบบนำตนเองที่ดีที่สุด ต้องเชื่อว่าการล้มเหลวเป็นผลมาจากความพยายามที่น้อยเกินไป

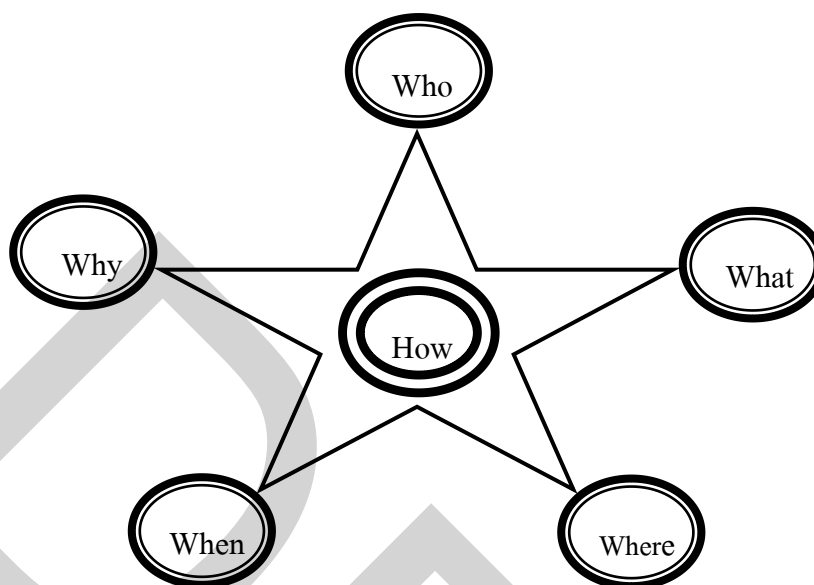
ในการจัดการเรียนการสอนตามวิธีการเรียนแบบนักเรียนนำตนเองในการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้จัดทำใบงานกิจกรรมขึ้นเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมเชิงจิตวิทยาให้กับนักเรียนซึ่งจะสามารถทำให้นักเรียนเปลี่ยนทัศนคติไปในทางที่ดีต่อวิธีการเรียน สร้างความมั่นใจว่าตนเองสามารถเรียนรู้ได้ และนับถือตนเองว่าเป็นผู้เรียนที่ดีได้ โดยเนื้อหาของกิจกรรมการเตรียมความพร้อมนักเรียนเชิงจิตวิทยาและการสร้างใบงานกิจกรรมของผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเทคนิคและวิธีการสร้างใบงานกิจกรรมเกี่ยวกับวิธีการเรียนแบบนำตนเองจากหนังสือ เอกสาร ตำรา และวิทยานิพนธ์
2. นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ได้ข้อสรุปเป็นกรอบใบงานกิจกรรมของผู้วิจัย
3. นำใบงานกิจกรรมเกี่ยวกับวิธีการเรียนแบบนำตนเองไปใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลองเพื่อเตรียมความพร้อมเชิงจิตวิทยา

1.1.2) การเตรียมความพร้อมนักเรียนด้านวิธีการอ่าน ผู้วิจัยใช้หลัก 5W1H ในการเตรียมความพร้อมนักเรียน โดยสอนให้นักเรียนอ่านจับใจความจากเรื่องที่ครูกำหนดเพื่อให้นักเรียนได้ข้อคิด ความคิดสำคัญหลักของข้อความ หรือเรื่องที่อ่าน ที่เป็นข้อความที่คลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ไว้ทั้งหมด โดยหลัก 5W1H ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

- Who (W) คือ ใคร
- What(W) คือ เกิดอะไรขึ้น
- Where(W) คือ เกิดขึ้นที่ไหน
- When(W) คือ วันเวลาใด
- Why(W) คือ ทำไมจึงเกิดขึ้น
- How(H) คือ เกิดขึ้นได้อย่างไร

วิธีการอ่านจับใจความด้วยหลัก 5W1H

ภาพที่ 3.1 วิธีการอ่านจับใจความด้วยหลัก 5W1H

ในการจัดการเรียนการสอนตามวิธีการเรียนแบบนำตนเองในการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้จัดทำใบงานกิจกรรมขึ้นเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมด้านวิธีการอ่านจับใจความให้กับนักเรียนซึ่งจะสามารถทำให้นักเรียนทราบถึงวิธีการอ่านจับใจความ หลักในการอ่านจับใจความ ประเภทในการอ่านจับใจความ และประโยชน์ในการอ่านจับใจความ ซึ่งทั้งหมดใช้หลักการอ่านจับใจความแบบ 5W1H โดยเนื้อหาของกิจกรรมการเตรียมความพร้อมนักเรียนด้านวิธีการอ่านและการสร้างใบงานกิจกรรมผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเทคนิคและวิธีการสร้างใบงานกิจกรรมเกี่ยวกับการอ่านจับใจความด้วยหลัก 5W1H จากหนังสือ และเอกสาร
2. นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ได้ข้อสรุปเป็นกรอบใบงานกิจกรรมของผู้วิจัย
3. นำใบงานกิจกรรมเกี่ยวกับวิธีการอ่านจับใจความสำคัญด้วยหลัก 5W1H ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเพื่อเตรียมความพร้อมด้านวิธีการอ่าน

1.2) การวางโครงการเรียน

แนวคิดของการเรียนรู้แบบนำตนเองมีหลักการให้นักเรียนได้มีอิสระในการเลือกเรียน เมื่อนำแนวคิดมาใช้ในการเรียนในระบบ การให้อิสระดังกล่าวจึงควรอยู่ในขอบเขตที่โรงเรียนสามารถจัดให้ได้ ผู้วิจัยจึงกำหนดให้ขั้นตอนการวางโครงการเรียน มีจุดประสงค์ให้นักเรียนกำหนดขอบเขตของเนื้อหา และจุดประสงค์ในการเรียนตามความสนใจโดยปรับแนวคิดในการวางโครงการเรียน ของทัฟ (The Tough Adult Learning Project Stream อ้างถึงในคณาพร คมสัน, 2540) ที่สอดคล้องกับการเรียนในระบบโรงเรียน เป็นแนวทางในการวางโครงการเรียนที่มีครูเป็นผู้ดำเนินการหลัก และร่วมมือกับนักเรียนทำกิจกรรมเพื่อให้ได้รายละเอียดของโครงการเรียนที่ประกอบด้วย ความรู้ และทักษะที่ต้องการ สื่อการเรียน แหล่งความรู้ และอุปกรณ์ที่จะใช้ในการเรียน ระยะเวลาในการเรียน และเป้าหมายที่แน่นอน

1.3) แหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้เป็นสถานที่แห่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ และประสบการณ์ที่สนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนใฝ่รู้ใฝ่เรียน แสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง ซึ่งผู้วิจัยได้จำแนกความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ไว้ 5 ประการดังนี้

1.3.1) เป็นแหล่งการศึกษาตามอัธยาศัย

1.3.2) เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

1.3.3) เป็นแหล่งปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน การศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

1.3.4) เป็นแหล่งสร้างเสริมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ

1.3.5) เป็นแหล่งสร้างเสริมความรู้ ความคิดวิทยาการและประสบการณ์

ผู้วิจัยได้เลือกแหล่งเรียนรู้ในการวิจัยครั้งนี้คือห้องสมุดประจำโรงเรียนซึ่งจัดว่าเป็นแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนที่มีข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ และความรู้ที่เป็นประโยชน์เพียงพอให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าและมีอิสระในการเลือกอ่านได้อย่างหลากหลาย อันจะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนในด้านการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มีแหล่งข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ วิทยาการ และสร้างเสริมประสบการณ์ที่กว้างขวางหลากหลาย เสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดระบบและพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศ แหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งยังส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ เป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

2) ขั้นตอนระหว่างการเรียน

จากขั้นการเรียนรู้แบบนำตนเองในการเรียนประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่พอใจ การวินิจฉัยความต้องการของตนเอง การกำหนดจุดประสงค์ในการเรียน การเลือกใช้ประโยชน์จากกิจกรรมและยุทธวิธีที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนด และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของตนเอง ผู้วิจัยได้นำแนวคิดขั้นตอนการเรียนของ คณาพร คมสัน (2540: 93) มาปรับใช้ในงานวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วย 7 ขั้นตอนการเรียนดังนี้

2.1) การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่พอใจ

2.2) การวินิจฉัยความต้องการ

2.3) การกำหนดเป้าหมายในการอ่าน

2.4) การวางแผนการอ่าน

2.5) การปฏิบัติตามแผน

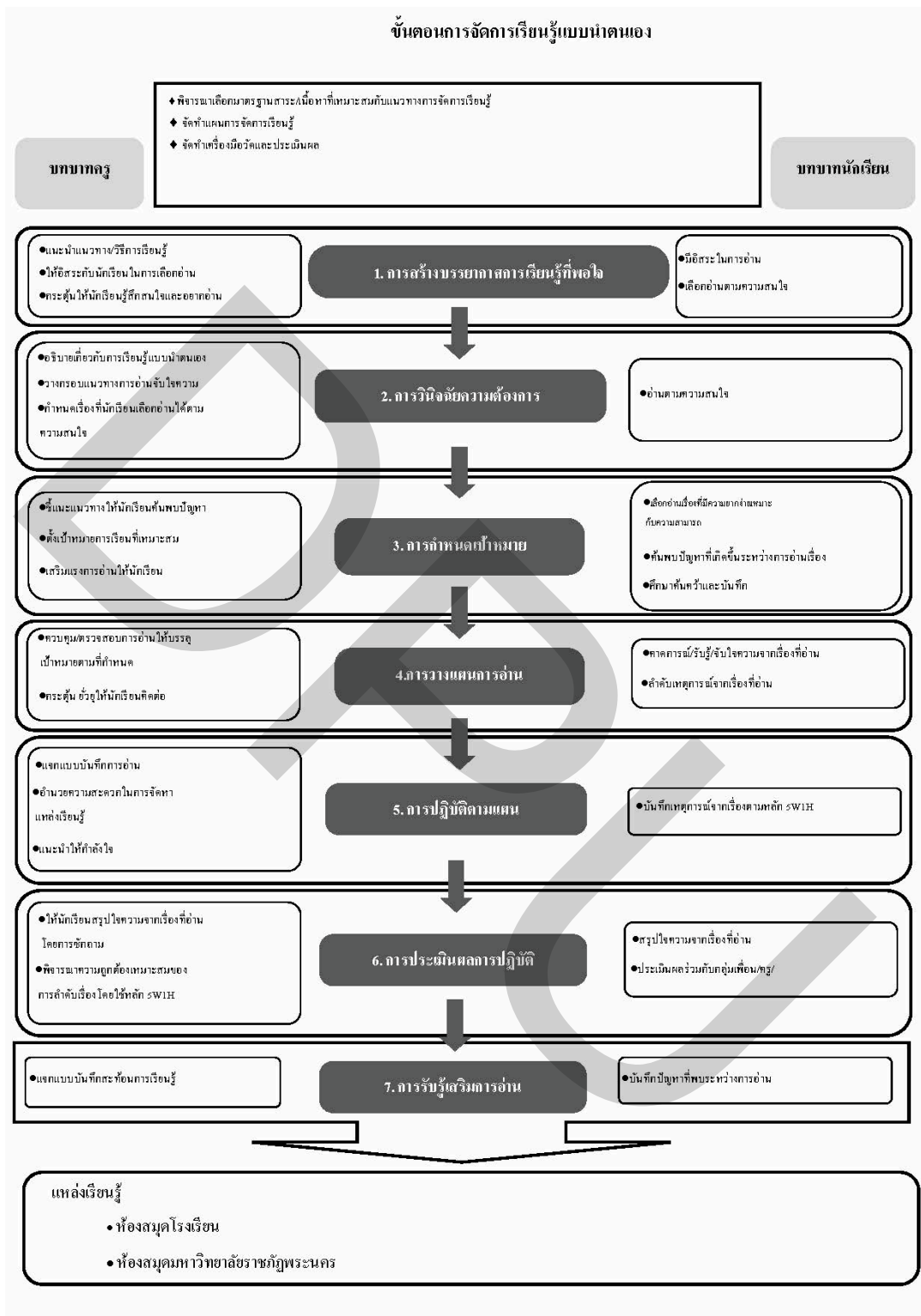
2.6) การประเมินผลการปฏิบัติ

2.7) การรับความรู้เสริมการอ่าน

3) ขั้นตอนการประเมินผลการเรียน

ขั้นตอนนี้ประกอบด้วย การประเมินผลการอ่านจับใจความของนักเรียน และวัดลักษณะการเรียนรู้แบบนำตนเอง เพื่อให้ทราบผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังการจัดการเรียนการสอน

ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานกับองค์ประกอบของวิธีการเรียนแบบนำตนเองในการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นำเสนอเป็นแผนภาพดังนี้

ภาพที่ 3.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเอง

3.4 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4.1 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง

แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองสำหรับกลุ่มทดลองจำนวน 5 แผน ใช้เวลาสอน 10 คาบ มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนรวม 12 คาบ ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน รวมถึงเอกสารประกอบการใช้หลักสูตรเพื่อศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้วิชาภาษาไทย

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และการเรียนแบบนำตนเอง

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาและคัดเลือกเนื้อเรื่องที่อ่านให้ตรงกับตัวชี้วัดของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยเนื้อเรื่องในกลุ่มทดลองนักเรียนจะมีอิสระเป็นผู้กำหนดเองได้ตามความสนใจ แต่อยู่ในเนื้อหาของข่าว บทความ และเรื่องสั้นที่ครูวางกรอบไว้

ขั้นตอนที่ 4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง ในแผนประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ครูจัดกิจกรรมกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องที่จะอ่าน เช่น ให้ดูภาพที่สัมพันธ์กับเรื่องที่จะอ่าน เกมทางการศึกษา การใช้คำถาม พร้อมทั้งแจกและอธิบายเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบนำตนเองและชี้แจงการดำเนินกิจกรรม

2) ชี้นกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง มีขั้นตอนดังนี้ (ปรับมาจากงานของ คณาพร คมสัน, 2540: 90)

ขั้นที่ 1 ชี้นสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่พอใจ คือ ครูจะให้อิสระกับนักเรียนในการเลือกอ่านสิ่งที่นักเรียนสนใจ แต่อยู่ในกรอบหัวข้อที่ครูได้กำหนดไว้ โดยครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนนึกถึงสิ่งที่นักเรียนสนใจและอยากอ่าน

ขั้นที่ 2 ชี้นวินิจฉัยความต้องการ คือ ครูอธิบายเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้แบบนำตนเองและวางกรอบแนวทางในการอ่านจับใจความของนักเรียน โดยให้หัวข้อเรื่องที่นักเรียนต้องไปอ่านจับใจความ โดยนักเรียนจะมีอิสระในการเลือกเนื้อเรื่องที่จะอ่านได้ตามความต้องการเพียงแต่ต้องอยู่ในกรอบหัวข้อที่ครูกำหนดไว้ ซึ่งจะแตกต่างจากการเรียนด้วยวิธีธรรมดาที่ครูจะกำหนดเรื่องมาให้ โดยที่นักเรียนไม่มีโอกาสได้เลือกเรื่องที่ตนเองถนัดหรือสนใจ

ขั้นที่ 3 ชี้นกำหนดเป้าหมายในการอ่าน คือ นักเรียนเลือกเนื้อเรื่องที่ตนเองสนใจให้มีความยากง่ายไม่สูงกว่าความสามารถของตนเองจนเกินไป ซึ่งจะทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะ

อ่านเรื่อง ได้สำเร็จ โดยครูเป็นผู้ชี้แนะแนวทางให้นักเรียนค้นพบปัญหาของตนเอง ตั้งเป้าหมายการเรียนที่เหมาะสม ตลอดจนให้การเสริมแรงเพื่อให้นักเรียนจะได้มีกำลังใจในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ของตนและพัฒนาเป้าหมายการเรียนให้สูงขึ้น

ขั้นที่ 4 ขั้นวางแผนการอ่าน คือ ครูแจกแบบบันทึกการอ่านจับใจความให้กับนักเรียนเพื่อบันทึกความเข้าใจของเนื้อเรื่อง โดยในแบบบันทึกการอ่านจับใจความจะเป็นหัวข้อให้นักเรียนสรุปเนื้อเรื่องตามหลัก 5W1H

ขั้นที่ 5 ขั้นปฏิบัติตามแผน คือ นักเรียนอ่านเรื่องที่ตนเองสนใจโดยใช้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการอ่านจับใจความจับประเด็นสำคัญของเรื่องและบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านที่ครูแจกให้ บันทึกลงตามลำดับขั้นตอนของใบงาน

ขั้นที่ 6 ขั้นประเมินผลการปฏิบัติ คือ ครูตรวจแบบบันทึกการอ่านที่นักเรียนสรุปความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านว่ามีความตรงกับเนื้อเรื่องและสอดคล้องกับหลัก 5W1H

ขั้นที่ 7 ขั้นการรับรู้เสริมการอ่าน คือ ครูแจกแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ให้นักเรียนบันทึกถึงปัญหาที่พบระหว่างการอ่านเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการอ่านในครั้งต่อไป

ขั้นตอนที่ 5 นำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง จำนวน 5 แผน ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผลตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแผนการสอน ในด้านเวลา เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) กับตัวชี้วัด ซึ่งมีค่า IOC เฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 0.90 โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนนเท่ากับ +1 เมื่อแน่ใจว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด
ให้คะแนนเท่ากับ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด
ให้คะแนนเท่ากับ -1 เมื่อแน่ใจว่า แผนการจัดการเรียนรู้ไม่มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด

จากนั้นคำนวณค่า IOC จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องของแผนการเรียนรู้กับตัวชี้วัด

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 7 นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

3.4.2 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ

แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบปกติสำหรับกลุ่มควบคุม จำนวน 5 แผน ใช้เวลาสอน 10 คาบ มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนรวม 12 คาบ ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน รวมถึงเอกสารประกอบการใช้หลักสูตรเพื่อศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้วิชาภาษาไทย

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาขั้นตอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และวิธีการเรียนแบบปกติ จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาและคัดเลือกเนื้อเรื่องให้ตรงกับตัวชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยเนื้อเรื่องที่ครูเป็นผู้กำหนดไว้ให้แล้วซึ่งจะเป็นเนื้อเรื่องคนละชุดกับกลุ่มทดลอง

ขั้นตอนที่ 4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ โดยกำหนดขั้นตอนการสอน ดังนี้

1. ชุมนำเข้าสู่บทเรียน ครูกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความพร้อม และความสนใจในการเรียนด้วยการสนทนาซักถาม หรือใช้เกม รูปภาพ เพลง นิทาน และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

2. ชุมนสอน ครูสอนเนื้อหาให้นักเรียนด้วยวิธีการบรรยาย อภิปราย สนทนา ซักถาม โดยมีสื่อประกอบการเรียนการสอน เช่น ใบความรู้ ใบงาน หรือหนังสือแบบเรียน และนักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมโดยใช้หลัก 5W1H ในการดำเนินกิจกรรม

3. ชุมนสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาด้วยการซักถามหรือตรวจเฉลยแบบฝึกหัดร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 5 นำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความวิธีการเรียนแบบปกติ จำนวน 5 แผน ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

ขั้นตอนที่ 6 นำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความวิธีการเรียนแบบปกติ จำนวน 5 แผน ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านรางวัลและประเมินผลตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแผนการสอนในด้านเวลา เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อรางวัลประเมินผล แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) กับตัวชี้วัด ซึ่งมีค่า IOC เฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 0.90 โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนนเท่ากับ+1 เมื่อแน่ใจว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด
 ให้คะแนนเท่ากับ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด
 ให้คะแนนเท่ากับ -1 เมื่อแน่ใจว่า แผนการจัดการเรียนรู้ไม่มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด
 จากนั้นคำนวณค่า IOC จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องของแผนการเรียนรู้กับตัวชี้วัด

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 7 นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้เป็นเครื่องมือ

ในการวิจัย

3.4.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ทั้งหมด 30 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกัน มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1: การอ่าน มาตรฐานที่ 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

2. ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีสร้างเครื่องมือวัดผลทางการศึกษา

3. วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านแล้วทำตารางวิเคราะห์ข้อสอบ

4. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความที่เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ และต้องการใช้จริง 30 ข้อ เขียนข้อสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาและตรงตามตัวชี้วัด

5. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ จำนวน 45 ข้อ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา

6. นำแบบทดสอบมาแก้ไขปรับปรุง เมื่อแก้ไขแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาภาษาไทยจำนวน 2 ท่าน ด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้อง ระหว่างเนื้อหาของข้อสอบกับตัวชี้วัด แล้วนำผลการประเมินมาหาค่า IOC โดยกำหนดเกณฑ์การให้ คะแนนดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551: 107)

ให้ +1 เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด

ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด

ให้ -1 เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบไม่มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด

7. เลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และปรับปรุงข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 เพื่อให้ได้ข้อสอบที่ถูกต้องสมบูรณ์ โดยมีค่า IOC เฉลี่ยทั้งชุดเท่ากับ 0.86

8. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ที่ได้รับการปรับปรุงแล้วตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 45 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน มัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เขตบางเขน จังหวัดกรุงเทพฯ ที่ไม่ได้ใช้เป็นตัวอย่างในการทดลองในระยะต้นภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 30 คน

9. นำกระดาษคำตอบที่นักเรียนตอบแล้วมาตรวจให้คะแนน โดยข้อที่ถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบเกินกว่า 1 ตัวเลือกให้ 0 คะแนน และนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพรายข้อ โดยหาค่าความยากง่าย และหาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ โดยคัดเอาข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.27-0.79 จำนวน 30 ข้อ

10. นำข้อสอบที่มีคุณภาพจำนวน 30 ข้อ มาวิเคราะห์ความเชื่อมั่นตามสูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.87

11. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความที่สมบูรณ์แล้วไปใช้กับตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้ทดสอบก่อนการทดลอง และทดสอบหลังการทดลอง

ตารางที่ 3.1 การกำหนดจำนวนข้อสอบที่ต้องการให้ครอบคลุมเนื้อหาและตรงตามตัวชี้วัด

เนื้อหา	ตัวชี้วัด	จำนวนข้อสอบที่สร้าง	จำนวนข้อสอบที่ใช้จริง
ข่าว	1. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้	15	10
บทความ	2. นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง	15	10
เรื่องสั้น	3. สรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้	15	10

3.4.4 แบบบันทึกการอ่านจับใจความ

แบบบันทึกการอ่านจับใจความ เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อให้ นักเรียนจับใจความจากเรื่องที่อ่านและลำดับกระบวนการคิดให้เกิดความเข้าใจและเกิดการเรียนรู้จากเรื่องที่อ่าน นำไปสู่การพัฒนาตนเองในการอ่านจับใจความ มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

- 1) ศึกษาเทคนิควิธีการสร้างเครื่องมือสำหรับใช้วัดการอ่านจับใจความของนักเรียน
- 2) สร้างแบบบันทึกการอ่านจับใจความของนักเรียน โดยแบบบันทึกการอ่านจับใจความจะต้องมีหลักในการอ่านจับใจความของนักเรียนตามหลัก 5W1H ได้แก่

- 2.1) Who (ใคร)
- 2.2) What (ทำอะไร)
- 2.3) Where (ที่ไหน)
- 2.4) When (เมื่อไหร่)
- 2.5) Why (ทำไม)
- 2.6) How (อย่างไร)

3) นำแบบบันทึกการอ่านจับใจความเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์ ความเที่ยงตรง ตรวจสอบความชัดเจนทางภาษา และความถูกต้องเหมาะสมตามเนื้อหา หลังจากนั้นนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) ได้ค่าเฉลี่ย IOC เท่ากับ 1.00

- 4) นำแบบบันทึกการอ่านจับใจความปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์
- 5) นำแบบบันทึกการอ่านจับใจความที่สมบูรณ์แล้วไปใช้กับตัวอย่าง

3.4.5 แบบวัดเจตคติในการเรียนรู้แบบนำตนเอง

เครื่องมือที่สร้างขึ้นในครั้งนี้ใช้แบบวัดเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเองในการอ่านจับใจความ จำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating- Scale) ของลิเคอร์ท (Likert) ชนิด 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

- 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ
- 2) ศึกษาเทคนิควิธีการสร้างเครื่องมือสำหรับใช้วัดเจตคติของนักเรียน
- 3) สร้างแบบวัดเจตคติของนักเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating-Scale) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 35 ข้อ ต้องการใช้จริง 20 ข้อ โดยมีเกณฑ์การตรวจให้คะแนน ดังนี้

ตารางที่ 3.2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเอง

ระดับเจตคติ	การให้คะแนนข้อคำถามเชิงนิมิต (+)	การให้คะแนนข้อคำถามเชิงนิเสธ (-)
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน	1 คะแนน
เห็นด้วย	4 คะแนน	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	3 คะแนน	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน	5 คะแนน

กำหนดเกณฑ์ในการคิดคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดเจตคติตามเกณฑ์ของ สักดิ์ชัย เสรีรัฐ (2530) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับเจตคติ
4.55 – 5.00	นักเรียนมีเจตคติที่ดีอย่างมากต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเอง
3.56 – 4.55	นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเอง
2.56 – 3.55	นักเรียนมีเจตคติปานกลางต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเอง
1.56 – 2.55	นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเอง
1.00 – 1.55	นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีอย่างมากต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเอง

4) นำแบบวัดเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 35 ข้อ ที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน (ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกัน) เพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ความเที่ยงตรง ตรวจสอบความชัดเจนทางภาษาและความถูกต้องเหมาะสมตามเนื้อหา

5) ปรับปรุงแก้ไขแบบวัดเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้สมบูรณ์

6) นำแบบวัดเจตคติที่ปรับปรุงตามคำแนะนำแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ความเที่ยงตรง ตรวจสอบความชัดเจนทางภาษาและความถูกต้องเหมาะสมตามเนื้อหา โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน ดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551: 107)

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

7) นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละข้อ ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 หรือมากกว่า เป็นข้อคำถามที่ใช้ได้ โดยมีค่า IOC เฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 0.89

8) ปรับปรุงแก้ไขแบบวัดเจตคติให้สมบูรณ์

9) นำแบบวัดเจตคติที่สมบูรณ์แล้ว จัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้กับตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

3.4.6 แบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection)

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของเมตาคอกนิชันมาปรับใช้ในแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection) ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านอภิปัญญา (Metacognition) กล่าวคือ นักเรียนมีการควบคุมและประเมินความคิดตนเอง ความสามารถของนักเรียนที่ได้รับการพัฒนา เพื่อควบคุมกำกับกระบวนการทางปัญญา และมีความคิด มีความตระหนักในงานที่ทำ และสามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีการทำงานจนสำเร็จอย่างสมบูรณ์ ซึ่งในแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้จะเป็นการบันทึกข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น กระบวนการเรียนรู้ ปัญหาและอุปสรรคที่พบ วิธีแก้ปัญหา ความรู้สึกและทัศนคติในแง่บวกและแง่ลบเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ผู้วิจัยได้ใช้แบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ไว้เป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองในการอ่านจับใจความ นักเรียนสามารถทบทวนและสะท้อนกระบวนการคิดให้เกิดความเข้าใจและเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ นำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงตนเองโดยแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้จะเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สามารถสนับสนุนผลของเจตคติและตอบคำถามวิจัยเจตคติด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้แบบนำตนเองได้ ซึ่งข้อมูลของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยตนเองในการอ่านจับใจความนั้นได้มาจากแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้และแบบวัดเจตคติทางการเรียนของนักเรียนในการเรียนรู้แบบนำตนเองในด้านแบบแผนวิธีการเรียนรู้ (Methodological Domain) และทางด้านจิตวิทยา (Psychological Domain) นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างแบบบันทึกการเรียนรู้จากคาร์เวอร์ และดิกสันสัน (Carver and Dickinson, 1981 อ้างถึงใน Swatevacharkul, 2014) และ ลอร์ (Lor, 1998 อ้างถึงใน Swatevacharkul, 2014) สรุปได้ว่า แบบบันทึกการเรียนรู้ที่ดีจะต้องมีผลสะท้อนเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน 5 ข้อ ได้แก่ 1. การใช้ทฤษฎีในการเรียนรู้ 2. ความรู้สึกของผู้เรียนที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ 3. สิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้ 4. ปัญหาที่พบในระหว่างกระบวนการเรียนรู้ และ 5. การตัดสินใจและการวางแผนเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างไรก็ตามถ้าผู้เรียนพบสิ่งที่เกิดขึ้นในระหว่างกระบวนการเรียนรู้ที่เรียนด้วยวิธีแบบนำตนเองในการอ่านจับใจความ ผู้เรียนสามารถเขียนนอกเหนือจาก 5 ข้อที่กล่าวมาข้างต้นได้

แบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection) เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อให้นักเรียน ทบทวนและสะท้อนกระบวนการคิดให้เกิดความเข้าใจและเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ นำไปสู่ การพัฒนาปรับปรุงตนเอง มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเทคนิควิธีการสร้างเครื่องมือสำหรับใช้วัดการสะท้อนการเรียนรู้ของนักเรียน
2. สร้างแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความของนักเรียน โดย แบบบันทึกการเรียนรู้ต้องมีผลสะท้อนเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียน 5 ข้อ ได้แก่ 1. การใช้ยุทธวิธี ใน การเรียนรู้ 2. ความรู้สึกรู้สีกของนักเรียนที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ 3. สิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้ 4. ปัญหาที่ พบในระหว่างกระบวนการเรียนรู้ และ 5. การตัดสินใจและการวางแผนเกี่ยวกับการเรียนรู้ของ นักเรียน
3. นำแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความ สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ความเที่ยงตรง ตรวจสอบความชัดเจนทางภาษาและ ความถูกต้องเหมาะสมตามเนื้อหา หลังจากนั้นนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) ได้ค่าเฉลี่ย IOC เท่ากับ 1.00
4. นำแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์
5. นำแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ที่สมบูรณ์แล้วไปใช้กับตัวอย่าง

3.5 การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนาในการอ่านจับใจความด้วยการเรียนแบบนำตนเอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 เป็นกลุ่มทดลอง และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 เป็นกลุ่มควบคุม มีการทดสอบ ก่อนและหลังการทดลอง (pretest – posttest control group design) โดยทำการสอน 10 คาบเรียน มี รูปแบบและขั้นตอนการทดลองเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังนี้ (จิราภรณ์ บุญณรงค์, 2554: 46)

ตารางที่ 3.3 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อนเรียน	วิธีการเรียน	สอบหลังเรียน
O1	T1	X	T2
O2	T1	~	T2

O1 หมายถึง กลุ่มทดลอง

O2 หมายถึง กลุ่มควบคุม

T1 หมายถึง สอบก่อนเรียน

T2 หมายถึง สอบหลังเรียน

X หมายถึง วิธีการเรียนแบบนำตนเอง

~ หมายถึง วิธีการเรียนแบบปกติ

3.5.1 การดำเนินการเก็บข้อมูลในกลุ่มควบคุม

1) ผู้วิจัยสร้างแผนการสอนสำหรับกลุ่มควบคุมการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน โดยวิธีการปกติ ซึ่งใช้เนื้อหาเดียวกันกับกลุ่มทดลองแล้วนำไปให้อาจารย์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และอาจารย์ฝ่ายวิชาการ โรงเรียน ตรวจสอบความถูกต้องของแผนการสอน จากนั้นปรับแก้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ก่อนนำไปใช้ดำเนินการทดลอง

2) ผู้วิจัยสอนนักเรียนในกลุ่มควบคุมเรื่องการอ่านจับใจความ ดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนดังนี้

2.1 คาบเรียนที่ 1 ครูชี้แจงและอธิบายรายละเอียดการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความแก่นักเรียน เพื่อให้เข้าใจจุดประสงค์ของการเรียนรู้อย่างถูกต้อง หลังจากชี้แจงและอธิบายรายละเอียดการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความเรียบร้อยแล้ว ครูให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Pretest) จำนวน 1 คาบ แล้วบันทึกคะแนนที่ได้จากการสอบครั้งนี้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน (Pretest)

2.2 คาบเรียนที่ 2 ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับสารแต่ละประเภท ได้แก่ ข่าว เรื่องสั้น และบทความ ในด้านของความหมาย ลักษณะเฉพาะของสารแต่ละประเภท ความเหมือนและความแตกต่างของสาร วิธีการวิเคราะห์สารว่าสารใดเป็นข่าว เรื่องสั้น หรือบทความ และแจกใบความรู้เรื่องข่าว เรื่องสั้น และบทความให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาประกอบการอธิบาย

2.3 คาบเรียนที่ 3 ครูแจกใบงานเรื่องข่าว เรื่องสั้น และบทความให้นักเรียนทำลงในสมุดนักเรียนทำกิจกรรมที่ครูมอบหมายภายในเวลาที่กำหนด หลังจากนั้นครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยใบงานเรื่องข่าว เรื่องสั้น และบทความ ครูอธิบายเพิ่มเติมและช่วยกันสรุปเนื้อหาเรื่องข่าว เรื่องสั้น และบทความ สรุปและบันทึกลงในสมุดเพื่อเน้นย้ำความเข้าใจของนักเรียน

2.4 คาบเรียนที่ 4 การเตรียมความพร้อมด้านวิธีการอ่าน 5W1H ครูสนทนากับนักเรียน โดยแทรกคำถามกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเรื่อง ทักษะการสื่อสาร ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยกล่าวถึงทักษะการรับสารเรื่องการอ่านว่ามีความสำคัญและจำเป็นกับชีวิตประจำวันมากเพียงใด พร้อมทั้งคำถามให้นักเรียนคิดต่อว่าจะทำอย่างไรให้อ่านแล้วประสบผลสำเร็จ ครูแจกใบความรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญประกอบการอธิบายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหัวข้อต่อไปนี้ 1. ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ 2. จุดมุ่งหมายของการอ่านจับ

ใจความสำคัญ 3. หลักและวิธีในการอ่านจับใจความสำคัญ (SW1H) 4. ประโยชน์ที่ได้จากการอ่านจับใจความสำคัญ หลังจากนั้นครูแจกใบงานเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญให้นักเรียนศึกษาจากใบความรู้และตอบคำถามลงในสมุด นักเรียนจะต้องทำกิจกรรมที่ครูมอบหมายภายในเวลาที่กำหนด

2.5 คาบเรียนที่ 5 ครูให้นักเรียนจัดกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน นักเรียนทุกกลุ่มเลือกสมาชิกในกลุ่ม 1 คน ที่เข้าใจในเนื้อหามากที่สุดเป็นตัวแทนสลับไปอยู่กับกลุ่มอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มเดิมของตัวเอง จากนั้นตัวแทนกลุ่มที่ถูกเลือกต้องอธิบายเนื้อหาที่ตนเองเข้าใจให้เพื่อนกลุ่มใหม่ฟัง ใช้เวลาอธิบายกลุ่มละไม่เกิน 3 นาที เวียนสลับกันจนครบทุกกลุ่ม สุดท้ายให้ส่งตัวแทนห้อง 1 คน ออกมาสรุปให้ครูและเพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน หลังจากนั้นครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยใบงานเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ครูอธิบายเพิ่มเติมจากเนื้อหาที่เฉลย จากนั้นนักเรียนและครูช่วยกันสรุปเนื้อหาเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ สรุปและบันทึกลงในสมุดเพื่อย้ำความเข้าใจของนักเรียน

2.6 คาบเรียน 6 ครูกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความพร้อม ความสนใจในการเรียนการสอนด้วยการซักถาม ทบทวนเนื้อหาที่เรียนเรื่องข่าวจากคาบเรียนที่ผ่านมา จากนั้นครูแจกข่าวเรื่องที่ 1 ให้นักเรียนอ่านคนละ 1 ข่าว โดยเป็นข่าวที่ครูกำหนดให้อ่านเหมือนกันทั้งห้อง ครูแจกใบงาน (แบบบันทึกการอ่านจับใจความ) ให้นักเรียนคนละ 1 ชุด ครูอธิบายวิธีการบันทึก จากนั้นนักเรียนปฏิบัติกิจกรรม อ่านจับใจความสำคัญตามเวลาที่ครูกำหนด และเมื่อครบเวลาครูและนักเรียนในห้องร่วมกันเฉลย สรุปเนื้อหาด้วยการซักถาม และตรวจเฉลยความถูกต้องของข่าวที่มอบหมายให้อ่านพร้อมกันในคาบเรียน

2.7 คาบเรียนที่ 7 ครูแจกข่าวเรื่องที่ 2 ให้นักเรียนอ่านคนละ 1 ข่าว โดยเป็นข่าวที่ครูกำหนดให้อ่านเหมือนกันทั้งห้อง ครูแจกใบงาน (แบบบันทึกการอ่านจับใจความ) ให้นักเรียนคนละ 1 ชุด ครูอธิบายวิธีการบันทึก จากนั้นนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมอ่านจับใจความสำคัญตามเวลาที่ครูกำหนด และเมื่อครบเวลาครูและนักเรียนในห้องร่วมกันเฉลย สรุปเนื้อหาด้วยการซักถาม และตรวจเฉลยความถูกต้องของข่าวที่มอบหมายให้อ่านพร้อมกันในคาบเรียน

2.8 คาบเรียนที่ 8 ครูกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความพร้อม ความสนใจในการเรียนการสอนด้วยการซักถาม ทบทวนเนื้อหาที่เรียนเรื่องเรื่องสั้นจากคาบเรียนที่ผ่านมา จากนั้นครูแจกเรื่องสั้นเรื่องที่ 1 ให้นักเรียนอ่านคนละ 1 เรื่อง โดยเป็นเรื่องสั้นที่ครูกำหนดให้อ่านเหมือนกันทั้งห้อง ครูแจกใบงาน (แบบบันทึกการอ่านจับใจความ) ให้นักเรียนคนละ 1 ชุด ครูอธิบายวิธีการบันทึก จากนั้นนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมอ่านจับใจความสำคัญตามเวลาที่ครูกำหนด และเมื่อครบเวลาครูและนักเรียนในห้องร่วมกันเฉลย สรุปเนื้อหาด้วยการซักถาม และตรวจเฉลยความถูกต้องของเรื่องสั้นที่มอบหมายให้อ่านพร้อมกันในคาบเรียน

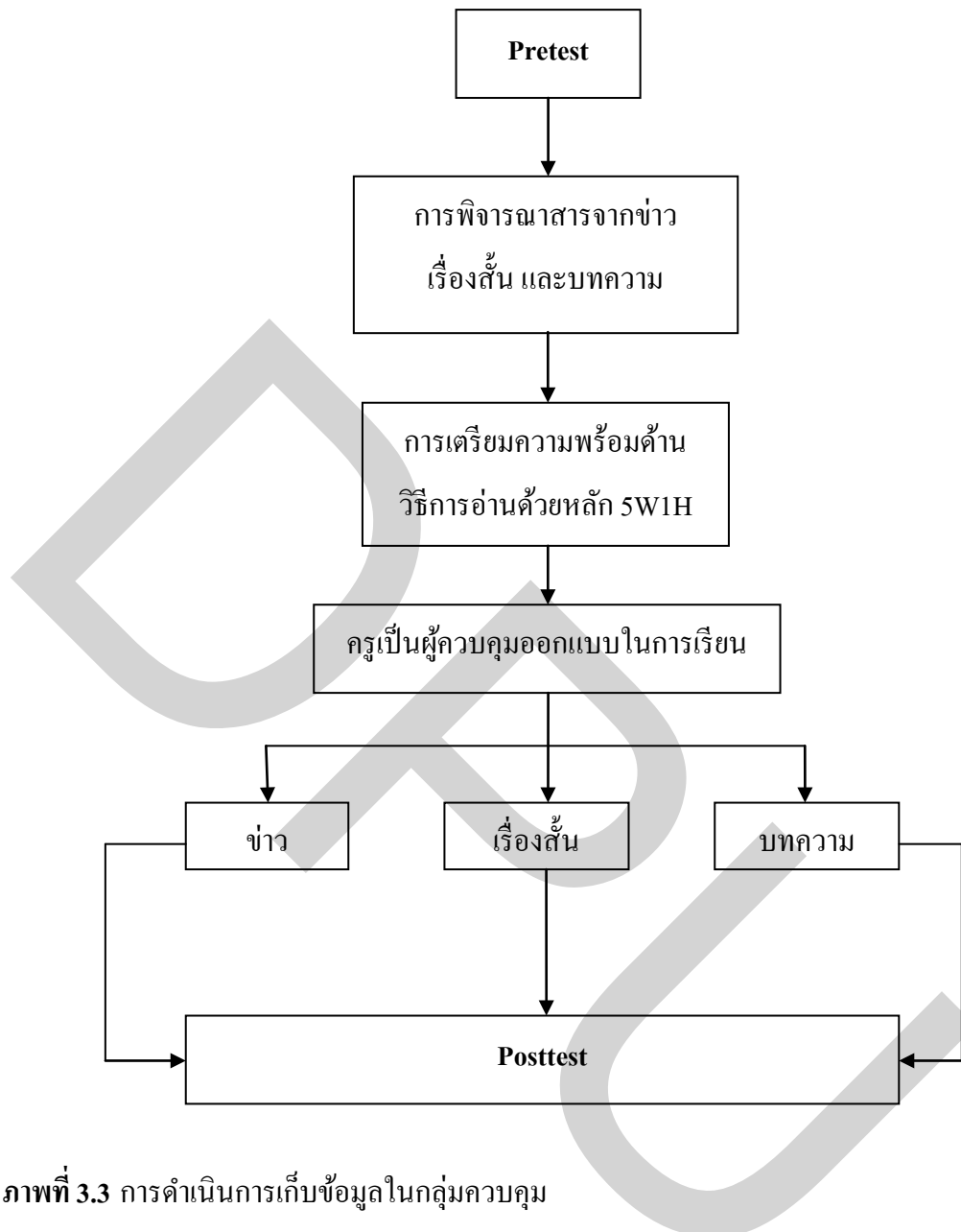
2.9 คาบเรียนที่ 9 ครูแจกเรื่องสั้นเรื่องที่ 2 ให้นักเรียนอ่านคนละ 1 เรื่อง โดยเป็นเรื่องสั้นที่ครูกำหนดให้อ่านเหมือนกันทั้งห้อง ครูแจกใบงาน (แบบบันทึกการอ่านจับใจความ) ให้นักเรียนคนละ 1 ชุด อธิบายวิธีการบันทึก จากนั้นนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมอ่านจับใจความสำคัญตามเวลาที่ครูกำหนด และเมื่อครบเวลาครูและนักเรียนในห้องร่วมกันเฉลย สรุปเนื้อหาด้วยการซักถาม และตรวจเฉลยความถูกต้องของเรื่องสั้นที่มอบหมายให้อ่านพร้อมกันในคาบเรียน

2.10 คาบเรียนที่ 10 ครูกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความพร้อม ความสนใจในการเรียนการสอนด้วยการซักถาม ทบทวนเนื้อหาที่เรียนเรื่องบทความจากคาบเรียนที่ผ่านมา จากนั้นครูแจกบทความเรื่องที่ 1 ให้นักเรียนอ่านคนละ 1 เรื่อง โดยเป็นบทความที่ครูกำหนดให้อ่านเหมือนกันทั้งห้อง ครูแจกใบงาน (แบบบันทึกการอ่านจับใจความ) ให้นักเรียนคนละ 1 ชุด อธิบายวิธีการบันทึก จากนั้นนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมอ่านจับใจความสำคัญตามเวลาที่ครูกำหนด และเมื่อครบเวลาครูและนักเรียนในห้องร่วมกันเฉลย สรุปเนื้อหาด้วยการซักถาม และตรวจเฉลยความถูกต้องของบทความที่มอบหมายให้อ่านพร้อมกันในคาบเรียน

2.11 คาบเรียนที่ 11 ครูแจกบทความเรื่องที่ 2 ให้นักเรียนอ่านคนละ 1 เรื่อง โดยเป็นบทความที่ครูกำหนดให้อ่านเหมือนกันทั้งห้อง ครูแจกใบงาน (แบบบันทึกการอ่านจับใจความ) ให้นักเรียนคนละ 1 ชุด อธิบายวิธีการบันทึก จากนั้นนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมอ่านจับใจความสำคัญตามเวลาที่ครูกำหนด และเมื่อครบเวลาครูและนักเรียนในห้องร่วมกันเฉลย สรุปเนื้อหาด้วยการซักถาม และตรวจเฉลยความถูกต้องของบทความที่มอบหมายให้อ่านพร้อมกันในคาบเรียน

2.12 ในคาบเรียนที่ 12 เมื่อดำเนินการทดลองโดยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อ่านจับใจความข่าว เรื่องสั้น และบทความ ครบทั้ง 3 หัวข้อแล้ว ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Posttest) เรื่องการอ่านจับใจความ ซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pretest) และบันทึกผลการทดสอบให้เป็นคะแนนหลังเรียน (Posttest)

2.13 เมื่อตรวจคะแนนแบบทดสอบทั้งหมดแล้ว จึงนำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ เพื่อตรวจสอบสมมติฐานต่อไป

ภาพที่ 3.3 การดำเนินการเก็บข้อมูลในกลุ่มควบคุม

3.5.2 การดำเนินการเก็บข้อมูลในกลุ่มทดลอง

1) ผู้วิจัยสร้างแผนการสอนสำหรับกลุ่มทดลอง การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน โดยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง ซึ่งใช้เนื้อหาเดียวกันกับกลุ่มควบคุมแล้วนำไปให้อาจารย์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และอาจารย์ฝ่ายวิชาการ โรงเรียน ตรวจสอบความถูกต้องของแผนการสอน จากนั้นปรับแก้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ก่อนนำไปใช้ดำเนินการทดลอง

2) ผู้วิจัยสอนนักเรียนในกลุ่มทดลองเรื่องการอ่านจับใจความ ดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนดังนี้

2.1) คาบเรียนที่ 1 ครูชี้แจงและอธิบายรายละเอียดการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความแก่นักเรียน เพื่อให้เข้าใจจุดประสงค์ของการเรียนรู้อย่างถูกต้อง หลังจากชี้แจงและอธิบายรายละเอียดการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความเรียบร้อยแล้ว ครูให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Pretest) จำนวน 1 คาบ แล้วบันทึกคะแนนที่ได้จากการสอบครั้งนี้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน (Pretest)

2.2) คาบเรียนที่ 2 ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับสารแต่ละประเภท ได้แก่ ข้าว เรื่องสั้น และบทความ ในด้านของความหมาย ลักษณะเฉพาะของสารแต่ละประเภท ความเหมือนและความแตกต่างของสาร วิธีการวิเคราะห์สารว่าสารใดเป็นข่าว เรื่องสั้น หรือบทความ และแจกใบความรู้เรื่องข่าว เรื่องสั้น และบทความให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาประกอบการอธิบาย

2.3) คาบเรียนที่ 3 นักเรียนเข้ากลุ่มกลุ่มละ 5-6 คน ครูแจกใบความรู้เรื่องข่าว เรื่องสั้น และบทความให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษา นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอ่านเนื้อหาที่ได้รับ โดยเวียนกันอ่านออกเสียงให้เพื่อนในกลุ่มฟังจนครบสมาชิกในกลุ่มทุกคน โดยไม่ต้องกลัวว่าเสียงจะรบกวนกัน เพราะต่างกลุ่มต่างสมาชิกอยู่ที่กลุ่มของตน สมาชิกในกลุ่มช่วยกันระดมความคิดสรุปเรื่องที่อ่านและเขียนลงในกระดาษปรีฟด้วยปากกา นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอเนื้อหาที่ครูแจกหน้าชั้นเรียน เวียนกันจนครบทุกกลุ่ม หลังจากนั้นครูแจกใบงานเรื่องข่าว เรื่องสั้น และบทความให้นักเรียนทำลงในสมุด โดยนักเรียนจะต้องทำกิจกรรมที่ครูมอบหมายภายในเวลาที่กำหนด และในท้ายคาบเรียนครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยใบงานเรื่องข่าว เรื่องสั้น และบทความ

2.4) คาบเรียนที่ 4 การเตรียมความพร้อมด้านวิธีการอ่าน SWIH ครูสนทนากับนักเรียนโดยแทรกคำถามกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเรื่อง ทักษะการสื่อสาร ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยกล่าวถึงทักษะการรับสารเรื่องการอ่านว่ามีความสำคัญและจำเป็นกับชีวิตประจำวันมากเพียงใด พร้อมทั้งคำถามให้นักเรียนคิดต่อว่าจะทำอย่างไรให้อ่านแล้วประสบความสำเร็จ จากนั้นครูแจกใบความรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญประกอบการอธิบายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหัวข้อต่อไปนี้

2.4.1) ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

2.4.2) จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

2.4.3) หลักและวิธีในการอ่านจับใจความสำคัญ (SWIH)

2.4.4) ประโยชน์ที่ได้จากการอ่านจับใจความสำคัญ หลังจากนั้นครูแจกใบงานเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญให้นักเรียนศึกษาจากใบความรู้และตอบคำถามลงในสมุด นักเรียนจะต้องทำกิจกรรมที่ครูมอบหมายภายในเวลาที่กำหนด

2.5) คาบเรียนที่ 5 การเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเอง, กิจกรรมเชิงจิตวิทยาครูสนทนากับนักเรียน พุคคฺยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการเรียนแบบนำตนเอง อธิบายประกอบการตั้งคำถามเกี่ยวกับความหมายของการเรียนแบบนำตนเอง รูปแบบ ความสำคัญ ประโยชน์ บทบาทของครู ตลอดจนบทบาทของนักเรียนต่อการเรียนรู้แบบนำตนเอง ครูแจกใบความรู้ประกอบการอธิบายเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้แบบนำตนเอง โดยอธิบายถึงบทบาทของนักเรียนในการเรียนแบบนำตนเองว่ามีกระบวนการทั้งสิ้น 7 ขั้นตอนดังนี้

- 2.5.1 ขั้นสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่พอใจ
- 2.5.2 ขั้นวินิจฉัยความต้องการ
- 2.5.3 ขั้นกำหนดเป้าหมายในการอ่าน
- 2.5.4 ขั้นวางแผนการอ่าน
- 2.5.5 ขั้นปฏิบัติตามแผน
- 2.5.6 ขั้นประเมินผลการปฏิบัติ
- 2.5.7 ขั้นรับรู้เสริมการอ่าน

จากนั้นครูแจกใบกิจกรรมเชิงจิตวิทยาเรื่องการเรียนรู้แบบนำตนเองให้นักเรียนลองฝึกทำเพื่อปรับทัศนคติและเสริมสร้างความมั่นใจ แรงจูงใจให้กับนักเรียนว่านักเรียนเป็นผู้ที่มีความสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ในท้ายคาบเรียนครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยใบกิจกรรมเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ และใบกิจกรรมเชิงจิตวิทยาเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบนำตนเอง ครูอธิบายเพิ่มเติมจากเนื้อหาที่เฉลย

2.6) คาบเรียนที่ 6 ครูดำเนินกิจกรรมการอ่านจับใจความของนักเรียนตามลำดับขั้นดังนี้

- 2.6.1) ขั้นสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่พอใจ ครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนนึกถึงข่าวที่นักเรียนสนใจและอยากอ่าน
- 2.6.2) ขั้นวินิจฉัยความต้องการ นักเรียนแต่ละคนทราบความต้องการในการอ่านข่าวของตนเองว่าจะเลือกอ่านข่าวประเภทใด โดยนักเรียนจะมีอิสระในการเลือกเนื้อเรื่องที่จะอ่านได้ตามความต้องการ เพียงแต่ต้องอยู่ในกรอบหัวข้อที่ครูได้สำรวจเสียงส่วนมาก
- 2.6.3) ขั้นกำหนดเป้าหมายในการอ่าน
  - 2.6.3.1) นักเรียนแต่ละคนเลือกข่าวที่ตนเองสนใจอ่าน
  - 2.6.3.2) ครูชี้แจงถึงแหล่งเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถไปแสวงหาความรู้
อย่างอิสระ

2.6.3.3) ครูอธิบายวิธีการ ขั้นตอนในการอ่าน และระยะเวลาในการทำกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนเข้าใจตรงกัน

2.6.4) ขึ้นวางแผนการอ่าน ครูแจกแบบบันทึกการอ่านจับใจความให้นักเรียนเพื่อนำไปบันทึกความเข้าใจของเนื้อเรื่องข่าวที่เลือกอ่าน โดยในแบบบันทึกการอ่านจับใจความจะเป็นหัวข้อให้นักเรียนสรุปเนื้อเรื่องตามหลัก 5W1H พร้อมเขียนเรียบเรียงเนื้อเรื่องโดยสรุปอีกครั้งตามรูปแบบใบงาน

2.6.5) ขึ้นปฏิบัติตามแผน (นอกห้องเรียน) นักเรียนเลือกอ่านข่าวที่ตนเองสนใจ โดยใช้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการอ่านจับใจความ จับประเด็นสำคัญของเรื่อง และบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความที่ครูแจกให้ บันทึกลงตามลำดับขั้นตอนของใบงาน โดยนักเรียนจะต้องถ่ายเอกสารสำเนาเนื้อเรื่องข่าวที่อ่านแนบมากับแบบบันทึกการอ่านจับใจความด้วย

2.6.6) ขึ้นประเมินผลการปฏิบัติ ครูตรวจแบบบันทึกการอ่านจับใจความจากข่าวที่นักเรียนสรุปความเข้าใจว่ามีความตรงกับเนื้อเรื่องต้นฉบับที่แนบมาว่าสอดคล้องกับหลัก 5W1H หรือไม่

2.6.7) ขึ้นการรับรู้เสริมการอ่าน ครูแจกแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ให้นักเรียนบันทึกถึงปัญหาที่พบระหว่างการอ่านเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการอ่านในครั้งต่อไป

2.7 คาบเรียนที่ 7 นักเรียนดำเนินกิจกรรมการอ่านจับใจความจากข่าวเรื่องที่ 2 ด้วยตนเองตามความสนใจ โดยดำเนินการเรียนแบบนำตนเองตามกระบวนการอ่านทั้ง 7 ขั้น แล้วนำข้อมูลที่ได้อ่านมาบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความจากข่าวครั้งที่ 2 พร้อมบันทึกผลการอ่านจากแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ที่ได้รับจากการอ่าน เมื่อบันทึกผลจากการอ่านทั้งหมดเสร็จสิ้นนำไปส่งครูเพื่อตรวจประเมินผลการปฏิบัติ

2.8 คาบเรียนที่ 8 นักเรียนดำเนินกิจกรรมการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้นเรื่องที่ 1 ด้วยตนเองตามความสนใจ โดยดำเนินการเรียนแบบนำตนเองตามกระบวนการอ่านทั้ง 7 ขั้น แล้วนำข้อมูลที่ได้อ่านมาบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้นครั้งที่ 1 พร้อมบันทึกผลการอ่านจากแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ที่ได้รับจากการอ่าน เมื่อบันทึกผลจากการอ่านทั้งหมดเสร็จสิ้น นำไปส่งครูเพื่อตรวจประเมินผลการปฏิบัติ

2.9 คาบเรียนที่ 9 นักเรียนดำเนินกิจกรรมการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้นเรื่องที่ 2 ด้วยตนเองตามความสนใจ โดยดำเนินการเรียนแบบนำตนเองตามกระบวนการอ่านทั้ง 7 ขั้น แล้วนำข้อมูลที่ได้อ่านมาบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้นครั้งที่ 2 พร้อมบันทึกผลการอ่านจากแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ที่ได้รับจากการอ่าน เมื่อบันทึกผลจากการอ่านทั้งหมดเสร็จสิ้น นำไปส่งครูเพื่อตรวจประเมินผลการปฏิบัติ

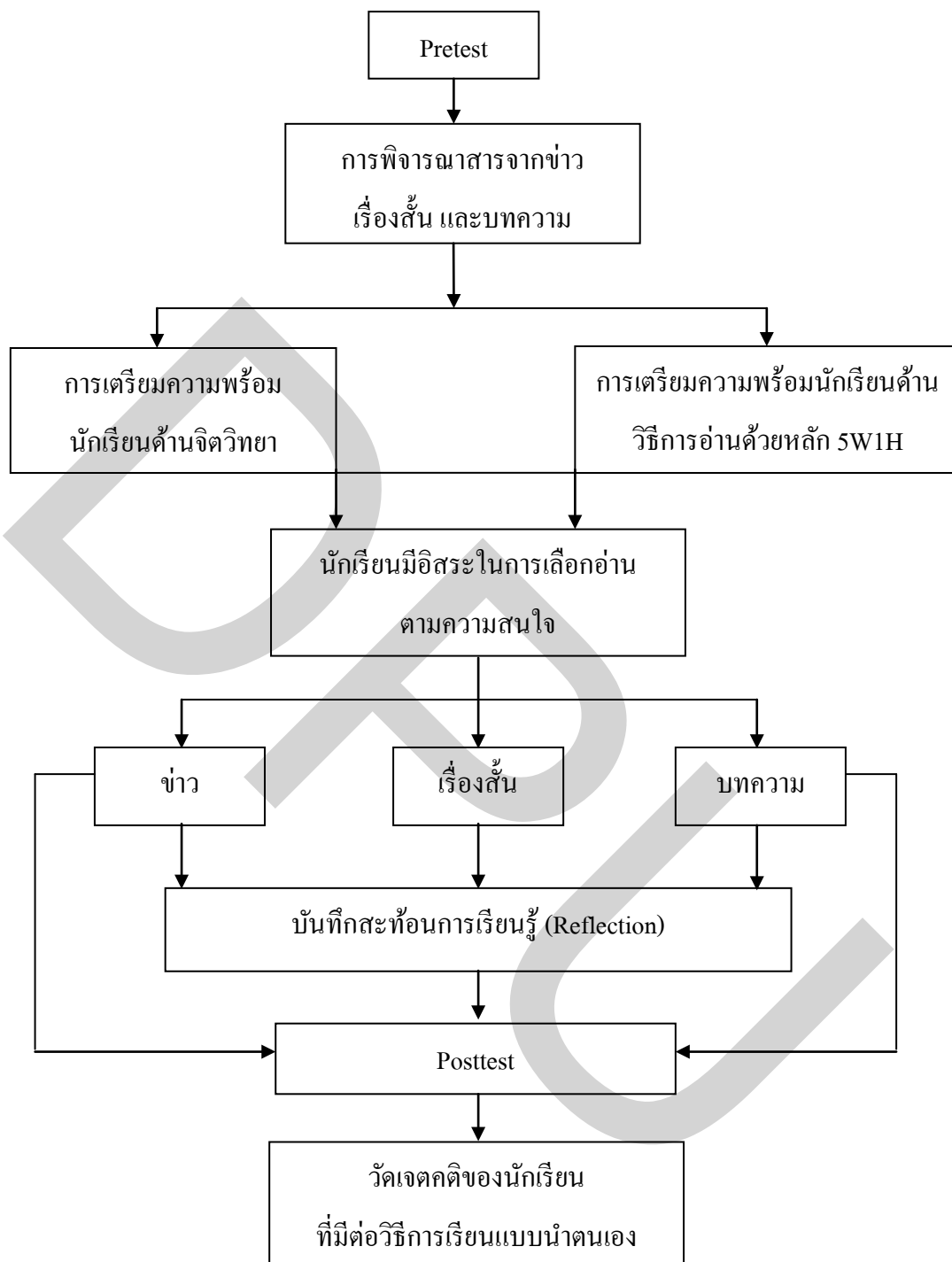

2.10 คาบเรียนที่ 10 นักเรียนดำเนินการกิจกรรมการอ่านจับใจความจากบทความเรื่องที่ 1 ด้วยตนเองตามความสนใจ โดยดำเนินการเรียนแบบนำตนเองตามกระบวนการอ่านทั้ง 7 ขั้น แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความจากบทความครั้งที่ 1 พร้อมบันทึกผลการอ่านจากแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ที่ได้รับจากการอ่าน เมื่อบันทึกผลจากการอ่านทั้งหมดเสร็จสิ้น นำไปส่งครูเพื่อตรวจประเมินผลการปฏิบัติ

2.11 คาบเรียนที่ 11 นักเรียนดำเนินการกิจกรรมการอ่านจับใจความจากบทความเรื่องที่ 2 ด้วยตนเองตามความสนใจ โดยดำเนินการเรียนแบบนำตนเองตามกระบวนการอ่านทั้ง 7 ขั้น แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความจากบทความครั้งที่ 2 พร้อมบันทึกผลการอ่านจากแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ที่ได้รับจากการอ่าน เมื่อบันทึกผลจากการอ่านทั้งหมดเสร็จสิ้น นำไปส่งครูเพื่อตรวจประเมินผลการปฏิบัติ

2.12 ในคาบเรียนที่ 12 เมื่อดำเนินการทดลองโดยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อ่านจับใจความข่าว เรื่องสั้น และบทความ ครบทั้ง 3 หัวข้อแล้ว ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Posttest) เรื่องการอ่านจับใจความ ซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pretest) และบันทึกผลการทดสอบให้เป็นคะแนนหลังเรียน (Poetest)

2.13 เมื่อตรวจคะแนนแบบทดสอบทั้งหมดแล้ว จึงนำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ เพื่อตรวจสอบสมมติฐานต่อไป

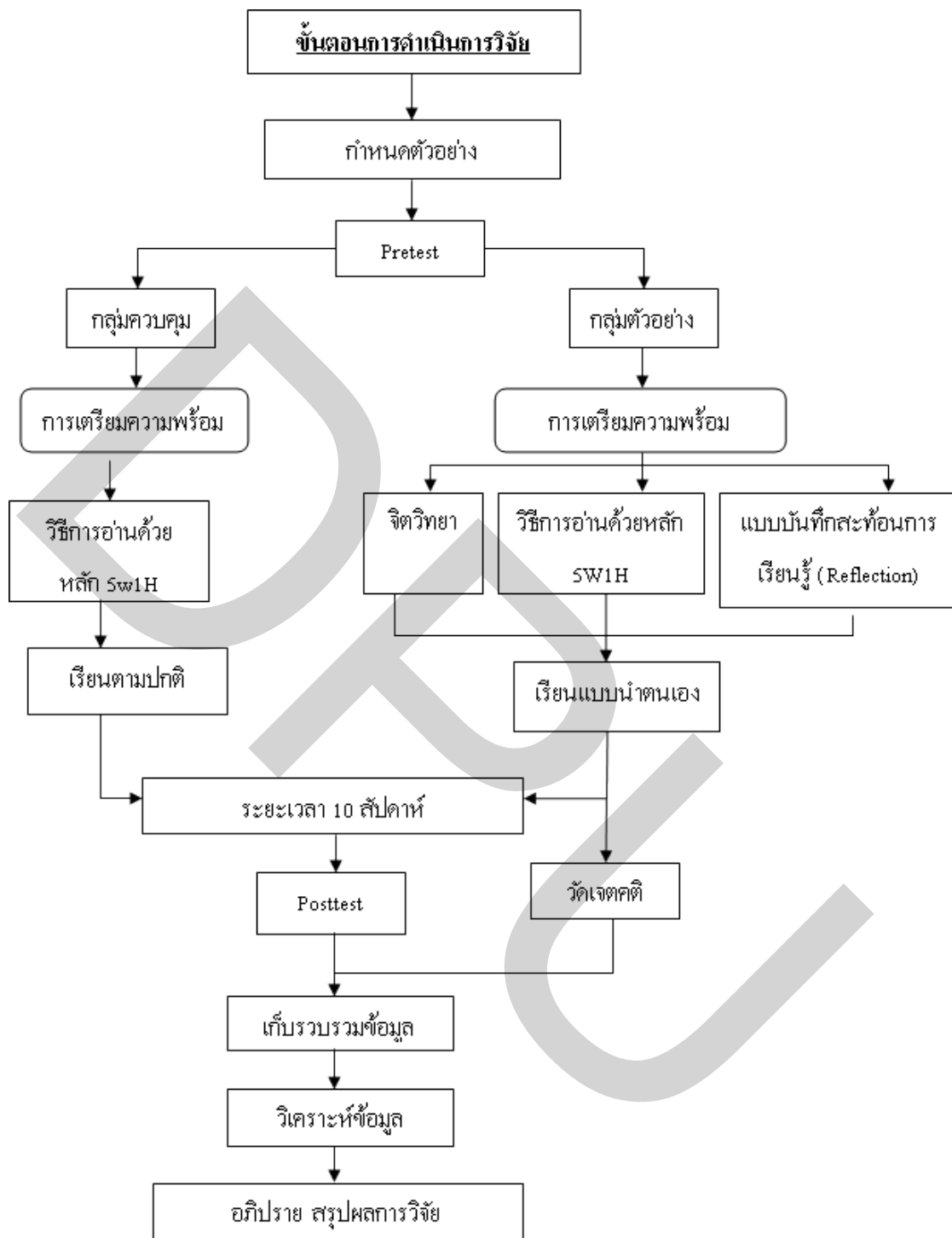
ภาพที่ 3.4 การดำเนินการเก็บข้อมูลในกลุ่มทดลอง

ตารางที่ 3.4 ตารางแสดงความแตกต่างระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1. นักเรียนเรียนตามขอบเขตเนื้อหาที่ครูเป็นผู้กำหนด	1. นักเรียนมีอิสระในการเลือกอ่านเรื่องที่ตนเองสนใจตามหัวข้อที่ครูวางให้
2. นักเรียนเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ครูเป็นผู้กำหนดในแต่ละคาบเรียน	2. นักเรียนเลือกจุดประสงค์ทางการอ่านที่ต้องการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนา
3. นักเรียนดำเนินกิจกรรมและทำแบบฝึกหัดตามเนื้อหาที่ครูกำหนดในห้องเรียน	3. นักเรียนดำเนินกิจกรรมตามความสนใจและกำกับกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกห้องเรียน โดยนักเรียนจะสะท้อนการเรียนรู้ที่ได้จากการอ่านจับใจความลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความ
4. นักเรียนเลือกผู้ร่วมงานได้ตามโอกาสที่ครูให้ในการทำกิจกรรมที่ครูกำหนด	4. นักเรียนมีโอกาสเลือกวิธีการเรียน และผู้ร่วมงานตลอดการเรียน สามารถพูดคุยสอบถาม แลกเปลี่ยนความรู้ที่ได้จากการอ่านกับเพื่อนได้ในขณะปฏิบัติกิจกรรม

3.5.2 การดำเนินการหลังการเรียน

หลังจากที่กลุ่มควบคุมได้รับการสอนด้วยวิธีปกติ และกลุ่มทดลองเรียนตามวิธีการเรียนแบบนำตนเอง เป็นเวลา 10 สัปดาห์ ผู้วิจัยทดสอบความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม วัดลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนในกลุ่มทดลองหลังการทดลอง วิเคราะห์ สรุป และอภิปรายผล โดยแสดงเป็นแผนภาพ ดังนี้

ภาพที่ 3.5 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สถิติวิเคราะห์และหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

3.6.1 สถิติพื้นฐาน

3.6.1.1 ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551: 119)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ p	แทน	ร้อยละ
f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.6.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนใช้สูตรดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551: 119)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum$	แทน	ผลรวม
N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

3.6.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551: 140)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
N	แทน	จำนวนนักเรียน

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.6.2.1 สถิติที่ใช้หาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) ของแบบทดสอบการอ่านจับใจความ โดยใช้สูตร คำนวณค่าความสอดคล้อง IOC ดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551: 107)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างตัวชี้วัดกับเนื้อหา หรือระหว่างข้อสอบกับตัวชี้วัด
$\sum$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.6.2.2 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้สูตรดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2553: 140)

$$\text{ความยากง่ายของข้อสอบ (p)} = \frac{\text{จำนวนคนที่ตอบถูกในข้อนั้น}}{\text{จำนวนคนทั้งหมดที่ทำข้อสอบในแต่ละข้อ}}$$

$$p = \frac{p_H + p_L}{n} \quad r = \frac{p_H + p_L}{\frac{n}{2}}$$

เมื่อ	p	แทน	ค่าความยาก
	r	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	p_H	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง
	p_L	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
	n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

3.6.2.3 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2549: 76)

$$\text{KR-20 } r_{tt} = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนข้อ
	p	แทน	สัดส่วนของนักเรียนที่ทำถูกแต่ละข้อ
	q	แทน	สัดส่วนของนักเรียนที่ทำผิดแต่ละข้อ
	$\frac{\sum pq}{s_t^2}$	แทน	คะแนนความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

3.6.3 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบสมมติฐาน

3.6.3.1 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองจะสูงกว่าวิธีการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยใช้ Independent Samples t – test (สมนึก กัททิษณีนี, 2548: 64)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{SP^2 \left[\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right]}}$$

$$df = N_1 + N_2 - 2$$

เมื่อ

$$S_P^2 = \frac{(N_1-1)S_1^2 + (N_2-1)S_2^2}{(N_1-1) + (N_2-1)}$$

t แทน ค่าสถิติที่จะเปรียบเทียบค่าวิกฤตในการแจกแจงแบบ t เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

S_P^2 แทน ความแปรปรวนร่วม

N_1 แทน จำนวนตัวอย่างในกลุ่มที่ 1

N_2 แทน จำนวนตัวอย่างในกลุ่มที่ 2

$\bar{X}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1

$\bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2

S_1^2 แทน ความแปรปรวนกลุ่มตัวอย่างที่ 1

S_2^2 แทน ความแปรปรวนกลุ่มตัวอย่างที่ 2

ตารางที่ 3.5 การใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

คำถามวิจัย	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล	หมายเหตุ
1. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองและวิธีการเรียนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่	แบบทดสอบก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest) แบบปรนัย เลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ	Independent Samples t-test	-
2. เจตคติด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองอยู่ในระดับใด	แบบวัดเจตคติด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง	ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)	-

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมาย และการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลให้ถูกต้อง ตลอดจนการสื่อความหมายของข้อมูลที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการสื่อความหมายของข้อมูลที่ตรงกัน ดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียน
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ
t	แทน	สถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณาใน t-distribution
p	แทน	ระดับความมีนัยสำคัญ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการการวิเคราะห์ข้อมูลจากคำถามวิจัย ดังต่อไปนี้

4.2.1 ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง และวิธีการเรียนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่

4.2.2 เจตคติด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองอยู่ในระดับใด

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3.1 ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง และวิธีการเรียนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียน และหลังเรียน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ Independent Samples t-test ได้ผลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองและวิธีการเรียนแบบปกติ

คะแนน	N	$\bar{X}$	S.D	df	t	p
กลุ่มทดลองหลังเรียน	40	26.43	1.50	78	4.02	0.00*
กลุ่มควบคุมหลังเรียน	40	25.23	1.14			

หมายเหตุ. *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองและแบบปกติ มีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($p = 0.00$) ซึ่งหมายความว่า โดยเฉลี่ยคะแนนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง ค่าเฉลี่ย 26.43 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.50 สูงกว่าคะแนนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบปกติค่าเฉลี่ย 25.23 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.14 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

4.3.2 เจตคติด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองอยู่ในระดับใด

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเองในการอ่านจับใจความ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ได้ผลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับเจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเองในการอ่านจับใจความ

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับเจตคติ
ส่วนที่ 1 : ความพร้อมในการเรียนแบบนำตนเอง			
การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้			
1. นักเรียนสามารถบังคับตนเองให้กระทำในสิ่งที่คิดว่าควรจะทำ	4.45	0.60	ดี
2. นักเรียนเห็นว่าการเรียนรู้เป็นเรื่องสนุก	4.23	0.70	ดี
3. ในแต่ละปีนักเรียนเชื่อว่าตนเองจะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง	4.45	0.60	ดี
หลายเรื่อง	4.45	0.60	ดี
4. นักเรียนยินดีที่ได้มีส่วนในการกำหนดเนื้อหาที่ต้องการเรียนนอกห้องเรียนเอง			
รวม	4.39	0.63	ดี
มโนคติของตนในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ			
5. นักเรียนสนุกในการค้นหาคำตอบของคำถามที่นักเรียนสนใจ	4.63	0.49	ดีอย่างมาก
6. นักเรียนเชื่อมั่นว่าสามารถบริหารเวลาเรียนได้ดี	4.32	0.65	ดี
7. นักเรียนสามารถตัดสินใจเรียนรู้สิ่งใหม่ๆได้โดยไม่ลังเล	4.58	0.55	ดีอย่างมาก
8. นักเรียนมั่นใจว่าตนเองเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในและนอกห้องเรียน	4.55	0.60	ดีอย่างมาก
รวม	4.52	0.57	ดี
ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง			
9. ไม่มีใครนอกจากตัวนักเรียน ที่จะรับผิดชอบในสิ่งที่นักเรียนเลือกเรียน	4.45	0.60	ดี
	4.33	0.66	ดี
10. นักเรียนชอบที่จะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าจะเรียนรู้อะไรและอย่างไร	4.45	0.64	ดี
	4.65	0.48	ดีอย่างมาก
11. นักเรียนสามารถระบุได้ว่านักเรียนเรียนสิ่งใดได้ดี			
12. การเรียนรู้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน			
รวม	4.47	0.59	ดี

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ เจตคติ
ความสามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และแก้ปัญหา			
13. นักเรียนเชื่อว่าวิธีการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญต่อการศึกษา	4.60	0.55	ดีอย่างมาก
14. นักเรียนเห็นว่าปัญหาเป็นเรื่องท้าทาย ไม่ใช่สัญญาณให้หยุดทำ	4.43	0.64	ดี
15. ถ้าต้องการทราบข้อมูลบางอย่าง นักเรียนทราบดีว่าจะไปหาได้จากแหล่งใด	4.60	0.55	ดีอย่างมาก
16. นักเรียนทราบจุดอ่อนในการเรียนของตนเอง	4.60	0.55	ดีอย่างมาก
รวม	4.56	0.57	ดีอย่างมาก
ส่วนที่ 2 : วิธีการเรียนรู้			
วิธีการเรียนรู้ในการอ่านจับใจความ			
17. เวลาอ่านเรื่อง นักเรียนมักจะตรวจสอบหลักฐานอย่างรอบคอบก่อนลงความเห็นว่า ข้อสรุปเหล่านั้นสมเหตุสมผลหรือไม่	4.58	0.55	ดีอย่างมาก
18. นักเรียนทราบว่าประโยชน์สำคัญของเรื่องอยู่ในส่วนต้น ส่วนกลาง และส่วนท้ายของเรื่อง	4.43	0.64	ดี
19. เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องจบทุกครั้งนักเรียนจะตั้งคำถามว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และทำไม กับตนเองเสมอ	4.63	0.49	ดีอย่างมาก
20. นักเรียนนำสิ่งที่อ่านได้จากเรื่องมาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนภาษาของตนเองเพื่อช่วยให้จำแม่นขึ้น	4.63	0.49	ดีอย่างมาก
รวม	4.56	0.54	ดีอย่างมาก
โดยรวม	4.50	0.58	ดี

จากตารางที่ 4.2 พบว่า เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนแบบนำตนเองโดยภาพรวมอยู่ในระดับที่ดีต่อการเรียนรู้แบบนำตนเอง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.58 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีเจตคติอยู่ในระดับดีไปจนถึงระดับดีอย่างมากต่อการเรียนรู้แบบนำตนเองในด้านความสามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และแก้ปัญหา และด้านวิธีการเรียนรู้ในการอ่านจับใจความ โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทั้ง 2 ด้านเป็น

ลำดับที่ 1 เท่ากันคือ 4.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.57 และ 0.54 ตามลำดับ ส่วนในรายช้อย่อยเรียงตามลำดับได้ดังนี้ ด้านความสามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และแก้ปัญหา นักเรียนเชื่อว่าวิธีการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญต่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.55 ถ้าต้องการทราบข้อมูลบางอย่างนักเรียนทราบดีว่าจะไปหาได้จากแหล่งใด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.55 นักเรียนทราบจุดอ่อนในการเรียนของตนเอง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.55 นักเรียนเห็นว่า ปัญหาเป็นเรื่องท้าทาย ไม่ใช่สัญญาณให้หยุดทำ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.43 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.64

ด้านวิธีการเรียนรู้ในการอ่านจับใจความ เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องจบทุกครั้งนักเรียนจะตั้งคำถามว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และทำไมกับตนเองเสมอ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.49 นักเรียนนำสิ่งที่อ่านได้จากเรื่องมาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนภาษาของตนเองเพื่อช่วยให้จำแม่นขึ้น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.49 เวลาอ่านเรื่องนักเรียนมักจะตรวจสอบหลักฐานอย่างรอบคอบก่อนลงความเห็นว่าข้อสรุปเหล่านั้นสมเหตุสมผลหรือไม่ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.55 นักเรียนทราบว่าประโยชน์ใจความสำคัญของเรื่องอยู่ในส่วนต้น ส่วนกลาง และส่วนท้ายของเรื่อง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.43 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.64

นักเรียนมีเจตคติระดับดีในด้านมโนคติของตนในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพเป็นลำดับที่ 2 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.52 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.57 โดยมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้ นักเรียนสนุกในการค้นหาคำตอบของคำถามที่นักเรียนสนใจ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.49 นักเรียนสามารถตัดสินใจเรียนรู้สิ่งใหม่ๆโดยไม่ลังเล มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.55 นักเรียนมั่นใจว่าตนเองเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในและนอกห้องเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.55 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.60 นักเรียนเชื่อมั่นว่าสามารถบริหารเวลาเรียนได้ดี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.32 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.65

นักเรียนมีเจตคติระดับดีในด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองเป็นลำดับที่ 3 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.47 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.59 โดยมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้ การเรียนรู้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในชีวิตของนักเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.48 นักเรียนสามารถระบุได้ว่านักเรียนเรียนสิ่งไหนได้ดี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.45 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.64 ไม่มีใคร

นอกจากตัวนักเรียนที่จะรับผิดชอบในสิ่งที่นักเรียนเลือกเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.45 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.60 นักเรียนชอบที่จะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าจะเรียนรู้อะไรและอย่างไร มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.33 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.66

นักเรียนมีเจตคติระดับดีในด้านการเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้เป็นลำดับที่ 4 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.39 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.63 โดยมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้ นักเรียน ยินดีที่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาที่ต้องการเรียนนอกห้องเรียนเอง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.45 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.64 นักเรียนสามารถบังคับตนเองให้กระทำในสิ่งที่คิดว่าควรจะทำ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.45 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.60 ในแต่ละปีนักเรียนเชื่อว่าตนเองจะเรียนรู้สิ่งใหม่ด้วยตนเองหลายเรื่อง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.45 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.60 นักเรียนเห็นว่าการเรียนรู้เป็นเรื่องสนุก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.23 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.70 ตามลำดับ

นอกจากผลของความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเองแล้ว ผู้วิจัยยังได้วิเคราะห์แบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ซึ่งเป็นทั้งเครื่องมือสอนและเครื่องมือวิจัยที่นักเรียนมีต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเองในการอ่านจับใจความ เพื่อนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาสนับสนุนผลการวิจัยด้านความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเองของนักเรียนโดยคำนวณค่าเป็น ร้อยละ ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ตารางวิเคราะห์แบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ที่นักเรียนมีต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเองในการอ่านจับใจความ

รายการสะท้อนความคิดเห็นของนักเรียน	จำนวนคน (20)	ร้อยละ
ด้านที่ 1 จุดมุ่งหมายในการอ่าน		
เพื่อหาแรงบันดาลใจ	1	5
เพื่อให้มีความรู้	10	50
เพื่อความสนุกสนานบันเทิง	7	35
เพื่อพัฒนาทักษะในการอ่าน	2	10

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการสะท้อนความคิดเห็นของนักเรียน	จำนวนคน (20)	ร้อยละ
ด้านที่ 2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่าน		
ทันเหตุการณ์ในปัจจุบัน	2	10
สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน	4	20
เป็นข้อคิด คติเตือนใจ	2	10
ได้รับความรู้เพิ่มเติม	7	35
ได้รับความบันเทิง สนุกสนาน	5	25
ด้านที่ 3 ปัญหา อุปสรรคระหว่างทำกิจกรรม		
ไม่มั่นใจในการเลือกเรื่องอ่าน	6	30
ไม่มีสมาธิในการอ่าน	5	25
เนื้อเรื่องที่อ่านเข้าใจยาก มีคำเฉพาะ	3	15
สับสนในการลำดับความในการเขียน	2	10
ไม่พบปัญหา อุปสรรคจากการอ่าน	4	20
ด้านที่ 4 วิธีการแก้ไขปัญหา		
อ่านเรื่องซ้ำอย่างน้อย 1 ครั้ง	5	25
อ่านเรื่องซ้ำอย่างน้อย 2 ครั้ง	2	10
อ่านเรื่องซ้ำมากกว่า 2 ครั้งขึ้นไป	1	5
ปรึกษาอาจารย์ประจำวิชา	8	40
ไม่มีการแก้ไขปัญหา	4	20
ด้านที่ 5 นักเรียนได้รับความรู้ในระดับ		
มากที่สุด (ระดับ 10)	7	35
มาก (ระดับ 6 – 9)	12	60
ปานกลาง (ระดับ 5)	1	5
น้อย (ระดับ 1- 4)	0	0
ต้องปรับปรุง (ระดับ 0)	0	0

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการสะท้อนความคิดเห็นของนักเรียน	จำนวนคน (20)	ร้อยละ
ด้านที่ 6 พัฒนาการอ่านของนักเรียนได้ในระดับ		
มากที่สุด (ระดับ 5)	10	50
มาก (ระดับ 4)	7	35
ปานกลาง (ระดับ 3)	3	15
น้อย (ระดับ 1- 2)	0	0
ไม่พัฒนาการอ่าน (ระดับ 0)	0	0
ด้านที่ 7 สิ่งที่นักเรียนตั้งใจทำเป็นลำดับต่อไป		
ทำบันทึกสรุปย่อ	5	25
เล่าต่อให้ผู้ฟัง	13	65
อ่านเพิ่มเติม	2	10
สรุปเป็นผังความคิด	0	0
อื่นๆ	0	0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า นักเรียนสะท้อนความคิดเห็นที่มีต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเองในการอ่านจับใจความด้านที่ 1 จุดมุ่งหมายในการอ่าน นักเรียนสะท้อนความคิดเห็นในการอ่านเพื่อความรู้มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50 ซึ่งนักเรียนสะท้อนความคิดเห็นดังนี้ “เพื่อให้มีความรู้เพิ่มเติม” “เพื่อให้มีความรู้รอบตัวเพิ่มเติม” “อ่านเพื่อหาความรู้รอบตัวเพิ่มเติม” “เพื่อให้มีความรู้เพิ่มขึ้น”

ด้านที่ 2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่าน นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมคิดเป็นร้อยละ 35 ซึ่งนักเรียนสะท้อนความคิดเห็นดังนี้ “ได้ความรู้เพิ่มเติมถึงสาเหตุของอาการปากแห้ง” “ได้ความรู้เพิ่มเติมและนำไปประโยชน์ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน” “ได้รับความรู้เพิ่มเติมจากข่าว” “ได้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับอาการสมองมีนงในบทความ”

ด้านที่ 3 ปัญหา อุปสรรคระหว่างทำกิจกรรม นักเรียนไม่มั่นใจในการเลือกเรื่องอ่านคิดเป็นร้อยละ 30 โดยเป็นคำตอบที่นักเรียนตอบมากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งนักเรียนสะท้อนความคิดเห็นดังนี้ “ไม่มั่นใจในการเลือกข่าว ตัดสินใจไม่ถูก” “รู้สึกไม่มั่นใจในการหาข้อมูล ว่าเรื่องที่หามา นั้นถูกต้องหรือไม่” “ไม่ค่อยมั่นใจว่าสิ่งที่อ่านและจะนำมาบันทึกนี้ใช้บทความหรือไม่” “ไม่มั่นใจในการเลือกและพิจารณาบทความว่าถูกต้องแน่หรือเปล่า”

ด้านที่ 4 วิธีการแก้ไขปัญหา นักเรียนเลือกที่จะปรึกษาอาจารย์ประจำวิชาคิดเป็นร้อยละ 40 ซึ่งสะท้อนจากพฤติกรรมของนักเรียนที่เข้ามาปรึกษาอาจารย์ประจำวิชาเมื่อมีปัญหาหรือประเด็นใดที่ไม่เข้าใจ

ด้านที่ 5 นักเรียนได้รับความรู้ในระดับ (ระดับ 6 – 9) ซึ่งอยู่ในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 60

ด้านที่ 6 พัฒนาการอ่านของนักเรียนอยู่ในระดับ (ระดับ 5) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50 และด้านที่ 7 สิ่งที่นักเรียนตั้งใจทำเป็นลำดับต่อไปคือการเล่าต่อให้ผู้อื่นฟังคิดเป็นร้อยละ 65

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องผลของการเรียนแบบนำตนเองที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองและวิธีการเรียนแบบปกติ 2. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเองในการอ่านจับใจความ ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 2 ห้องเรียน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม โดยสุ่มจับสลากได้ ม. 2/1 มีนักเรียนจำนวน 40 คน เป็นกลุ่มทดลองการอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 มีนักเรียนจำนวน 40 คน เป็นกลุ่มควบคุมการอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ จำนวน 30 ข้อ แบบวัดเจตคติในการเรียนรู้แบบนำตนเอง จำนวน 20 ข้อ และแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection)

การวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง กับวิธีการเรียนแบบปกติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และการทดสอบค่าที่แบบอิสระ (Independent samples t-test) การวิเคราะห์เจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเองในการอ่านจับใจความ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) สำหรับแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection) ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาแบบหาค่าร้อยละของคำตอบ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลของการเรียนแบบนำตนเองที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการศึกษาค้นพบว่า

1. นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($p = 0.00$)

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีเจตคติในด้านบวกต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.58)

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองกับวิธีการเรียนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการเรียนแบบนำตนเองสูงกว่าวิธีการเรียนแบบปกติโดยมีผลคะแนนหลังการเรียนเท่ากับ 26.43 คะแนน และกลุ่มควบคุมเท่ากับ 25.23 คะแนน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของคณาพร คมสัน (2540), รจนา คำนึ่งผล (2542) และลาวัณย์ ทองมนต์ (2550) มีประเด็นอภิปรายดังนี้

1.1) การเตรียมความพร้อมก่อนเรียนทั้งด้านจิตวิทยาและวิธีการอ่านด้วยหลัก 5W1H

การเรียนแบบนำตนเองมีการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนด้านจิตวิทยาโดยครูจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ ทำความเข้าใจกับนักเรียนในทฤษฎีการเรียนรู้แบบนำตนเองให้นักเรียนมีความพร้อมก่อนลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งจากที่ครูจัดกิจกรรมเพื่อฝึกฝนให้กับนักเรียนในเบื้องต้นแล้วพบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ให้ความสนใจ และอยากลงมือปฏิบัติด้วยวิธีการเรียนแบบใหม่ โดยสังเกตเห็นได้จากปฏิกิริยา พฤติกรรมที่แสดงความสนใจ อยากรู้วิธีการเรียนแบบใหม่และทำใบกิจกรรม การเตรียมความพร้อมแสดงถึงความใส่ใจและตั้งใจที่อยากจะเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของโกรว์ (Grow, 1991) ที่กล่าวว่า “การนำตนเองเริ่มตั้งแต่ ระดับที่ครูเป็นผู้นำจนกระทั่งถึงระดับที่นักเรียนนำตนเองได้”

ในขณะที่นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบปกติไม่ได้มีการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนด้านจิตวิทยา เพราะวิธีการเรียนไม่ได้เป็นวิธีที่แปลกใหม่ อีกทั้งนักเรียนยังคุ้นเคยมานาน แต่ครูก็กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความพร้อมและให้ความสนใจในการเรียนด้วยการที่ครูสนทนาซักถาม ทบทวน พุดคุยถึงความรู้เดิมที่นักเรียนเคยเรียนผ่านมาแล้วให้นักเรียนรู้สึกคุ้นเคย และมีความรู้สึกที่

ดีต่อการเรียน โดยครูจะเปิดการสนทนาในคาบเรียนด้วยรูปภาพ เพลง หรือนิทาน ที่นักเรียนรู้จัก ประกอบกับแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

ซึ่งมีความแตกต่างกับวิธีการเรียนแบบนำตนเองที่มีการปรับความรู้สึกเชิงจิตวิทยา เปลี่ยนทัศนคติให้นักเรียนรู้สึกว่าตนเองมีศักยภาพในการเรียน สร้างความมั่นใจว่าจะเรียนรู้ได้ และนับถือตนเอง เชื่อว่าสิ่งที่ผิดพลาดมาจากความพยายามที่น้อยเกินไป การได้รับการฝึกให้เป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเองจึงอาจเป็นเหตุผลประการหนึ่งที่ทำให้นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองได้คะแนนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีแบบปกติ โดยประเมินได้จากใบกิจกรรมการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนแบบปกติส่วนใหญ่จะทำได้ไม่เสร็จ เนื่องจากทำไม่ได้ในบางหัวข้อ ไม่มีความมั่นใจในการจับใจความจากสิ่งที่ตนเองอ่าน รอครูมาเป็นผู้ให้คำตอบ ซึ่งแตกต่างจากใบกิจกรรมการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนแบบนำตนเองที่ทำได้สำเร็จเรียบร้อยทุกคน สอดคล้องกับรจนา คำนิงผล (2542) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการสอนโดยใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่มีความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามวิธีปกติ

จึงสรุปได้ว่าการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนทั้งด้านจิตวิทยามีผลทำให้นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองได้คะแนนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีแบบปกติ ซึ่งหลังจากการเตรียมความพร้อมด้านจิตวิทยาแล้ว ครูได้เตรียมความพร้อมของนักเรียนด้านวิธีการอ่านด้วยหลัก 5W1H โดยครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนทดลองอ่านจับใจความและเรียงลำดับเนื้อเรื่องที่อ่านตามความเข้าใจของนักเรียนจำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ ข่าว เรื่องสั้น และบทความ ผลปรากฏว่า นักเรียนสามารถเรียงลำดับเนื้อเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้องตามลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง เขียนลำดับเนื้อเรื่องได้เป็นไปตามหลักการอ่านจับใจความ 5W1H ที่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับเทรฟฟิงเกอร์ (Treffinger, 1995) ที่กล่าวว่า “ครูควรต้องฝึกให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้เพียงพอก่อนที่จะให้นักเรียนดำเนินการด้วยตนเอง”

การเตรียมความพร้อมด้านวิธีการอ่านโดยใช้หลัก 5W1H เป็นวิธีการอ่านที่ใช้กับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีกรอบในการคิดคือ Who = ใคร, What = ทำอะไร, Where = ที่ไหน, When = เมื่อไหร่, Why = ทำไม และ How = อย่างไร เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามที่ตนเองอยากรู้จากสิ่งที่อ่าน การตั้งคำถามของนักเรียนเป็นการสร้างแรงจูงใจในการอ่านและเป็นจุดสำคัญให้นักเรียนอยากค้นหาคำตอบในการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับ นุชน้อย สติธธอง (2533, น. 66) และ วันเพ็ญ คุณพิริยะทวี (2548, น. 46) ที่กล่าวว่า “การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญเป็นการอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่องที่สำคัญ เก็บความรู้

หรือข้อมูลที่น่าสนใจ ตลอดจนแนวความคิดหรือทัศนคติของผู้เขียน อีกทั้งเป็นกระบวนการอ่าน เพื่อทำความเข้าใจความหมายของข้อความหรือเนื้อเรื่อง สามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม และลำดับเหตุการณ์“ได้ถูกต้อง” โดยจะพบได้จากระดับเจตคติด้านวิธีการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีแบบนำตนเอง เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องจบทุกครั้งนักเรียนจะตั้งคำถามว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และทำไม กับตนเองเสมอ และนักเรียนสิ่งที่อ่านได้จากเรื่องมาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนภาษาของตนเองเพื่อช่วยให้แม่นยำ มีระดับเจตคติดีอย่างมาก ที่ระดับ 4.63 ต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเอง

ผู้วิจัยให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มเตรียมความพร้อมด้านวิธีการอ่านโดยใช้หลัก 5WIH โดยเรียนในหัวข้อที่เหมือนกันดังนี้ 1. ความหมายของการอ่านจับใจความ 2. จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ 3. หลักและวิธีในการอ่านจับใจความ และ 4. ประโยชน์ที่ได้จากการอ่านจับใจความ เมื่อเตรียมความพร้อมด้านเนื้อหาแล้ว ครูได้แจกใบกิจกรรมให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม อ่านจับใจความตามหลัก 5WIH โดยให้นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองอ่านจับใจความ 3 เรื่อง และนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบปกติอ่านจับใจความ 3 เรื่อง จากการตรวจประเมินความถูกต้องของใบกิจกรรม พบว่า นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มสามารถอ่านจับใจความตามหลัก 5WIH ได้ถูกต้อง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการเตรียมความพร้อมด้านวิธีการอ่านโดยใช้หลัก 5WIH เป็นวิธีการที่นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มได้เรียนรู้เหมือนกันในกรอบแนวคิด วิธีเรียนที่ไม่แตกต่าง ยังไม่มีตัวแปรใดๆ มาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม เพราะยังเป็นการเตรียมความพร้อมด้านทักษะความรู้ที่ใช้ในการอ่านจับใจความ ผลของการทำกิจกรรมในการเตรียมความพร้อมจึงไม่แตกต่างกัน โดยผลการอ่านจับใจความจะแตกต่างกันในตอนนี้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม แยกไปเรียนในวิธีการเรียนแบบนำตนเอง และแบบปกติ ซึ่งพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองอ่านจับใจความได้ดีกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ อาจเป็นเพราะความน่าสนใจของเนื้อเรื่องที่นักเรียนเลือกอ่านระหว่างมีอิสระในการเลือกอ่าน และไม่มีอิสระในการเลือกอ่าน

จึงอาจสรุปได้ว่าความสามารถในการอ่านมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งต่อความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเอง กล่าวคือ ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านนั้นผู้เรียนต้องเป็นผู้ที่กำกับ ติดตามการเรียนรู้ของตนเอง รับผิดชอบกระบวนการเรียนของตนเอง ไม่ใช่แค่เป็นผู้เรียนที่มีกลยุทธ์ในการอ่านเท่านั้น

1.2) บทบาทเชิงรุกของนักเรียนในกระบวนการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

วิธีการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง เน้นกระบวนการปฏิบัติไม่เน้นเนื้อหา อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกที่จะเรียนด้วยตนเอง ยอมรับภาระกระทำของตนเอง นักเรียนจะได้รับประสบการณ์ใหม่ๆจากการเรียน ความรู้ และทักษะในการทำความเข้าใจ

สิ่งใหม่ตามความต้องการของตน โดยไม่มีแรงกดดันบังคับขู่เข็ญจากครู เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา อาจทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียน สอดคล้องกับผลของเจตคติในด้านมโนคติของตนในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ “นักเรียนมั่นใจว่าตนเองเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในและนอกห้องเรียน” ซึ่งมีเจตคติอยู่ในระดับคืออย่างมาก (4.55)

ขณะที่วิธีการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบปกติผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสอนแบบเดิมที่เคยปฏิบัติ ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน 2. ชี้นกิจกรรม การสอน และ 3. ชี้นสรุป เป็นไปตามที่ครูวางกรอบการอ่านไว้ให้ แต่วิธีการเรียนแบบนำตนเองทำให้ นักเรียนมีจุดมุ่งหมายและรู้ว่าตนเองต้องทำอะไรอย่างเป็นลำดับขั้นตอน อีกทั้งนักเรียนยังมีอิสระในการเลือกอ่านเรื่องที่ตนเองสนใจ จึงน่าจะส่งผลให้นักเรียนสามารถอ่านทำความเข้าใจเรื่องที่เลือกอ่านได้มากขึ้น สอดคล้องกับ แวมยุรา เหมือนนิล (2541, น. 17) ที่กล่าวว่า “พฤติกรรมการอ่านที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนอ่านจับใจความได้หรือไม่ควรมีทักษะดังนี้ 1. การจัดลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่านและสามารถเล่าได้โดยใช้คำพูดตนเอง 2. การบอกเล่าความทรงจำจากการอ่านในสิ่งที่เฉพาะเจาะจงได้ เช่น ข้อเท็จจริง 3. รายละเอียด ชื่อ สถานที่ เหตุการณ์ วันที่ ฯลฯ 4. การปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะหลังการอ่านได้ 5. รู้จักแยกแยะข้อเท็จจริง ความคิดเห็นหรือจินตนาการได้ 6. การรวบรวมข้อมูลใหม่กับข้อมูลเก่าที่มีอยู่แล้ว 7. การเลือกความหมายที่ถูกต้องและนำไปใช้ได้ 8. การให้ตัวอย่างประกอบได้ 9. การจำแนกใจความสำคัญ และสนใจความสำคัญได้ และ 10. การกล่าวสรุปได้

วิธีการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองแตกต่างจากนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ กล่าวคือ บทบาทของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบปกติยังเป็นแค่ผู้ตามที่ดี ไม่ได้เป็นผู้นำในการเรียนรู้เพิ่มเติมที่เพราะมีครูวางแผนและแนวทางในการเรียนให้ตั้งแต่ต้นจนจบคาบเรียน นักเรียนจึงอ่านและทำกิจกรรมตามคำสั่งของครูเท่านั้น ดังนั้นนักเรียนจึงไม่เกิดกระบวนการคิดที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง ไม่รู้ความต้องการว่าตนเองอยากอ่านอะไรตลอดจนเมื่อหาคำตอบจากเรื่องที่อ่านไม่ได้ก็จะรอคำตอบจากครู จึงน่าชี้ชัดได้ว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองเป็นผู้เรียนเชิงรุก นั่นคือ ลงมือปฏิบัติและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนซึ่งน่าจะนำไปสู่ความสามารถในการอ่านจับใจความได้ดีกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ

1.3) การสร้างพฤติกรรมการเรียนในลักษณะพุทธิปัญญา (Cognitive)

นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง(Self – Directed Learning) จะได้เรียนกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้โอกาสนักเรียนวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการสร้างพฤติกรรมการเรียนในลักษณะพุทธิปัญญาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการคิด การให้เหตุผลของ

นักเรียน โดยจะพบได้จากแบบบันทึกการอ่านจับใจความของนักเรียนที่นักเรียนต้องวางแผน รับผิดชอบและวินิจฉัยความต้องการที่จะอ่านเรื่องด้วยตนเองตามความสนใจในทั้ง 3 เรื่อง ได้แก่ ข่าว เรื่องสั้น และบทความ ซึ่งเป็นการเรียนที่มีกระบวนการเป็นระบบให้นักเรียนมีส่วนร่วม ถูกกระตุ้น ให้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง วินิจฉัยความต้องการที่จะอ่าน ตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ เลือกวิธีเรียนรู้ แสวงหาแหล่งความรู้ รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์สิ่งที่ได้จากการอ่านได้อย่างถูกต้อง การคิดแก้ปัญหาของนักเรียนด้วยตนเอง ซึ่ง กระบวนการควบคุมความคิด ตรวจสอบ วางแผน เหล่านี้เป็นกระบวนการที่นำไปสู่กระบวนการคิด ที่เรียกว่า เมตาคอกนิชัน ซึ่งเป็นกระบวนการควบคุมความคิดของตนเองเพื่อใช้ในการแก้ปัญหา สอดคล้องกับทศนา เขมมณีและคณะ (2544, น. 104) ที่กล่าวว่า “เมตาคอกนิชันเป็นการควบคุม และประเมินการคิดของตนเอง ซึ่งหมายถึงการคิดเกี่ยวกับการคิดของตนหรืออีกนัยหนึ่งคือ การ ควบคุมการรู้คิดของตนเองหรือการรู้ตัวถึงความคิดของตนเองในการกระทำอะไรอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือการประเมินการคิดของตนเอง และใช้ความรู้้นั้นในการควบคุมหรือปรับการกระทำของตนเอง ซึ่งครอบคลุมการวางแผน การควบคุมกำกับกรกระทำของตนเอง การตรวจสอบความก้าวหน้า และการประเมินผล”

ในขณะที่นักเรียนที่อ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบปกติไม่มีโอกาสได้เลือกอ่าน เนื้อเรื่องที่ตนเองสนใจ ไม่มีอิสระในการวางแผนการเรียนรู้ของตนเอง เพราะครูผู้สอนเป็นผู้ วางแผนและเสนอเนื้อเรื่องให้นักเรียนไว้แล้ว นักเรียนจึงอาจจะขาดความรู้สึกลอยๆแสวงหาเนื้อ เรื่องในการอ่าน ขาดความอยากรู้อยากเห็นในเนื้อเรื่อง ส่งผลให้ขาดแรงจูงใจในการเรียน ส่วนใน เรื่องของการจับใจความและการจดบันทึก นักเรียนไม่ได้ฝึกในการคิดประเด็นสำคัญๆจากเรื่องที่ อ่าน ส่วนมากจะจดเป็นคำๆ แต่เมื่อต้องนำมาเรียบเรียงเป็นประโยคที่เป็นเรื่องราวต่อเนื่อง นักเรียน จึงใช้ภาษาไม่เป็นในการเรียบเรียงคำพูดในการสื่อสารให้ชัดเจน เนื่องจากมีครูคอยชี้แจงอยู่ ตลอดเวลานักเรียนจึงไม่กล้าใช้ความคิดของตนเอง โดยจะรอคำตอบจากครู ดังนั้นครูควรฝึกให้ นักเรียนมีความตระหนักรู้การทำงานให้มีประสิทธิภาพ และฝึกให้มีความสามารถในการกำกับ ตนเอง ซึ่งอาจทำได้โดยการฝึกให้นักเรียนเขียนแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection) ซึ่งมีความสำคัญต่อการเรียน เพราะเป็นการเรียบเรียง สะท้อนความคิด ความรู้ ให้นักเรียนมีการควบคุม และประเมินความคิดตนเอง มีความตระหนักในงานที่ทำ สอดคล้องกับ รสสุคนธ์ เสวตเวชากุล (Swatevacharkul, 2014, p. 95) ได้กล่าวว่า ไม่ใช่ผู้เรียนทุกคนจะพร้อมสำหรับการมีส่วนร่วมในการเรียน เนื่องจากผู้เรียนต้องสะท้อนการเรียนรู้และใช้เวลาอย่างมากในการเรียนรู้ของตนเอง ดังนั้นการ เตรียมความพร้อมจึงจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียน เพื่อที่ผู้เรียนจะให้เห็นคุณค่าของความสามารถใน การเรียนด้วยตนเองว่าจะนำไปสู่ความสำเร็จในการเรียนได้

1.4) การสร้างพฤติกรรมการเรียนในลักษณะจิตพิสัย

นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง (Self – Directed Learning) จะมีครูเป็นผู้ปรับสภาพในด้านอารมณ์ ความรู้สึก รวมไปถึงสร้างความเชื่อมั่น เปลี่ยนทัศนคติ ตลอดจนสร้างความมั่นใจให้แก่ นักเรียน ในการเลือกอ่านเรื่องในแต่ละครั้งก็จะมีครูคอยให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางในการอ่านแต่ละครั้งให้สำเร็จ โดยจะพบได้จากการมีส่วนร่วมในการเรียนของนักเรียนที่มีความตั้งใจที่จะรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ความรู้สึกมีความสุขของนักเรียนที่ได้ค้นหาเรื่องที่ตนเองสนใจมาอ่าน และเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่แก้ไขได้ด้วยตนเองจากความพยายามที่เพิ่มขึ้น หรือปรึกษาอาจารย์ประจำวิชา อีกทั้งนักเรียนยังมีความอยากอ่านให้สำเร็จโดยไม่ได้มีความรู้สึกเบื่อหรือกังวลใจว่าถูกบังคับให้ทำ จึงอาจกล่าวได้ว่า นักเรียนมีแรงจูงใจเพิ่มขึ้นในการเรียน สอดคล้องกับไมเคิล ดอมเจาน (Domjan 1996, p. 199) ที่กล่าวว่า “การจูงใจเป็นภาวะในการเพิ่มพฤติกรรม การกระทำกิจกรรมของบุคคลโดยบุคคลลงใจ กระทำพฤติกรรมนั้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ”

การจัดการเรียนการสอนในการอ่านจับใจความด้วยการเรียนแบบนำตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้ผ่านขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้อย่างมีระบบ และกิจกรรมการเรียนทำให้นักเรียนสนุกสนาน เนื้อหา สื่อ มีความแปลกใหม่ไปจากเดิมที่เคยมีครูคอยวางแผนให้ ซึ่งจะเห็นได้จากคำตอบของนักเรียนในแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ในด้านจุดมุ่งหมายในการอ่าน นักเรียนร้อยละ 35 เลือกอ่านเรื่องเพื่อความสนุกสนานบันเทิง จึงอาจบอกได้ว่าการเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนให้นักเรียนได้มีโอกาสได้ทำในสิ่งที่นักเรียนคิดว่าจะมีความสุข มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนที่เพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน

2) จากผลของงานวิจัยพบว่า เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนแบบนำตนเองโดยภาพรวมอยู่ในระดับที่ดีต่อการเรียนรู้แบบนำตนเอง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.58 มีประเด็นอภิปรายดังนี้

2.1) การเตรียมความพร้อมนักเรียนเชิงจิตวิทยา

นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง จะมีการเตรียมความพร้อมด้านความรู้สึกต่อการเรียน โดยครูจัดกิจกรรมกระตุ้นความสนใจในวิธีการเรียนแบบใหม่ที่นักเรียนไม่คุ้นเคย แจกใบกิจกรรมเชื่อมโยงสู่กระบวนการเรียน ปรับทัศนคติ โน้มน้าวใจให้นักเรียนรู้สึกว่าคุณเองมีศักยภาพในการเรียนรู้ สร้างความมั่นใจให้นักเรียนว่าสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ และนับถือความสามารถของตนเอง เชื่อมมั่นในความสามารถของตนเองว่าเป็นผู้เรียนแบบนำตนเองที่ดีได้ ซึ่งจากที่กล่าวมาข้างต้นสอดคล้องกับระดับเจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเองใน ส่วนที่ 1 ความพร้อมในการเรียนแบบนำตนเอง ด้านการเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ นักเรียนเห็นว่า

การเรียนรู้เป็นเรื่องสนุก พบว่า เจตคติอยู่ในระดับดี (4.23) ซึ่งสัมพันธ์กับด้านมโนคติของตนในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ นักเรียนสนุกในการค้นหาคำตอบของคำถามที่นักเรียนสนใจ พบว่า เจตคติอยู่ในระดับดีอย่างมาก (4.63) ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า การเตรียมความพร้อมนักเรียนในเชิงจิตวิทยาก่อนมีผลต่อระดับเจตคติในทางบวกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนแบบนำตนเอง ตามที่ โกรว์ (Grow, 1991) ที่กล่าวว่า “การนำตนเองเริ่มตั้งแต่ระดับที่ครูเป็นผู้นำจนกระทั่งถึงระดับที่นักเรียนนำตนเองได้” และสอดคล้องกับ รสสุคนธ์ เสวตเวชากุล (2014, น. 94 – 104) ที่ระบุว่า “การเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนทั้งด้านจิตวิทยาและวิธีการเรียนเป็นประจักษ์ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง”

2.2) แรงจูงใจต่อวิธีการเรียน

แรงจูงใจที่เกิดขึ้นลักษณะนี้มีความเกี่ยวเนื่องกับคุณลักษณะของการเป็นผู้เรียนแบบนำตนเองอย่างมาก กล่าวคือ นักเรียนมีความต้องการอยากรู้ อยากเห็นคำตอบที่ตนเองสนใจจากที่ครูมอบหมายให้ไปอ่านจับใจความในช่วง เรื่องสั้น บทความ และแบบบันทึกการอ่านจับใจความตามหลัก 5W1H

นักเรียนมีความกระตือรือร้น สนใจ สนุกกับการเรียนที่ได้ออกไปค้นหาคำตอบนอกห้องเรียน และรับผิดชอบต่องานที่ตนเองได้รับมอบหมาย ซึ่งยืนยันได้จากระดับเจตคติในด้านมโนคติของตนในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ พบว่า นักเรียนสนุกในการค้นหาคำตอบของคำถามที่นักเรียนสนใจ เจตคติอยู่ในระดับดีอย่างมาก (4.63) สอดคล้องกับระดับเจตคติในด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ที่พบว่า การเรียนรู้ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในชีวิตของนักเรียน เจตคติอยู่ในระดับดีอย่างมาก (4.65) ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ความรู้สึกสนุกในกระบวนการเรียนอาจนำไปสู่ความรับผิดชอบในการเรียนที่สูงขึ้น การใช้วิธีการเรียนแบบนำตนเองเป็นวิธีที่ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสแสวงหาความรู้ด้วยตนเองด้วยความเต็มใจที่จะเรียนรู้ และความเต็มใจที่จะเรียนรู้นั้นเองที่ทำให้นักเรียนนั้นได้รับความรู้ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ไปในทางที่ดีขึ้นในการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ สอดคล้องกับเจตคติด้านความสามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้ และแก้ปัญหา ถ้าต้องการทราบข้อมูลบางอย่าง นักเรียนทราบดีว่าจะไปหาได้จากแหล่งใด ซึ่งเจตคติอยู่ในระดับดีอย่างมาก (4.60) ดังนั้นผู้วิจัยอาจกล่าวได้ว่าแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการที่ถูกกระตุ้นจากภายนอกร่างกายของนักเรียนในงานที่ได้รับมอบหมายให้อ่าน กล่าวคือ นักเรียนมีความต้องการอยากทำงานให้สำเร็จและต้องการผลคะแนนที่ดีจากการทำงานชิ้นนั้นๆ มีผลต่อระดับเจตคติในด้านบวกของนักเรียนด้วยเช่นกัน สอดคล้องกับ ประสาท อิศรปริดา (2521) ที่กล่าวว่า “แรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการจากภายนอกร่างกาย แรงจูงใจลักษณะนี้เกิดจากการเรียนรู้ของบุคคลที่อยู่ในสังคมและถูกหล่อหลอมด้วยวัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม และความเชื่อของคนใน

สังคมที่ตนอาศัยอยู่ ซึ่งจะเป็นตัวกระตุ้นความต้องการที่อยากรู้ อยากเห็น และแสวงหาความต้องการทางสังคม เช่น การต้องการความรัก ความสำเร็จ”

2.3) แรงเสริมทางบวกจากครู

ในการเรียนแบบใหม่ที่นักเรียนไม่คุ้นเคย ครูมีบทบาทสำคัญอย่างมากกับนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง ซึ่งครูจะมีบทบาทตั้งแต่การเตรียมความพร้อมด้านวิธีการและจิตวิทยาก่อนที่จะให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง ครูจึงมีผลต่อนักเรียนทั้งในด้านการปฏิบัติและในด้านความรู้สึกทั้งทางบวกและทางลบ โดยนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง ครูจะมีวิธีการเสริมแรงให้นักเรียน 2 ทาง ซึ่งอาจจะมีผลในเชิงบวกที่ทำให้นักเรียนมีเจตคติในระดับที่ดี ต่อการเรียนรู้อย่างนำตนเอง คือ

2.3.1) เสริมแรงจากการตรวจแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection) โดยการเขียนตอบกลับนักเรียนในคำพูดเชิงบวก การกล่าวชมนักเรียนที่มีความตั้งใจอ่านเรื่องและทำงานออกมาได้ดี การทำงานงานที่มีประสิทธิภาพ เรียบร้อย สะอาด ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการอ่านครั้งต่อไปเพื่อที่จะให้นักเรียนมีกำลังใจ มีแรงจูงใจในการอ่าน เพิ่มสถานการณ์ที่จะช่วยให้พฤติกรรมเกิดขึ้นเข้าไปในทางที่ดีขึ้นของนักเรียน

2.3.2) เสริมแรงในห้องเรียนจากคำกล่าวชมของครู กล่าวชมนักเรียนหน้าชั้นเรียนต่อหน้าสมาชิกเพื่อนร่วมชั้นเรียน โดยครูจะให้นักเรียนเลือกรื่องที่ตนเองชอบจากการอ่านจับใจความออกมาสรุปใจความให้เพื่อนในห้องฟัง เมื่อนักเรียนสรุปเรื่องหน้าห้องแล้ว ครูก็จะกล่าวชมถึงความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ความถูกต้อง ตลอดจนความน่าสนใจของเรื่องที่นักเรียนเลือก ซึ่งการกล่าวชมนักเรียนทำให้นักเรียนมีกำลังใจที่จะอ่านเรื่องในครั้งต่อไปให้ดีขึ้นกว่าเดิม อีกทั้งยังเป็นการเสริมความมั่นใจของนักเรียนอีกทางหนึ่งว่าเรื่องที่นักเรียนเลือกอ่านนั้นน่าสนใจและถูกต้อง เป็นผลดีของการนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมกาใฝ่รู้และการตระหนักตัวของนักเรียนได้ ซึ่งในขณะเดียวกัน ถ้านักเรียนมีข้อบกพร่อง ครูก็จะไม่ตำหนิข้อผิดพลาดของนักเรียนต่อหน้าเพื่อนร่วมชั้น แต่จะให้กำลังใจและแนะนำแนวทางในการแก้ปัญหาให้กับนักเรียน การใช้วิธีนี้นอกจากนักเรียนจะไม่เสียกำลังใจในความพยายามจะอ่านให้ดีขึ้นแล้วยังเสริมแรงให้นักเรียนอยากพัฒนาตนเองให้ครูเห็นความตั้งใจของตนเองด้วย จากผลของเจตคติด้านความสามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และแก้ปัญหา นักเรียนทราบจุดอ่อนในการเรียนของตนเอง มีเจตคติอยู่ในระดับดีอย่างมาก คือ นักเรียนรู้ข้อบกพร่องและจุดอ่อนในการเรียนรู้อย่างตนเองซึ่งอาจนำไปสู่การแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ แต่หากแก้ปัญหาไม่ได้ก็มีครูที่ยังคอยช่วยเหลือชี้แนะแนวทาง ดังนั้นบทบาทของครูจึงจำเป็นในการอำนวยความสะดวกในการเรียนให้กับนักเรียน ทั้งยังทำให้นักเรียนมีความสุขกับการเรียนมากขึ้นด้วย

2.4) ประสบการณ์ แหล่งเรียนรู้ และวิธีการเรียนแบบใหม่

ผลของงานวิจัยพบว่า นักเรียนมีเจตคติในการเรียนแบบนำตนเองในแต่ละด้านอยู่ในระดับที่ดีอย่างมากต่อการเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องจากวิธีการเรียนแบบนำตนเองเป็นวิธีที่ใหม่สำหรับนักเรียนในกลุ่มทดลอง ซึ่งนักเรียนไม่เคยได้เรียนรู้มาก่อน อีกทั้งนักเรียนมีอิสระในการเรียนรู้ สามารถทำกิจกรรมได้ตามความสะดวก ความเหมาะสมและเวลา นักเรียนสามารถเลือกอ่านเรื่องที่ตนเองสนใจได้ตามความต้องการ ไม่เบื่อหน่าย สนุกสนาน มีความสนใจในการเรียนรู้ตลอดเวลา มีความรับผิดชอบที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วง และมีความเชื่อมั่นในการเลือกอ่าน วางแผนในการเรียนมากขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติอยู่ในระดับดีต่อการเรียนแบบนำตนเอง และมีความสุขต่อกิจกรรมการเรียน สอดคล้องกับคณาพร คมสัน (2540, น. 146) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการทดลองพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมากกว่าร้อยละ 80 เห็นด้วยกับการเรียนตามรูปแบบ ยกเว้นเรื่องความพอใจที่ไม่ต้องทำตามสิ่งที่ครูบังคับให้ทำ มีผู้เรียนเห็นด้วยร้อยละ 64.30

นอกจากเจตคติของนักเรียนที่มีผลต่อการเรียนแบบนำตนเองจะอยู่ในระดับที่ดีแล้ว แบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ในการเรียนแบบนำตนเองก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่สนับสนุนผลของเจตคติของนักเรียน โดยการสะท้อนการเรียนรู้ในการเรียนแบบนำตนเองของนักเรียน แบ่งออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 จุดมุ่งหมายในการอ่าน นักเรียนร้อยละ 50 อ่านเพื่อให้มีความรู้ เป็นข้อที่พบมากที่สุด ขณะที่นักเรียนร้อยละ 35 อ่านเพื่อความสนุกสนานบันเทิง ซึ่งอาจเป็นเพราะเนื้อเรื่องที่นักเรียนเลือกมานั้นมีสาระและประโยชน์ตรงกับจุดมุ่งหมายที่นักเรียนเลือกอ่านตามหัวข้อ ได้แก่ ข่าว เรื่องสั้น และบทความ สอดคล้องกับพ็อน เปรมพันธ์ (2542, น. 105) ที่กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการอ่านไว้ว่า “1. อ่านเพื่อความรู้ และ 2. อ่านเพื่อความบันเทิง” นักเรียนร้อยละ 10 อ่านเพื่อพัฒนาตนเองด้านการอ่าน และนักเรียนร้อยละ 5 อ่านเพื่อหาแรงบันดาลใจ

ด้านที่ 2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่าน นักเรียนร้อยละ 35 ได้รับความรู้เพิ่มเติม จากการอ่านเป็นข้อที่พบมากที่สุด ขณะที่นักเรียนร้อยละ 25 ได้รับความสนุกสนานบันเทิง ซึ่งคำตอบจะเชื่อมโยงกันกับด้านที่ 1 จุดมุ่งหมายในการอ่าน โดยจะมีความเกี่ยวข้องกันในเชิงเนื้อหา นักเรียนร้อยละ 20 ตอบว่าได้ประโยชน์จากการอ่านเนื่องจากสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ และนักเรียนอีกร้อยละ 10 พบว่าทันเหตุการณ์ในปัจจุบัน และเป็นข้อคิด คติเตือนใจ สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2546, น. 7-8)สรุปไว้ว่า “การอ่านมีประโยชน์ทำให้มีความรู้ในวิชาด้านต่างๆ เป็นการพัฒนาสติปัญญา ทำให้รอบรู้ทันโลก ทันเหตุการณ์ ทำให้ค้นหาคำตอบที่ต้องการได้ เกิด

ความเพลิดเพลิน เกิดทักษะและพัฒนาการเป็นชีวิตที่สมบูรณ์และทำให้มีมนุษยสัมพันธ์ดีเสริมสร้างบุคลิกภาพ”

ด้านที่ 3 ปัญหา อุปสรรคระหว่างทำกิจกรรม นักเรียนร้อยละ 30 ไม่มั่นใจในการเลือกเรื่องอ่าน เนื่องจากนักเรียนไม่แน่ใจ และมีความกลัวว่าจะเลือกเรื่องผิด ซึ่งในข้อนี้เป็นข้อที่พบมากที่สุดสะท้อนให้เห็นชัดเจนว่า ลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียนยังไม่กล้าที่จะลงมือทำด้วยตนเองตามลำพัง อาจเป็นเพราะวิธีการเรียนแบบเดิมที่เคยเรียนนักเรียนจะมีครูคอยช่วยเหลือตลอดการเรียน แต่เมื่อเรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองที่นักเรียนต้องวางแผนการเรียนเองทำให้เกิดความรู้สึกไม่มั่นใจในการปฏิบัติงาน แต่เมื่อนักเรียนได้เริ่มอ่านด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง นักเรียนแสดงให้เห็นถึงความมั่นใจที่มีมากขึ้น โดยสังเกตได้จาก นักเรียนมาขอคำปรึกษาจากครูผู้สอนน้อยลงในแต่ละสัปดาห์ของการอ่าน แสดงให้เห็นว่า นักเรียนเริ่มมีความมั่นใจในการเลือกเรื่องอ่านเองได้มากขึ้น จึงอาจกล่าวได้ว่า หากนักเรียนได้ฝึกฝนตนเองด้านการอ่านอย่างต่อเนื่องย่อมจะมีผลดีต่อพฤติกรรมการเรียน และลักษณะการเรียนรู้ด้านความมั่นใจที่ดีขึ้นของนักเรียน นักเรียนร้อยละ 25 ไม่มีสมาธิในการอ่าน อาจมีสาเหตุจากปัจจัยแวดล้อมรอบตัวที่ดึงดูดความสนใจขณะอ่าน หรือนักเรียนยังไม่ได้ตั้งใจที่จะอ่านอย่างเต็มที่ ทำให้นักเรียนเอนเอียงความสนใจจากบทอ่านไปหาสิ่งรอบตัว ในขณะที่นักเรียนร้อยละ 20 ไม่พบปัญหาอุปสรรคจากการอ่าน ร้อยละ 15 และร้อยละ 10 พบว่า เนื้อเรื่องที่อ่านเข้าใจยาก มีคำเฉพาะ และสับสนในการลำดับความในการเขียน

ด้านที่ 4 วิธีการแก้ไขปัญหา พบว่า นักเรียนร้อยละ 40 เลือกที่จะปรึกษาอาจารย์ ประจำวิชา มากที่สุด ซึ่งอาจสอดคล้องกับด้านที่ 3 ที่นักเรียนไม่มั่นใจในการเลือกเรื่องอ่าน นักเรียนจึงเลือกที่จะปรึกษาอาจารย์เพื่อหาข้อสรุปของคำตอบหรือข้อสงสัยที่ตนอยากรู้ เพื่อสนับสนุนความมั่นใจของตนเองในการเลือกเรื่องอ่าน ซึ่งลักษณะนี้เป็นลักษณะของนักเรียนที่เพิ่งจะถูกปล่อยให้มีอิสระในการเรียนรู้ แต่การปรึกษาอาจารย์ประจำวิชาก็เป็นข้อสังเกตด้านดีทำให้ทราบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วง แสดงถึงศักยภาพในความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายของนักเรียนได้อย่างชัดเจน

การเรียนรู้แบบนำตนเองจึงเป็นวิธีการเรียนที่ทำให้นักเรียนได้ลองเปลี่ยนลักษณะการเรียนรู้แบบเดิมไปสู่การพึ่งตนเอง นอกจากนี้ยังแสดงถึงบทบาทของครูในด้านการช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองในช่วงเปลี่ยนผ่านจากวิธีการเรียนแบบเดิมไปเป็นแบบใหม่ที่นักเรียนยังไม่คุ้นเคย ซึ่งในระหว่างที่นักเรียนได้รับมอบหมายกิจกรรมการอ่านในแต่ละครั้ง ครูได้ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้กับผู้เรียนทั้งในการชี้แนะความถูกต้องของเรื่องที่นักเรียนเลือกอ่าน หรือสนับสนุนเสริมแรงให้ความมั่นใจกับนักเรียนที่ยังไม่กล้าตัดสินใจเลือกเรื่องอ่านเพราะกลัวความผิดพลาด ตลอดจนประเมินผลงานของนักเรียน สอดคล้องกับเบาวด์ (Boud, 1982, p. 28 อ้าง

ถึงในคณาพร คมสัน 2540, น. 62) ที่กล่าวว่า “ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน การเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองของนักเรียนจะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าครูปฏิเสธความสามารถของนักเรียน ครูมีบทบาทในการถ่ายทอดความรู้ และช่วยให้ผู้เรียนเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนปฏิบัติงานอย่างอิสระจากที่ครูและหนังสือเรียนกำหนดได้”

ในขณะที่ร้อยละ 25 ร้อยละ 10 และร้อยละ 5 พบว่า นักเรียนอ่านเรื่องซ้ำอย่างน้อย 1 ครั้ง , อ่านเรื่องซ้ำอย่างน้อย 2 ครั้ง และอ่านเรื่องซ้ำมากกว่า 2 ครั้งขึ้นไปตามลำดับ สอดคล้องกับด้านที่ 3 ที่นักเรียนไม่มีสมาธิในการอ่าน นักเรียนจึงแก้ปัญหาด้วยวิธีการอ่านเรื่องซ้ำๆ เพื่อให้เข้าใจเนื้อเรื่อง ตามหลักการอ่านจับใจความ นักเรียนร้อยละ 20 ไม่พบปัญหาระหว่างการอ่าน

ด้านที่ 5 ความรู้ที่นักเรียนได้รับจากการอ่าน พบว่า ร้อยละ 60 นักเรียนได้รับความรู้จากการอ่านในระดับมาก ร้อยละ 35 ได้รับความรู้จากการอ่านในระดับมากที่สุด ร้อยละ 5 ได้รับความรู้จากการอ่านระดับปานกลาง สอดคล้องกับด้านที่ 6 การพัฒนาการอ่าน พบว่าร้อยละ 50 พัฒนาการอ่านของนักเรียนได้ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 35 อยู่ในระดับมาก และร้อยละ 15 อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่ 7 สิ่งที่นักเรียนตั้งใจทำเป็นลำดับต่อไป พบว่า นักเรียนร้อยละ 65 เลือกที่จะเล่าต่อเรื่องที่อ่านให้ผู้อื่นฟังต่อมากที่สุด เนื่องจาก การเล่าเป็นทักษะการพูดที่ง่ายและเป็นการทวนเรื่องที่อ่านไปแล้วด้วยความจำและเป็นการใช้หลัก 5W1H ได้อย่างครบองค์ประกอบ การเล่าต่อให้ผู้อื่นฟังเป็นวิธีการแบ่งปันความรู้ให้ผู้อื่นทราบกระบวนการคิด การลำดับความ และเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล

ในขณะที่นักเรียนร้อยละ 25 เลือกที่จะทำบันทึกสรุปย่อจากการอ่าน เป็นการย่อเนื้อเรื่อง ใจความสำคัญจากเรื่องที่นักเรียนจับใจความด้วยหลัก 5W1H ที่ได้เรียนรู้มาสรุปลงในกระดานบันทึกย่อ เพื่อทำความเข้าใจกับเรื่องอีกครั้งด้วยการเขียน อีกทั้งแบบบันทึกการอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการสอนก็มีให้นักเรียนเขียนสรุปย่อเนื้อเรื่องที่นักเรียนอ่าน จึงสอดคล้องกับพฤติกรรมที่นักเรียนเลือกการทำบันทึกสรุปย่อ เพราะสามารถนำมาปรับใช้ในการเขียนแบบบันทึกการอ่านได้ ร้อยละ 10 พบว่านักเรียนเลือกที่จะอ่านหาความรู้เพิ่มเติมจากการอ่านเรื่องที่เลือก เพราะอาจยังมีประเด็นที่นักเรียนสงสัยอยากรู้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหาหรือจุดจบของเรื่องนั้นๆ เป็นอย่างไร อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มเติมความรู้ของตนเองหลังจากการอ่านในครั้งแรกด้วย การสรุปเป็นผังความคิดและช่องอื่นๆ ไม่มีนักเรียนเลือก 2 ช่องนี้ อาจเนื่องจากการสรุปเป็นผังความคิดนั้นมีความยุ่งยากซับซ้อน อีกทั้งผังความคิดยังเป็นกระบวนการแตกแขนงองค์ความรู้และทฤษฎีต่างๆ ของเรื่องที่ต้องมีการวิเคราะห์ออกมาเป็นแต่ละประเด็น แต่การอ่านจับใจความจากข่าว เรื่องสั้น และบทความนั้น เป็นเนื้อความต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกันจึงไม่เหมาะที่จะ

นำมาวาดหรือสรุปใจความออกมาเป็นผังความคิด และในช่องอื่นๆที่นักเรียนไม่ได้เลือกนั้นอาจมาจาก นักเรียนยังอยู่ในกรอบที่ครูเว้นช่องให้เลือก ยังไม่กล้าที่จะทำในสิ่งใหม่นอกจากครูวางกรอบให้ทำ ซึ่งประเด็นนี้สามารถบอกถึงลักษณะของนักเรียนส่วนใหญ่ที่ยังไม่แสดงถึงคุณลักษณะในกระบวนการที่บุคคลคิดริเริ่มเองในการวินิจฉัยความต้องการ ในการเรียนรู้การเสนอความคิดและทำสิ่งใหม่ สอดคล้องกับ โนลส์ (Knowles 1975, p. 18 อ้างถึงในศิริพันธ์ สามัญ, 2547) ที่กล่าวว่า “กระบวนการที่บุคคลคิดริเริ่มเองในการวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ กำหนดจุดมุ่งหมาย เลือกวิธีการเรียนจนถึงการประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ ทั้งนี้โดยได้รับหรือไม่ได้รับการช่วยเหลือจากผู้อื่นก็ตาม”

จากผลการสะท้อนการเรียนรู้ของนักเรียนในการเรียนแบบนำตนเอง ครูทำหน้าที่ในห้องเรียนเป็นผู้แนะนำ จัดหาหัวข้อในการเรียน ช่วยจัดหาแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียน อธิบายและให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่นำไปสู่การเรียนรู้ด้วยตนเอง ช่วยนักเรียนตรวจสอบข้อมูลที่นักเรียนไม่มั่นใจ ให้คำปรึกษาในเรื่องที่สงสัย รวมไปถึงการประเมินผลการอ่านของนักเรียน แต่บทบาทของครูที่เกิดปัญหาและอุปสรรคในงานวิจัยครั้งนี้คือ

ครูขาดการประเมินผลการอ่านและติดตามงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนถูกจำกัดด้วยเวลา ส่งผลทำให้ไม่มีเวลาในการตรวจและประเมินผลงานในห้องของนักเรียน อีกทั้งจำนวนนักเรียนในห้องมีทั้งสิ้น 40 คน ทำให้ครูไม่สามารถตรวจและประเมินผลงานของนักเรียนได้ทุกชิ้น เฉลี่ยแล้วครูสามารถตรวจงานให้นักเรียนได้เพียงคนละ 2 ครั้ง จาก 6 ครั้ง และทุกครั้งครูจะมีการเขียนข้อมูลตอบกลับข้อชมเชยและข้อแก้ไขกลับไปให้นักเรียนเพื่อสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นการเรียนรู้ แต่ครูจะมีการพูดคุยกับนักเรียนทุกครั้งก่อนจะเริ่มคาบเรียนถึงงานที่ได้อ่านไปแล้ว และมีการให้นักเรียนแต่ละคนเลือกรื่องที่ตนเองชอบ 1 เรื่องออกมาเล่าให้เพื่อนในห้องฟัง โดยครูจะเสริมแรงจากคำกล่าวชมนักเรียนที่เลือกรื่องที่ตนเองชอบจากการอ่านจับใจความมาสรุปให้เพื่อนในห้องฟังอย่างถูกต้องตามลำดับใจความ และในขณะที่เดียวกันครูก็จะให้กำลังใจ แนะนำแนวทางในการอ่าน การแก้ปัญหาให้กับนักเรียนที่ยังมีข้อบกพร่องจากการอ่านจับใจความเพื่อเป็นการตรวจและประเมินผลงานอีกวิธีหนึ่ง

จากปัญหาดังที่กล่าวมานี้ ในครั้งต่อไปครูควรจะหาวิธีการตรวจและประเมินผลงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และทุกชิ้นงาน หากมีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาในการเรียน ควรใช้เวลานอกคาบเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนพบเป็นรายบุคคลเพื่อพูดคุย ชักถามข้อคำถามที่ไม่เข้าใจระหว่างเรียน เพื่อสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนและการพัฒนาปรับปรุงการอ่านที่ดีขึ้นของนักเรียน สอดคล้องกับ ฮิมสตรา (Hisemstra, 1994 อ้างถึงในละเอียด แจ่มจันทร์, 2540) ที่กล่าวว่า “ครูผู้สอนควรมีบทบาทในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีการประเมินความต้องการและ

การประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ให้ทำหน้าที่ผู้ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งในห้องเรียน และ
เมื่อจบในแต่ละบทเรียน”

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า วิธีการเรียนแบบนำตนเองเป็น
วิธีการเรียนที่สามารถใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในระดับอายุ 13–15 ปีได้ ไม่เฉพาะต่อกับ
ผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่เท่านั้นที่จะเรียนรู้ในการเรียนแบบนำตนเองที่ดีได้ แต่เด็กก็สามารถเป็นผู้เรียน
ในการเรียนแบบนำตนเองที่ดีได้ อีกทั้งถ้านักเรียนเป็นผู้เรียนแบบนำตนเองที่ดีได้ตั้งแต่วัย
เรียน ย่อมส่งผลดีอย่างยิ่งต่อการเรียนในระดับที่สูงขึ้น ทั้งในด้านทัศนคติที่ดีในการเรียนรู้และ
ความสามารถในการใช้ทักษะในการแก้ไขปัญหาในการเรียน

วิธีการเรียนแบบนำตนเองเป็นวิธีการเรียนแบบใหม่ที่นักเรียนยังไม่เคยได้เรียนมาก่อน
นักเรียนมีความสุข ตื่นเต้น และให้ความร่วมมือกับวิธีการเรียนเป็นอย่างดี อีกทั้งวิธีการเรียนแบบนำ
ตนเองนี้ยังได้ฝึกให้นักเรียนเป็นผู้มีความรับผิดชอบในการวางแผน การปฏิบัติงาน ประเมินผล และ
ความก้าวหน้าในการเรียนของตนเอง ส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิธีการเรียนและมีผลสัมฤทธิ์
ในการอ่านจับใจความสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบวิธีปกติ แต่อาจเป็นเพราะวิธีการเรียนแบบใหม่ที่
นักเรียนไม่เคยเรียนมาก่อน นักเรียนจึงให้ความสนใจในกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งหากจะใช้วิธีการ
เรียนนี้กับนักเรียนในทุกภาคการศึกษาอาจส่งผลให้นักเรียนที่ไม่ให้ความร่วมมือในวิธีการเรียน
แบบนำตนเองไม่เกิดการเรียนรู้ใดๆ อีกทั้งพฤติกรรมการณ์การเรียนของนักเรียนไทยส่วนใหญ่อาจยังไม่
พร้อมเต็มที่ในการเรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองอย่างเต็มรูปแบบ การเรียนแบบนำตนเองจึง
เป็นวิธีการที่น่าจะสอดแทรกไว้ใน 1 ภาคการศึกษาสลับกับวิธีการเรียนแบบปกติ เพื่อให้ นักเรียนได้
เรียนในวิธีการเรียนที่หลากหลาย ทั้งให้ครูมีบทบาทสำคัญในการสอนในวิธีการเรียนแบบปกติ
และนักเรียนมีบทบาทในการเรียนแบบนำตนเอง สลับสับเปลี่ยนกันในแต่ละภาคเรียน เพื่อให้
นักเรียนได้ค่อยๆ ฝึกและพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ของตนเองในแต่ละภาคเรียนเพื่อจะเป็น
ผู้เรียนที่มีความพร้อมในการเรียนแบบนำตนเองที่ดีและมีประสิทธิภาพในอนาคต

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน

5.3.1.1 ครูผู้สอนที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเต็มที่ เปิดโอกาสให้นักเรียนวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งนักเรียนสามารถตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ เลือกวิธีเรียนรู้ แสวงหาแหล่งความรู้ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเองอย่างมีอิสระ โดยครูคอยทำหน้าที่กระตุ้นและให้คำปรึกษาเพื่อชี้ให้นักเรียนได้เกิดความคิดอย่างหลากหลายในการหาคำตอบ

5.3.1.2 ครูผู้สอนควรมีการประเมินผลนักเรียนตลอดเวลาด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตามสภาพความเป็นจริง เช่น การสังเกต การตรวจบันทึกความก้าวหน้า หรือการทดสอบ และควรนำข้อสังเกตทั้งข้อดีและข้อแก้ไขมาอภิปรายในชั้นเรียนเพื่อให้กำลังใจกับนักเรียนที่ทำได้ดีและบอกวิธีการแก้ไขกับนักเรียนที่ยังมีปัญหาเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน

5.3.1.3 ครูผู้สอนสามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง ที่สร้างขึ้นไปปรับปรุงใช้ในกลุ่มสาระอื่น และระดับชั้นอื่นได้

5.3.1.4 ครูผู้สอนควรให้นักเรียนได้จัดทำสมุดบันทึกจากการอ่านของนักเรียนแต่ละคน และให้อิสระนักเรียนได้อ่านหนังสือที่หลากหลายประเภท

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะทางภาษาในด้านการเขียน และหลักการใช้ภาษา ควบคู่กันไปกับผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องผลของการเรียนแบบนำตนเอง ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพราะทักษะทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นมีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างยิ่ง

5.3.2.2 ควรให้นักเรียนมีโอกาสนำผลการเรียนแบบนำตนเองในลักษณะของกิจกรรมกลุ่ม เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในด้านลักษณะนำตนเองในการเรียนรู้รูปแบบของงานกลุ่มและเพื่อเสริมสร้างทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลให้แก่นักเรียน

5.3.2.3 ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองโดยใช้เวลามากขึ้นคือ 1 ภาคการศึกษา เพื่อให้เห็นพัฒนาการของนักเรียนทั้งในด้านความสามารถในการอ่านจับใจความ และในด้านลักษณะการนำตนเองในการเรียนรู้ชัดเจนมากขึ้น

5.3.2.4 ควรมีการศึกษาวิจัยการนำผลการเรียนรู้แบบนำตนเองไปใช้จัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนระดับชั้นอื่นๆ เพื่อฝึกให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิด การตั้งคำถามซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

5.3.2.5 ควรทำการทดลองซ้ำโดยศึกษาตัวแปรอื่นๆ เช่น เพศ ความสามารถในการเรียน
ว่าจะมีผลต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเองหรือไม่ อย่างไร

DRU

กรม
บรรณานุกรม
ศ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. (2552). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. (2546). *การจัดสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- กฤษศรี คำชาย. (2540). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- เกียรติศักดิ์ วจิศิริ. (2553). *การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบนำตนเองบนเว็บเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปรัชญาคุษุบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง. (2550). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: เอ็กสเปอร์เน็ท.
- คณาพร คมสัน. (2540). *การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษุบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิราภรณ์ บุญณรงค์. (2554). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL กับวิธีสอนปกติ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. (2549). *จิตวิทยาสังคม* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉลองชัย ชิวสุนทรสกุล, อาจณรงค์ มโนสุทธิฤทธิ์, และสุภาวดี อิศนพงษ์. (2558). *การพัฒนาแบบการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชน โดยกระบวนการศึกษาผ่านบทเรียน*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฉวีวรรณ อุหาภินันท์. (2542). *การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ: ศิปปาบรรณาการ.
- ฉลา ประเสริฐสังข์. (2542). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. จันทบุรี: สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี.
- ชาญ กลิ่นซ้อน. (2550). *การศึกษาเจตคติและพฤติกรรมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย*

- คริสเตียน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ)
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2549). *เทคนิคการเขียนเค้าโครงการวิจัย: แนวทางสู่ความสำเร็จ*. กรุงเทพฯ: บริษัทไทยเนรมิตกิจอินเตอร์โพรเกรสซิฟจำกัด.
- ชัยฤทธิ์ โภธิสุวรรณ. (2544). *การศึกษาผู้ใหญ่: ปรัชญาตะวันตกและการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ดำรงศักดิ์ จงวิบูลย์. (2543). *แรงจูงใจที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เดือนใจ ทองดี. (2549). *การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-Learning) กับการเรียนรู้แบบปกติ*. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำชนรินทร์.
- ทองจันทร์ หงส์คารมณ. (2531). *การเรียนรู้โดยพึ่งตนเอง (Self-directed learning)*. (อัคราณา)
- ทัศนีย์ สุขเกษม. (2542). *การสอนวิชาภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ทิสนา แคมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 17). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญญา เรืองแก้ว. (2549). *รอบรู้สู่การวัดและประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน*, *วารสารวิชาการ*. 9(2): 72-76.
- บุญชุม ศรีสะอาด. (2546). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สรียสาสน์.
- ปทีป เมธาคุณวุฒิ. (2545). *รายงานการวิจัยการพัฒนาค้นแบบการเรียนการสอนแบบเว็บเบสค์เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้แบบนำตนเอง*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเทิน มหาจันทร์. (2530). *การสอนอ่านเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เปลื้อง ณ นคร. (2542). *ศิลปะแห่งการอ่าน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เขตโลการพิมพ์.
- ผจงวาด พูลแก้ว. (2547). *แบบฝึกทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน*. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- พนัส หันนาคิน. (2542). *ประสบการณ์ในการบริหารบุคลากร*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรา ทิพย์ทัศน์. (2554). *พัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง*. สืบค้นจาก http://www.br.ac.th/E-learning/lesson4_2html.
- พันทิพา หลาบบุญเลิศ. (2535). *ภาษาไทย 3* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พิชิต ฤทธิจรรยา. (2550). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: เฮ้าส์ ออฟ เคอร์ มีสท์.
- เพราพรรณ เปลี้นกู่. (2542). *จิตวิทยาการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- พื่อน เปรมพันธ์. (2542). *ศาสตร์แห่งการใช้ภาษา*. กาญจนบุรี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี.
- แมนมาส ชวลิต. (2542). *การสร้างสังคมการอ่านและการใช้สารสนเทศ Towards Reading and Information Society*. กรุงเทพฯ: สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย.
- รจนา คำนึ่งผล. (2542). *ผลของการสอน โดยใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่มีต่อความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- ลาวัณย์ ทองมนต์. (2550). *การพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนในระดับประถมศึกษา* (ปริญญาโท การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- ลินจง จันทรวราทิตย์. (2542). *การอ่านเพื่อชีวิต*. นครปฐม: สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- วรรณิ โสมประยูร. (2542). *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วันเพ็ญ คุณพิริยะทวี. (2548). *การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- วารุณี อุดมธาดา. (2537). *ผลของการสอนอ่านโดยผสมผสานกิจกรรมการอ่านเค ดับบลิว แอล กับกิจกรรมการสอน โครงสร้างความสำเร็จที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- แวมยุรา เหมือนนิล. (2541). *การอ่านจับใจความ*. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- ศักดิ์ชัย เสรีรัตน์. (2530). *การพัฒนาโปรแกรมที่ใช้กับไมโครคอมพิวเตอร์สำหรับการสอนช่วยเสริมในวิชาคณิตศาสตร์ ค 204 เรื่อง “สมการ”*. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ศิรินันท์ สามีญ. (2547). *การพัฒนากระบวนการส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองของครู: การวิจัยแบบพหุกรณีศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิวกานต์ ปทุมสูตร. (2540). *การอ่านเพื่อชีวิต*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร.
- ศุภลักษณ์ ทิพย์วงศา, ชูปทอง กว้างสวาสดี และอารยา ปิยะกุล. (2556). การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและการเรียนรู้แบบนำตนเองโดยใช้บทเรียน E-Learning ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 7(2): 113.
- สมนึก กัททิษธานี. (2546). *การวัดผลการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กาลสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สมพร สุทัศน์ย์. ม.ร.ว. (2544). *จิตวิทยาการปกครองชั้นเรียน* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำเนียง มณีกาญจน์. (2548). *กลเม็ดการอ่านให้เก่ง* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). *หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุมาลี ศิริกุล. (2554). *การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุรางค์ ไคว่ตระกูล. (2537). *จิตวิทยาการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรดา วารสัง. (2539). *การใช้สารจากหนังสือพิมพ์ที่ตรงกับความสนใจพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนโคกสี จังหวัดนครราชสีมา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์. (2550). *ทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน*. นนทบุรี: ซี.ซี. นอลลิคจิลิงค์.
- เสาวภา วิชาดี. (2554). *การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อเสริมสร้างความสามารถทางภาษาและลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสำหรับนักศึกษาคณะศิลปกรรมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เสนีย์ วิลาวรรณ. (2546). *การพัฒนาทักษะภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- เสนีย์ วิลาวรรณ. (2552). *หนังสือเรียนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- อนิรุทธ์ สติมัน. (2550). *ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีต่อการเรียนรู้แบบนำตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน*

ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อรุณณี สายเสมา. (2541). *ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยวิธีทำนาย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อัญญา มุกดาสนิท. (2545). *เจตคติต่อคอมพิวเตอร์ของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

ภาษาต่างประเทศ

Boud, D. (1982). *Developing student autonomy in learning*. New York: Nichol Publishing Company.

Brockett, R. and Hiemstra, R. (1991). *Self-direction in Adult Learning: Perspectives on Theory, Research and Practice*. New York: Routledge.

Griffin, C. (1983). *Curriculum Theory in Adult and Lifelong Education*. London: Croom Helm.

Grow, G.O. (1991). Teaching learners to be self-directed. *Adult Education Quarterly*, 41, pp. 125-149.

Hiemstra, R. (1994). *Self-directed learning*. In T. Husen & T. N. Postiethwaite (Eds.), *The International Encyclopedia of Education* (Second edition). Retrieved May 1, 2007, from <http://www-distance.syr.edu/sdlhdbk.html>.

Knowles, S. Malcolm. (1975). *Self-Directed Learning : A Guide for Learners and Teachers*. Chicago: Association Press

Mc Combs, M. (1991). *Contemporary public opinion: issues and the news. Hills dale*. New Jersey: Lawrence Erlbam Associates.

Ralph G. Brockett and Roger Hiemstra. (1991). *Self-Direction in Adult Learning*. London: Routledge.

Skager, Rodney. (1979). Self-directed learning and schooling: Identifying pertinent theories and illustrative research. *International Review of Education*, 25(4), 517-543.

Swatevacharkul, R. (2008). *An Investigation on Readiness for Learner Autonomy, Approaches to Learning of Tertiary Students and the Roles of English Language Teachers in Enhancing Learner Autonomy in Higher Education*. Bangkok: Dhurakij Pundit University.

Swatevacharkul, R. (2014). *Learner training: a gateway to learner autonomy*. The Journal of Faculty of Applied Arts. 7 (1), 94-104.

Treffinger, D.J. Self-directed Learning. In Maker, C. June and Nielson, Aleene B. *Teaching Models in Education in the Gifted* (2nd edition). Texas: Prentice-Hall.

Watson, D.L. and Tharp, R.G. *Self-directed behavior. Self-modification for personal adjustment*. California: Brooks/Cole.

กรม
พาณิชย์
ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ

1. ผศ. ขจรศรี ชาดิกานนท์

วุฒิ การศึกษามหาบัณฑิต (กศม.) การมัธยมศึกษา การสอนภาษาไทย
ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เลขที่ 174 ซอย
สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร

2. ผศ. วารุณี เกิดแสง

สถานที่ทำงาน โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เลขที่ 7
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220

3. ดร. ประพันธ์ ล้านาค

วุฒิ ปริญญาคุษฎีบัณฑิต การศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน
สถานที่ทำงาน โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เลขที่ 7
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220

4. อ. ณิชชยาน์ การุญ

วุฒิ การศึกษามหาบัณฑิต (กศม.) การมัธยมศึกษา การสอนภาษาไทย
ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สถานที่ทำงาน โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เลขที่ 7
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220

5. อ. ยศชวิน กุลด้วง

วุฒิ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) การจัดการการเรียนรู้
 ตำแหน่ง หัวหน้างานปกครองและวินัย
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เลขที่ 7
 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220

6. อ. ชิดาพันธุ์ มูลผล

วุฒิ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) การจัดการการเรียนรู้
 ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน , หัวหน้างานการเงิน
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เลขที่ 7
 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220

7. อ. คมเวช แดงประไพ

วุฒิ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานและเทคโนโลยี
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เลขที่ 7
 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220

8. อ. สุธีร์ คำแก้ว

วุฒิ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศ.ศ.ม.) ภาษาอังกฤษธุรกิจเพื่อการสื่อสารนานาชาติ
 ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เลขที่ 7
 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220

ภาคผนวก ข
ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

ตารางที่ 1 ตารางประเมินความเที่ยงตรงของแบบบันทึกการอ่านจับใจความ

$$\text{สูตร ค่าความเที่ยงตรง IOC} = \frac{\sum R}{N} \text{ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551: 107)}$$

ข้อที่	ข้อมูลที่สอดคล้อง	ผู้เชี่ยวชาญ(คนที่)			รวม	IOC
		1	2	3		
1	กระบวนการในการทำกิจกรรมมีความสมบูรณ์	1	1	1	3	1.00
2	สื่อการเรียนการสอนมีความสอดคล้องเหมาะสมกับกิจกรรม	1	1	1	3	1.00
3	กิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาและตัวชี้วัด	0	1	1	2	0.70
4	กิจกรรมเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน	1	1	1	3	1.00
5	กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง	1	0	1	2	0.70
6	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น	1	1	1	3	1.00
7	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมและตัวชี้วัด	1	1	1	3	1.00
8	สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	1	1	1	3	1.00
9	วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับตัวชี้วัดและกิจกรรม	1	1	1	3	1.00
10	เกณฑ์การประเมินชัดเจนครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ	0	1	1	2	0.70
ค่าความเที่ยงตรงโดยรวม						0.90

ตารางที่ 2 ตารางประเมินความเที่ยงตรงของแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้

$$\text{สูตร ค่าความเที่ยงตรง IOC} = \frac{\sum R}{N} \text{ (สมบัติ ทำยเรือคำ, 2551: 107)}$$

ข้อที่	ข้อมูลที่สอดคล้อง	ผู้เชี่ยวชาญ(คนที่)			รวม	IOC
		1	2	3		
1	ความสอดคล้องเหมาะสมกับหลักสูตร	1	1	1	3	1.00
2	ความสอดคล้องเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00
3	ความสอดคล้องกับเนื้อหาและตัวชี้วัด	1	1	1	3	1.00
4	ความเหมาะสมต่อกระบวนการพัฒนาผู้เรียน	1	1	1	3	1.00
5	เน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ แก้ปัญหา และสร้างความรู้ด้วยตนเอง	1	1	1	3	1.00
6	ผู้เรียนได้ประเมินตนเองตามสภาพจริงที่เกิดขึ้น	1	1	1	3	1.00
7	ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร	1	1	1	3	1.00
8	ความเหมาะสมของการใช้ภาษา	1	1	1	3	1.00
9	ความเหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00
10	ความเหมาะสมของรูปแบบ	1	1	1	3	1.00
ค่าความเที่ยงตรงโดยรวม						1.00

ตารางที่ 3 ตารางประเมินความเที่ยงตรงของแผนการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเอง

สูตร ค่าความเที่ยงตรง IOC = $\frac{\sum R}{N}$ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551: 107)

ข้อที่	ข้อมูลที่สอดคล้อง	ผู้เชี่ยวชาญ(คนที่)			รวม	IOC
		1	2	3		
1	แผนมืองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน	1	1	1	3	1.00
2	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับตัวชี้วัด	1	0	1	2	0.70
3	กิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาและตัวชี้วัด	1	1	1	3	1.00
4	กิจกรรมหลากหลายเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน	1	1	1	3	1.00
5	กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง	1	1	0	2	0.70
6	กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น	1	1	1	3	1.00
7	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมและตัวชี้วัด	1	1	1	3	1.00
8	สื่อหลากหลายสอดคล้องกับตัวชี้วัด วย และความสามารถของผู้เรียน	1	1	0	2	0.70
9	วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับตัวชี้วัดและกิจกรรม	1	1	1	3	1.00
10	เกณฑ์การประเมินชัดเจนครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ	1	1	1	3	1.00
ค่าความเที่ยงตรงโดยรวม						0.90

ตารางที่ 4 ตารางประเมินความเที่ยงตรงของแบบสอบถามเจตคติ

$$\text{สูตร ค่าความเที่ยงตรง IOC} = \frac{\sum R}{N} \quad (\text{สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551: 107})$$

ส่วนที่ 1 : ความพร้อมในการเรียนแบบนำตนเอง

ข้อที่	ข้อมูลที่สอดคล้อง	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			รวม	IOC
		1	2	3		
	การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้					
1	นักเรียนชอบคิดถึงอนาคตที่ดีในวันข้างหน้า	0	1	1	2	0.70
2	นักเรียนสามารถบังคับตนเองให้กระทำในสิ่งที่คิดว่าควรจะทำ	1	1	1	3	1.00
3	นักเรียนเห็นว่าการเรียนรู้เป็นเรื่องสนุก	1	1	1	3	1.00
4	นักเรียนไม่ชอบค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกชั้นเรียนถ้าครูไม่บอกให้ทำ	1	1	0	2	0.70
5	ในแต่ละปีนักเรียนเชื่อว่าตนเองจะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆด้วยตนเองหลายเรื่อง	1	1	1	3	1.00
6	นักเรียนยินดีที่ได้มีส่วนในการกำหนดเนื้อหาที่ต้องการเรียนนอกห้องเรียนเอง	0	1	1	3	1.00
	มโนคติของตนในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ					
7	นักเรียนสนุกในการค้นหาคำตอบของคำถามที่นักเรียนสนใจ	1	1	1	3	1.00
8	นักเรียนเชื่อมั่นว่าสามารถบริหารเวลาเรียนได้ดี	1	1	1	3	1.00
9	นักเรียนสามารถตัดสินใจเรียนรู้สิ่งใหม่ๆได้โดยไม่ลังเล	1	0	1	2	0.70
10	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในและนอกห้องเรียน	1	1	1	3	1.00
11	การทำความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่อ่าน ไม่เป็นปัญหาสำหรับนักเรียน	1	1	0	2	0.70
12	นักเรียนบอกตัวเองได้ว่าต้องการเรียนเรื่องอะไร	1	1	1	3	1.00

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อมูลที่สอดคล้อง	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			รวม	IOC
		1	2	3		
	ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง					
13	ไม่มีใครนอกจากตัวนักเรียนที่จะรับผิดชอบในสิ่งที่นักเรียนเลือกเรียน	1	1	1	3	1.00
14	นักเรียนรู้สึกไม่สนุกกับการเรียนรู้เลย	1	1	1	3	1.00
15	นักเรียนชอบที่จะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าจะเรียนรู้อะไรและอย่างไร	1	1	1	3	1.00
16	นักเรียนสามารถระบุได้ว่านักเรียนเรียนสิ่งใดได้ดี	1	1	1	3	1.00
17	การเรียนรู้ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่ดีในชีวิตของนักเรียน	1	1	1	3	1.00
18	คะแนนสอบไม่ใช่เรื่องสำคัญ สิ่งสำคัญคือความเข้าใจเนื้อหาที่เรียน	0	1	1	2	0.70
	ความสามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และแก้ปัญหา					
19	นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่อยู่เสมอ	1	1	1	3	1.00
20	นักเรียนเชื่อว่าวิธีการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญต่อการศึกษา	0	1	1	2	1.00
21	นักเรียนไม่สามารถบอกได้ว่าเรียนรู้สิ่งใดไปแล้วบ้าง	1	1	1	3	1.00
22	นักเรียนเห็นว่าปัญหาเป็นเรื่องท้าทาย ไม่ใช่สัญญาณให้หยุดทำ	1	1	1	3	1.00
23	ถ้าต้องการทราบข้อมูลบางอย่าง นักเรียนทราบดีว่าจะไปหาได้จากแหล่งใด	0	1	1	2	0.70
24	นักเรียนทราบจุดอ่อนในการเรียนของตนเอง	1	1	1	3	1.00
25	นักเรียนสามารถแก้ไขจุดอ่อนในการเรียนของตนเองได้	0	1	1	2	0.70

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ส่วนที่ 2 : วิธีการเรียนรู้

ข้อที่	ข้อมูลที่สอดคล้อง	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			รวม	IOC
		1	2	3		
	วิธีการเรียนรู้ในการอ่านจับใจความ					
26	นักเรียนมักจะตั้งข้อสงสัยจากสิ่งที่อ่านอยู่เสมอ	1	1	0	2	0.70
27	นักเรียนอ่านเรื่องเพียงครั้งเดียวก็สามารถจับประเด็นสำคัญต่างๆได้	0	1	1	2	0.70
28	นักเรียนมักจะไม่มีเวลาคิดถึงนัยหรือความหมายแฝงที่ได้จากการอ่าน	1	1	1	3	1.00
29	นักเรียนมักจะขีดเส้นใต้ใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าขณะที่อ่านอยู่เสมอ	1	1	1	3	1.00
30	นักเรียนต้องอ่านเรื่องมากกว่า 3 ครั้ง จึงจะเข้าใจในเรื่องราวที่เกิดขึ้น	1	1	1	3	1.00
31	เวลาอ่านเรื่องนักเรียนมักจะตรวจสอบหลักฐานอย่างรอบคอบก่อนลงความเห็นว่าคุณสรุปเหล่านั้นสมเหตุสมผลหรือไม่	0	1	1	2	0.70
32	เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องจบทุกครั้งนักเรียนจะตั้งคำถามว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และทำไม กับตนเองเสมอ	1	1	1	3	1.00
33	นักเรียนนำสิ่งที่อ่านได้จากเรื่องมาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนภาษาของตนเองเพื่อช่วยให้จำแม่นขึ้น	1	1	1	3	1.00
34	นักเรียนสามารถตัดส่วนที่เป็นรายละเอียดของเรื่องออกได้	1	1	1	3	1.00
35	นักเรียนทราบว่าประโยคใจความสำคัญของเรื่องอยู่ในส่วนต้น ส่วนกลาง และส่วนท้ายของเรื่อง	1	1	1	3	1.00
ค่าความเที่ยงตรงโดยรวม						0.89

ตารางที่ 5 ตารางประเมินความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ

สูตร ค่าความเที่ยงตรง IOC = $\frac{\sum R}{N}$ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551: 107)

เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
			1	2	3	
1. การอ่านจับใจความข่าว	นักเรียนสามารถจับใจความข่าวที่อ่านได้	1	1	1	1	1.00
		2	0	1	1	0.70
		3	1	1	1	1.00
		4	1	1	1	1.00
		5	1	1	0	0.70
		6	1	1	1	1.00
		7	0	1	1	0.70
		8	1	1	1	1.00
		9	1	1	1	1.00
		10	1	1	1	1.00
		11	1	1	1	1.00
		12	1	0	1	0.70
		13	1	1	1	1.00
		14	1	1	0	0.70
		15	1	1	1	1.00
2. การอ่านจับใจความเรื่องสั้น	นักเรียนสามารถจับใจความเรื่องสั้นที่อ่านได้	16	1	1	0	0.70
		17	1	1	1	1.00
		18	1	1	1	1.00
		19	1	1	1	1.00
		20	1	1	0	0.70
		21	1	1	1	1.00
		22	0	1	1	0.70
		23	1	1	1	1.00
		24	1	1	1	1.00

ตารางที่ 5 (ต่อ)						
เนื้อหา	จุดประสงค์	ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
			1	2	3	
2. การอ่านจับใจความเรื่องสั้น	นักเรียนสามารถจับใจความเรื่องสั้นที่อ่านได้	25	0	1	1	0.70
		26	1	1	1	1.00
		27	1	1	1	1.00
		28	0	1	1	0.70
		29	1	1	1	1.00
		30	0	1	1	0.70
3. การอ่านจับใจความบทความ	นักเรียนสามารถจับใจความบทความที่อ่านได้	31	1	1	1	1.00
		32	1	1	0	0.70
		33	0	1	1	0.70
		34	0	1	1	0.70
		35	1	1	1	1.00
		36	1	1	0	0.70
		37	0	1	1	0.70
		38	1	1	1	1.00
		39	1	1	1	1.00
		40	1	1	1	1.00
		41	1	1	1	1.00
		42	1	1	1	1.00
		43	1	1	0	0.70
		44	1	1	0	0.70
		45	1	1	1	1.00
ค่าความเที่ยงตรงโดยรวม						0.86

ภาคผนวก ค
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
การอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

.....

คำอธิบาย

แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน สารการ
เรียนรู้ภาษาไทยเพื่อใช้วัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีจำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 50 นาที คะแนน
เต็ม 30 คะแนน

คำถามแต่ละข้อจะมีเรื่องให้อ่าน เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้วให้ทำ
เครื่องหมาย X ทับข้อ ก ข ค หรือ ง ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อ
เดียว

เมื่อครูให้สัญญาณหมดเวลา ให้นักเรียนวางปากกาทันที

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

อ่านข่าวต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1 - 5

เมื่อเวลา 09.00 น. วันที่ 6 ต.ค. ผู้สื่อข่าวรายงานว่า จากกรณีเหตุการณ์ฝนตกหนักในพื้นที่ จ.ภูเก็ต ต่อเนื่องมาเป็นเวลา 2-3 วัน และมีประกาศจากศูนย์อุตุนิยมวิทยา ระบุว่ามรสุมตะวันตกเฉียงใต้กำลังพัดปกคลุมภาคใต้ฝั่งตะวันตกและทะเลอันดามัน ลักษณะเช่นนี้ทำให้บริเวณภาคใต้ฝั่งตะวันตกมีฝนตกเพิ่มขึ้น และมีฝนตกหนักในหลายพื้นที่ ขอให้ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงบริเวณ จ.ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ และสตูลระมัดระวังอันตรายเกี่ยวกับสภาวะฝนตกหนัก ส่วนคลื่นลมในทะเลอันดามันมีกำลังปานกลาง โดยมีคลื่นสูงประมาณ 2-3 เมตร และบริเวณฝนฟ้าคะนองและใกล้เคียงจะมีคลื่นสูงมากกว่า 3 เมตร ขอให้ชาวเรือเดินเรือด้วยความระมัดระวังในระยะนี้ต่อเนื่องจนถึงวันที่ 8 ต.ค. นายนิสิต จันทร์สมวงศ์ ผวจ.ภูเก็ต กล่าวว่า หลังได้รับทราบประกาศเตือนภัยดังกล่าว ได้สั่งการไปยังศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 18 ภูเก็ต และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จ.ภูเก็ตหรือ ปภ. ให้เฝ้าระวังติดตามสถานการณ์ และได้แจ้งไปยังอำเภอทั้ง 3 อำเภอ คือ อ.เมืองภูเก็ต อ.กะทู้ และ อ.ถลาง รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง เข้าไปดูแลตรวจสอบ และเฝ้าระวัง กรณีมีน้ำป่าไหลหลากในพื้นที่ เพื่อจะได้เข้าไปช่วยเหลือประชาชนได้อย่างทันทั่วทั้ง นอกจากนี้ยังมีการแจ้งเตือนไปยังประชาชนที่อยู่บริเวณเชิงเขา ให้เฝ้าระวังดินสไลด์และก้อนหินที่อาจจะกลิ้งตกลงมาด้วย พร้อมสั่งกำชับไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หากเกิดเหตุในพื้นที่ใด ขอให้มีการรายงานเข้ามาทันที เพื่อจะได้ลงไปตรวจสอบและให้การช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบ

(ที่มา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 3 ต.ค. 57)

1. สารสำคัญของข่าวนี้คือข้อใด

- ก. แจ้งให้ประชาชนทราบเหตุการณ์โดยทั่วกัน
- ข. เตือนภัยประชาชนให้เร่งออกจากพื้นที่เสี่ยงภัยโดยเร็ว
- ค. แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าไปดูแลในพื้นที่เสี่ยงภัยให้ได้รับความปลอดภัย
- ง. เตือนภัยประชาชนในพื้นที่เสี่ยงให้ระมัดระวังสภาวะฝนตกหนัก คลื่นลมแรง

2. จังหวัดใดไม่ได้อยู่ในเขตพื้นที่เสี่ยงในสภาวะฝนตกหนัก

- ก. พังงา
- ข. สงขลา
- ค. กระบี่
- ง. สตูล

3. จากข่าวนี้ ผู้ประกอบอาชีพใดควรระมัดระวังเป็นพิเศษ

- ก. นักบิน
- ข. ชาวประมง
- ค. ชาวบ้านทั่วไป
- ง. พ่อค้าแม่ค้าริมชายฝั่ง

4. ข้อใดคือผลกระทบที่เกิดจากฝนตกหนักติดต่อกันเป็นเวลานาน

- ก. บ้านเรือนได้รับความเสียหาย
- ข. น้ำป่าไหลหลากดินโคลนถล่ม
- ค. ชาวประมงไม่สามารถออกไปหาปลาได้
- ง. เกิดอุบัติเหตุ รถยนต์สัญจรไม่สามารถสัญจรได้

5. มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมภาคใต้ฝั่งตะวันตกและทะเลอันดามัน ลักษณะเช่นนี้ทำให้สภาพอากาศบริเวณนั้นเป็นอย่างไร

- ก. มีฝนตกหนัก
- ข. มีลมพายุกรรโชกแรง
- ค. มีลูกเห็บตกจำนวนมาก
- ง. มีอากาศหนาวเย็นปกคลุมทั่วพื้นที่

อ่านข่าวต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 6 - 10

ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล เตรียมแถลงข่าวความสำเร็จครั้งยิ่งใหญ่ สามารถวิจัยและผลิตแอนติบอดีที่จะนำไปต่อยอดเป็นวัคซีนรักษาไข้เลือดออกอีโบล่าได้เป็นผลสำเร็จครั้งแรกของไทย

ฝ่ายประชาสัมพันธ์ คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ส่งเอกสารเชิญทำข่าวระบุว่า คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล มีพันธกิจหลักในด้านการวิจัยและพัฒนาเพื่อการรักษาโรคมะเร็งอย่างต่อเนื่อง หนึ่งในผลงานล่าสุดส่งผลให้สามารถวินิจฉัยและรักษาชนิดครบวงจร คือการผลิตแอนติบอดีรักษาโรคไข้เลือดออกอีโบล่าสำเร็จ โดยที่สถานการณ์การระบาดของโรคในปัจจุบันมีความรุนแรงและมีแนวโน้มที่สูงขึ้น อีกทั้งยังไม่มีวัคซีนป้องกัน และยาเฉพาะในการรักษา ทั้งนี้กำหนดให้มีการแถลงข่าว "ครั้งแรกของไทย ศิริราชผลิตแอนติบอดีรักษาโรคไข้เลือดออกอีโบล่าสำเร็จ" ในวันพฤหัสบดีที่ 2 ตุลาคม 2557 เวลา 10.00 น. ณ ห้อง A201 อาคารศรีสวรินทิรา ชั้น 2 รพ.ศิริราช โดยมี ศ.คลินิก นพ.อุดม คชินทร คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล เป็นประธานการแถลงข่าวร่วมกับ รศ.ดร.นพ.ภัทรชัย กิรติสิน หัวหน้าภาควิชาจุลชีววิทยา ศ.เกียรติคุณ ดร.วันเพ็ญชัยคำภา ภาควิชาปรสิตวิทยา และ ศ.ดร.พญ.รวงผึ้ง สุทเธนทร์ รองคณบดีฝ่ายวิจัยพร้อมทีมแพทย์และผู้เกี่ยวข้องร่วมในการแถลงข่าว

สำหรับสถานการณ์การระบาดของโรคอีโบล่า องค์การอนามัยโลก (อู) เผยข้อมูลสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัส 'อีโบล่า' ในแอฟริกาตะวันตก เมื่อวันศุกร์ (26 ก.ย.) ปรากฏว่า จำนวนผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นเป็น 6,574 ราย และในจำนวนนี้เสียชีวิตไปแล้วอย่างน้อย 3,091 คน โดยไลบีเรียเป็นประเทศที่มีผู้เสียชีวิตมากที่สุด มีจำนวนมากถึง 1,830 คน

ในรายงานล่าสุด ชูระบุว่า พบผู้ติดเชื้อรายใหม่ 6 ราย และผู้เสียชีวิตอีก 4 คน ในเขตแกรนด์ ครู ในไลบีเรียติดกับชายแดนประเทศโกตดิวัวร์ ทั้งนี้ไม่เคยมีประวัติพบผู้ป่วยอีโบล่าในพื้นที่นี้มาก่อน ขณะเดียวกันที่

เขตคินเดียในประเทศกินี มีการพบผู้ติดเชื้อเป็นรายแรก เพียงวันเดียวหลังจากฮูระบูว่า การระบาดของอีโบล่าในกินี ทรงตัวแล้ว

นอกจากนี้ กินีกำลังประสบปัญหาผู้ป่วยอีโบล่าในกรุงโกนากรี ไม่ยอมไปพบแพทย์แต่อยู่กับบ้านและเยียวยาอาการป่วยของตัวเอง ด้วยยาที่ซื้อจากร้านขายยา เนื่องจากเกิดข่าวลือว่า แพทย์ในโรงพยาบาลจะฉีดยาพิษร้ายแรงแก่คนไข้

ส่วนที่ประเทศเซียร์ราลีโอน เมื่อสุดสัปดาห์ก่อน รัฐบาลได้ประกาศเคอร์ฟิว ห้ามประชาชนออกจากเคหสถานเป็นเวลา 3 วัน เพื่อตรวจหาผู้ติดเชื้ออีโบล่า ต่อมาเมื่อวันพุธ เซียร์ราลีโอนขยายเขตกักกันผู้ป่วยอีโบล่าเพิ่มอีก 3 เขต ทำให้ขณะนี้กว่า 1 ใน 3 ส่วนของประชากร 6 ล้านคน ของเซียร์ราลีโอน ไม่อาจเดินทางโดยอิสระแล้ว

ขณะที่ประเทศไนจีเรียและเซเนกัล ซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของอีโบล่าครั้งนี้เช่นกัน เกือบจะสามารถควบคุมการระบาดได้โดยสมบูรณ์แล้ว หลังจากไม่มีรายงานผู้ป่วยหรือผู้เสียชีวิตรายใหม่เลยในช่วง 2-3 สัปดาห์ที่ผ่านมา

(ที่มา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 3 ต.ค. 57)

6.สาระสำคัญของข่าวนี้คือข้อใด

- ก. รายงานสถานการณ์ล่าสุดของโรคอีโบล่าให้ทราบ
- ข. ประเทศเซียร์ราลีโอนรัฐบาลได้ประกาศเคอร์ฟิวห้ามประชาชนออกจากเคหสถานเป็นเวลา 3 วัน เพื่อตรวจหาผู้ติดเชื้ออีโบล่า
- ค. แจ้งให้ทราบว่าศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดลสามารถผลิตแอนติบอดีที่จะนำไปเป็นวัคซีนรักษาไข้เลือดออกอีโบล่าได้เป็นผลสำเร็จ
- ง. เตือนภัยผู้ที่ต้องเดินทางไปในแถบแอฟริกาตะวันตกให้ระมัดระวังเชื้ออีโบล่า เพราะโรคมีความรุนแรงและมีแนวโน้มที่สูงขึ้น อีกทั้งยังไม่มีวัคซีนป้องกัน และยาเฉพาะในการรักษา

7.ใครเป็นผู้ผลิตแอนติบอดีรักษาโรคไข้เลือดออกอีโบล่าได้สำเร็จ

- ก. ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
- ข. ศิริราชพยาบาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ค. ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ง. ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

8.เชื้ออีโบล่า เริ่มต้นแพร่ระบาดที่ใด

- ก. แอฟริกาใต้
- ข. แอฟริกาเหนือ
- ค. แอฟริกาตะวันตก
- ง. แอฟริกาตะวันออก

9.เหตุใดผู้ป่วยอีโบล่าในกรุงโกนากริจจึงไม่ยอมไปพบแพทย์แต่อยู่กับบ้านและเยียวยาอาการป่วยด้วยตัวเอง

- ก. เพราะโรงพยาบาลไม่สามารถรองรับผู้ป่วยที่มีจำนวนมากได้
- ข. เกิดข่าวลือว่าแพทย์ในโรงพยาบาลจะฉีดยาพิษร้ายแรงแก่คนไข้
- ค. เพราะผู้ติดเชื้อทราบดีว่าเป็นโรคติดต่อร้ายแรงไม่มีทางรักษาได้
- ง. ค่ายาในการรักษาสูงมาก อีกทั้งผู้ติดเชื้อส่วนใหญ่มีฐานะยากจน

10.ประเทศใดในแอฟริกาตะวันตกที่มีผู้เสียชีวิตจากโรคอีโบล่ามากที่สุด

- ก. กินี
- ข. ไลบีเรีย
- ค. โกตดิวัวร์
- ง. เซียร์ราลีโอน

อ่านเรื่องสั้นต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 11 – 18

เสียงไม้เรียวกระทบกันดัง ขวบ ขวบ นักเรียนที่เข้าแถวหน้าเสาธงเจียบกริบ พวกตัวเล็กๆที่เคยคุยกัน
จ๊อกแจ๊กเวลาร้องเพลงชาติ ยืนตัวแข็งเป็นตุ๊กตา

“คนอื่นอย่าเอาเสียงอย่าง ถ้าชินประพุดิจจะถูกทำโทษแบบนี้ สำหรับนายก้อน เคยห้ามเคยสอน นับครั้ง
ไม่ถ้วน ยังไม่จำ ถ้าทำอีกต้องเอา 2 คุณ 2 คุณ 3 เท่าไรก้อน” ครูใหญ่ตาลูกกวาวจ้องที่ก้อน

“9 ครับ”

“เออดี สูตรคุณประเทศไหนกันพ่อคุณ ป.3 แล้ว นีละมัวแต่เข้าโรงเรียน ตอบใหม่”

“6 ครับ”

“ใช่ ต่อไปหกที่จำไว้ไปได้”

ก้อนคำนับ เดินก้มหน้ากลับไป เสียงนักเรียนพึมพำ ตัวเปียกๆเริ่มแห้งกันอีก

ใครๆพากันลงความเห็น ว่า ก้อนเป็นเด็กเกเรเหลือขอ ขาดโรงเรียนบ่อย รังแกคนอื่น ต่ำครู่ผู้หญิง ลักเบ็ด
ไถ่ตามหมู่บ้าน ลักสมุดดินสอเพื่อน ออกจากบ้านมาโรงเรียนเอาหนังสือซ่อน แวะเล่นเสียดกลางทาง บางวันกลับ
จากโรงเรียนไม่ถึงบ้าน นอนเสียดกับเพื่อน บางทีก็นอนตามกองฟาง ทำเอาครูปวดหัวไปตามๆกัน เมียนตีเท่าไรๆ
ไม่มีผล พวกผู้ใหญ่ที่รู้จักต่างพยากรณ์ชะตาของก้อนไว้ว่าโตขึ้นถ้าไม่ตายโหง ก็ติดคุก

ก้อนอายุ 11 ขวบ กำลังเรียนชั้นประถม 3 ผอมสูง ผิวดำ ที่มุมปากมีรอยแตกขาวเป็นยวง
โรคขาดอาหาร ประวัติที่ครูเกรียง ครูประจำชั้นบันทึกไว้ ก่อนกำพ้าพ่อตั้งแต่มังง่าความไม่ได้ แม่มีผิวใหม่ ทิ้ง
ให้ก้อนอยู่กับยาย ก้อนขาดความอบอุ่นจากแม่ มีแต่ยายที่เอาแต่ดูดำ ตามแบบของคนแก่ที่จะให้เด็กทำ

อะไรให้ได้ตั้งใจ ยิ่งฐานะยากจนหาเช้ากินค่ำ จึงไม่มีเวลาเอาใจใส่กับหลาน เพียงมีข้าวรอกหม้อไปวันหนึ่งก็พอใจแล้ว

สิ้นเสียงสัญญาณระฆังหยุดพักกลางวัน เด็กๆกรูออกมาจากโรงเรียน หิ้วปิ่นโต หม้อข้าว เตรียมรับประทานอาหารกลางวัน บางคนตรงเข้าหาแม่ค้า คนขายหวานเย็นเขย่ากระดิ่งรัวลั่นเด็กๆวิ่งเข้าไปล้อม

ก่อนออกไปยืนดูอยู่ห่างๆจากกลุ่มเด็กเหล่านั้น ตาจับอยู่ที่วัตถุสีเขียวสีแดงที่เด็กๆกำลังกินกันอย่างลิ้มด้วยความหิวมันเตือนน้ำย่อย น้ำย่อยเตือนให้น้ำลายไหล เตรียมออกมาเพื่อคลุกเคล้าอาหาร นานๆเขาจะยกมือขึ้นเช็ดปาก กลืนน้ำลาย ก้อนยื่นเหมือนถูกสะกด ปล่อยความคิดฟุ้งซ่านออกไป

...เด็กพวกนั้นใส่เสื้อผ้าเนื้อดี สะอาด เพราะมีพ่อแม่ซักให้ สวมถุงเท้า รองเท้า มีหมวกกันแดด มีกระเป๋าหนังสือสวยๆ มีสตางค์มาซื้อขนมกินทุกวัน บางคนยังได้ค่าจ้างมาโรงเรียน มีโอกาสร้องให้อ้อนแม่ เมื่ออยากได้ตุ๊กตาหรือรถไกลานสักคัน แม่คอยห่มผ้าให้ในยามดึก อากาศหนาว บางคนพ่อแม่เอารถมารับที่โรงเรียน ก้มดูตัวบ้าง เสื้อ กางเกง สีซีฟู่ กั้นขาด ปะ แล้วปะอีกจนหาเนื้อเดิมนิไม่พบ เวลาเดินลมเข้าวูบๆ รองเท้าหมวกไม่ต้องพูดถึง มองไปทางโรงอาหาร พวกนั้นกำลังกินข้าวอย่างเอร็ดอร่อย พวกที่อิ่มแล้ววิ่งเล่นกันอย่างสนุกสนาน สายตาขุ่นมัวของก้อนหลบลงต่ำไม่อยากจะเห็นภาพนั้นอีกต่อไป เดินก้มหน้าออกไปทางหลังโรงเรียน

ตอนบ่ายครูเวรเรียกก่อนมาทำโทษอีก เพราะมีเด็กมาฟ้องว่าก่อนไปขโมยส้มในสวนหลังโรงเรียนกิน

“ตอนหยุดพัก เธอไปขโมยส้มเขาใช่ไหม” ครูเวรตั้งคำถาม

“ครับ”

“ก็ลูก”

“2 ครับ”

“ครูเคยบอกกี่ครั้งแล้ว ไม่ให้ขโมยของคนอื่น จำได้ไหม”

“จำได้ครับ”

“แล้วทำไมทำอีก”

เงียบ ก้อนไม่ตอบ ไม่มีคำแก้ตัว ก้มหน้านิ่ง ในที่สุดก็โดนไม้เรียวเพื่อไม่ให้คนอื่นเอาอย่าง

เช้าวันรุ่งขึ้น พ่อเด็กชายสมศักดิ์ นักเรียนชั้นเดียวกับก้อนมาหาครูใหญ่

“ครูช่วยจัดการให้ที ใ้อีก่อนมันต่อลูกผมเสียหน้าตาบวม ดูลึครับ” ผู้เป็นพ่อฟ้องครูใหญ่ชี้ให้ดูหน้าลูกมีรอยเขียวที่ขอบตา

“ครูต้องเขียนให้เช็ดเสียบ้าง”

“ครับ เตี่ยผมจัดการให้” ครูใหญ่รับปากพ่อของสมศักดิ์ด้วยความเกรงใจ เพราะเป็นพ่อค้าใหญ่ รวย ออกเงินสร้างโรงเรียนตั้งก่อนหลัง ข้ามีลูกชายคนเดียวประคบประหมักกันเป็นเทวดา ความรักทำให้เกิดความ ลำเอียง อำนาจเงินทำให้เกิดความเกรงใจ

ก่อนถูกตี 6 ที เพราะต้องเอาสองคุณ

กลางวันวันนั้น หลังจากเด็กออกจากห้องไปหมดแล้ว ครูเกรียงเรียกก่อนเข้าพบ

“ทำไมไปต่อสมศักดิ์เขาละก่อน” เป็นน้ำเสียงที่แสดงความปรานี

“เขาว่าผมไอ้ขี้โมยครับ”

“เราต้องอดทนสิก่อน เกิดเป็นลูกผู้ชายต้องทนเพียงเขาว่ามันไม่เจ็บแสบอะไร เราทำร้ายเขามันผิดกฎของ โรงเรียน ครูเห็นใจเธอ รักเธอ อยากเห็นเธอเป็นคนดี มีเรื่องอะไรคับใจต้องเล่าให้ครูฟังบ้าง ครูเหมือนพี่หรือพ่อ ของเธอไม่ต้องกลัว มีอะไรบอกนะ”

ครูเกรียงยื่นมือไปลูบหัวก่อนเบาๆ ด้วยความรักที่มีต่อศิษย์ ซึ่งบางทีก็เหมือนลูก น้ำใสจากดวงตาอันชุ่ม มัวคุ่นนั้นเริ่มไหลออกมาอาบแก้ม เป็นครั้งแรกที่ครูเกรียงเห็นน้ำตาของก้อน มันเป็นน้ำตาแห่งความตื่นตันใจ ความ น้อยใจ ความดีใจ ระคนกัน อาจเป็นครั้งแรกที่เขาได้รับความอบอุ่นได้รับความเห็นใจ เคยแต่ถูกดูต่ำ ถูกตำหนิ คาดโทษไม่รีรอ ไม่มีใครเป็นมิตรกับเขาเลย

ก้อนมองตามครูเกรียงไปจนลับตา ความสุขที่เขาได้รับเพียงชั่วครู่ กำลังจะหมดไปพร้อมกับภาพของครูที่ลับ ไป ชะโงกดูที่หน้าต่างแต่ไม่เห็นครูเสียแล้ว

กลับมานั่งที่โต๊ะ หยิบหนังสือขึ้นมาเปิด ภาพที่ผุดขึ้นบนหนังสือ มันจะทยอยกันมาเป็นลำดับสีเขียวแดงของ หวานเย็น กล้วยบั้งร้อนๆ กว๋ยเตี้ย ข้าวราดแกง ข้าวต้มมัด ส้มโอ ภาพสุดท้ายไม่รีรอกำลังลงหลังตัวเอง

ปิดหนังสือ เดินไปรินน้ำดื่ม 1 แก้วเต็มๆ กลับมาพูลงกับโต๊ะ ภาพยายหัวขาวโพลนถือไม้ไล่ตี ปากก็คำ อยู่ไม่ขาด ขึ้นบนกระท่อม เปิดหม้อข้าว ข้าวหมดหม้อ ปิบข้าวสารก็เกลี้ยง ล้วนแต่เป็นภาพของความผิดหวัง แล้วภาพที่ตนปรารถนาก็มาแทน ได้สวมเสื้อกางเกงชุดใหม่ กระเป๋าหนังสือใบงาม สมุดเนื้อดีมีรูปปกเป็นอัศวิน กำลังขี่ม้า ดินสอแห่งสวย กำลังอ้อยอิ่งกับกว๋ยเตี้ยขามใหญ่ ข้าหวานเย็นอีก 1 แท่ง เพื่อนๆพากันมาเล่นด้วย แม่กำลังโอบกอดลูบหัว

เสียงระฆังดังขึ้น ภาพจริงและภาพปลอมที่เกิดขึ้นบนจอแห่งจิตของก้อนล้มหายไป ลุกจากโต๊ะไปดื่ม น้ำเปล่าๆอีกสองแก้วเตรียมเข้าเรียน

ข่าวก้อนขาดโรงเรียน 3 วันเป็นเรื่องธรรมดา สำหรับครูในโรงเรียน แต่เรื่องเงินในกระเป๋าของครูสตรีหาย นี้สิเป็นเรื่องโจษจันกันในวงครู เกือบทุกคน ลงโทษก้อน ครูตีมกระเป๋าวัวบนโต๊ะพักเดียวเงินหายไป 50 บาท

พอดีรุ่งขึ้นก่อนขาดโรงเรียนเลยคิดกันว่าก่อนไม่กล้ามาเพราะกลัวถูกทำโทษ ด้วยเหตุนี้ครูเกรียงจึงตกลงใจไปบ้านก่อน

ครูเกรียงเป็นครูใหม่ เข้ามาสอนในโรงเรียนบ้านไร่ไม่ถึงปี และไม่ใช่คนบ้านนั้น จึงต้องถามชาวบ้านมาตลอดทางประมาณ 2 กิโลเมตรถึงบ้านก่อน ซึ่งควรจะเรียกกระท่อมมากกว่าบ้าน มุงหญ้าคา ฝาขัดแตะเสายไ้ไปด้านหนึ่ง ใช้ไม้ค้ำไว้กันลม หลังคามีรูโหว่เพราะหญ้าคาเก่าปลายนหลุดไปต้องต้องเอาถุงพลาสติกแซมไว้กันฝนรั่วขนาดของกระท่อมนอนแทบไม่ได้ตลอดตัว ขณะที่ก้าวขึ้นไปมันไหวตัวยวบยาบน่ากลัวฟัง

บนเสื่อไม้เก่าๆมีร่างของหญิงชราอนอนอยู่ เห็นซี่โครงขึ้นเป็นซี่ๆ หนึ่งที่ย่อนยานกระเพื่อมขึ้นลงเวลาหายใจ ก่อนลุกขึ้นจากเตียงขำมูมกระท่อมยื่นเก้ก้างด้วยความแปลกใจ เลยทำอะไรไม่ถูก

“กำลังทำอะไรก่อน อ้อ หุงข้าวรี” ครูเกรียงหันไปทางหม้อข้าวที่กำลังเดือดมีไพลูกท่วมหม้อ เพราะเป็นไฟ

“ต้มข้าวต้มให้ยายครับ”

“ครูมาเยี่ยมเธอ นึกว่าป่วยเป็นอะไรไป”

“ใครมา หือ ก่อน ใครมา” เสียงแหบเครือของยาย

“ครูมา ยาย ครู”

“อ้อ ครู” แก่ทำท่าจะลุกขึ้นนั่ง แต่ครูเกรียงห้ามไว้

“ผมมาเยี่ยมครับป้า เห็นก่อนหายไ้หลายวัน คิดว่าเจ็บป่วยเป็นอะไรไป”

“อ้อ ฉันทป่วยเสียหลายวัน ก่อนต้องขาดโรงเรียนแย่งจริงๆครู คนหาเข้ากินค้ำ มาเจ็บเสียก็ไม่มีอะไรจะกินได้ก่อนมันพอเก็บผักหาพินบ้าง รับจ้างเขาได้เงินมาซื้อข้าวสารหุง บางวันก็อ้ม บางวันก็ไม่อ้ม เฮ้อ” แก่หยุดหอบพอดีก่อนยกชามข้าวต้มมาให้ เป็นข้าวต้มเหลวๆมีน้ำมากกว่าเม็ด ก่อนพยุงยายให้ลุกขึ้นนั่งแล้วเริ่มกินข้าวต้ม

“กินข้าวเสียก่อน ก่อน”

ก่อนจัดการกับข้าวต้มที่เหลือกันหม้อ ข้าวต้มเปล่าใส่เกลือเค็มๆ รสหวานมันของข้าวใหม่ทำให้ข้าวต้มหม้อนั้นหมดโดยไม่รู้ตัว

“ป้ากินยาอะไรบ้างหรือเปล่า” ครูเกรียงหันไปทางยายของก้อนที่อ้มแล้ว กำลังตีม้ น้ำจากกระป๋องนมเก่าๆ

“ก่อนมันซื้อมาให้ ไม่รู้ยาอะไร กินเข้าไปพอหายปวดหัว” แก่ชี้ไปทางขวดยา ครูเกรียงหยิบมาดูและต้องแปลกใจ เพราะตัวหนังสือที่ปิดทับไว้ข้างขวด บอกชื่อยา “แอสไพลิน” เป็นลายมือของเขาเอง

“ยาในห้อยพยาบาลโรงเรียน” ครูเกรียงคิด

เมื่อลงบันไดบ้านก่อนแล้วครูเกรียงรำพึงกับตัวเองว่า

“ก่อน เธอไม่ได้ลงไปหมดทุกอย่าง อย่างที่ใครๆพากันเข้าใจหรอก ครูไม่ตำหนิเธอเลยที่เธอขาดโรงเรียน 3 วัน ครูเสียอีกควรจะละอายเธอ พຽງนี้ครูจะลาโรงเรียน 5 วัน เพื่อกลับไปเยี่ยมแม่ซึ่งป่วยอยู่ที่บ้าน”

นิมิตร ภูมิถาวร

(ที่มา หนังสืออ่านนอกเวลา ปี 2512)

11. นักเรียนคิดว่าควรตั้งชื่อเรื่องนี้ว่าอย่างไร

- ก. ชะตาชีวิต
- ข. เด็กบ้านสวน
- ค. เด็กที่ครูไม่ต้องการ
- ง. โรงเรียนในชนบท

12. ก้อนร้องไห้ครั้งแรกเมื่อใด

- ก. เมื่อถูกครูใหญ่ตี
- ข. เมื่อยายป่วยหนัก
- ค. เมื่อถูกเพื่อนเยาะเย้ย
- ง. เมื่อครูเกรียงเอามือลูบหัว

13. ก้อนขาดโรงเรียน 3 วันเพื่อทำสิ่งใด

- ก. ขี้เกียจ
- ข. ไม่มีทางเกงนุ่ง
- ค. ทำงานเลี้ยงชีพ
- ง. พยาบาลยายที่ป่วย

14. เรื่องนี้ผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายอย่างไร

- ก. เสียดสีคนรวย
- ข. สอนไม่ให้เป็นคนเกเร
- ค. สอนให้เลิกการเอาเปรียบ
- ง. สอนให้ผู้ใหญ่เข้าใจและเห็นใจเด็ก

15. บ้านของก้อนมีลักษณะอย่างไร

- ก. บ้านมุงสังกะสี
- ข. เป็นเรือนไม้ทรงไทยเล็ก
- ค. เป็นกระท่อมเล็กๆเกือบจะล้ม
- ง. เป็นกระท่อมเล็กมากหลังคามุงด้วยพลาสติก

16. ก้อนมีความต้องการสิ่งใดมากที่สุด

- ก. ขนม
- ข. เสื้อผ้า
- ค. เงินทอง
- ง. ความอบอุ่น

17. ปมของเรื่องนี่คือข้อใด

- ก. ความในใจของตัวละครเอกในเรื่อง
- ข. ความเจ็บป่วยของยายที่ไม่มีผู้ใดทราบ
- ค. ทำไมเด็กชายก้อนจึงเกรงและชอบขโมยของ
- ง. ครูในโรงเรียนไม่เข้าใจต้นเหตุของปัญหาที่แท้จริง

18. เรื่องนี้จบแบบใด

- ก. จบด้วยความสุข
- ข. จบแบบคลายปม
- ค. จบด้วยความเศร้า
- ง. จบแบบผูกปมให้คิด

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 19 - 21

ปัจจุบันกระแสการเล่นเกมนิวเกมคอมพิวเตอร์ส่งผลกระทบต่อเด็กไทยอย่างมาก ด้วยภาพลักษณ์ที่น่าสนใจดูน่าสมัย ทำให้เด็กไทยเห็นว่าการเล่นเกมคอมพิวเตอร์เป็นสิ่งที่โก้เก๋ จึงหมกมุ่นกับการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ทั้งวันทั้งคืน ทั้งที่เกมนิวเกมคอมพิวเตอร์ในปัจจุบันนี้มีราคาสูงมาก อีกทั้งยังมีหลากหลายรูปแบบทั้งเกมที่แฝงความก้าวร้าว รุนแรง หรือเกมที่ส่งเสริมให้เด็กมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม แต่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ก็มักจะหาซื้อมาให้ลูกหลานของตน เพื่อให้ลูกมีพร้อมเหมือนเด็กคนอื่น จนมองข้ามผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความก้าวร้าวรุนแรงที่อาจสะสมอยู่ในจิตใจของเด็กโดยไม่รู้ตัว และอาจส่งผลให้เด็กกลายเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวไปในที่สุด ดังนั้น ถึงเวลาแล้วที่เราควรหันกลับมาดูแลเอาใจใส่ให้เด็กไทยเลือกทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตของตนเอง เพื่อเด็กไทยของเราจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต

(ที่มา หนังสือเสริมทักษะหลักภาษาไทย อ.ศุภวรรณ สัจจพิบูล : 2553)

19. นักเรียนคิดว่าควรตั้งชื่อเรื่องนี้ว่าอย่างไร

- ก. เกมยุคใหม่
- ข. ผลกระทบของเกมต่อเด็กไทย
- ค. การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- ง. กระแสการเล่นเกมนิวเกมคอมพิวเตอร์กับเด็กไทย

20. จากเรื่องนี้ ข้อใดไม่ใช่โทษของการเล่นเกมคอมพิวเตอร์

- ก. เสียเงิน
- ข. เสียเพื่อน
- ค. เสียการเรียน
- ง. เด็กอาจมีพฤติกรรมก้าวร้าว

21. เหตุใดเด็กไทยจึงนิยมเล่นเกมคอมพิวเตอร์

- ก. เพราะตามเพื่อน
- ข. เพราะดูน่าสนใจ ทันสมัย
- ค. เพราะหาซื้อได้ง่ายราคาไม่แพง
- ง. เพราะสนุกกว่าการเล่นของไทย

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 22 - 25

การดำเนินชีวิตในปัจจุบันมีแต่ความวุ่นวายเนื่องจากวิถีชีวิตของคนในปัจจุบันมีแต่ความเร่งรีบ แข่งแย่งชิงดีชิงเด่น ทำให้คนเรามีความเครียด ดังนั้นเราจึงควรหาวิธีการในการผ่อนคลาย เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสงบสุข การนั่งสมาธิเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้จิตใจของเราสงบไม่วอกแวก เนื่องจากเป็นการฝึกจิตของเราให้สงบนิ่งไม่ฟุ้งซ่านไปกับเรื่องราววุ่นวายต่างๆที่ผ่านเข้ามาในจิตใจ ซึ่งจะช่วยให้เรามีสติ มีความรอบคอบในการดำเนินชีวิต และยังช่วยให้เราทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย นอกจากการนั่งสมาธิแล้วยังมีวิธีอื่นๆที่จะช่วยผ่อนคลายความเครียด เช่น การเล่นดนตรี การเล่นกีฬา การพักผ่อน หรือการพูดคุยกับผู้อื่น

(ที่มา หนังสือเสริมทักษะหลักภาษาไทย อ.ศุภวรรณ สัจจพิบูล : 2553)

22. นักเรียนคิดว่าควรตั้งชื่อเรื่องนี้ว่าอย่างไร

- ก. ผ่อนคลายสบายใจ
- ข. การพักผ่อนในวันหยุด
- ค. วิถีชีวิตของคนในปัจจุบัน
- ง. การทำงานให้มีประสิทธิภาพ

23. จากเรื่องนี้ เหตุใดคนในปัจจุบันจึงมีความเครียด

- ก. เพราะมีหนี้สิน
- ข. เพราะอยากร่ำรวย
- ค. เพราะมีฐานะยากจน
- ง. เพราะชีวิตมีแต่ความเร่งรีบ

24. ผู้เขียนเรื่องนี้มีจุดประสงค์อย่างไร

- ก. ตำหนิ
- ข. สั่งสอน
- ค. เสนอแนะ
- ง. ห้ามปราม

25. ถ้านักเรียนมีความเครียด ควรทำอย่างไร

- ก. ชื่อของ
- ข. กินขนม
- ค. ตะพุดบอลกับเพื่อนๆ
- ง. เก็บตัว ใช้ความคิดเพียงลำพัง

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 26 - 30

กระแสการความนิยมการบริโภคอาหารตะวันตกเข้ามามีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของคนไทยจนทำให้คนไทยหลายๆ คนลิ้มอาหารหลักของคนไทย ทั้งๆที่ข้าวเป็นอาหารที่มีคุณค่าอย่างมหาศาล อุดมไปด้วยสารอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกายมนุษย์มากมาย คนส่วนใหญ่มักคิดว่าการกินข้าวจะทำให้เราได้รับสารอาหารประเภทคาร์โบไฮเดรตเพียงอย่างเดียว แต่ในความเป็นจริงแล้วการบริโภคข้าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าวกล้อง หรือข้าวที่ไม่ได้ผ่านการขัดสีจะทำให้เราได้รับสารอาหารอื่นๆอีกมากมาย เช่น วิตามินอี วิตามินบี แคลเซียม ฟอสฟอรัส ธาตุเหล็ก และใยอาหาร ดังนั้น เราจึงควรชักชวนให้คนไทยหันกลับมาบริโภคข้าวเพื่อสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง อีกทั้งยังเป็นการช่วยสร้างรายได้ให้แก่ชาวนา กระตุกสันหลังของชาติไทยอีกด้วย

(ที่มา หนังสือเสริมทักษะหลักภาษาไทย อ.ศุภวรรณ สัจจพิบูล : 2553)

26. นักเรียนคิดว่าควรตั้งชื่อเรื่องนี้ว่าอย่างไร

- ก. อาหารเพื่อสุขภาพ
- ข. ข้าวไทย เพื่อคนไทย
- ค. การบริโภคอาหารยุคใหม่
- ง. อาหารหลักที่ถูกคนไทยลิ้ม

27. เหตุใดในปัจจุบันคนไทยจึงไม่นิยมบริโภคข้าวเหมือนในอดีต

- ก. เพราะเห็นว่าการบริโภคข้าวดูล้ำสมัย
- ข. เพราะการบริโภคข้าวไม่สะดวกสบาย
- ค. เพราะหันไปนิยมบริโภคอาหารตะวันตก
- ง. เพราะอาหารตะวันตกมีคุณค่ามากกว่าข้าว

28. อาหารหลักของคนไทยคืออะไร

- ก. ข้าว
- ข. ขนมปัง
- ค. ก๋วยเตี๋ยว
- ง. สปาเกตตี้

29. ข้อใดไม่ใช่สารอาหารที่ได้จากการบริโภคข้าว

- ก. วิตามินดี
- ข. แคลเซียม
- ค. โยอาหาร
- ง. คาร์โบไฮเดรต

30. นักเรียนควรเลือกบริโภคอาหารชนิดใดเป็นอาหารเช้า

- ก. เค้กผลไม้
  - ข. ข้าวต้มปลา
  - ค. ขนมปังกับแฮม
  - ง. ไข่กรอก ไข่ดาว
-

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
การอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

---

1. ง	2. ข	3. ข	4. ข	5. ก
6. ก	7. ก	8. ค	9. ข	10. ข
11. ค	12. ง	13. ง	14. ง	15. ค
16. ง	17. ง	18. ง	19. ง	20. ข
21. ข	22. ก	23. ง	24. ค	25. ค
26. ข	27. ค	28. ก	29. ก	30. ข

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นรายข้อ

ข้อที่	ค่าความยาก(P)	ค่าอำนาจจำแนก(R)	ข้อที่	ค่าความยาก(P)	ค่าอำนาจจำแนก(R)
1	0.70	0.47	16	0.63	0.33
2	0.60	0.40	17	0.60	0.67
3	0.67	0.53	18	0.70	0.47
4	0.57	0.20	19	0.60	0.40
5	0.63	0.20	20	0.67	0.53
6	0.73	0.40	21	0.57	0.20
7	0.77	0.33	22	0.63	0.20
8	0.80	0.27	23	0.77	0.20
9	0.77	0.20	24	0.77	0.20
10	0.73	0.27	25	0.67	0.53
11	0.77	0.33	26	0.73	0.40
12	0.67	0.27	27	0.73	0.40
13	0.73	0.40	28	0.70	0.33
14	0.70	0.33	29	0.77	0.33
15	0.77	0.33	30	0.63	0.33

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ KR 20 = 0.87

ตารางที่ 2 ตารางแสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง

ที่	Pretest	Posttest	D	ที่	Pretest	Posttest	D
1	23	28	5	21	20	28	8
2	21	25	4	22	22	25	3
3	22	28	6	23	21	29	8
4	17	26	9	24	23	29	6
5	19	28	9	25	21	25	4
6	20	28	8	26	23	26	3
7	21	24	3	27	21	28	7
8	20	23	3	28	23	27	4
9	23	28	5	29	20	26	6
10	22	27	5	30	23	27	4
11	21	25	4	31	21	27	6
12	21	27	6	32	23	28	5
13	18	26	8	33	21	25	4
14	22	27	5	34	22	25	3
15	20	25	5	35	17	26	9
16	21	28	7	36	19	24	5
17	20	24	4	37	22	28	6
18	21	26	5	38	21	25	4
19	23	27	4	39	22	27	5
20	22	26	4	40	21	26	5

ตารางที่ 3 ตารางแสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มควบคุม

ที่	Pretest	Posttest	D	ที่	Pretest	Posttest	D
1	20	25	5	21	21	25	4
2	23	26	3	22	23	25	4
3	21	24	3	23	24	27	3
4	24	27	3	24	19	24	5
5	21	26	5	25	22	26	5
6	22	25	3	26	21	24	3
7	18	24	6	27	23	26	3
8	19	25	6	28	21	25	4
9	20	25	5	29	23	24	1
10	21	24	3	30	23	27	4
11	20	26	6	31	22	24	2
12	23	26	3	32	21	25	4
13	21	23	2	33	23	26	3
14	21	24	3	34	23	26	3
15	21	23	2	35	21	27	6
16	18	24	6	36	23	26	3
17	22	27	5	37	21	25	4
18	20	25	5	38	23	27	4
19	21	24	3	39	24	26	2
20	20	26	6	40	20	25	5

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ (หลังเรียน) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

T – Test Independent

นักเรียน	N	Mean	Std. Deviation	t
กลุ่มทดลอง	40	26.43	1.500	4.024
กลุ่มควบคุม	40	25.23	1.143	

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามวัดเจตคติในการเรียนแบบนำตนเอง
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

แบบสอบถามวัดเจตคติ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ ถามเกี่ยวกับเจตคติในการเรียนแบบนำตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. การตอบแบบสอบถามนี้ไม่มีผลต่อคะแนนการเรียนของนักเรียนแต่ประการใด ผลการตอบแบบสอบถามของนักเรียนจะมีประโยชน์และมีคุณค่ามากที่สุดก็ต่อเมื่อนักเรียนตอบตรงความเป็นจริงมากที่สุด
3. วิธีตอบแบบสอบถามวัดเจตคติ แต่ละข้อจะมีช่องว่างให้นักเรียนเลือกตอบ 5 ช่องคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อให้เข้าใจแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนเห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด
4. แบบสอบถามวัดเจตคติจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 วัดด้านความพร้อมในการเรียนแบบนำตนเอง และ ส่วนที่ 2 วัดวิธีการเรียนรู้

ส่วนที่ 1 : ความพร้อมในการเรียนแบบนำตนเอง

ข้อที่	ข้อความ	ระดับเจตคติ				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้						
1	นักเรียนสามารถบังคับตนเองให้กระทำ ในสิ่งที่คิดว่าควรจะทำ					
2	นักเรียนเห็นว่าการเรียนรู้เป็นเรื่องสนุก					
3	ในแต่ละปีนักเรียนเชื่อว่าตนเองจะ เรียนรู้สิ่งใหม่ๆด้วยตนเองหลายเรื่อง					
4	นักเรียนยินดีที่ได้มีส่วนในการกำหนด เนื้อหาที่ต้องการเรียนนอกห้องเรียนเอง					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับเจตคติ				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
มโนคติของตนในด้านการเป็นผู้เรียนที่มี ประสิทธิภาพ						
1	นักเรียนสนุกในการค้นหาคำตอบของ คำถามที่นักเรียนสนใจ					
2	นักเรียนเชื่อมั่นว่าสามารถบริหารเวลา เรียน ได้ดี					
3	นักเรียนสามารถตัดสินใจเรียนรู้สิ่ง ใหม่ๆ ได้โดยไม่ลังเล					
4	นักเรียนมั่นใจว่าตนเองเป็นผู้เรียนรู้ด้วย ตนเองอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในและ นอกห้องเรียน					
ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง						
1	ไม่มีใครนอกจากตัวนักเรียน ที่จะ รับผิดชอบในสิ่งที่นักเรียนเลือกเรียน					
2	นักเรียนชอบที่จะมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจว่าจะเรียนรู้อะไรและอย่างไร					
3	นักเรียนสามารถระบุได้ว่านักเรียนเรียน สิ่งใดได้ดี					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับเจตคติ				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
4	การเรียนรู้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดี ขึ้นในชีวิตของนักเรียน					
ความสามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และ แก้ปัญหา						
1	นักเรียนเชื่อว่าวิธีการเรียนรู้เป็นสิ่ง สำคัญต่อการศึกษา					
2	นักเรียนเห็นว่าปัญหาเป็นเรื่องท้าทาย ไม่ใช่สัญญาณให้หยุดทำ					
3	ถ้าต้องการทราบข้อมูลบางอย่าง นักเรียนทราบดีว่าจะไปหาได้จากแหล่ง ใด					
4	นักเรียนทราบจุดอ่อนในการเรียนของ ตนเอง					

ส่วนที่ 2 : วิธีการเรียนรู้

ข้อที่	ข้อความ	ระดับเจตคติ				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
วิธีการเรียนรู้ในการอ่านจับใจความ						
1	เวลาอ่านเรื่อง นักเรียนมักจะตรวจสอบ หลักฐานอย่างรอบคอบก่อนลง ความเห็น ว่า ข้อสรุปเหล่านั้น สมเหตุสมผลหรือไม่					
2	นักเรียนทราบว่ประโยชน์ใจความสำคัญ ของเรื่องอยู่ในส่วนต้น ส่วนกลาง และ ส่วนท้ายของเรื่อง					
3	เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องจบทุกครั้งนักเรียน จะตั้งคำถามว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และทำไม กับตนเอง เสมอ					
4	นักเรียนนำสิ่งที่อ่านได้จากเรื่องมาเรียบ เรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวน ภาษาของตนเองเพื่อช่วยให้จำแม่นขึ้น					

RELIABILITY

```

/VARIABLES=VAR00001 VAR00002 VAR00003 VAR00004 VAR00005 VAR00006 VAR0000
7 VAR00008 VAR00009 VAR00010 VAR00011 VAR00012 VAR00013 VA
R00014 VAR00015 VAR00016 VAR00017 VAR00018 VAR00019
VAR00020
/SCALE(' ALL VARIABLES ')ALL
/MODEL=ALPHA

```

Reliability

[DataSet0]

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	42.3
	Excluded ^a	41	57.7
	Total	71	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.94	20

ภาคผนวก จ
แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชา ท 22201 วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม

หน่วยการเรียนรู้ การอ่านจับใจความ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผู้สอน อ.พิมพ์พิศา เต่าร้าง

เวลา 2 คาบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านเพื่อพิจารณาสารประเภทข่าว เรื่องสั้น และบทความ

โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา
สร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระสำคัญ

การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์เป็นการอ่านที่ต้องใช้ทักษะหลายด้าน เพื่อวิเคราะห์วิจารณ์และประเมินค่า
เรื่องที่อ่าน ทั้งนี้ควรมีการพิจารณาเรื่องที่อ่านอย่างละเอียด มีเหตุผลในการประเมิน และนำความรู้ ความคิด ไปใช้
ในการดำเนินชีวิตได้

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ จับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. จำแนกสารที่อ่านตามหลักของงานเขียนแต่ละประเภทได้
2. วิเคราะห์และอธิบายเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของเรื่องสั้น ข่าว และบทความ
2. องค์ประกอบของสารที่อ่านแต่ละประเภท
3. หลักการพิจารณาเรื่องที่อ่าน
4. การหาประโยชน์ใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเอง	กิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ
<p>1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</p> <p>ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับสารแต่ละประเภท ได้แก่ ข้าว เรื่องสั้น และบทความ ในด้านของความหมาย ลักษณะเฉพาะของสารแต่ละประเภท ความเหมือนและความแตกต่างของสาร วิธีการวิเคราะห์สารว่าสารใดเป็นข้าว เรื่องสั้น หรือบทความ</p> <p>2. ขั้นกิจกรรมการสอน</p> <p>2.1 นักเรียนเข้ากลุ่มกลุ่มละ 5-6 คน</p> <p>2.2 ครูแจกใบความรู้เรื่องข้าว เรื่องสั้น และบทความให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษา</p> <p>2.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอ่านเนื้อหาที่ได้รับ โดยเวียนกันอ่านออกเสียงให้เพื่อนในกลุ่มฟังจนครบสมาชิกในกลุ่มทุกคนโดยไม่ต้องกลัวว่าเสียงจะรบกวนกัน เพราะต่างกลุ่มต่างสมาชิกอยู่ที่กลุ่มของตน</p> <p>2.4 สมาชิกในกลุ่มช่วยกันระดมความคิดสรุปเรื่อง ที่อ่านและเขียนลงในกระดาษปรีฟด้วยปากกา</p> <p>2.5 นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอเนื้อหาที่ครูแจกหน้าชั้นเรียน เวียนกันจนครบทุกกลุ่ม</p> <p>2.6 ครูแจกใบงานเรื่องข้าว เรื่องสั้น และบทความให้นักเรียนทำลงในสมุด</p> <p>2.7 นักเรียนทำกิจกรรมที่ครูมอบหมายภายในเวลาที่กำหนด</p>	<p>1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</p> <p>ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับสารแต่ละประเภท ได้แก่ ข้าว เรื่องสั้น และบทความ ในด้านของความหมาย ลักษณะเฉพาะของสารแต่ละประเภท ความเหมือนและความแตกต่างของสาร วิธีการวิเคราะห์สารว่าสารใดเป็นข้าว เรื่องสั้น หรือบทความ</p> <p>2. ขั้นกิจกรรมการสอน</p> <p>2.1 ครูแจกใบความรู้เรื่องข้าว เรื่องสั้น และบทความให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาประกอบการอธิบาย</p> <p>2.2 ครูแจกใบงานเรื่องข้าว เรื่องสั้น และบทความให้นักเรียนทำลงในสมุด</p> <p>2.3 นักเรียนทำกิจกรรมที่ครูมอบหมายภายในเวลาที่กำหนด</p>

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเอง	กิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ
<p>3. ชั้นสรุป</p> <p>3.1 ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยใบงานเรื่องข่าวเรื่องสั้น และบทความ ครูอธิบายเพิ่มเติม</p> <p>3.2 นักเรียนและครูช่วยกันสรุปเนื้อหาเรื่องข่าวเรื่องสั้น และบทความ สรุปและบันทึกลงในสมุดเพื่อเน้นย้ำความเข้าใจของนักเรียน</p>	<p>3. ชั้นสรุป</p> <p>3.1 ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยใบงานเรื่องข่าวเรื่องสั้น และบทความ ครูอธิบายเพิ่มเติม</p> <p>3.2 นักเรียนและครูช่วยกันสรุปเนื้อหาเรื่องข่าวเรื่องสั้น และบทความ สรุปและบันทึกลงในสมุดเพื่อเน้นย้ำความเข้าใจของนักเรียน</p>

การวัดและประเมินผล

วิธีวัด

1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
2. ตรวจใบงาน

เครื่องมือการวัดและประเมินผล

1. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
2. แบบประเมินการตรวจผลงาน

เกณฑ์การประเมิน

1. การประเมินพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนรายบุคคล ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
2. การทำใบงาน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้เรื่องข่าว เรื่องสั้น และบทความ
2. ใบงานเรื่องข่าว เรื่องสั้น และบทความ

บันทึกผลหลังสอน

1. ผลการสอน

.....
.....
.....

2. บรรยายการเรียนการสอน

.....
.....
.....

3. ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....
.....

4. ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ผู้สอน

(.....)

ตำแหน่ง.....

ใบความรู้เรื่อง ข่า

ความหมายของข่าว

ข่าว หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง และมีผลกระทบต่อคนในสังคม โดยคนในสังคมส่วนมากให้ความสนใจ ถูกตีพิมพ์และเผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์ นิตยสารหรือสื่อต่างๆอย่างสด ใหม่ ทันเวลา

องค์ประกอบของข่าว

ข่าว มีองค์ประกอบด้วยกันทั้งหมด 4 ส่วน คือ

1. พาดหัวข่าว เป็นส่วนที่สร้างความสนใจ โดยใช้คำที่สะดุดตา และตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่กว่าเนื้อข่าว โดยส่วนมากมักใช้ภาษาปากในการเขียนเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้อ่าน
2. ความนำ คือ เนื้อเรื่องย่อของข่าว เป็นการเขียนอธิบายให้ผู้อ่านทราบโดยสรุปว่า เหตุการณ์ที่นำมาเขียนข่าวนั้นมีความอย่างไร ความนำที่ดีต้องชัดเจน และทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวซึ่งอาจไม่จำเป็นต้องอ่านส่วนต่อไป
3. ส่วนเชื่อม คือ ส่วนที่อยู่ระหว่างความนำกับเนื้อเรื่อง ทำหน้าที่ขยายความหรือให้รายละเอียดเพิ่มเติมจากความนำ องค์ประกอบส่วนนี้ไม่มีความจำเป็นมากนัก ซึ่งบางข่าวอาจมีหรือไม่มีส่วนนี้ก็ได้อ
4. เนื้อข่าว คือ รายละเอียดทั้งหมดของข่าว โดยส่วนใหญ่นิยมเขียนเป็นย่อหน้าสั้นๆ หากมีรายละเอียดมาก ก็จะเขียนแยกออกเป็นหลายย่อหน้า โดยเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ซึ่งสังเกตได้จาก ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ทำไม และอย่างไร

หลักการอ่านและพิจารณาข่าว

พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช และคณะ. (2548 : 62 - 65) กล่าวว่า ในการอ่านข่าวควรพิจารณาดังนี้

1. พิจารณาพาดหัวข่าว การพิจารณาพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์เป็นการจัดลำดับความสำคัญของข่าว หากสังเกตการณ์พาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ จะพบว่า ส่วนสำคัญที่สุดของข่าวจะพาดหัวด้วยตัวอักษรขนาดใหญ่ ส่วนที่สำคัญรองลงมาจะใช้ตัวอักษรขนาดเล็กลงมาตามลำดับ ดังนั้น ในการอ่านและพิจารณาข่าวควรอ่านพาดหัวข่าวใหญ่ก่อน แล้วจึงอ่านพาดหัวข่าวย่อย

2. พิจารณาความนำ เมื่ออ่านและพิจารณาพาดหัวข่าวและทราบเรื่องราวสั้นของข่าวนั้นแล้ว ขั้นตอนต่อมาคือการอ่านและพิจารณาความนำ ซึ่งจะสรุปเรื่องราวของข่าวโดยจะขยายความเพิ่มเติมรายละเอียดของพาดหัวข่าว หากผู้เขียนข่าวสามารถเขียนความนำได้ชัดเจน และผู้อ่านมีเวลาในการอ่านน้อย ก็อาจไม่จำเป็นต้องอ่านส่วนเนื้อข่าวต่อไป

3. พิจารณาเนื้อข่าว เนื้อข่าวเป็นส่วนที่ผู้อ่านจะอ่านหรือไม่อ่านก็ได้หากทราบเรื่องย่อของข่าวจากความนำแล้ว เนื้อข่าวเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เป็นข่าว ซึ่งอาจพบว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับให้ข้อมูลของข่าวแตกต่างกัน เพราะผู้เขียนข่าวจะต้องเสนอข่าวให้ทันเวลา หากเราสนใจข่าวใดเป็นพิเศษก็ควรติดตามอ่านเนื้อข่าวจากหนังสือพิมพ์หลายฉบับเพื่อเปรียบเทียบความถูกต้องของข่าว และคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบ

4. พิจารณาการใช้สำนวนภาษา เมื่อพิจารณาการใช้สำนวนภาษาในการเขียนข่าว จะพบว่ามีข้อบกพร่องหลายประการ ทั้งในการเขียนสะกดคำ การใช้คำย่อ การใช้คำผิดระดับ การใช้คำสแลง การวางส่วนขยายไม่ถูกต้อง ทั้งนี้เพราะการจัดทำหนังสือพิมพ์เป็นกระบวนการเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ทันเวลาขาย เพราะหนังสือพิมพ์จะมีค่าเฉพาะวันนี้เท่านั้น พอวันรุ่งขึ้นก็ไม่มีใครสนใจอ่านข่าว จึงเป็นวรรณกรรมรีบเร่ง เพราะฉะนั้นในการอ่านข่าวจึงต้องพิจารณาการใช้ภาษาตามลักษณะของภาษาข่าว ที่ไม่ถูกต้องของหลักการใช้ภาษา

ประเภทของข่าว

ในปัจจุบันเรามีข่าวสารหลากหลายประเภทมากมาย ตามแต่ผู้อ่านจะต้องการทราบ ได้แก่

1. ข่าวการเมือง เป็นความเคลื่อนไหวของพรรคการเมือง นักการเมือง และกระบวนการต่างๆทางการเมือง การปกครอง
2. ข่าวสังคม เป็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่เป็นที่จับตามองของสังคม เช่น กลุ่มไฮโซ นักธุรกิจ
3. ข่าวเศรษฐกิจ เป็นข่าวความเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ การเงิน ราคาสินค้า ตลาดหุ้นต่างๆ
4. ข่าวอาชญากรรม เป็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดต่างๆ
5. ข่าวบันเทิง เป็นเรื่องราวของนักแสดง นักร้อง ศิลปินในวงการบันเทิง
6. ข่าวกีฬา เป็นรายงานที่เกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ
7. ข่าวเทคโนโลยี ไอที เป็นข่าวที่รวบรวมรูปแบบของเทคโนโลยี ความก้าวหน้า วิทยาการต่างๆ
8. ข่าวทั่วไป เป็นข่าวที่เกิดขึ้นโดยทั่วไปกับบุคคล เช่น อุบัติเหตุ การทะเลาะวิวาทต่างๆ

ตัวอย่าง ชาว

ยึดไม้พะยูน

อุบลฯ/ ผู้สื่อข่าวรายงานว่า หน่วยเรือรักษาความสงบเรียบร้อยตามลำแม่น้ำโขงเขตอุบลราชธานี นำโดย น.อ.ธวัชชัย สอนสี ผบ.นรช.เขต อบ. น.ท.อมรศักดิ์ ชนะศึก หน.ฝ่ายยุทธการและการข่าวฯ นำกำลังทั้งในและนอกเครื่องแบบเข้า ตรวจยึดไม้พะยูนกลางสระน้ำทางทิศเหนือ บ้านโสกกระแต ต.โคกก่ง อ.ขามเฒ่า โดยเจ้าหน้าที่ต้องระดมกำลังกันลงดำน้ำเอาไม้พะยูนขึ้นมาได้จำนวน 373 ท่อน มูลค่าประมาณ 1 ล้านบาท ซึ่งไม้พะยูนจำนวนนี้หลังเจ้าหน้าที่คุมเข้มและปราบปรามอย่างหนัก กลุ่มพ่อค้าจึงนำมาจมน้ำไว้เพื่อตบตาเจ้าหน้าที่ รอจังหวะและโอกาสเจ้าหน้าที่เผลอ ก็จะลักลอบส่งข้ามไปขายยังประเทศเพื่อนบ้านทันที แต่ก็ไม่รอดสายตาเจ้าหน้าที่ไปได้นาวาโทอมรศักดิ์ หัวหน้าฝ่ายยุทธการและการข่าว เผยว่า ปัจจุบันกลุ่มพ่อค้าจะซุกซ่อนไม้พะยูนไว้ในหลายรูปแบบ ทั้งจมน้ำและฝังดิน เป็นการยากที่จะตรวจยึดหรือจับกุมตัวผู้กระทำความผิดได้ หากการข่าวไม่ดีพอ

ที่มา : ชาวทั่วไป หนังสือพิมพ์บ้านเมือง -- พุธที่ 11 มิถุนายน 2558

ตัวอย่าง ชาว

วรงค์ห่วงทำข้าวถูกขายเสี่ยงทุจริต

ทำเนียบฯ * พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) แถลงภายหลังการประชุมร่วมคณะรัฐมนตรี (ครม.) และ คสช.ว่าสิ่งแรกที่ต้องทำคือ ทำอย่างไรจะให้มีรายได้น้อยได้กินข้าวราคาถูกลงบ้าง ขวานาบ่นว่าขายข้าวได้ถูก แต่ต้องซื้อข้าวแพงมากกิน จึงรับไปจัดการ แต่ไม่ได้สั่งให้องค์การคลังสินค้า (อคส.) ไปทำอย่างเดียว เดียวหาว่าทุจริตอีก แต่คิดว่าจะทำอย่างไร ซึ่งต้องใช้ข้าวที่คุณภาพเริ่มเสื่อมหรือเกรด บีมาขายคนจนได้หรือไม่ โดยผ่านตลาดชุมชนที่มีสหกรณ์เป็นผู้ดำเนินการ และรัฐอำนวยความสะดวกให้กระทรวงมหาดไทยดูแล

ด้าน นพ.วรงค์ เดชกิจวิกรม อดีต ส.ส.พิษณุโลก พรรคประชาธิปัตย์ โพสต์ผ่านเฟซบุ๊กส่วนตัวว่า อยากบอก รมว.พาณิชย์ว่าหลักการของการทำข้าวถูกราคาถูกขายประชาชนเป็นสิ่งที่ดี แต่ทราบหรือไม่ว่า กระบวนการทุจริตในการจัดทำข้าวถุงของรัฐบาลเป็นวิธีที่แยบยลและง่ายต่อการ ทุจริตมากที่สุด ในวงการค้าข้าวคุยกันว่า รัฐบาลทำข้าวถุงเมื่อไรได้ตั้งค้ทันที เนื่องจากข้าวถุงมีปริมาณมากและยากต่อการตรวจสอบ อาจจะมีเจอบกข้าวคุณภาพดีแต่ตอนปรับปรุงนำข้าวคุณภาพต่ำมาปรับปรุง ที่สำคัญข้าวเมื่อส่งไปถึงร้านค้าจะไม่ขายราคาถูกจริง.

ที่มา : ชาวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ -- พุธที่ 10 มิถุนายน 2558

ตัวอย่าง ข่าว

เคราะห์ดี

สมุทรสาคร/ ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เจ้าหน้าที่ศูนย์วิทยุนครสิงห์ได้รับแจ้งเหตุว่า มีรถตกคลองที่บริเวณ ถนนเอกชัย ฝั่งตรงข้ามทางเข้าคลองสี่วาพาสวัสดิ์ ต.คอกกระบือ อ.เมือง จ.สมุทรสาคร จึงประสานเจ้าหน้าที่มูลนิธิการกุศลสมุทรสาครและรถยกไปตรวจสอบพบรถกระบะยี่ห้อมิตซูบิชิ รุ่นไทรทัน สีดำหมายเลขทะเบียน ถง 964 กรุงเทพมหานครหัวที่ตกลงไปในคลองข้างทาง จากการสอบถามนางนันทมน หวังวิวัฒน์เจริญ อายุ 30 ปี บ้านอยู่ที่ ต.โคกขาม อ.เมือง จ.สมุทรสาคร คนขับรถกล่าวว่าตนเพิ่งกลับจากเรียนหนังสือ และกำลังขับรถมุ่งหน้าจะกลับบ้าน เมื่อมาถึงจุดเกิดเหตุได้มีรถจักรยานยนต์ปาดหน้ารถ ตนจึงตัดสินใจหักรถเลยเสียหลักตกลงไปในคลอง โชคดีที่ตนตั้งสติได้จึงรีบเปิด ประตูรถออกมาได้ หลังเกิดเหตุตนได้ให้รถยกนำรถไปไว้ที่อู่ซ่อมแล้ว นับว่าโชคดีที่ตนไม่ได้รับบาดเจ็บแต่อย่างใด

ที่มา : ข่าวทั่วไป หนังสือพิมพ์บ้านเมือง -- พุธที่ 11 มิถุนายน 2558

ตัวอย่าง ข่าว

จับหญิงลาว

อุบลฯ/ ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เจ้าหน้าที่ชุดปราบปรามยาเสพติดกองร้อยตำรวจตระเวนชายที่ 227 อ.เขมราฐ จ.อุบลราชธานี นำโดย พ.ต.อ.สุนทร ประดิษฐ์แท้ ผกก.ตชด.22 ร.ต.อ.ธงชัย ภูวรรณ์ รอง ผบ.ร้อย ตชด.227 ร.ต.ท.ประภาส ลาสา หน.ชุด ปปส.ตชด.227 สนธิกำลังกับตำรวจ ทหารและฝ่ายปกครอง จับกุมตัว นางตุ้ม สีบุญเรือง อายุ 47 ปี ราษฎรลาวบ้านนาคู เมืองสองคอน แขวง สะหวันนะเขต สปป.ลาว พร้อมของกลางยาบ้า ที่ซุกซ่อนอยู่ในทวารหนัก 5 ก้อน จำนวน 945 เม็ดโดยจับกุมตัวได้ขณะนั่งอยู่บนรถโดยสารประจำทางสายเขมราฐ-อุบลราชธานี บริเวณบ้านขุมคำ ต.แก่งเค็ง อ.กุดข้าวปุ้นขณะที่เจ้าหน้าที่ตั้งด่านตรวจสารภาพกำลังจะนำยาบ้าจำนวนดังกล่าวไปส่งให้กับเอเยนต์รายหนึ่งในตัวเมืองอุบลราชธานี โดยจะได้ค่าจ้าง 10,000 บาท เมื่อส่งถึงที่หมายแล้ว แต่มาถูกจับกุมตัวเสียก่อนซึ่งเอเยนต์ใหญ่รายนี้ หลบหนีไปก่อนเจ้าหน้าที่จะเข้าตรวจค้นที่บ้านพัก เจ้าหน้าที่ได้เร่งรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อขออนุมัติหมายจับกุมตัวมาดำเนิน คดีต่อไป

ที่มา : ข่าวอาชญากรรม หนังสือพิมพ์บ้านเมือง -- พุธที่ 11 มิถุนายน 2558

แบบฝึกหัด

เรื่อง ข่าว

ให้นักเรียนอ่านข่าวที่กำหนดให้และเติมข้อความลงในช่องว่างให้ถูกต้องและสมบูรณ์

1. “ระทึก เสาไฟล้มทับรถ ทวีตดับ 2 ศพ”

เมื่อเวลา 16.20 น. วันที่ 13 ตุลาคม 2557 ร.ต.ท.พยุงค์ดี จงดี พนักงานสอบสวนสภ.หัวหิน ได้รับแจ้งเหตุเสาไฟพาล้มทับรถยนต์มีคนติดอยู่ภายในรถ 2 คน บริเวณโค้งบังเบ็ด ชุมชนบ่อนไก่ อ.หัวหิน จ.ประจวบฯ แจ้งเจ้าหน้าที่กู้ภัยสว่างหัวหินธรรมสถานและเจ้าหน้าที่การไฟฟ้าตรวจสอบ

ที่เกิดเหตุเป็นทางโค้งมีประชาชนมุงดูเป็นจำนวนมาก พบรถเก๋ง มิตซูบิชิ แลนเซอร์ สีแดง ทะเบียน รฐต 983 กทม. ถูกเสาไฟล้มทับตัวรถอยู่ 1 ต้นมีสายไฟฟ้าห้อยลงมาเป็นจำนวนมากและยังมีกระแสไฟฟ้าอยู่ ตรวจสอบทราบว่าเป็นคนเจ็บได้มีพลเมืองดีช่วยกันจัดประตูรถออกมาได้ทั้ง 2 คน ทราบชื่อต่อมาชื่อ นางกัญญาภักดิ์ มธรราสัย อายุ 30 ปี และ นาง อัญชลี วงษ์ศิริ อายุ 30 ปี ห่างจากรถเก๋งออกไปประมาณ 20 เมตร พบรถบรรทุกซึ่งด้านหลังชนรถแบ็คโฮมาด้วย 1 คัน มีนาย ณรงค์ชัย ยินดี อายุ 44 ปี ยื่นรอให้การกับเจ้าหน้าที่ในที่เกิดเหตุ นางกัญญาภักดิ์ คนขับรถยนต์เล่าเหตุการณ์ระทึกขวัญให้ฟังว่า ตนและลูกน้องซึ่งทำงานเป็นแม่บ้านได้ขับรถเก๋งออกมาซื้ออาหารสุนัข และกำลังขับรถกลับบ้านพักตามปกติ ซึ่งตนได้ขับรถเก๋งตามรถบรรทุกคันดังกล่าวที่บรรทุกรถแบ็คโฮมาอย่างช้าๆ ไม่สามารถแซงได้ แต่พอถึงที่เกิดเหตุ ตนได้ยินเสียงหม้อแปลงไฟฟ้าระเบิด แล้วก็เห็นเสาไฟพาล้มลงมาที่รถ จึงพวาก็ลงมาตามสัญชาตญาณ เพราะเหตุการณ์มันเกิดขึ้นเร็วมากจนไม่สามารถจอดรถเพื่อเปิดประตูหลบหนีได้ทันเวลา ก่อนที่จะตั้งสติร้องขอความช่วยเหลือ กระทั่งพลเมืองดีและชาวบ้านที่เห็นเหตุการณ์จึงช่วยจัดรถออกมาได้โดยปลอดภัย ทั้ง 2 คน โดยไม่ได้รับบาดเจ็บใดๆ แคตกใจเท่านั้น ท่วมกลางความยินดีของชาวบ้านจำนวนมากที่ยืนมุงดูเหตุการณ์

ด้าน นายณรงค์ชัย คนขับรถบรรทุก กล่าวว่า ตนอยู่ระหว่างขับรถจะกลับที่พักรถ ในชุมชนบ่อนไก่ พอขับมาถึงที่เกิดเหตุตนได้ยินเสียงคนร้อง จึงได้หยุดรถที่เกิดเหตุ โดยที่ไม่ทราบว่าแขนของแบ็คโฮได้เกี่ยวกับสายไฟฟ้า ก่อนหน้านั้นตนก็ขับรถกลับที่พักรถในชุมชนบ่อนไก่เป็นเรื่องปกติ แต่วันนี้ไม่ทราบว่าทำไมแขนของแบ็คโฮเกี่ยวกับสายไฟฟ้าได้อย่างไร อย่างไรก็ตามทั้งนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจจะสอบสวนคู่กรณีอย่างละเอียดอีกครั้ง

ที่มา <http://www.thairath.co.th> วันที่ 14 ตุลาคม 2557

ประเภทของข่าว.....

พาดหัวข่าว.....

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในข่าว.....

.....

.....

.....

2. “ผวา พบรอยประหลาดคล้ายพญานาค เมืองธมมา”

เมื่อเวลา 22.30 น. วันที่ 13 ต.ค. ผู้สื่อข่าวรับแจ้งว่าที่ศูนย์วิทยุสมาคมกู้ภัยลำปาง เลขที่ 29 ถ.สิริวิสาละ ต.สวนดอก อ.เมือง จ.ลำปาง มีรอยประหลาดคล้ายพญานาคบริเวณ กระจกหน้ารถยนต์ จึงเดินทางไปตรวจสอบพบรถยนต์โตโยต้า สีขาว ทะเบียนนข-4136 ลำปาง ซึ่งเป็นรถพยาบาลของสมาคมกู้ภัยลำปางไว้คอยรับส่งผู้ป่วยและช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยเจ้าหน้าที่กู้ภัยมุ่งดูบริเวณด้านหน้ากระจกรถพยาบาลคันดังกล่าวพบมีรอยเลื้อยและรอยขีดของสัตว์เลื้อยคลายที่ขนาดยาวกว่า 1 เมตร ซึ่งได้มีการโพสต์รูปรอยประหลาดดังกล่าวลงในโซเชียลเน็ตเวิร์ค ต่างก็เชื่อว่าเป็นรอยพญานาคที่ออกมาแสดงอิทธิฤทธิ์ให้เห็นในช่วงวันออกพรรษาที่ผ่านมา โดยบางคนก็เชื่อว่าพญานาคมาให้โชคลาภ พร้อมกับตีเป็นเลขเด็ดกัน

จากการสอบถามนายสัญญาชัย สำราญจิตต์ อายุ 25 ปี เจ้าหน้าที่ประจำรถพยาบาล คันดังกล่าวทราบว่า ช่วงเช้าวันนี้ (13ต.ค.) จนถึงบ่ายตนเองก็นำรถไปรับส่งผู้ป่วยตามปกติ ไม่ได้มีอะไรผิดปกติแต่เมื่อเสร็จภารกิจก็นำรถมาจอดไว้บริเวณหน้าศูนย์วิทยุตามปกติ แต่พอมาถึงช่วงเย็นซึ่งกำลังจะมาตรวจเช็คอุปกรณ์และทำความสะอาดรถก็ได้สังเกตเห็นคราบฝุ่นที่หน้ากระจกฝั่งคนขับมีรอยขีดเคี้ยวแปลกประหลาดอยู่บนกระจก ซึ่งมองเห็นได้อย่างชัดเจน จึงได้เรียกเพื่อนๆอาสาสมัครมาดูซึ่งก็เป็นที่น่าแปลกใจเป็นอย่างมากว่ารอยประหลาดคล้ายพญานาคเลื้อยเกิดขึ้นได้อย่างไร

ที่มา <http://www.thairath.co.th> วันที่ 14 ตุลาคม 2557

ประเภทของข่าว.....

พาดหัวข่าว.....

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในข่าว.....

.....

.....

.....

ใบความรู้เรื่อง บทความ

ความหมายของบทความ

บทความ หมายถึง งานเขียนที่เป็นเรื่องจริง เรื่องที่ให้สาระจากข้อเท็จจริง เสนอความคิดเห็น แตกต่างจากบันเทิงคดี บทความจะมีเนื้อหาไม่ยาวมากนัก ใช้อ่านหน้าสั้นๆ หรือนำเรื่องเล็กๆที่คนมองข้ามมา เติมสีสันให้น่าอ่าน

องค์ประกอบของบทความ

1. ชื่อเรื่อง ต้องสื่อความหมายอย่างชัดเจนว่าผู้เขียนต้องการนำเสนอเรื่องอะไร
2. ส่วนเกริ่นนำ หรือ คำนำ เป็นการนำผู้อ่านเข้าสู่เรื่อง
3. ส่วนเนื้อเรื่อง เป็นส่วนของการดำเนินเรื่องทั้งหมด ประกอบด้วย
  - ส่วนย่อยที่ 1 ปูพื้น (วิเคราะห์ วิพากษ์ แสดงความคิดหรือเสนอแนะ)
  - ส่วนย่อยที่ 2 วิเคราะห์ (การโต้แย้งด้วยข้อเท็จจริงประกอบเหตุผล ใช้หลักฐาน)
  - ส่วนย่อยที่ 3 เสนอความคิดเห็น
4. ส่วนสรุป เป็นจุดยืนของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องในวัตถุประสงค์ในการเขียน

ลักษณะของบทความที่ดี

บทความที่ดีควรมีลักษณะ 4 ประการดังนี้

1. เอกภาพ กล่าวคือ เนื้อหาของบทความมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีทิศทางของเนื้อหาไปในทางเดียวกัน เพื่อมุ่งสู่ประเด็นหลักที่ต้องการนำเสนอ
2. สาระตถภาพ กล่าวคือ ผู้เขียนต้องเน้นย้ำประเด็นสำคัญให้ชัดเจนว่าต้องการนำเสนอแนวคิดสำคัญอะไร
3. สัมพันธภาพ กล่าวคือ มีความสัมพันธ์กันโดยตลอด ทั้งในด้านการเรียบเรียงถ้อยคำ ข้อความ และการจัดลำดับเรื่องทุกประโยคในแต่ละย่อหน้าและย่อหน้าในแต่ละเรื่องต้องเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน ด้วยการใช้น้ำเชื่อมข้อความ
4. ความสมบูรณ์ กล่าวคือ มีความสมบูรณ์ในด้านเนื้อหา มีเนื้อหาชัดเจนกระชับแจ่ม อธิบายได้ครอบคลุมความคิดหลักที่ต้องการเสนอ

ประเภทของบทความ

เมื่อแบ่งตามเนื้อหา บทความจะแบ่งได้ 11 ประเภท ได้แก่

1. บทความบรรณาธิการ เป็นบทความแสดงความคิดเห็นลักษณะหนึ่งที่เขียนขึ้นเพื่อแสดงแนวคิดหลักของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นๆต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
2. บทความสัมภาษณ์ เป็นบทความที่เขียนขึ้นจากการสัมภาษณ์บุคคลเกี่ยวกับความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่อง หรือเกี่ยวกับชีวิตของบุคคลนั้นหรือจากการสัมภาษณ์บุคคลหลายคนในหัวข้อเดียวกัน
3. บทความแสดงความคิดเห็นทั่วไป มีเนื้อหาหลายลักษณะ เช่น ทียบกปัญหา เหตุการณ์หรือเรื่องที่ประชาชนสนใจมาแสดงความคิดเห็น หรือผู้เขียนเสนอความคิดเห็นสนับสนุน หรือคัดค้าน หรือทั้งสนับสนุนและคัดค้านความคิดเห็นในเรื่องเดียวกันของคนอื่นๆ เป็นต้น
4. บทความวิเคราะห์ เป็นบทความแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่งซึ่งผู้เขียนจะพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เผยแพร่มาแล้วอย่างละเอียด โดยแยกแยะให้เห็นส่วนต่างๆของเรื่องนั้น ผู้เขียนเสนอความคิดและวิเคราะห์เหตุการณ์เรื่องราวนั้นอย่างละเอียด แสดงข้อเท็จจริง เหตุผลให้ผู้อ่านได้ความรู้ ความคิดเห็นเพิ่มเติม เกิดความคิดที่ชัดเจนยิ่งขึ้น แบ่งเป็นบทความวิเคราะห์ข่าวและบทความวิเคราะห์ปัญหา
5. บทความวิจารณ์ เขียนเพื่อแสดงความคิดเห็นในเชิงวิจารณ์เรื่องราวที่ต้องการวิจารณ์ด้วยเหตุผลและหลักวิชาเป็นสำคัญ
6. บทความสารคดีท่องเที่ยว มีเนื้อหาแนวบรรยายเล่าเรื่องเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆที่มีทัศนียภาพสวยงามหรือมีความสำคัญในด้านต่างๆเพื่อแนะนำให้ผู้อ่านรู้จักสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ชักชวนให้สนใจไปพบเห็นสถานที่นั้นๆ
7. บทความกึ่งชีวประวัติ เป็นการเขียนบางส่วนของชีวิตบุคคลเพื่อให้ผู้อ่านทราบ โดยเฉพาะคุณสมบัติหรือผลงานเด่นที่ทำให้บุคคลนั้นมีชื่อเสียง ประสบความสำเร็จในชีวิต เพื่อชื่นชม ยกย่องเจ้าของประวัติและชี้ให้ผู้อ่านได้แง่คิดเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต
8. บทความครบรอบปี มีเนื้อหาแนวบรรยาย เล่าเรื่องเกี่ยวกับเรื่องราว เหตุการณ์ พิธีการในเทศกาลหรือวันสำคัญ เช่น วันสำคัญทางศาสนา ทางประวัติศาสตร์ ทางวัฒนธรรม หรือเกี่ยวกับบุคคลสำคัญ เป็นต้น

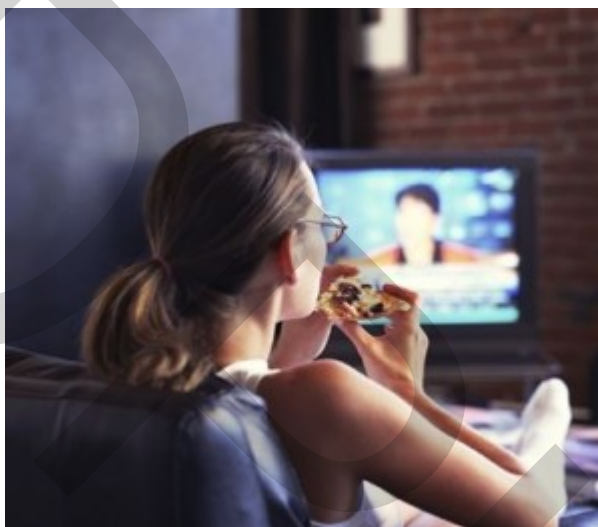
9. บทความให้ความรู้ทั่วไป ผู้เขียนจะอธิบายให้ความรู้ คำแนะนำในเรื่องทั่วไปที่ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น มารยาทการเข้าสังคม การแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคลิกภาพ เคล็ดลับการครองชีวิตคู่ เป็นต้น

10. บทความเชิงธรรมะ จะอธิบายข้อธรรมะให้ผู้อ่านทั่วไปเข้าใจได้ง่ายหรือให้คติในแนวทางการดำเนินชีวิตตามแนวทางพุทธศาสนา เสนอหาทางแก้ปัญหาตามแนวพุทธปรัชญา

11. บทความวิชาการ มีเนื้อหาแสดงข้อเท็จจริง ข้อความรู้ทางวิชาการเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ

ตัวอย่าง บทความ

อยากยืดอายุตนเองให้ยาวออกไปอีก 2 ปี
ก็อย่าขึ้นนั่งดูทีวีให้นานเกินวันละ 3 ชั่วโมง

นักวิจัยทางการแพทย์สหรัฐฯ กล่าวแนะนำคนอเมริกันว่า ถ้าหากอยากยืดอายุตนเองให้ยาวออกไปอีก 2 ปี ก็อย่าขึ้นนั่งดูทีวีให้นานเกินวันละ 3 ชม. หรือต้องการ ให้อายุยืนแค่ 1 ปีกับอีก 4 เดือน ก็อย่านานเกินกว่าวันละ 2 ชม.

นักวิจัยของศูนย์ วิจัยชีวเวช เพนนิ่งตันได้พบในการศึกษา คนอเมริกันที่เป็นผู้ใหญ่ใช้เวลาแบบนั่งๆ นอนๆ มากถึงวันละประมาณ 7.7 ชม. เท่ากับใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับนั่งทำงานอยู่กับโต๊ะทั้งที่มีหลายวิธีที่จะลดการนั่งจ่อมอยู่ให้น้อยลง อย่างเช่น ยืนทำงานให้มากขึ้น หรือใช้โต๊ะที่จะต้องยืนทำ ยืนประชุมกัน ลงบันไดไปหาคนข้างล่าง แทนการส่งข้อความ

นักวิจัยปีเตอร์ คัตซ์มาร์ซิก ยังได้เปิดเผยผลร้ายของการนั่งนานว่า เมื่อตอนเรานั่ง เราจะไม่ได้ใช้กล้ามเนื้อ ซึ่งเป็นกล้ามเนื้อขนาดใหญ่ที่สุดของร่างกายเลย ทำให้ไม่ได้ลดปริมาณน้ำตาลและไขมันลง ผลการศึกษาต่อว่า การนั่งหรือดูทีวีนาน อาจจะทำให้อายุขัยของคนอเมริกันสั้นลงได้

ที่มา: ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

Thursday, 19 July 2012

ตัวอย่าง บทความ

วัยรุ่นกับความรุนแรง

นับจากต้นปีที่ผ่านมา จะมีข่าวที่วัยรุ่นก่อความรุนแรงมากมาย เช่น ข่าวที่วัยรุ่นใช้ปืนยิงเพื่อนนักเรียนเสียชีวิต ยกพวกตีกันระหว่างสถาบัน และล่าสุดคือเมืองานคอนเสิร์ตทรย์สินทางปัญญา ได้มีวัยรุ่นประมาณ 1,000 คน ยกพวกตีกันจนทำให้มีผู้เสียชีวิต 2 ราย ปัญหาเหล่านี้ จัดว่าเป็นปัญหาทางสังคมที่นับวันได้มีแนวโน้มที่แสดงออกถึงการทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ

“วัยรุ่น” เป็นวัยที่ผู้คนมักเรียกกันว่า “วัยหัวเลี้ยวหัวต่อ” เพราะวัยนี้พยายามที่จะค้นหาความเข้าใจในตนเอง ยิ่งในโลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารทำได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้โลกทัศน์ของวัยรุ่นกว้างขึ้น บางคนก็ค้นพบตนเองในทางที่ถูกต้อง แต่บางคนกลับหันเหไปทางที่ผิด ทำให้เป็นบ่อเกิดของปัญหาที่เราเห็นในปัจจุบัน

ถ้าจะวิเคราะห์ถึงปรากฏการณ์ของความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับวัยรุ่นในขณะนี้ คิดว่าคงจะมีสาเหตุมาจากหลายๆ ด้าน ทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์ของวัยรุ่น สภาพครอบครัว สภาพสังคมต่างๆ ที่เป็นตัวหล่อหลอมพฤติกรรมของวัยรุ่นผ่านสื่อต่างๆ ทั้งภาพยนตร์ วีดีโอ เกม ที่ล้วนมีผลต่อความรุนแรง เข้าไปอยู่ในจิตใจได้สำนึก โดยที่เขาเองก็ไม่รู้ตัว สิ่งสำคัญที่สุดที่จะบ่งชี้ถึงพฤติกรรมของวัยรุ่น ก็คือครอบครัว เพราะครอบครัวเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลสำคัญที่สุดในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของวัยรุ่น ครอบครัวจะเป็นหน่วยพื้นฐานที่คอยเสริมสร้างประสบการณ์ของเด็กเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัวจะยุ่งยากสลับซับซ้อนมากขึ้น และมักจะมีปัญหาขัดแย้งกันเสมอๆ เราจะสังเกตได้ง่ายๆ ว่าวัยรุ่นเริ่มมีความรู้สึกอยากเป็นอิสระ ไม่อยากให้ใครมาบังคับ และต้องการเป็นตัวของตัวเอง ดังนั้นส่วนสำคัญที่สุด คือพ่อ แม่ ที่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้ลูก ควรให้คำปรึกษา เข้าใจในชีวิตของเด็กวัยรุ่น ไม่ขัดขวาง ห้ามในสิ่งที่เขาต้องการค้นหา แต่ควรให้คำปรึกษาที่ดี เพราะเด็กวัยรุ่นนี้ยังห้ามก็เหมือนยิ่งยู่

โดยทั่วไปแล้วเด็กวัยรุ่นมักจะเกิดความขัดแย้งกับพ่อแม่เสมอทำให้หันเหชีวิตไปหาเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ กลุ่มเพื่อนจึงเป็นสิ่งแวดล้อมที่วัยรุ่นให้ความสำคัญเหนืออื่นใดจึงเกิดการเกาะติดความเป็นพรรคเป็นพวกสืบเนื่องไปจนถึงความเป็นสถาบัน และยึดถือปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่รุ่นพี่ในสถาบันตั้งขึ้น เราจึงเห็นกลุ่มวัยรุ่นต่างสถาบันยกพวกตีกันมาตั้งแต่สมัยรุ่นปู่ รุ่นพ่อ สืบมาจนถึงรุ่นปัจจุบัน

จากสาเหตุที่ทำให้วัยรุ่นใช้ความรุนแรงในการตัดสินปัญหา ทำให้เราเห็นว่าครอบครัวน่าจะเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีที่สุดในการปลูกฝังอบรมเด็กสร้างบุคลิกภาพที่ดีให้แก่เด็กเมื่อเขาโตขึ้นและอย่างเข้าสู่วัยรุ่น พ่อแม่ต้องเป็นส่วนสำคัญในการชี้แนะทางการดำเนินชีวิต การแก้ไขปัญหาต่างๆด้วยวิธีที่ถูกต้อง และต้องเข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกของวัยรุ่น ไม่ดูด่า หรือปล่อยจนเกินไป เพราะสาเหตุเหล่านี้จะทำให้วัยรุ่นกลายเป็นคนที่ก้าวร้าว และตีตัวออกห่างจากครอบครัวไปมั่วสุมกับเพื่อนๆ และเลือกเดินในแนวทางที่ผิดจนกลายเป็นปัญหาของสังคมอย่างที่ปรากฏในปัจจุบัน

นิรนาม

ที่มา : กรุงเทพธุรกิจออนไลน์

แบบฝึกหัด

เรื่อง บทความ

1. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เป็นลักษณะของบทความ และทำเครื่องหมาย X หน้าข้อความที่ไม่เป็นลักษณะของบทความ

- .....1. การเปิดเรื่อง คือการบอกชื่อเรื่องของบทความให้ผู้อ่านสนใจ
- .....2. การปิดเรื่อง มักใช้การสรุปเรื่องเพื่อเน้นสาระสำคัญของเรื่อง
- .....3. เนื้อหาอาจมีการเสนอปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาที่สัมพันธ์กัน
- .....4. สารัตถภาพ คือความสัมพันธ์กัน ทั้งในด้านการเรียบเรียงถ้อยคำ ข้อความ และการจัดลำดับเรื่อง
- .....5. เนื้อหาต้องมีหลักฐานอ้างอิง ไม่เลื่อนลอย
- .....6. การเขียนบทความมักเขียนให้วกวน ยกตัวอย่างต่างๆ แล้วจึงค่อยเข้าประเด็น
- .....7. เอกภาพ คือเนื้อหาของบทความมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
- .....8. บทความคืองานเขียนที่ให้เฉพาะสาระ ความรู้ และข้อเท็จจริงเท่านั้น
- .....9. ต้องมีจุดมุ่งหมายในการเขียน แต่ไม่จำเป็นต้องให้ผู้อ่านเข้าใจจุดมุ่งหมายก็ได้
- .....10. เนื้อหาจะชี้ให้เห็นว่า ส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น

2. นำอักษรหน้าข้อความทางขวามือมาใส่ในช่องว่างหน้าข้อความทางซ้ายมือให้สัมพันธ์กัน

.....1. รู้จักกับกวีซีไรต์ วาณิช จรุงกิจอนันต์	ก. บทความให้ความรู้ทั่วไป
.....2. คุยเฟืองเรื่องหนึ่ง “พี่มาก พระโขนง”	ข. บทความวิเคราะห์
.....3. เตรียมพร้อมรับมือสึนามิ รู้ให้ไว	ค. บทความวิจารณ์
.....4. นนทบุรี เลื่องชื่อทุเรียนไทย	ง. บทความกึ่งชีวประวัติ
.....5. เคล็ดลับในการดูแลเส้นผม	จ. บทความสารคดีท่องเที่ยว

ใบความรู้เรื่อง

เรื่องสั้น

ความหมายของเรื่องสั้น

เรื่องสั้นมาจากคำภาษาอังกฤษว่า Short Story หมายถึง เรื่องราวที่ถูกแต่งขึ้นจากพื้นฐานความเป็นจริงเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์ โดยสร้างจากโครงเรื่องง่ายๆ ไม่ซับซ้อน มุ่งเน้นที่เวลา สถานที่แห่งการกระทำของตัวละครเพียงไม่กี่ตัว และพยายามเสนอสิ่งเหล่านั้นออกมาอย่างรวดเร็วและตื่นเต้นตามลำดับ ซึ่งเรื่องสั้นส่วนมากจะมีจำนวนคำไม่เกิน 5,000 คำ สามารถอ่านได้รวดเดียวจบภายในเวลาอันสั้น

องค์ประกอบของเรื่องสั้น

เรื่องสั้นแบ่งออกได้ 7 องค์ประกอบดังนี้

1. แก่นเรื่อง คือ แนวความคิดหรือจุดสำคัญของเรื่องที่ผู้แต่งมุ่ง หรือจะสื่อให้ผู้อ่านทราบ เรื่องสั้นที่ดีจะมีแนวคิดหรือแก่นของเรื่องเพียงแก่นเดียว เนื่องจากเรื่องราวในเรื่องสั้นมีขนาดจำกัด
2. โครงเรื่อง คือ ขอบข่ายหรือเรื่องราวของเรื่องอย่างกว้างๆ โดยเกริ่นนำให้ผู้อ่านพอทราบเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร มีการผูกปมปัญหาของเรื่อง เรื่องสั้นที่ดีควรมีโครงเรื่องง่ายๆ ไม่ซับซ้อนเพราะมีข้อจำกัดในเรื่องของความยาว
3. ตัวละคร คือ ผู้แสดงบทบาทสมมติตามที่ผู้แต่งกำหนด โดยทั่วไปผู้แต่งมักกำหนดให้ตัวละครในเรื่องสั้นหลักๆ มีเพียง 2-3 ตัวเท่านั้น
4. ฉาก คือ สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่อง ซึ่งหมายรวมถึงเวลาและสภาพที่แวดล้อมเหตุการณ์นั้นๆ ด้วย
5. บรรยากาศ คือ อารมณ์ ความรู้สึกต่างๆ ของตัวละครในเรื่อง เช่น สีหน้า ท่าทางและบทสนทนาของตัวละคร
6. บทสนทนา คือ ถ้อยคำที่ตัวละครใช้พูดจาโต้ตอบกัน ช่วยสะท้อนบุคลิกลักษณะเฉพาะของตัวละคร
7. มีขนาดสั้นคือเขียนอย่างประหยัดถ้อยคำ

เรื่องสั้น

การเปิดเรื่อง เรื่องสั้นไม่ควรเปิดเรื่องให้อืดอาด ยืดยาว เช่น เปิดเรื่องด้วยการบรรยายฉาก บทสนทนา หรือการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งของตัวละคร

การดำเนินเรื่อง ให้ดำเนินเรื่องตามโครงเรื่องที่วางไว้ เช่น

1. ดำเนินเรื่องตามเหตุการณ์ก่อนหลัง
2. ดำเนินเรื่องโดยเอาเหตุการณ์ตอนท้ายขึ้นก่อน
3. ดำเนินเรื่องโดยเล่าย้อนไปมา

ดำเนินเรื่องไปจนถึงจุดสุดยอดของเรื่อง (climax) เป็นจุดที่คลี่คลายปมปัญหา หรือจุดที่ตอบสนองข้อสงสัยของผู้อ่าน

วิธีการบรรยายในการดำเนินเรื่อง

1. ผู้แต่งเป็นผู้นำเรื่องมาเล่าต่อ
2. ผู้แต่งเล่าเรื่องโดยประสบการณ์เอง
3. ผู้แต่งเป็นผู้บรรยายเรื่องทั้งหมด

การปิดเรื่อง เป็นตอนที่สำคัญที่สุดเพราะผู้อ่านต้องการทราบว่าเรื่องจะจบลงอย่างไร เช่น

1. จบแบบหักมุม แบบที่ผู้อ่านคาดไม่ถึง
2. จบแบบโศกนาฏกรรม เช่น พระเอกตาย
3. จบแบบสุขนาฏกรรม คือ จบลงด้วยความสำเร็จ สมหวัง
4. จบแบบความเป็นจริงในชีวิต เช่น จบแบบฝากปัญหาให้ผู้อ่านไปขบคิด

การประเมินคุณค่าของเรื่องสั้น

1. ความสนุกสนาน
2. ความรู้ แนวคิด และแนวปฏิบัติตามธรรมชาติของชีวิตมนุษย์
3. การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม พฤติกรรมของตัวละคร
4. การใช้ภาษาที่มีความสมจริงสอดคล้องกับเรื่อง รวมทั้งความถูกต้องเหมาะสม

ชนิดของเรื่องสั้น

1. ชนิดผูกเรื่อง (Plot Story) คือมีเค้าเรื่องสลับซับซ้อน ผู้อ่านคาดไม่ถึง แล้วจบลงโดยมีการสร้างปมไว้ต่อไป
2. ชนิดมุ่งแสดงลักษณะตัวละคร (Character Story) คือเรื่องที่ยึดลักษณะของตัวละครเป็นใหญ่ ว่า ดุร้าย อ่อนโยน สวย ฯลฯ
3. ชนิดถือฉากเป็นส่วนใหญ่ (Setting, Atmosphere Story) คือเขียนบรรยายสถานที่แห่งหนึ่ง ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกรื่นรมย์ต่าง ๆ ซึ่งมีตัวละครเกี่ยวพันอยู่กับฉาก
4. ชนิดที่แสดงแนวความคิดเห็น (Theme Story) คือเรื่องที่ต้องการแสดงอุดมคติ หรือชี้ให้เห็นความจริงของชีวิต ซึ่งวางไว้ให้ผู้อ่าน เกิดความคิดความรู้สึกได้เอง

ไม่อยากใช้มัยจะ...เพื่อนๆ
อยากอ่านเรื่องสั้นเรื่องไหน
กันบ้างเอ่ย.....

แบบฝึกหัด

เรื่อง ลักษณะของเรื่องสั้น

1. ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่าข้อความใดตรงกับลักษณะของเรื่องสั้น

มีฉากหลายฉาก

มีตัวละคร
ประกอบ
1-3 ตัว

ตัวละครเอก
มีหลายตัว

แก่นของเรื่องมี
เพียงหนึ่งเดียว

มีบทสนทนา

ใช้เวลาในการดำเนิน
เรื่องน้อย

จำนวนคำ
20,000-30,000 คำ

ใช้เวลาอ่านไม่นาน

มีข้อคิด คติ คำสอน

2. ให้นักเรียนสรุปลักษณะของเรื่องสั้นจากข้อ 1 และนำมาเขียนอธิบายให้มีความครบถ้วน

ลักษณะของเรื่องสั้น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่าง เรื่องสั้น

วันอังคารสีชมพู

ผู้เขียน ปิติ

เขาว่า....

วันอาทิตย์	สีแดง
วันจันทร์	สีเหลือง
วันอังคาร	สีชมพู
วันพุธ	สีเขียว
วันพฤหัสบดี	สีแสด
วันศุกร์	สีฟ้า
วันเสาร์	สีม่วง

เมื่อวานเป็นวันอังคารสีชมพู แต่วันนี้เป็นพุธสีเขียว วันพุธที่พระอาทิตย์ยังไม่ขึ้นและไถ่ยังไม่ขึ้นเพราะไม่มีไถ่ให้ ขึ้น ภายในบ้านเขาหลังเล็กๆพอให้อยู่อาศัยได้ตามอัธยาศัยตามอัธยาศัยของความจริง ผู้ครอบครองมันยอดชาย “นายชัตเจน” ฉีกซีตาดิ้นด้วยความตึกตัก ลั่นทะเล่กด้วยกำลังใจ เพราะเมื่อวานเป็นวันอังคาร วันอังคารสีชมพู สีแห่งความรักและ เขายอดชาย “นายชัตเจน” กำลังมีความรัก เมื่อวานเขาไปเที่ยวกับแฟนสาวแสนสวย “น้องจิม” เขาพาเธอไปกินข้าว พาไปดูหนัง พาไปซื้อของ (หมดไปหลายตั้ง) พาเธอซ้อนท้ายมอเตอร์ไซค์วิ่งไปบนถนนแห่งความรัก ความรักสีชมพูเช่นเดียวกับวันอังคาร วันอังคารสีชมพู สีแห่งความรักและมันทำให้เขามีความสุข

วันนี้เป็นวันพุธ วันพุธสีเขียว สีเขียวมีความหมายว่าอย่างไร นายชัตเจนไม่ได้ใส่ใจเพราะเขามีความสุขนายชัตเจน มองหน้าตัวเองและสำรวจเครื่องแต่งกายในกระจก เขาเป็นคนสูงแต่พอม ผิวสีแทน บนใบหน้าที่ดีดีไปทางหล่อ ดวงตาคู่นั้นในกระจกดูเข้มแข็งแต่แฝงด้วยความเศร้า

“หล่อจริงๆนะมึงไอ้ชัตเจน” นายชัตเจน ขึ้นนิ้วขมตัวเองในกระจก ชัตเจน ชื่อนี้มีที่มา ยายผู้มีพระคุณสูงเยี่ยมเทียมเมฆา ผู้ได้อุปถัมภ์ค้าขูเลี้ยงดูเขาจนโตใหญ่ ซึ่งบัดนี้แก่ได้ลาโลกไปแล้วเพราะแกขี่เกียจะหยาใจ เคยได้เล่าให้เขาฟังถึงที่มาของชื่อ “ชัตเจน”

กาลครั้งหนึ่งเมื่อไม่นานนักก่อนเขาถือกำเนิดเกิดบนโลก พ่อและแม่ของเขาได้มาพบกันได้ท้องฟ้าแห่ง พรหมลิขิต บนเส้นทางแห่งโชคชะตาและ ความเยาว์วัยไร้เดียงสาของหนุ่มสาว ทั้งสองได้พบและสบตากัน บึ้งๆ แล้วรักก็บังเกิดขึ้น จากนั้น ปะเท่งปะ โป่งโป่งซิ่ง (บทอศจรย) คนสองคนก็เป็นของกันและกัน แต่ทว่าไม่มีสิ่งใดคงอยู่ชั่ววันรันดีแม้แต่สิ่งทีเรียกว่า ความรัก ความรักแปรเปลี่ยนเป็นความห่างเหินและเลิกลาจากกัน แต่เรื่องมันเศร้าเพราะสาวเจ้าท้อง เธอชิงชิงและเกลียดชังสิ่งที่อยู่ในท้องของเธอ เธอทำแท้งแต่ไม่สำเร็จ แล้วเด็กน้อยผู้มีโชคชะตาแข็งแกร่งกว่าหมอทำแท้งเถื่อน จึงได้ลืมตาขึ้นมาดูโลกภายใต้ความเกลียดชังของผู้เป็นมาร(ตา) หลังจากเด็กน้อยถือกำเนิด แม่ของเด็กน้อยพาเด็กน้อยไปทิ้งไว้กับผู้เป็นพ่อ แล้วเธอก็สาบสูญไปตลอดกาล พ่อพาเด็กน้อยมาทิ้งไว้กับยายอีกที แล้วทำตัวสาบสูญเช่นเดียวกับแม่ และด้วยความคับแค้นแน่นอกของผู้เป็นยาย

“แน่จริงๆ นะมึงเอากันจนเกิดเลย ชัตเจนมาก..! มึง..ไอ้ชัตเจน..!” ก็นั่นละที่มาของชื่อ...ชัตเจน.....

ชัดเจนดูกระจกจนเป็นที่พอใจ แล้วพาตัวเองไปทำงาน...

วันพุธสี่ขีวแสนสุข การทำงานแสนสุข เวลาก้าวผ่านไปอย่างรวดเร็ว ตะวันบ่ายคล้อยย้อยลับเหลี่ยมโลกคำมีดต้น
ดึก ผู้คนพากันหลับไหลแต่นายชัดเจนไม่ เขายังไม่หลับหากแต่นอนพลิกไปพลิกมาคุยโทรศัพท์มือถืออยู่กับหญิงคนรัก นาน
หลายชั่วโมงคนสองคนพร่ำพูดบอกรักแก่กันผ่านมือถือ

“แค่นี้ก่อนนะครับคนดี พี่ชอบนอนก่อน รักมากมายนมหาศาลนะครับ ฟันดีนะ จู๊ๆ..”

มือถือถูกวางไว้ข้างหมอน แล้วคนก็หลับไปอย่างมีความสุข....

วันพฤหัสบดีสดใส แสงแดดแผดเผาเราอ่อนโยนยามเที่ยง ชัดเจนนั่งหลับสัปหงกในที่ทำงาน ฟันหวานถึงแฟนสาวคน
รัก ดวงตาที่สดใสชุกชุกเร้าโลก ริมฝีปากน้อยๆที่แยมยิ้มอยู่เป็นนิจ แขนเล็กๆ มีน้อยๆ เรียวขาที่งดงามคู่นั้น ล่องลอย
อยู่ในความฝัน แต่ทุกคนต้องตื่น ถึงตื่นแล้วชัดเจนก็ยังฝัน ฝันถึงเธอ เธอผู้เป็นที่รักเขาบอกตัวเองว่าเขายินดีจะฝันถึงเธอทุก
ลมหายใจที่เขาจะมี

วันพฤหัสบดีสดใส ค่อยพาแสงแดดแรงร้อนจากไป อาทิตย์ลับโลกเหลี่ยมโลกอีกครั้ง กิจกรรมในคำคืนของชัดเจนก็
เหมือนกับทุกๆคืน นอนคุยมือถือพร่ำพูดบอกรักกับหญิงรักเหมือนที่ไม่อึมในความรัก และจบลงด้วยคำว่า

“รักมากมายนมหาศาลนะครับ” แล้วพาตัวเองสู่ฝันแสนหวาน

วันศุกร์สีฟ้า ฟ้าสว่างสดใสแล้วแต่ ชัดเจน ยังไม่ตื่น เขาป่วย เขาพยายามลุกขึ้นแต่ก็ต้องยอมรับความจริงว่าตัวเอง
ป่วย เขาหยิบมือถือขึ้นมาโทรไปปลุกนางเสร็จแล้วพาตัวเองโซซัดโซเซไปหาญาติ แล้วกลับมากระแทกตัวลงนอนบนที่
นอน หอบหายใจอย่างเหนื่อยอ่อน อีกครู่ใหญ่ยาเริ่มออกฤทธิ์ก็หลับไป

วันศุกร์สีฟ้า พาท้องฟ้าสีฟ้าหายไปแทนที่ด้วยท้องฟ้าสีดำของคำคืน คำคืนนำพา ชัดเจน ผ่านเวลาไปด้วยความทุกข์
ทรมานจากพิษไข้

วันเสาร์สีม่วง สายลมเย็นเยะเยือกยามเช้าพัดเฉื่อยฉิว มวลหมู่ไปไม่ต้องสายลมสั้นระริก สั้นระริกเหมือน นายชัดเจน ที่
นอนสั่นอยู่บนที่นอนเพราะพิษไข้ ไม่อาจช่วยเหลือตัวเอง

เหล่ามัจจุราชบรรเลงมโหรีแห่งความตาย ตอนรับวิญญาณที่ใกล้แตกดับ ร่างของ ชัดเจน สันสะท้อนแขนและขา
กระตุก โลกในดวงตาหมุนคว้างสว่างจ้า ภาพที่เห็นเบี้ยวบิดเลือนลางและค่อยๆจางหายที่ละน้อย เหล่ามัจจุราชให้ร้องแข่งร้อง
ด้วยยินดี

“ไม่..ไม่! ยังไม่ใช่วันนี้ ไม่ใช่วันนี้” เสียงวิญญาณแกร่งกู่ก้องคำรามจากภายใน

ชัดเจน กัดฟันลุกขึ้นและล้มลง แต่ใจที่ไม่ยอมพ่ายแพ้ตะกายตะเกียจลุกขึ้นอีกครั้ง พาตัวเองไปยังห้องน้ำ ถอดเสื้อออกจุ่ม
น้ำเอามาเช็ดตัว เพื่อลดความร้อนในร่างกายอันเกิดจากพิษไข้ กลับออกมาจากห้องน้ำคว่ำยาแก้ไข้ใส่ปาก เคี้ยวจนมันละเอียดย
แล้วดื่มน้ำตาม ทอดกายลงกับพื้นสลบไสล หลายชั่วโมงผ่านไปไข้เริ่มสูงอีกครั้ง ชัดเจน ก็ทำเช่นเดิมอีก และอีกหลายๆครั้งเมื่อ
มีไข้ขึ้นสูงในวันเสาร์สีม่วง

วันอาทิตย์สีแดง พาความสว่างสดใสมาเยือนโลก ชัดเจน สร้างจากพิษไข้แล้ว แต่ยังไม่ยอมอ่อนและไม่มีความแรง กัดฟัน
ทำใจแข็งหาญและอาหารทานแล้วนอนพัก

วันอาทิตย์สีแดง แสนสงบไม่มีการต่อสู้และดิ้นรน ไม่มีการยื้อแย่งและแข่งขัน เพราะวันอาทิตย์เป็นวันหยุด....

ดวงตะวันสีเหลืองกลมโต โผล่ขึ้น ณ โค้งขอบฟ้า พาวันจันทร์สีเหลืองมาเยือนโลก ชายผู้มีชัยเหนือความตาย นาย
ชัดเจน พาตัวเองที่สดใสไปทำงาน คนแสนเบิกบาน โลกแสนสวย วันจันทร์สีเหลืองที่แสนดี เต็มไปด้วยความหวัง หวังที่จะให้
ถึงวันพรุ่งนี้ วันอังคาร วันอังคารสีชมพูที่เขาจดเจอกับแฟนสาว

วันจันทร์สีเหลืองอันแสนสุข ควบไปตั้งมั่นหมั่นโหม่งทะยานในทุ่งหญ้าที่กว้างใหญ่ไพศาล ปราดเปรียวและว่องไว จากยาม
เช้าเป็นยามสาย ลอยไปเป็นยามบ่าย และเดินทางสู่ค่ำคืน ค่ำคืนแห่งการยกมือกับคนรักผ่านมือถือ

“ครับ..แล้วเจอกันพรุ่งนี้นะครับ รักมากมายมหาศาลนะครับ ราตรีสวัสดิ์ครับ” มือถือถูกวาง ตนกถูกความว่างพาสู่การนอน
วันนี้วันอังคาร วันอังคารสีชมพู นายชัดเจนตื่นแต่เข้าไปทำงาน เวลาสิบคลานผ่านไปอย่างช้าๆ บนความปรารถนาจะให้มัน
ผ่านไปเร็วๆ ของชัดเจน ในความรู้สึกของชัดเจนมันเหมือนกับว่า เวลาอู้งานเสียเหลือเกิน แต่แล้วยามเย็นก็มาเยือนตั้ง
ปรารถนา ชัดเจนรีบหือตะปึงมอเตอร์ไซค์คันเก่ง ไปยังร้านกาแฟอันเป็นที่นัดหมายของเขากับแฟนสาว และแล้วการรอคอยก็
เริ่มขึ้น

หกโมงเย็นผ่านไป กาแฟถูกสั่งมาดื่มฆ่าเวลา

หนึ่งทุ่มผ่านไป หนังสือจากมุมหนังสือถูกรื้อมาอ่านฆ่าเวลา

สองทุ่มผ่านไป หนังสือจากหนึ่งเล่มกลายเป็นหลายเล่ม

สามทุ่มผ่านไป หนังสือกับนาฬิกาเป็นสิ่งที่ถูกอ่านและมองพอกัน

สามทุ่มยี่สิบ นางฟ้าของ นายชัดเจน ก็ปรากฏกาย ตา จมูก ปาก คาง อย่างละนิด คอระหงร่างเพรียวบาง ขาสองข้างสม
สัดส่วน สวยและน่ารักมองเท่าไรก็ไม่เบื่อ ชายผู้รอคอยยิ้มไม่ยอมหุบ เมื่อเห็นหญิงคนรัก

“พี่เจนนจุ่มนานมัยยะ?” คนว่าน่ารักน้ำเสียงน่าหลงใหลยิ่งกว่า

“ไม่ครับ...ไม่นานครับ” นี่ไม่ใช่คำโกหกแต่ชัดเจนรู้สึกเช่นนั้นจริงๆ สาวจุ่มนั่งลงฝั่งตรงข้ามของชัดเจน เอากระเป๋าถือวาง
ไว้กับเก้าอี้ตัว

“ทานอะไรมาแล้วยัง?” ชัดเจนเอ่ยถามด้วยน้ำเสียงอ่อนหวาน

“ยังคะ” คนถูกถามตอบ ชัดเจน หยิบเมนูอาหารส่งให้ สาวเจ้ายื่นมือมารับไว้

“พี่เจนนคะ” น้ำเสียงจริงจัง

“ครับว่าไงครับ..?” ชัดเจนส่งสายตาดาวาน

“พี่เจนนคะ...เอ่อ..คือว่า..เอ่อ..” น้ำเสียงของหญิงสาวสั้นเล็กน้อย

“มีอะไรก็พูดมาเถอะครับ ไม่ต้องเกรงใจ” ชัดเจนอมยิ้มทำตาโตสดใส สองมือกำเมนูอาหารค้างไว้

“พี่เจนนจุ่ม อยากเลิกคบกับพี่เจนนคะ” ทุกถ้อยคำถูกเน้นอย่างชัดถ้อยชัดคำ ชัดเจนตาโตตกใจ เมนูอาหารหลุดมือร่วงลง
กระแทกพื้น บนใบหน้าไม่เหลือรอยยิ้ม

“อะไร?...อะไรนะครับ” เสียงของชัดเจนตะกุกตะกักสั้นเครือ หน้าซีดลงจนเห็นได้ชัด

“ก็อย่างที่บอกละคะ จุ่มอยากเลิกคบกับพี่เจนน จุ่มขอโทษ จุ่มมีคนอื่น ลาก่อนนะคะ” สั้นคำพูดคนก็ลุกขึ้นเดินออกจาก
ร้านไปอย่างเร่งรีบ ชัดเจนนั่งตัวแข็งอยู่กับที่ โลกเหมือนหยุดหมุน หัวใจปวดแปลบ

ตัวอย่าง เรื่องสั้น

ชะลอม

ผู้เขียน : จักรเมธุน

(เรื่องสั้นเรื่องนี้... ขออุทิศแด่บรรพบุรุษผู้ล่วงลับไปแล้ว)

ผลงานส่งเข้าประกวดโครงการ **Asian Young Writer Award 2014**

เสียงโก่งบ้านชั้นชานรับแสงแรกแห่งรุ่งอรุณ ดวงอาทิตย์ฉายฉายแสงโอบอุ้มรวงข้าวสีเหลืองทองซึ่งกำลังถูกระแสลมพัดโบกพลิ้วไหว ธรรมชาติแห่งท้องทุ่งให้กลิ่นความหอมรัญจวนใจ การย่างก้าวของทุกสรรพสิ่งเริ่มก่อเกิดไปตามวิถีแห่งชีวิตของชาวชนบท

คุณยายชราผู้มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง นิ่งเหม่อมองภาพลิ่งแวดล้อมโดยรอบ ด้วยความรู้สึกอันหลากหลาย ภายในปากกำลังเคี้ยวหมากด้วยความเพลิดเพลิน พลันใบหน้าของคุณยายได้ปรากฏรอยยิ้มบางๆ เมื่อได้ยินเสียงจากกลุ่มเด็กตัวป่วน ซึ่งตั้งเจ้อยั่ว้วมาตามท้องถนนลูกรัง

เด็กหญิงร่างเล็กสภาพมอมแมมหนึ่งคน วิ่งด้วยสีหน้าเร่ร่อนมายังตำแหน่งที่คุณยายสุดที่รักนั่ง เมื่อถึงที่หมาย จึงค่อยๆ ปีนปายขึ้นไปบนแคร่ไม้ ซึ่งมีขนาดสูงชันระดับออก

“คุณยายทานเลือดหระกคะ” เด็กน้อยเอ่ยถามอย่างไร้เดียงสา เมื่อเห็นคุณยายบ้วนน้ำหมากสีแดงลงยังกระโถนข้างกาย ได้ยินประโยคคำถามจากหลานตัวน้อยเช่นนั้น เสียงหัวเราะพลันก่อเกิดด้วยความขบขัน

“ไม่ใช่เลือดหระก ลิงที่อยู่ในปากของยายมันคือหมาก” ผู้เป็นยายอธิบายให้เด็กน้อยได้เข้าใจ แต่สีหน้าของหลานตัวน้อยยังคงฉายแววความงงงง

“หนูลองทานได้ไหมคะ” เด็กหญิงเริ่มเกิดความสนใจ ต้องการลิ้มลองรสชาติจากการ ‘เคี้ยวหมาก’ พลังครุ่นคิดไปด้วยว่าอะไรบางอย่างซึ่งมีลักษณะสีขาว ที่คุณยายใช้ทาเล็บไปไม้สี่เชียว คงจะมีรสความหวานแฉกเช่นขนมมอญไม่น้อย

“ทาน ไม่ได้หระก เผลดเลยทีเดียว ไม่เหมือนกับขนมหวานที่หลานเคยทานหระก” เคี้ยวหมากไป เอ่ยบอกสิ่งที่ถูกต้องแก่ผู้เป็นหลานไป คล้ายว่าเด็กตัวน้อยจะเลิกสนใจในสิ่งที่คุณยายกำลังเคี้ยวไปเสียแล้ว เมื่อได้ยินเสียงเชื้อเชิญจากกลุ่มเด็กเล็กกรุ่นราวคราวเดียวกัน

“มาเล่น กันเถอะ...” ได้ยินเช่นนั้นแล้ว เด็กหญิงตัวน้อยรีบปีนปายลงจากแคร่ไม้ด้วยความคล่องแคล่วว่องไว ปล่อยให้ยายชรามองตามการจากไปด้วยสายตาแห่งความเอ็นดู...

สถานที่อันไร้ ซึ่งความเจริญ ปราศจากมลพิษจากสารเคมีที่มนุษย์สร้างขึ้น แม้ว่าจะมีความล่าช้า แต่การดำเนินชีวิตสุดแสนจะเรียบง่ายเช่นนี้ นำมาซึ่งความสุขที่ยั่งยืนแก่คนกลุ่มหนึ่งได้อย่างไม่มีวันรู้ลืม...

ครั้งกาลเวลาแปรเปลี่ยน ทุกสรรพสิ่งย่อมมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา...

หญิงสาวร่างสูงอรชรตลอดแวนกันแคดสีด้า เมื่อก้าวเท้าออกมาจากรถยนต์ บ้านไม้ทรงโบราณตรงหน้า แม้จะมีสภาพเก่าทรุดโทรม แต่ยังคงกลิ่นอายความหลังหลงเหลือในทุกครั้งที่ได้กลับมาเยือน

ใบหน้าสวย แยมยิ้มอย่างมีความสุข เมื่อสายตาไปหยุดมองที่แคร่ไม้อันเก่าแก่ แม้จะมีการเคลื่อนย้ายตำแหน่งไปบ้างเล็กน้อย แต่แคร่ไม้ตัวนั้นยังคงรูปแบบความดั้งเดิมในสายตาของหล่อน

ถึงแม้ว่ากาล เวลาจะผ่านไปเนิ่นนานหลายปี เหตุการณ์ต่างๆ มากมายได้เกิดขึ้นที่แคร่ไม้ตัวนั้น มากเรื่องราว มากสถานการณ์ กระทั่งกาลเวลาได้ลบเลือนความทรงจำบางอย่างขาดหายไป

“ขึ้นบ้านกันเถอะลูก เดี่ยวเตรียมสำหรับไม่ทัน” เสียงของมารดาเรียกสติให้หญิงสาวกลับมาอยู่ในโลกแห่งความเป็นจริง

เนื่องจากวันนี้เป็นวันรวมญาติเฉกเช่นทุกเทศกาลสำคัญที่เคยผ่านมา เพื่อทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่เครือญาติผู้ล่วงลับไปแล้ว

ปลายเท้าของหญิงสาวเหยียบย่ำลงบนแผ่นไม้ขึ้นบันได มืออันเรียวงามสัมผัสราวบันได สายตาเหม่อมองขึ้นไปยังชั้นสูงสุด

พลันที่ประตูทางขึ้นบ้าน เกิดภาพความเคลื่อนไหวของหญิงสาวผู้คุ้นเคย ดูคล้ายว่าเป็นภาพอีกหนึ่งมิติซึ่งกำลังซ้อนทับกับภาพของปัจจุบัน

ผิวหนึ่งแม้จะเหี่ยวลงไปตามช่วงวัย แต่รอยยิ้มซึ่งเต็มไปด้วยความอบอุ่นของหญิงชรา กลับทำให้มองข้ามอายุขัยไปเสียสนิท

เป็นรอยยิ้มแห่งความนัยมากมาย สารพัดถ้อยความรู้สึที่ซบผ่านจากสีหน้าของบรรพบุรุษผู้ควรเคารพนับถือ

ร่างของเด็กหญิงวัยเรียนชั้นประถมศึกษา มีชะลอมถือไว้ภายในมือ พร้อมก้าวเดินขึ้นบันไดบ้านด้วยสีหน้าแห่งความสุข ภายในชะลอมมีมะม่วงพันธุ์พื้นบ้าน สีเหลืองชวนรับประทาน มารดาบอกกับเด็กหญิงว่าคุณตาของคุณยายขึ้นขอบเขียงนึ่ง หากมีข้าวเหนียวกวนใส่กะทินับว่าช่างเป็นของที่คู่กัน

“คุณตา คุณยาย... สวัสดิ์ค่ะ” เด็กหญิงพนมสองมือขึ้นไว้ทักทายสองตายาย ด้วยความนอบน้อม

ภัตตาหาร เตรียมไว้พร้อมเสร็จสรรพ เหล่าเครือญาติต่างนั่งกันเรียงรายตั้งใจทำพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา ดังเช่นที่บรรพบุรุษได้สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่นจวบจนถึงปัจจุบัน

ข้างผนังบ้านซึ่งสร้างจากไม้เนื้อดีแทบจะทุกส่วน มีชะลอมเก่าแก่ห้อยอยู่เรียงราย ขนาดแตกต่างกันตามการใช้งาน หญิงสาวไล่สายตาออกไปที่ชะลอม และไม่แน่ใจว่าชะลอมใบไหนกันที่หล่อนเคยมอบมันให้กับคุณตาคุณยายเมื่อครั้ง ในอดีต

‘ชะลอมแห่งนี้ใจ’ หญิงสาวเคยได้ยินประโยคนั้นจากปากของคุณตา เมื่อครั้งหนึ่งซึ่งหล่อนเคยเป็นเด็ก ได้นั่งมองคุณตาสานชะลอมด้วยความสนใจ

‘ชะลอม นี่... เป็นเหมือนภาชนะแห่งการส่งมอบความสุข หลานสังเกตไหม เวลาคนไปมาหาสู่กัน มักจะมีชะลอมติดไม้ติดมือไปด้วย ดาจึงขอตั้งชื่อให้ว่า... ชะลอมแห่งนี้ใจ’

เด็กหญิงพยักใบหน้าไปด้วยเป็นเชิงรับทราบ เมื่อคุณตาคำลึงเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับชะลอมให้ได้รับฟัง กระแสลมเย็นพัดผ่านเข้ามาทางหน้าต่างไม้ ทุกชีวิตล้วนได้สัมผัสกับกลิ่นอายความเย็นที่ธรรมชาติมอบให้กันอย่างถ้วน หน้า เสร็จสิ้นจากการถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ เครื่องญาติซึ่งไม่ได้เจอบริคาสักกัณยานานแรมปี ต่างรวมกลุ่มสนทนาตามประสาผู้มีเชื้อสายแห่งวงศ์ตระกูลเดียวกัน ร่างอรชร ของหญิงสาว ที่กายลงบนแคร่ไม้ เมื่อครั้งหนึ่ง... หล่อนต้องใช้ความพยายามอย่างมาก กว่าจะขึ้นมานั่งบนนี้ได้ พลันรอยยิ้มบางๆ ได้ก่อเกิดที่มุมปากเล็กน้อย เมื่อมองเห็นกลุ่มเด็กเล็กกำลังวิ่งหยอกล้อกันด้วยความสนุกสนาน ไม่น่าเชื่อว่า... กาลเวลาจะหมุนเวียนแปรเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วถึงเพียงนี้

แต่ทุกคำบอกกล่าว เรื่องเล่าจากปากของบรรพบุรุษ ผู้ซึ่งเคยผ่านโลกมาก่อน ยังคงวนเวียนอยู่ในห้วงลึกแห่งจิตใจของหญิงสาวตลอดเวลา ครั้นนึกถึงภาพแห่งอดีตที่ไร รอยยิ้มแห่งความสุขพลันได้ก่อเกิดขึ้นมาทุกที

“คุณ น้า มาเล่นด้วยกันไหมคะ” เด็กหญิงตัวน้อยผู้มีสภาพอมแมม วิ่งเข้ามายังตำแหน่งที่หญิงสาวนั่งด้วยความซุกซน นัยน์ตาของเด็กน้อยฉายแววความบริสุทธิ์อย่างเด็กผู้ไร้เดียงสา บางสิ่งที่เด็กหญิงถือไว้ในมือ ดึงดูดความสนใจผู้เป็นน้าได้มากเลยทีเดียว

“ผ่าน้าไว้ก่อนไหม วิ่งเล่นเดี่ยววิ่งหล่นไม่ได้ทานนะ” หญิงสาวยื่นมือไปขอชะลอมเล็กๆ จากมือของหลานสาว คำตอบที่ได้รับคือการส่ายหน้าของเด็กหญิง มีหน้าซำยังซ่อนชะลอมไว้ที่ด้านหลัง เพราะเกรงว่าผู้เป็นน้าจะหลอกล่อเพื่อแย่งขนมหวานของหล่อนไปรับประทาน การกระทำของหลานสาว ทำให้ผู้เป็นน้าเผยรอยยิ้มแห่งความสุขออกมา

“เด็ก น้อย น้าไม่แย่งขนมของหลานหรอก นี่จะมาชวนน้าไปวิ่งเล่นด้วยไม่ใช่เหรอ จะรอช้ำอยู่ทำไมล่ะ” หญิงสาวไม่เอ่ยเปล่าเคลื่อนตัวออกจากแคร่ไม้ แผงตัวเข้าไปร่วมวงเล่นกับเด็กน้อยรุ่นหลานด้วยความรู้สึกกลมกลืน

ทุก ภาพเหตุการณ์... ดูคล้ายว่ายังคงหมุนเวียนอยู่ในห้วงคำนึงตลอดเวลา ราวกับว่าภาพเหตุการณ์เมื่อในอดีต ภาพปัจจุบัน และภาพของอนาคตที่ยังมาไม่ถึง จะซ้อนทับกันเป็นภาพหนึ่งเดียว

ร่างกายแก่ชราไปตามกาลเวลา ครั้งหนึ่งเคยเป็นหนุ่มสาว แต่ไม่ช้านาน... สภาพร่างกายก็ต้องแปรเปลี่ยนไป ไม่มีใครผู้ใดต้องการ แต่หากถึงเวลานั้นกลับต้องยอมรับ

เรือนไม้ทรงโบราณ ผ่านการต่อเติมมารุ่นแล้วรุ่นเล่า แต่สภาพของมันในความรู้สึกยังคงเหมือนเดิม เป็นเรือนไม้... ที่มีคุณค่าแก่ความทรงจำ จากรุ่นบรรพบุรุษตกทอดสู่รุ่นของทายาทผู้สานต่อ ภาพทุกภาพ ต่างเดินควบคู่ไปพร้อมกับการเดินทางของเข็มนาฬิกา คอยสร้างภาพความทรงจำภาพใหม่มาแทนที่ หญิงชราทอดสายตามองชะลอมซึ่งตั้งวางอยู่ข้างกาย ผลไม้หลากหลายชนิดบรรจุไว้ในนั้นอย่างสวยงาม บุคคลมากมายตรงหน้า ต่างห้อมล้อมแคร่ไม้ยังตำแหน่งที่หญิงชรา นั่ง โดยเฉพาะแถวหน้ามีกลุ่มเด็กๆ ส่งสายตาระห้อยจ้องมองคุณยายอาวุโสด้วยความรู้สึกที่หลากหลาย

ลูกหลาน... มาอยู่กันพร้อมหน้าพร้อมตาเพื่อกราบไหว้ขอพร ก่อนจะกลับไปเผชิญกับโลกกว้างยังสถานที่ที่ทุกคนจากมาของฝากมากมายตั้งวางเรียงราย แต่มีสิ่งหนึ่งเมื่อได้มองอยู่นาน พลันเรียกน้ำตาแห่งความรู้สึกในห้วงลึกของหญิงชราได้เป็นอย่างมาก และสิ่งนั้นก็คือ... ชะลอม

.....จบ.....

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชา ท 22201 วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม

หน่วยการเรียนรู้ การอ่านจับใจความ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผู้สอน อ.พิมพ์พิศา เต่าร้าง

เวลา 2 คาบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องหลักและวิธีการอ่านจับใจความ

โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดไปใช้ตัดสินใจ ใช้แก้ปัญหาและสร้าง
วิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ผลการเรียนรู้

อ่านในใจ จับใจความของเรื่องที่อ่าน โดยหาคำสำคัญ หาหัวข้อเรื่อง หาประโยคใจความสำคัญและตอบ
คำถามจากเรื่องที่อ่านได้

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความเป็นการสร้างนิสัยรักการอ่าน ทำให้เกิดประสบการณ์และเป็นแนวทางสำหรับการ
อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ เป็นประโยชน์สำหรับการจดจำ และทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของเรื่อง จึงควรฝึกฝน
ให้เกิดความชำนาญ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของการอ่านจับใจความได้
2. บอกหลักและวิธีการอ่านจับใจความได้
3. บอกใจความสำคัญของข้อความที่อ่านได้
4. สรุปประเด็นสำคัญของข้อความที่อ่านได้
5. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายและหลักในการอ่านจับใจความ
2. การหาประโยคใจความสำคัญ

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเอง	กิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ
<p>1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</p> <p>ครูสนทนากับนักเรียนโดยแทรกคำถามกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเรื่อง ทักษะการสื่อสาร ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยกล่าวถึงทักษะการรับสารเรื่องการอ่านว่ามีความสำคัญและจำเป็นกับชีวิตประจำวันมากเพียงใด พร้อมทั้งคำถามให้นักเรียนคิดต่อว่าจะทำอย่างไรให้อ่านแล้วประสบผลสำเร็จ</p> <p>2. ขั้นกิจกรรมการสอน</p> <p>คาบที่ 1 (วิธีการอ่าน5W1H)</p> <p>2.1 ครูแจกใบความรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญประกอบการอธิบายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหาในหัวข้อต่อไปนี้</p> <p>2.1.1 ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ</p> <p>2.1.2 จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ</p> <p>2.1.3 หลักและวิธีในการอ่านจับใจความสำคัญ (5W1H)</p> <p>2.1.4 ประโยชน์ที่ได้จากการอ่านจับใจความสำคัญ</p>	<p>1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</p> <p>ครูสนทนากับนักเรียนโดยแทรกคำถามกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเรื่อง ทักษะการสื่อสาร ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยกล่าวถึงทักษะการรับสารเรื่องการอ่านว่ามีความสำคัญและจำเป็นกับชีวิตประจำวันมากเพียงใด พร้อมทั้งคำถามให้นักเรียนคิดต่อว่าจะทำอย่างไรให้อ่านแล้วประสบผลสำเร็จ</p> <p>2. ขั้นกิจกรรมการสอน (วิธีการอ่าน5W1H)</p> <p>คาบที่ 1 (วิธีการอ่าน5W1H)</p> <p>2.1 ครูแจกใบความรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญประกอบการอธิบายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหัวข้อต่อไปนี้</p> <p>2.1.1 ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ</p> <p>2.1.2 จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ</p> <p>2.1.3 หลักและวิธีในการอ่านจับใจความสำคัญ (5W1H)</p> <p>2.1.4 ประโยชน์ที่ได้จากการอ่านจับใจความสำคัญ</p>

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเอง	กิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ
<p>2.2 ครูแจกใบงานเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญให้นักเรียนศึกษาจากใบความรู้และตอบคำถามลงในสมุด</p> <p>2.3 ครูแจกใบกิจกรรมด้านวิธีการอ่านจับใจความให้นักเรียนทุกคนทำ</p> <p>คาบที่ 2 (ทฤษฎีการเรียนรู้แบบนำตนเอง,กิจกรรมเชิงจิตวิทยา)</p> <p>2.4 ครูสนทนากับนักเรียน พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการเรียนแบบนำตนเอง อธิบายประกอบการตั้งคำถามเกี่ยวกับความหมายของการเรียนแบบนำตนเอง รูปแบบ ความสำคัญ ประโยชน์ บทบาทของครู ตลอดจนบทบาทของนักเรียนต่อการเรียนรู้แบบนำตนเอง</p> <p>2.5 ครูแจกใบความรู้ประกอบการอธิบายเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้แบบนำตนเอง โดยอธิบายถึงบทบาทของนักเรียนในการเรียนแบบนำตนเองว่ามีกระบวนการทั้งสิ้น 7 ขั้นตอนดังนี้</p> <p>2.5.1 ขั้นสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่พอใจ</p> <p>2.5.2 ขั้นวินิจฉัยความต้องการ</p> <p>2.5.3 ขั้นกำหนดเป้าหมายในการอ่าน</p> <p>2.5.4 ขั้นวางแผนการอ่าน</p> <p>2.5.5 ขั้นปฏิบัติตามแผน</p> <p>2.5.6 ขั้นประเมินผลการปฏิบัติ</p> <p>2.5.7 ขั้นรับรู้เสริมการอ่าน</p>	<p>2.2 ครูแจกใบงานเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญให้นักเรียนศึกษาจากใบความรู้และตอบคำถามลงในสมุด</p> <p>2.3 นักเรียนทำกิจกรรมที่ครูมอบหมายภายในเวลาที่กำหนด</p> <p>คาบที่ 2 (กิจกรรมด้านวิธีการอ่านจับใจความ)</p> <p>2.4 นักเรียนเข้ากลุ่มกลุ่มละ 5-6 คน</p> <p>2.5 นักเรียนทุกกลุ่มเลือกสมาชิกในกลุ่ม 1 คน ที่เข้าใจในเนื้อหามากที่สุดเป็นตัวแทนสลับไปอยู่กับกลุ่มอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มเดิมของตัวเอง จากนั้นตัวแทนกลุ่มที่ถูกเลือกต้องอธิบายเนื้อหาที่ตนเองเข้าใจให้เพื่อนกลุ่มใหม่ฟัง ใช้เวลาอธิบายกลุ่มละไม่เกิน 3 นาที เวียนสลับกันจนครบทุกกลุ่ม สุดท้ายให้ส่งตัวแทนห้อง 1 คนออกมาสรุปให้ครูและเพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน</p>

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเอง	กิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ
<p>2.6 ครูแจกใบกิจกรรมเชิงจิตวิทยาเรื่องการเรียนรู้แบบนำตนเองให้นักเรียนลองฝึกทำเพื่อปรับทัศนคติและเสริมสร้างความมั่นใจ แรงจูงใจให้กับนักเรียนว่านักเรียนเป็นผู้ที่มีความสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้</p> <p>3. ขั้นสรุป</p> <p>3.1 ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยใบกิจกรรมเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ และใบกิจกรรมเชิงจิตวิทยาเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบนำตนเอง ครูอธิบายเพิ่มเติมจากเนื้อหาที่เฉลย</p> <p>3.2 นักเรียนและครูช่วยกันสรุปเนื้อหาเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญและการเรียนรู้แบบนำตนเอง สรุปและบันทึกลงในสมุดเพื่อเน้นย้ำความเข้าใจของนักเรียน</p>	<p>3. ขั้นสรุป</p> <p>3.1 ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยใบงานเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ครูอธิบายเพิ่มเติมจากเนื้อหาที่เฉลย</p> <p>3.2 นักเรียนและครูช่วยกันสรุปเนื้อหาเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ สรุปและบันทึกลงในสมุดเพื่อเน้นย้ำความเข้าใจของนักเรียน</p>

การวัดและประเมินผล

วิธีวัด

1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
2. ตรวจใบงาน

เครื่องมือการวัดและประเมินผล

1. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
2. แบบประเมินการตรวจผลงาน

เกณฑ์การประเมิน

1. การประเมินพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนรายบุคคล ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
2. การทำใบงาน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้เรื่องการอ่านจับใจความ
2. ใบความรู้เรื่องการเรียนรู้แบบนำตนเอง (กลุ่มทดลอง)
3. ใบงานเรื่องการอ่านจับใจความ
4. ใบกิจกรรมเชิงจิตวิทยาเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบนำตนเอง (กลุ่มทดลอง)

บันทึกผลหลังสอน

1. ผลการสอน

.....
.....
.....

2. บรรยากาศการเรียนการสอน

.....
.....
.....

3. ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

4. ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ผู้สอน

(.....)

ตำแหน่ง.....

ใบความรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

การจับใจความ

การจับใจความสำคัญ เป็นการอ่าน/ฟังเพื่อให้ทราบว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ และผลเป็นอย่างไร แล้วจดบันทึกใจความสำคัญนั้นไว้

หลักการจับใจความสำคัญ มีวิธีปฏิบัติดังนี้

1. ตั้งใจอ่าน/ฟังเรื่อง
2. คิดตั้งคำถาม และตอบคำถามจากเรื่อง ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ผลเป็นอย่างไร และให้ข้อคิดอย่างไร แล้วเขียนเป็นแผนภาพโครงเรื่อง
3. เขียนเรียบเรียงสรุปใจความสำคัญของเรื่องด้วยสำนวนภาษาของตนเอง
4. อ่านทบทวน เพื่อตรวจสอบความเรียบร้อย และความถูกต้อง

การสรุปประเด็น

ประเด็นคือ สารระสำคัญ ใจความสำคัญ แก่นของเรื่อง ดังนั้นเราจึงต้องฝึกทักษะในการจับประเด็นเพราะเราต้องสื่อสารและรับสารจากผู้อื่น

การจับประเด็นจะต้องปฏิบัติดังนี้

1. การหาสาระของเรื่อง
2. การจับใจความสำคัญของเรื่อง
3. การสรุปใจความสำคัญของเรื่อง
4. การจับหลักคิด/แนวคิดของเรื่อง

จากนั้นหยิบเอาความคิดหลักหรือประเด็นสำคัญมากล่าว้าให้เด่นชัด โดยใช้ประโยคสั้นๆ เรียบเรียง

ให้เป็นระเบียบ

สิ่งที่เราได้จากการฝึกทักษะจับประเด็น คือ ทำให้เราได้ฝึกหัดตั้งคำถามตนเองทุกครั้งที่อ่านหนังสือหรือฟังเรื่องราวต่างๆ ว่า

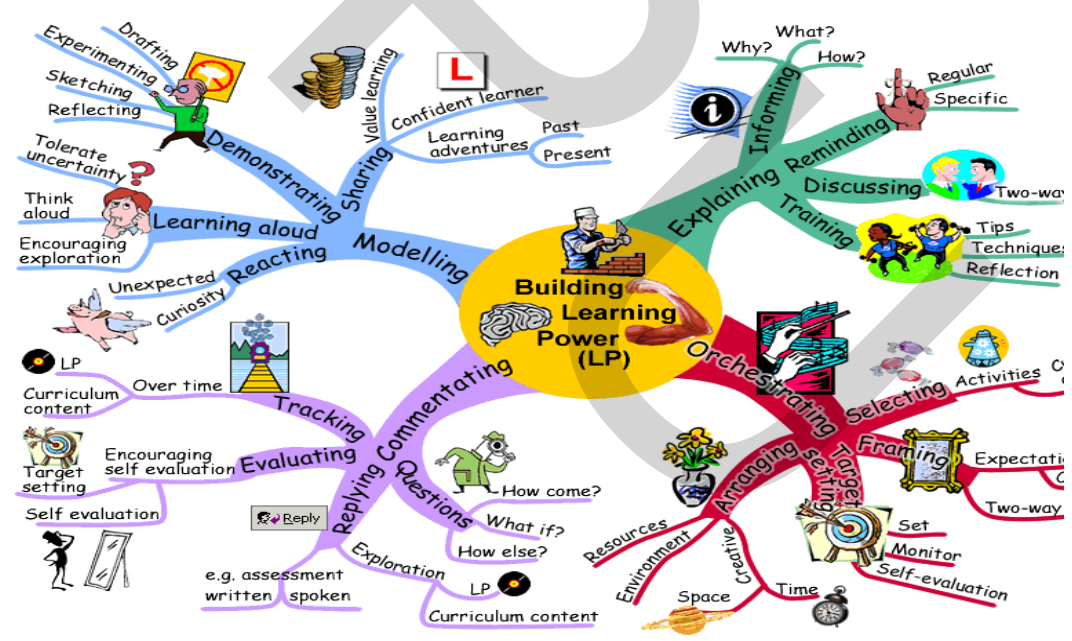
- * อะไร คือ ประเด็นสำคัญของเรื่องนี้
- * หัวใจของเรื่อง อยู่ที่ไหน
- * คนเขียน/คนพูดเรื่องนี้ ต้องการบอกอะไรกับเรา
- * สาระสำคัญของเรื่อง อยู่ที่ไหน

การใช้เทคนิค 5W1H ในการวิเคราะห์ปัญหา หรือจับใจความการสรุป

ประเด็น

การใช้เทคนิค 5W1H จะใช้ในขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมุติฐานมีรายละเอียดดังนี้
 ปัญหาคืออะไร หรือ อะไรคือปัญหา

Who	ใคร	(ในเรื่องนั้นมีใครบ้าง)
What	ทำอะไร	(แต่ละคนทำอะไรบ้าง)
Where	ที่ไหน	(เหตุการณ์หรือสิ่งที่ทำนั้นอยู่ที่ไหน)
When	เมื่อไหร่	(เหตุการณ์หรือสิ่งที่ทำนั้นทำเมื่อวัน เดือน ปี ไດ)
Why	ทำไม	(เหตุใดจึงได้ทำสิ่งนั้น หรือเกิดเหตุการณ์นั้นๆ)
How	อย่างไร	(เหตุการณ์หรือสิ่งที่ทำนั้นทำเป็นอย่างไรบ้าง)

ข้อมูลอ้างอิงจาก

http://www.truelookpanya.com/true/knowledge_detail.php?mul_content_id=1548

<http://guru.google.co.th/guru/thread?tid=67d076478fe973fd>

ใบกิจกรรม

เอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาไทยเพิ่มเติม 4 รหัสวิชา ท 22201

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

เรื่อง การอ่านจับใจความ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ผู้สอน อาจารย์พิมพ์พิศา เต่าร้าง

ชื่อ ..... ชั้น ม. 2/..... เลขที่ .....

การอ่านจับใจความ ข่าว

ปุ๋ยักษ์

เมื่อเวลา 14.00 น. ชาวประมงหมู่บ้านป่าคลอก อ. ถลาง จ.ภูเก็ต จับปูทะเลยักษ์ น้ำหนัก 2.8 กิโลกรัม ความยาวของลำตัวและก้ามกว่า 2 ฟุต ไม่กล้ากิน วอนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมารับศึกษาและเลี้ยงดูด้วย จากการตรวจสอบเบื้องต้นพบว่า ชาวประมงจับปุ๋ยักษ์ตัวนี้ได้ที่คลองป่าคลอก ปูตัวดังกล่าวเป็นปูเพศผู้หนัก 2.8 กิโลกรัม วัดความยาวของลำตัวและก้ามได้ กว่า 2 ฟุต ชาวประมงที่พบ คาดว่าน่าจะเป็นปูทองเหลือง หรือ ปูเขียว ที่นานๆจะพบที่ และได้ขังไว้ในถังน้ำขนาดใหญ่เพื่อรอให้เจ้าหน้าที่ประมงมารับไปดูแลต่อ ตลอดทั้งวันมีชาวบ้านมาขอซื้อและแห่ชมดีเป็นหวยจำนวนมาก

ชาวบ้านบอกปูที่จับได้ตัวนี้ถือว่าใหญ่ที่สุดตั้งแต่ได้มีการจับปูมา โดยเมื่อไม่กี่เดือนที่ผ่านมา ชาวประมงที่ จ. กระบี่ ก็จับปุ๋ยักษ์ชนิดนี้ได้จนเป็นข่าวโด่งดัง มีน้ำหนัก 2.3 กิโลกรัม แต่การพบครั้งนี้ที่ จ.ภูเก็ต ตัวใหญ่กว่า น้ำหนักถึง 2.8 กิโลกรัม ถือว่าใหญ่สุดเท่าที่เคยพบมา

อย่างไรก็ตาม ปูชนิดนี้ซึ่งเป็นปูที่ใกล้สูญพันธุ์ แต่ละปีพบน้อยมาก แสดงว่าป่าโกงกาง หรือป่าชายเลน แหล่งอาศัยของมันที่พบยังอุดมสมบูรณ์ นอกจากนี้ชาวบ้านบอกว่าปูชนิดนี้เนื้อมีความอร่อย จึงอยากให้ทางส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เข้ามาตรวจสอบดูแล ศึกษาหาทางเพาะขยายพันธุ์ เพื่อเพิ่มจำนวนปูหรือส่งเสริมให้เลี้ยงเพื่อเป็นธุรกิจของชาวบ้านต่อไป

หนังสือพิมพ์ข่าวสดฉบับวันที่ 13 ต.ค. 2557

ใบกิจกรรม

การอ่านจับใจความสำคัญจากข่าว

คำชี้แจง ให้นักเรียนลำดับเหตุการณ์จากข่าวโดยใส่หมายเลขลำดับเหตุการณ์ พร้อมทั้งวิเคราะห์ใจความสำคัญของเรื่องตามหัวข้อ

- ..... 1. ปุชนิดนี้ซึ่งเป็นปูที่ใกล้สูญพันธุ์ แต่ละปีพบน้อยมาก
- ..... 2. ปุยักษ์มีน้ำหนัก 2.8 กิโลกรัม ความยาวของลำตัวและก้ามกว่า 2 ฟุต
- ..... 3. ตลอดทั้งวันมีชาวบ้านมาขอซื้อและแห่ชมดีเป็นหอยจำนวนมาก
- ..... 4. ปุชนิดนี้เนื้อมีความอร่อย ชาวบ้านอยากให้ส่วนราชการศึกษาหาทางเพาะขยายพันธุ์เพื่อเพิ่มจำนวนปูหรือส่งเสริมให้เลี้ยงเพื่อเป็นธุรกิจของชาวบ้านต่อไป
- ..... 5. ชาวประมงจับปูทะเลยักษ์ตัวนี้ได้ที่คลองปากคลอง อ. ฤๅษี จ.ภูเก็ต
- ..... 6. ชาวบ้านบอกปุยักษ์ที่จับได้ที่ จ. ภูเก็ตตัวนี้ถือว่าใหญ่ที่สุดตั้งแต่ได้มีการจับปูมา
- ..... 7. ได้ขังปุยักษ์ไว้ในถังน้ำขนาดใหญ่เพื่อรอให้เจ้าหน้าที่ประมงมารับไปดูแลต่อ
- ..... 8. เมื่อไม่กี่เดือนที่ จ.กระบี่ก็จับปุยักษ์ชนิดนี้ได้จนเป็นข่าวโด่งดัง มีน้ำหนัก 2.3 กิโลกรัม
- ..... 9. ชาวประมงที่พบคาดว่าจะเป็นปูทองเหลืองหรือปูเขียวที่นานๆจะพบ
- ..... 10. ป่าโกงกาง หรือป่าชายเลน แหล่งอาศัยของมันที่พบยังอุดมสมบูรณ์

ทำได้มั๊ยจ๊ะ

คนเก่ง

ตาราง 5W1H วิเคราะห์ใจความสำคัญของข่าว

ชื่อ ..... ชั้น ม. 2/..... เลขที่ .....

WHO
(ใคร)

WHAT
(ทำอะไร)

WHERE
(ที่ไหน)

WHEN
(เมื่อไหร่)

WHY
(ทำไม)

HOW
(อย่างไร)

ใบกิจกรรม

เอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาไทยเพิ่มเติม 4 รหัสวิชา ท 22201

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

เรื่อง การอ่านจับใจความ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ผู้สอน อาจารย์พิมพ์พิศา เต่าร้าง

ชื่อ ..... ชั้น ม. 2/..... เลขที่ .....

การอ่านจับใจความ เรื่องสั้น

สันเสียงสุดท้าย

ในเช้าแรกของการเปิดภาคเรียนแสงแดดเริ่มสาดส่องไปทั่วทุกพื้นหญ้าที่เขียวขจีและเหล่าหมู่มวลดอกไม้ที่กำลังเบ่งบานรอรับแสงแดดในยามเช้า

“ ตื่นๆ ตื่นมันสายแล้วนะ เดี่ยวก็ไปเรียนไม่ทันหรอก”

เสียงที่กำลังค่อยๆ แว่วดังเข้ามาในหูของต้น ไม่ใช่เสียงใครอื่นที่ไหนแต่กลับเป็นเสียงแม่ของเขาที่กำลังรีบปลุกเขาให้ลุกขึ้นตื่นเพื่ออาบน้ำแต่งตัวไปเรียน ไม่ว่าจะภาคเรียนนี้หรือภาคเรียนที่เพิ่งผ่านมาก็ตามที่ ต้นก็ยังชอบตื่นสายๆ อยู่แบบนี้เป็นประจำ โรงเรียนที่ต้นเรียนอยู่ไม่ไกลจากหมู่บ้านที่ต้นพักอาศัยเท่าไรหรอกแต่บ้านของต้นอยู่เกือบนอกท้ายหมู่บ้านห่างออกไปแถวๆ ชายทุ่ง ต้นจึงชอบคิดง่ายๆ เสมอว่า ต้นสายๆ ก็ได้ไม่เห็นเป็นอะไรสักหน่อย บ้านกับโรงเรียนอยู่ห่างกันไม่กี่กิโลเมตรเอง เดี่ยวก็ค่อยตื่นก็ได้ และแล้วเขาก็ผลอหลับไปอีกจนแม่ได้เดินมาปลุกให้ตื่นขึ้นอีกรอบ เพื่อไปโรงเรียน

“ ตื่นๆ ตื่นไปเรียนได้แล้วมันสายแล้วนะจะต้องให้แม่ปลุกอีกสักกี่ครั้งถึงจะตื่น” ไม่ช้าต้นก็ลุกจากที่นอนเดินเพื่อไปอาบน้ำแต่งตัว และพร้อมๆ กับพูดว่า

“นี่แม่ตื่นโตะแล้วนะทำไมแม่ต้องทำเหมือนต้นเป็นเด็กอยู่เรื่อยเลย ทีหลังแม่ไม่ต้องมาขู่กับต้นอีกแล้วนะ ต้นโตะแล้ว .....” เสียงต้นบ่นพริบๆ พริบๆ ไม่พอใจที่แม่ของเขาปลุกให้ตื่น แต่ต้นก็ต้องตื่นอยู่ดีเพราะเขานั้นต้องไปโรงเรียน ฝ่ายแม่ของเขาไม่รู้ว่าเขาจะพูดอะไรได้แต่ยืนมองอยู่ห่างๆ พร้อมกับสายหาว แล้วเดินหันหลังไปทำกับข้าวอยู่ในครัวและเตรียมกระเป๋าไว้รอให้ต้นนำมันไปโรงเรียนดังเช่นที่แม่ของเขาเคย

ทำให้ร้อเขา แต่ฉันไม่ค่อยสนใจกับสิ่งที่แม่ของเขาหยิบยื่นให้สักเท่าไรหรอกฉันชอบคิดว่าเขาโตเป็นวัยรุ่นแล้วไม่ชอบให้แม่มาจับฉันฉันจะให้เขาเท่าไร (แต่ไม่ว่าเขาจะทำอะไรก็ไม่เคยฟัง “แม่” เสียสักครั้ง) ไม่นานนักเขาก็อาบน้ำ แต่งตัวเสร็จ เสียงฉันเรียกหาแม่เสียงดัง

“ แม่ๆ แม่อยู่ไหนตื่นแต่งตัวเสร็จแล้วนะ”

เสียงแม่ตอบรับฉัน “จ๋าๆ แม่กำลังทำกับข้าวให้ฉันกินอยู่นี่ลูก”

เมื่อฉันกินข้าวเสร็จก็ขอตั้งค์แม่ เพื่อเป็นค่าขนมที่โรงเรียน

“แม่ขอฉันขอตั้งค์ไปโรงเรียนหน่อยสิ จะไปโรงเรียนแล้ว” ฉันยื่น อมยิ้มรอรับค่าขนมประจำวัน

“เอาฉันค่าขนมวันนี้ อย่าทำหายเสียล่ะรู้มั๊ย แล้วลืมอะไรมั๊ยล่ะลูกเอาโทรศัพท์ที่ยังละแล้วก็นำขึ้นมาเล่นจนครูยึดเหมือนตอนที่แล้วนะ” ฉันตอบรับคำแม่และเดินไปหน้าปากซอยเพื่อ รอรถประจำโรงเรียนมารับ ไม่นานนัก รถประจำโรงเรียนก็มารับเราตามปกติ เมื่อถึงโรงเรียน ฉันก็นั่งเรียนกับเพื่อนๆ ในห้องตามปกติ จนจนเกือบจะเที่ยงเสียงโทรศัพท์ของเขาก็ค่อยๆ ดังขึ้น

“ สะโหล แม่ว่าไง... มีอะไรโทรมาหาฉัน”

“ไม่มีอะไรโทรออกลูกแม่แค่คิดถึงฉันนะ ไม่มีอะไรโทรออกแล้วฉันกินข้าวรึยังล่ะลูก”

“ยังเลยแม่เดี๋ยวครูก็ปล่อยไปกินข้าวพักเที่ยงแล้วแหละ แม่มีอะไรอีกมั๊ยฉันกำลังเรียนอยู่นะเดี๋ยวครู ดูเอา”

“งั้นแค่นี้ล่ะลูกตั้งใจเรียนนะ เดี่ยวแม่โทรหาฉันใหม่ล่ะลูก”

“ไม่ต้องก็ได้แม่ ฉันอายุเพื่อนๆ มัน โตแล้วนะ งั้นแค่นี้แหละ”

เมื่อคุยโทรศัพท์เสร็จฉันก็นั่งเรียนต่อจนถึงพักเที่ยง ครูก็สั่งให้ไปพักเที่ยง(หมดคาบสอน)

ฉันก็เดินไปกินข้าวพร้อมกับเพื่อนๆ จนเสร็จและเดินขึ้นมานั่งเรียนในห้องเพื่อเล่นโทรศัพท์ ตามประสาเด็กวัยรุ่น ไม่นานนัก โทรศัพท์ที่เขากำลังเล่นอยู่ก็มีคนโทรเข้าพร้อมกับค่อยๆ ดังขึ้นเรื่อยๆ (เบอร์ที่กำลังโทรเข้าพร้อมกับดังขึ้นเรื่อยๆ คือเบอร์แม่ของเขานั่นเอง) แต่ฉันไม่ยอมรับสายโทรศัพท์แม่ แลผมยังบ่นต่อไปอีกว่า

“ แม่เรานี้ก็แปลกคนซะไม่มีอะไรทำเน่ๆเลย ถึงได้โทรหาเรา แม่คงพูดเหมือนเดิมอีกเน่ๆเชียว”

เมื่อเขาพูดจบก็ตัดสินใจที่จะไม่รับสายแม่ เพราะฉันคิดว่าหากเขารับสายไปแม่ก็คงพูดกับเขาเหมือนทุกๆครั้งที่เคยโทรมาหาเน่ๆ แต่แม่ของฉันก็ได้โทรเข้าหลายต่อหลายครั้งจนเสียงโทรศัพท์ของฉันเงียบไปในที่สุด เสียงฉันหัวเราะห่าๆ

“ในที่สุดแม่เราก็วางสายไป แต่แม่คงต้องโกรธเราแน่ๆที่ไม่ยอมรับสาย แต่คงไม่เป็นไรหรอกมั้งเดี๋ยวพอเลิกเรียนเราก็อยไปขอโทษแม่ก็ได้หรอกมั้ง เรื่องแค่นี้เอง”

เวลาล่วงเลยมาจนถึงเวลาเลิกเรียน เสียงโทรศัพท์ของต้นก็ค่อยๆดังขึ้นมาอีกครั้ง แต่เบอร์ที่พยายามโทรเข้ามานั้น เป็นของญาติต้น เขาจึงตัดสินใจที่จะรับสาย

“อะโหล่น้าว่าไงมีอะไรหรือครับน้า ร้อยปีพันชาติไม่เห็นโทรเลย วันนี้ก็ยังไม่ถึงโทรหาผมล่ะครับ” เสียงน้าของต้นพูดกับต้นพรางจะร้องไห้

“ต้นตั้งใจฟังน้าให้ดีๆนะลูก คือว่าๆ.....เมื่อตอนที่ขงที่ผ่านโจรมันปล้นบ้านต้นและฆ่าแม่ต้นตายแล้วลูก” ก่อนหน้าที่แม่ของต้นจะถูกโจรแทงตาย ได้พูดสำคัญๆกับต้นคือหาโทรศัพท์เพื่อโทรหาลูกเป็นครั้งสุดท้ายก่อนที่จะสิ้นไป แต่ก็ยังเป็นเพียงแค่การส่งลาครั้งสุดท้ายที่ไร้ค่า เมื่อต้นได้ยินเช่นนั้นก็ร้องไห้ฟูมฟายด้วยความเสียอกเสียใจเป็นอย่างมากและได้แต่โทษตัวเองกับความผิดที่เขาทำขึ้นมา

“ถ้าเรารับโทรศัพท์แม่ตั้งแต่ตอนแรกที่แม่โทรมา แม่ก็คงไม่ตายจากเราไป” เสียงลูกน้อยผู้โง่เขลาว่าร้องไห้เสรำโสกด้วยความอาลัยต่อผู้เป็นแม่

พีพีรพัฒน์

ใบกิจกรรม

การอ่านจับใจความเรื่องสั้น

คำชี้แจง ให้นักเรียนลำดับเหตุการณ์จากเรื่องสั้น โดยใช้หมายเลขลำดับเหตุการณ์ก่อน-หลัง พร้อมทั้งวิเคราะห์ใจความสำคัญของเรื่องตามหัวข้อ

- ..... 1. เมื่อถึง โรงเรียน ดันก็นั่งเรียนกับเพื่อนๆ ในห้องตามปกติ
- ..... 2. ดันไม่ค่อยสนใจกับสิ่งที่แม่ของเขาหยิบยื่นให้สักเท่าไร ดันชอบคิดว่าเขาโตเป็นวัยรุ่นแล้วไม่ชอบให้แม่มานั่งนินชมนี่ให้เขาเท่าไร
- ..... 3. แม่ของดันก็ได้โทรเข้าหลายต่อหลายครั้งจนเสียงโทรศัพท์ของดันเงียบไปในที่สุด
- ..... 4. ดันได้อินช่นั่นก็ร้องไห้ฟูมฟายด้วยความเสียอกเสียใจเป็นอย่างมาก และได้โทษตัวเองกับความผิดที่เขาทำขึ้นมา
- ..... 5. เสียงด้นบ่นพริบๆ พราวๆ ไม่พอใจที่แม่ของเขาปลุกให้ตื่น แต่ดันก็ต้องตื่นอยู่ดีเพราะเขาต้องไปโรงเรียน
- ..... 6. เมื่อคุยโทรศัพท์เสร็จดันก็นั่งเรียนต่อจนถึงพักเที่ยง
- ..... 7. โทรศัพท์ที่ดันกำลังเล่นอยู่ มีเบอร์แม่ของเขาโทรเข้ามาแต่เขาไม่ยอมรับสายแม่
- ..... 8. จวนเกือบจะเที่ยงเสียงโทรศัพท์ของเขาก็ค่อยๆ ดังขึ้น
- ..... 9. แม่ได้เดินมาปลุกดันให้ตื่นเพื่อไปโรงเรียน “ ดันๆ ตื่นไปเรียนได้แล้วมันสายแล้วนะจะต้องให้แม่ปลุกอีกสักกี่ครั้งถึงจะตื่น”
- ..... 10. ญาติของดันโทรมาบอกว่าบ้านถูกโจรปล้นทางแม่เสียชีวิต ก่อนแม่ตายได้โทรหาดันหลายครั้งเพื่อสั่งลาแต่ดันไม่รับสาย

ตาราง 5W1H วิเคราะห์ใจความสำคัญของเรื่องสั้น

ชื่อ ..... ชั้น ม. 2/..... เลขที่ .....

WHO
(ใคร)

.....

WHAT
(ทำอะไร)

.....

WHERE
(ที่ไหน)

.....

WHEN
(เมื่อไหร่)

.....

WHY
(ทำไม)

.....

HOW
(อย่างไร)

.....

ใบกิจกรรม

เอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาไทยเพิ่มเติม 4 รหัสวิชา ท 22201

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

เรื่อง การอ่านจับใจความ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ผู้สอน อาจารย์พิมพ์พิศา เต่าร้าง

ชื่อ ..... ชั้น ม. 2/..... เลขที่ .....

การอ่านจับใจความ บทความ

ภัยเงียบที่เกิดจากการกินอาหารจากกล่องโฟม

ช่วงนี้อากาศร้อน ถ้าจะให้ซื้อข้าวรับประทานตามร้านริมทางท่ามกลางไอแดดเห็นที่จะนั่งเซ็ดเหงื่อกันไม่ไหวง่ายที่สุดคือ สั่งอาหารใส่กล่องโฟมเข้าไปรับประทานในที่ทำงานติดแอร์เย็นๆ หรือแม้กระทั่งหลังเลิกงานแล้วข้าวกล่องก็เป็นอาหารที่หาซื้อได้สะดวกที่สุด จะเลือกเมนูไหนก็ตักใส่กล่อง ราคาถูกลง ประหยัดเวลา ทำอาหารเอง รับประทานเสร็จก็ไม่ต้องล้าง ท่ามกลางความสะดวกสบาย กล่องโฟมก็แฝงไปด้วยภัยเงียบ

นพ.วีรฉัตร กิตติรัตนไพบูลย์แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านบรรจุกณ์ท์ บริษัท บรรจุกณ์ท์เพื่อสิ่งแวดล้อมให้ความรู้ ว่ากล่องโฟมที่ใช้ตามท้องตลาดทั่วไป (Styrofoam) เป็นของเสียเหลือทิ้งสีดำๆ จากกระบวนการกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม ประกอบด้วยสารสไตรีน (Styrene) มีโครงสร้างโมเลกุลคล้ายฮอร์โมนเอสโตรเจน (Estrogen) ในเพศหญิง

อาหารตามสั่งที่บรรจุกล่องโฟมจึงเป็นแหล่งสะสมสารสไตรีน ซึ่งเป็นสารที่ออกฤทธิ์ทำให้สมองมีนงสมองเสื่อมง่ายหงุดหงิดง่าย มีผลทำให้ประจำเดือนมาไม่ปกติ และเป็นสารก่อมะเร็งอีก 3 ชนิด

ถ้า เป็นผู้ชายรับประทานเข้าไปมากๆ มีโอกาสเสี่ยงเป็นโรคมะเร็งต่อมลูกหมาก ผู้หญิงมีโอกาสมะเร็งเต้านม และทั้งสองเพศมีโอกาสสูงต่อการเป็นมะเร็งตับ แม้จะไม่ได้ดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำก็ตาม

สำหรับสไตรีนถือเป็น สารอันตรายที่สหรัฐเพิ่งประกาศขึ้นบัญชีสารก่อมะเร็ง หญิงมีครรภ์ที่รับประทานอาหารบรรจุในกล่องโฟม ลูกมีโอกาสสมองเสื่อมเป็นเอื้อ อวัยวะบางส่วนพิการ ส่วนคนทั่วไปถ้ารับประทานอาหารกล่องโฟมทุกวัน วันละอย่างน้อย 1 มื้อ ติดต่อกันเป็นเวลา 10 ปี จะมีโอกาสเสี่ยงเป็น

มะเร็งสูงกว่าคนปกติถึง 6 เท่า ทั้งนี้ ผู้บริโภคมีโอกาสได้รับสารสไตรีนในกล่องโฟมได้ง่ายถึง 5 ปัจจัย ได้แก่

1. อุณหภูมิที่ร้อนขึ้นหรือเย็นลง ทำให้สไตรีนซึมเข้าสู่อาหารได้สูง
2. ถ้าปรุงอาหารโดยใส่น้ำมัน น้ำส้มสายชูแอลกอฮอล์ จะดูดสารสไตรีนจากกล่องโฟมได้มากกว่าปกติ
3. ถ้าซื้ออาหารใส่กล่องทิ้งไว้นานๆ ไม่ได้รับประทาน อาหารจะดูดสารสไตรีนได้มาก
4. ถ้านำอาหารที่บรรจุโฟมเข้าไมโครเวฟ สไตรีนจะไหลออกมาในปริมาณมาก และ
5. ถ้าอาหารสัมผัสพื้นที่ผิวกล่องโฟมมากๆ รวมถึงร้านไหนตัดถุงพลาสติกใสรองอาหาร ขอบอกว่าได้รับสารก่อมะเร็ง 2 เค้ก ทั้งสไตรีนและไดออกซินจากถุงพลาสติกเลยทีเดียว

นพ.วีรฉัตร เตือนว่าอาหารตามสั่งหรือข้าวราดแกงที่มักมากู้กับไข่ดาว หรือไข่เจียวร้อนๆขอเตือนว่า ไข่ดังกล่าวจะไปละลายผนังกล่องโฟม เสมือนรับประทานอาหารคลุกสไตรีนไปด้วย ถึงกระนั้น ไข่ดิบที่วางขายในแผงไข่พลาสติก สารสไตรีนมีโอกาสวิ่งเข้าไปปนได้เช่นกัน ถ้าเลือกไข่ดิบควรเลือกซื้อจากแผงไข่กระดาษจะปลอดภัยที่สุด

มนุษย์ข่าวกล่องอย่ามัวซื้อความสะดวกสบายจนลืมใส่ใจสุขภาพของตัวเอง ถ้ายอมให้ร่างกายเริ่มสะสม สไตรีนตั้งแต่วินาทีรับรอนวันหน้าหนีไม่พ้นมะเร็งตัวร้ายเป็นแน่

กล่องชานอ้อยปลอดภัย มีคำแนะนำจากคุณหมอให้ผู้บริโภคสร้างสุขนิสัยการบริโภคใหม่เลี่ยงซื้ออาหารจากกล่องโฟมเปลี่ยนไปใช้ภาชนะทำจากใบโอชานอ้อยแทนจะนำเข้าเตาไมโครเวฟก็ได้และทนต่ออาหารที่มีอุณหภูมิสูงๆ ได้ ที่สำคัญไร้สารก่อมะเร็งไม่มีผลต่อระบบฮอร์โมนและระบบประสาท กล่อง ใบโอชานอ้อยย่อยสลายตามธรรมชาติได้ในเวลา 45 วัน ต่างจากโฟมที่ใช้เวลาย่อยสลาย 1,000 ปี พลาสติกที่ใช้เวลา 450 ปี สำหรับคนที่รักสุขภาพเลือกรับประทานผักปลอดสารพิษ แต่ดื่กใส่กล่องโฟมคุณค่าอาหารก็ไม่มีเหลือเช่นกัน ดังนั้นเลี่ยงกล่องโฟมเป็นดีที่สุด

โพสต์ทูเดย์ ฉบับวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2557

ใบกิจกรรม

การอ่านจับใจความสำคัญจากบทความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนลำดับเหตุการณ์จากบทความ โดยใส่หมายเลขลำดับเหตุการณ์ก่อน-หลัง พร้อมทั้งวิเคราะห์ใจความสำคัญของเรื่องตามหัวข้อ

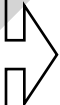
- ..... 1. สไตร์นถือเป็นสารอันตรายที่สหรัฐเพิ่งประกาศขึ้นบัญชีสารก่อมะเร็ง
- ..... 2. ไช้เจียวร้อนๆจะไปละลายผนังกล่องโฟม เสมือนรับประทานอาหารคอกุสไตร์นไปด้วย
- ..... 3. การสั่งอาหารใส่กล่องโฟมเป็นอาหารที่ทำเชื้อได้ง่ายและสะดวกที่สุดทั้งมือเช้าและเย็น
- ..... 4. แพทย์แนะนำให้ผู้บริโภค โภคสร้างสุขนิสัยการบริโภคใหม่เลี่ยงซื้ออาหารจากกล่องโฟมเปลี่ยนไปใช้ภาชนะทำจากใบโอซานอ้อยแทน
- ..... 5. ถ้ารับประทานอาหารกล่องโฟมทุกวันจะมีโอกาสเสี่ยงเป็นมะเร็งสูงกว่าคนปกติถึง 6 เท่า
- ..... 6. จะเลือกเมนูไหนก็ตักใส่กล่อง ราคาที่ถูก ประหยัดเวลาทำอาหารเอง รับประทานเสร็จก็ไม่ต้องล้างท่ามกลางความสะดวกสบาย กล่องโฟมก็เผงไปด้วยภัยเงียบ
- ..... 7. ผู้ชายรับประทานสไตร์นเข้าไปมากจะมีโอกาสเสี่ยงเป็นโรคมะเร็งต่อมลูกหมาก ผู้หญิงมีโอกาสเป็นมะเร็งเต้านม
- ..... 8. อาหารตามสั่งที่บรรจุกล่องโฟมจึงเป็นแหล่งสะสมสารสไตร์น ซึ่งออกฤทธิ์ทำให้สมองมีนง สมองเสื่อมและหงุดหงิดง่าย
- ..... 9. การเลือกไข่ดิบควรเลือกซื้อจากแผงไข่กระดาษจะปลอดภัยที่สุด
- ..... 10. แพทย์ระบุว่ากล่องโฟมที่ใช้ทั่วไป เป็นของเสียเหลือทิ้งสีดำจากกระบวนการกลั่นน้ำมันปิโตรเลียมประกอบด้วยสารสไตร์นมีโครงสร้างโมเลกุลคล้ายฮอร์โมนเอสโตรเจนในเพศหญิง

ตาราง 5W1H วิเคราะห์ใจความสำคัญของบทความ

ชื่อ ..... ชั้น ม. 2/.....

WHO
(ใคร)

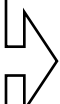
.....

WHAT
(ทำอะไร)

.....

WHERE
(ที่ไหน)

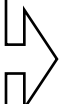
.....

WHEN
(เมื่อไหร่)

.....

WHY
(ทำไม)

.....

HOW
(อย่างไร)

.....

ใบความรู้เรื่อง การเรียนรู้แบบนำตนเอง

(Self-directed Learning)

การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง (Self – Directed Learning)

ความหมายของการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง

การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง (Self – Directed Learning) หมายถึง การให้โอกาสนักเรียนวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งครอบคลุมการวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ของตน การตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ การเลือกวิธีเรียนรู้ การแสวงหาแหล่งความรู้ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการประเมินตนเอง โดยครูอยู่ในฐานะกัลยาณมิตร ทำหน้าที่กระตุ้นและให้คำปรึกษานักเรียนในการวินิจฉัยความต้องการ กำหนดวัตถุประสงค์ ออกแบบแผนการเรียนรู้ และจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ แหล่งข้อมูล รวมทั้งร่วมเรียนรู้ไปกับนักเรียนและติดตามประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย

องค์ประกอบของการเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง

1. ความรับผิดชอบในตัวบุคคล (personal responsibility) หมายถึง การกระตุ้นเพื่อให้เกิดความตระหนักในความจะเป็นที่จะต้องมีการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในตนเอง ในการที่จะตัดสินใจเรียนรู้ การวางแผนการเรียนรู้ การดำเนินงาน และการประเมินตนเองในการเรียนรู้
2. ผู้เรียนที่มีลักษณะชี้นำตนเอง (learner self-direction) หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะตัว หรือ บุคลิกภาพของผู้เรียนที่เอื้อและสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะที่เกิดจากภายในตัวของผู้เรียนเอง

3. การเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง (self-directed learning) หมายถึง กิจกรรมที่เกิดขึ้นในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง ซึ่งอาจเกิดจากการจัดการของผู้สอน หรือการวางแผนการเรียนรู้ของผู้เรียนเอง แต่ความสำคัญของผู้สอนนั้นจะเป็นเพียงผู้คอยช่วยเหลือ เสนอแนะ แนะนำ หรืออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้เท่านั้น ส่วนการดำเนินกิจกรรมการเรียนทั้งหมดนั้นจะเป็นการดำเนินการโดยผู้เรียนทั้งสิ้น

ความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนรู้แบบนำตนเอง

1. บุคคลที่เรียนรู้แบบนำตนเองจะเรียนได้มากกว่า ดีกว่า มีความตั้งใจและแรงจูงใจสูง สามารถนำผลการเรียนรู้ไปใช้ได้ดีกว่า ยาวนานกว่าผู้ที่เรียนโดยเป็นเพียงผู้รับการถ่ายทอดจากครู
2. การเรียนรู้แบบนำตนเองสอดคล้องกับพัฒนาการทางจิตวิทยา และกระบวนการทางธรรมชาติ ทำให้บุคคลมีแนวทางการบรรลุผลภาวะจากลักษณะหนึ่งไปสู่อีกลักษณะหนึ่งได้ เช่น

ความต้องการพึ่งพาผู้อื่น	สู่	ความเป็นตัวของตัวเอง
ความสามารถต่ำ	สู่	ความสามารถสูงขึ้น
ความรับผิดชอบต่ำ	สู่	ความรับผิดชอบสูงขึ้น
การไม่ยอมรับตนเอง	สู่	การยอมรับตนเอง
การเลียนแบบ	สู่	การคิดริเริ่ม

3. การเรียนรู้แบบนำตนเองทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบสูง ซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาการและนวัตกรรมทางการศึกษาใหม่ๆ ที่ต้องการให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบตนเอง เช่น ห้องเรียนแบบเปิด ศูนย์บริการวิชาการ ศูนย์การเรียนรู้ การศึกษาอย่างอิสระ มหาวิทยาลัยเปิด เป็นต้น

4. การเรียนรู้แบบนำตนเองทำให้มนุษย์อยู่รอด มนุษย์จึงจำเป็นต้องศึกษาเรียนรู้ความเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น การเรียนรู้แบบนำตนเองจึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต

แหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้เป็นสถานที่แห่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ และประสบการณ์ที่สนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนใฝ่รู้ใฝ่เรียน แสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง แหล่งเรียนรู้ที่สำคัญจำแนกได้ 5 ประการดังนี้

1. เป็นแหล่งการศึกษาตามอัธยาศัย
2. เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. เป็นแหล่งปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน การศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
4. เป็นแหล่งสร้างเสริมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ
5. เป็นแหล่งสร้างเสริมความรู้ ความคิดวิทยาการและประสบการณ์

บทบาทของนักเรียนในการเรียนรู้แบบนำตนเอง

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นคุณลักษณะที่นักเรียนทุกคนมีไม่เท่ากันในแต่ละสถานการณ์การเรียน แต่พัฒนาได้สูงสุดเมื่อมีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องส่งเสริมกัน การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นลักษณะที่มีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิธีการเรียนแบบนำตนเองนี้จึงมีจุดประสงค์เพื่อเสริมสร้างลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้วย

- ให้อิสระนักเรียนเลือกทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามความต้องการจำเป็นของตนเองภายในขอบเขตที่หลักสูตรกำหนด และพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเองตามสถานการณ์
- สนับสนุนให้ผู้เรียนวินิจฉัยตนเองก่อนการเรียนเพื่อให้มีทิศทางในการตัดสินใจเลือกทำกิจกรรมปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จ และสามารถพัฒนาเป้าหมายทางการเรียนของตนเพื่อส่งผลให้ความสามารถในการเรียนสูงขึ้น
- ส่งเสริมให้นักเรียนรับผิดชอบ ควบคุมกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเองสู่เป้าหมาย ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง
- เปลี่ยนบทบาทของครูจากผู้สอนและนำนักเรียนในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ทุกขั้นตอนมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในด้านแหล่งความรู้ และให้คำแนะนำที่จะช่วยให้นักเรียนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ให้อิสระแก่ผู้เรียนในการวางโครงการเรียนรู้ของตนเอง
  - ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่พอใจ
  - ขั้นที่ 2 ขั้นวินิจฉัยความต้องการ
  - ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดเป้าหมายในการอ่าน
  - ขั้นที่ 4 ขั้นวางแผนการอ่าน
  - ขั้นที่ 5 ขั้นปฏิบัติตามแผน
  - ขั้นที่ 6 ขั้นประเมินผลการปฏิบัติ
  - ขั้นที่ 7 ขั้นการรับรู้เสริมการอ่าน

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนเลือกข้อความที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบนำตนเองมาเขียนลงในกรอบด้านล่างให้
ถูกต้อง

[แนวคิดที่มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีกลุ่มมานุษยนิยม] [ครูห้ามช่วยเหลือใดๆ]

[ผู้เรียนช่วยเหลือตนเองในการเรียนรู้] [เลือกวิธีการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับตนเอง]

[Self-Directed Learning] [มองอนาคตในแง่ดี] [มีความคิดอยู่ในกรอบระเบียบ]

[รู้จักคนมากมายเพื่อขอความช่วยเหลือ] [ตั้งเป้าหมายของการเรียนรู้ได้] [ชอบเก็บตัว]

[มีอิสระในการคิดอย่างสร้างสรรค์] [ครูเป็นผู้ประเมินผลจากการเรียนรู้เพียงผู้เดียว]

[Mind Mapping] [เรียนรู้เองโดยไม่ต้องขอความช่วยเหลือ]

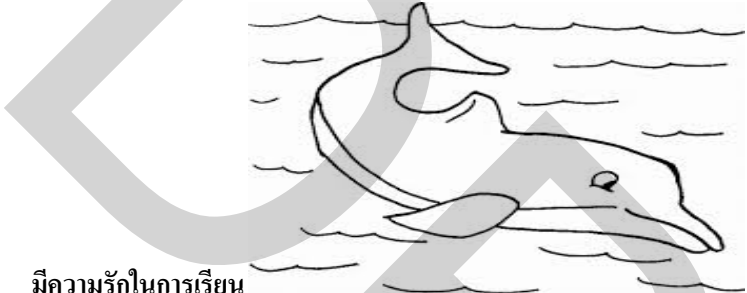
[เป็นผู้ยอมรับตนเอง] [ความอดทนต่ำ]

กิจกรรมที่ 2 ให้นักเรียนระบายสีลงในภาพที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของนักเรียนในการเรียนรู้แบบนำตนเอง

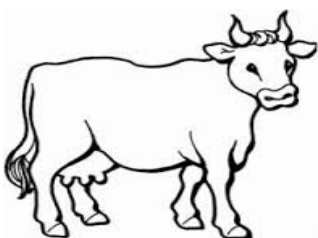
การมองอนาคตในแง่ดี

อดทน มีทักษะในการเข้าใจเรื่อง

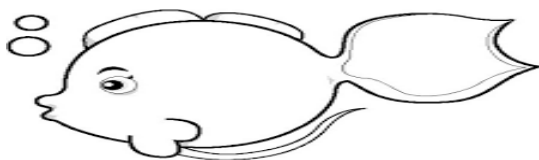
มีความรักในการเรียน

มีทัศนคติต่อการเรียนในแง่ลบ

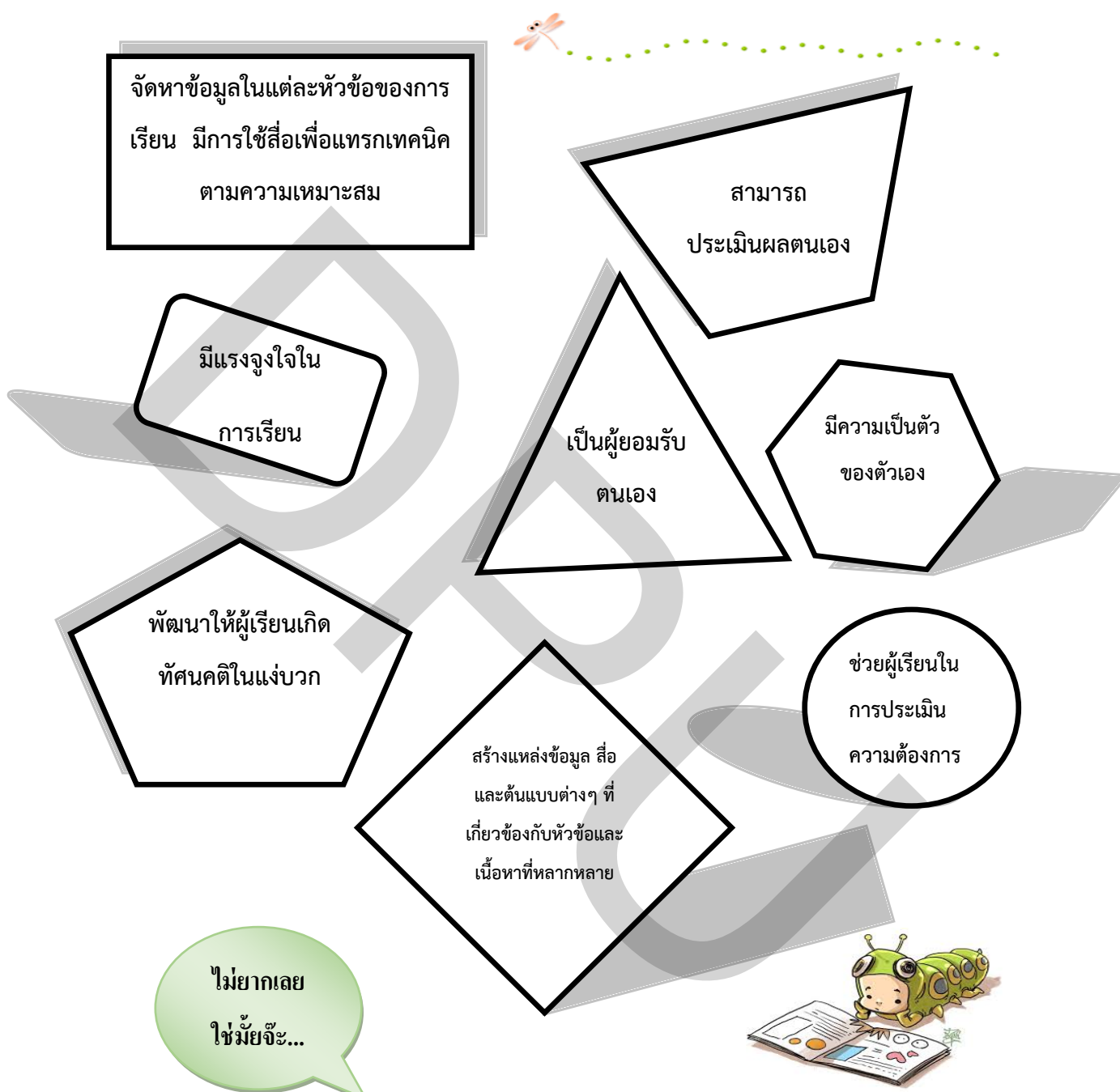
เป็นผู้นำ ไม่ฟังใคร

รู้ว่าจะเรียนอะไร จากใคร และจากที่ไหน

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนระบายสีลงในภาพที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของครูในการเรียนรู้แบบนำตนเอง

กิจกรรมที่ 4 ให้นักเรียนโยงเส้นจับคู่หัวข้อและความหมายที่สัมพันธ์กันในเรื่องการเรียนรู้แบบนำตนเอง

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชา ท 22201 วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม

หน่วยการเรียนรู้ การอ่านจับใจความ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผู้สอน อ.พิมพ์िता เตาริ่ง

เวลา 2 คาบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านจับใจความจากข่าว

โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา
สร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระสำคัญ

ข่าวเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากข้อเท็จจริง อยู่ในความสนใจของคนส่วนมาก มีผลกระทบกระทบต่อคน
ในสังคมและได้รับการรายงานผ่านสื่อสาธารณะ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญจากข่าวได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. จับใจความสำคัญจากข่าวที่อ่านได้
2. จัดลำดับเหตุการณ์ของข่าวได้
3. สรุปเนื้อเรื่องและตอบคำถามจากข่าวที่อ่านได้ถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

1. การหาหัวข้อเรื่อง
2. การหาประโยคใจความสำคัญ

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเอง	กิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ
<p>1. ขั้นสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่พอใจ</p> <p>ครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนนึกถึงข่าวที่นักเรียนสนใจและอยากอ่าน</p> <p>2. ขั้นวินิจฉัยความต้องการ</p> <p>นักเรียนแต่ละคนทราบความต้องการในการอ่านข่าวของตนเองว่าจะเลือกอ่านข่าวประเภทใด โดยนักเรียนจะมีอิสระในการเลือกเนื้อเรื่องที่อ่านได้ตามความต้องการ เพียงแต่ต้องอยู่ในกรอบหัวข้อที่ครูได้สำรวจเสียงส่วนมาก</p> <p>3. ขั้นกำหนดเป้าหมายในการอ่าน</p> <p>3.1 นักเรียนแต่ละคนเลือกข่าวที่ตนเองสนใจอ่าน</p> <p>3.2 ครูชี้แจงถึงแหล่งเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถไปแสวงหาความรู้อย่างอิสระ</p> <p>3.3 ครูอธิบายวิธีการ ขั้นตอนในการอ่าน และระยะเวลาในการทำกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนเข้าใจตรงกัน</p> <p>4. ขั้นวางแผนการอ่าน</p> <p>ครูแจกแบบบันทึกการอ่านจับใจความให้แก่ นักเรียนเพื่อนำไปบันทึกความเข้าใจของเนื้อเรื่องข่าวที่เลือกอ่าน โดยในแบบบันทึกการอ่านจับใจความจะเป็นหัวข้อให้นักเรียนสรุปเนื้อเรื่องตามหลัก 5W1H พร้อมเขียนเรียบเรียงเนื้อเรื่องโดยสรุปอีกครั้งตามรูปแบบใบงาน</p>	<p>1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</p> <p>ครูกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความพร้อม ความสนใจในการเรียนการสอนด้วยการซักถาม ทบทวนเนื้อหาที่เรียนเรื่องข่าวจากคาบเรียนที่ผ่านมา</p> <p>2. ขั้นกิจกรรมการสอน (ในห้องเรียน)</p> <p>2.1 ครูแจกข่าวให้นักเรียนอ่านคนละ 1 ข่าว โดยเป็นข่าวที่ครูกำหนดให้อ่านเหมือนกันทั้งห้อง</p> <p>2.2 ครูแจกแบบบันทึกการอ่านจับใจความ ให้นักเรียนคนละ 1 ชุด</p> <p>2.3 ครูอธิบายวิธีการบันทึก</p> <p>2.4 นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมอ่านจับใจความตามเวลาที่ครูกำหนด</p> <p>3. ขั้นสรุป</p> <p>ครูและนักเรียนในห้องร่วมกันเฉลย ตรวจสอบแบบบันทึกการอ่านจับใจความจากข่าวที่ครูมอบหมายให้อ่าน สรุปเนื้อหาด้วยการซักถาม และตรวจเฉลยความถูกต้องว่าสอดคล้องกับหลัก 5W1H หรือไม่</p>

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเอง	กิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ
<p>5. ขั้นปฏิบัติตามแผน (นอกห้องเรียน)</p> <p>นักเรียนเลือกอ่านข่าวที่ตนเองสนใจโดยใช้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการอ่านจับใจความ จับประเด็นสำคัญของเรื่อง และบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความที่ครูแจกให้บันทึกลงตามลำดับขั้นตอนของใบงาน โดยนักเรียนจะต้องถ่ายเอกสารสำเนาเนื้อเรื่องข่าวที่อ่านแนบมากับแบบบันทึกการอ่านจับใจความด้วย</p> <p>6. ขั้นประเมินผลการปฏิบัติ</p> <p>ครูตรวจแบบบันทึกการอ่านจับใจความจากข่าวที่นักเรียนสรุปความเข้าใจว่ามีความตรงกับเนื้อเรื่องต้นฉบับที่แนบมาว่าสอดคล้องกับหลัก 5W1H หรือไม่</p> <p>7. ขั้นการรับรู้เสริมการอ่าน</p> <p>ครูแจกแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ให้นักเรียนบันทึกถึงปัญหาที่พบระหว่างการอ่านเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการอ่านในครั้งต่อไป</p>	

การวัดและประเมินผล

วิธีวัด

1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
2. ตรวจแบบบันทึกการอ่าน

เครื่องมือการวัดและประเมินผล

1. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
2. แบบประเมินการตรวจผลงาน

เกณฑ์การประเมิน

1. การประเมินพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนรายบุคคล ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
2. ทำแบบบันทึกการอ่านจับใจความเรื่องที่ 1 - 2 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. ข่าวที่ครูกำหนดให้อ่านสำหรับวิธีการเรียนแบบปกติจำนวน 2 ข่าว
2. แบบบันทึกการอ่านจับใจความข่าว เรื่องที่ 1 - 2 สำหรับวิธีการเรียนแบบนำตนเอง
3. ห้องสมุดโรงเรียน / มหาวิทยาลัย

บันทึกผลหลังสอน

1. ผลการสอน

.....
.....
.....

2. บรรยายการเรียนการสอน

.....
.....
.....

3. ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

4. ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ ผู้สอน
(.....)
ตำแหน่ง.....

แบบบันทึกการอ่านจับใจความ (ข่าว)

เรื่อง .....

ที่มา(ชื่อหนังสือ / ผู้แต่ง / หน้า).....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบบันทึกการอ่านจับใจความ (ข่าว)

เรื่อง.....

ที่มา (ชื่อหนังสือ / ผู้แต่ง / หน้า).....

ใคร (WHO) : .....

ทำอะไร (WHAT) : .....

ที่ไหน (WHERE) : .....

เมื่อไหร่ (WHEN) : .....

ทำไม (WHY) : .....

อย่างไร (HOW) : .....

สรุปใจความจากเรื่องที่อ่าน : .....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบบันทึกการอ่านจับใจความจากข่าว

พบรอยประหลาดคล้ายพญานาค เชื่อปรากฏเพื่อให้โชค

เมื่อเวลา 22.30 น. วันที่ 13 ต.ค. ผู้สื่อข่าวรับแจ้งว่าที่ศูนย์วิทยุสมาคมกู้ภัยลำปางเลขที่ 29 ถ.ศิริวิศาล ต.สวนดอก อ.เมือง จ.ลำปาง มีรอยประหลาดคล้ายพญานาคบริเวณกระจกหน้ารถยนต์จึงเดินทางไปตรวจสอบพบรถยนต์ตู้โต โยต้า สีขาว ทะเบียนนข-4136 ลำปาง ซึ่งเป็นรถพยาบาลของสมาคมกู้ภัยลำปางไว้คอยรับส่งผู้ป่วยและช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยเจ้าหน้าที่กู้ภัยมุ่งดูบริเวณด้านหน้ากระจกรถพยาบาลคันดังกล่าวพบมีรอยเลื้อยและรอยขีดของสัตว์เลื้อยคลานที่ขนาดยาวกว่า 1 เมตร ซึ่งได้มีการโพสต์รูปรอยประหลาดดังกล่าวลงในโซเชียลเน็ตเวิร์ค ต่างก็เชื่อว่าเป็นรอยพญานาคที่ออกมาแสดงอิทธิฤทธิ์ให้เห็นในช่วงวันออกพรรษาที่ผ่านมา โดยบางคนก็เชื่อว่าพญานาคมาให้โชคลาก พร้อมกับดีเป็นเลขเด็ดกัน

จากการสอบถามนายสัตยุชัย สารานุกิจต์ อายุ 25 ปี เจ้าหน้าที่ประจำรถพยาบาลคันดังกล่าวทราบว่าช่วงเช้าวันนี้ (13ต.ค.) จนถึงบ่ายตนเองก็ได้นำรถไปรับส่งผู้ป่วยตามปกติไม่ได้มีอะไรผิดปกติแต่เมื่อเสร็จภารกิจก็ได้นำรถมาจอดไว้บริเวณหน้าศูนย์วิทยุตามปกติ แต่พอมาถึงช่วงเย็นซึ่งกำลังจะมาตรวจเช็คอุปกรณ์และทำความสะอาดรถก็ได้สังเกตเห็นคราบฝุ่นที่หน้ากระจกรถฝั่งคนขับมีรอยขีดเลื้อยแปลกประหลาดอยู่บนกระจก ซึ่งมองเห็นได้อย่างชัดเจน จึงได้เรียกเพื่อนๆอาสาสมัครมาดูซึ่งก็เป็นที่น่าแปลกใจเป็นอย่างมากว่ารอยประหลาดคล้ายพญานาคเลื้อยเกิดขึ้นได้อย่างไร

ไทยรัฐออนไลน์ วันที่ 13 ตุลาคม 255

แบบบันทึกการอ่านจับใจความจากข่าว

เรื่อง พบรอยประหลาดคล้ายพญานาค เชื่อปรากฏเพื่อให้โชค

ใคร (WHO) : .....

ทำอะไร (WHAT) : .....

ที่ไหน (WHERE) : .....

เมื่อไหร่ (WHEN) : .....

ทำไม (WHY) : .....

อย่างไร (HOW) : .....

สรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน : .....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ ..... เลขที่ ..... ชั้น .....

แบบบันทึกการอ่านจับใจความจากข่าว

กลุ่มต่างพันธุ์

วันที่ 13 ต.ค. ผู้สื่อข่าวได้รับแจ้งจากชาวบ้านทุ่งเกาะฉนวน หมู่ที่ 5 ตำบลหนองบ่อ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง ว่า พบสุนัขพันธุ์ผสมอัลเซเชียน เดินจูงวัวชนไปออกกำลังกายบริเวณริมถนนบ้านเกาะฉนวน เป็นประจำทุกวัน จึงเดินทางไปตรวจสอบที่บ้านของ นายไข่ มากมูล อายุ 70 ปี เจ้าของบ้านเลขที่ 40 หมู่ที่ 5 บ้านทุ่งเกาะฉนวน ตำบลหนองบ่อ พบสุนัขเพศผู้ อายุประมาณ 3 ปี กำลังเดินจูงวัวชนพันธุ์พื้นเมือง เพื่อออกกำลังกาย เส้นทางระหว่างบ้านพักสู่เทศบาลตำบลย่านตาขาว

โดย นายไข่ ซึ่งเป็นเจ้าของวัวชนและสุนัข เล่าว่า ทั้งสุนัขและวัวชนดังกล่าว ตนซื้อมาเลี้ยงไว้ตั้งแต่เด็กๆ ทั้งสองตัวจึงมีความสนิทใคร่ ไม่เคยไล่กัด หรือทำร้ายกันเลย ต่อมาได้ตั้งชื่อสุนัขว่า “เจ้าสิงห์” และตั้งชื่อวัวชนว่า “เจ้าแดงเจริญทอง” กระทั่งหลังจากวัวชนอายุได้ 4 ปี ซึ่งใกล้จะลงสังเวียนได้ ตนจึงนำวัวชนเดินออกกำลังกายในช่วงเช้าของทุกๆ วัน เพื่อเป็นการฝึกและเสริมความแข็งแรงให้กับร่างกาย

ทั้งนี้ ตนจะเป็นคนฝึกฝนให้ เจ้าสิงห์ สุนัขแสนรู้ เป็นผู้จูง เจ้าแดงเจริญทอง วัวชนคู่หู เนื่องจากเห็นว่าสุนัขมีกำลังแข็งแรง และน่าจะสามารถพาตัวไปออกกำลังกายได้ ซึ่งใช้เวลาประมาณ 2 ปี ในที่สุด เจ้าสิงห์ ก็สามารถนำ เจ้าแดงเจริญทอง ออกเดินในช่วงเช้า เวลาประมาณ 04.00 น. ของทุกวัน โดยใช้ระยะเวลาเดินทางจากบ้านพักที่บ้านหนองยวน ไปยังตลาดสดเทศบาลตำบลย่านตาขาว เป็นระยะทาง 14 กม. หรือจะเดินทางกลับถึงบ้านพักในเวลาประมาณ 08.00 น. เป็นประจำทุกวัน

นายไข่ ระบุว่า สัตว์เลี้ยงทั้งสองตัว มีความสนิทเหมือนกับเพื่อน และไม่เคยทำร้ายกัน แต่ถ้าเป็นสุนัขตัวอื่นๆ เจ้าแดงเจริญทอง วัวชนคู่หู จะไม่ยอมให้เข้าใกล้ ยกเว้นเฉพาะ เจ้าสิงห์ สุนัขเพื่อนยากเท่านั้น ขณะเดียวกันเวลาเจ้าแดงเจริญทองอาบน้ำ จะขึ้นไปเล่นจิกกันทุกครั้ง ซึ่งก็เป็นภาพที่สร้างความประทับใจให้กับผู้ที่พบเห็นเป็นอย่างมาก

ไทยรัฐออนไลน์ วันที่ 13 ตุลาคม 2557

แบบบันทึกการอ่านจับใจความจากข่าว

เรื่อง กลุ่มต่างพันธุ์

ใคร (WHO) : .....

ทำอะไร (WHAT) : .....

ที่ไหน (WHERE) : .....

เมื่อไหร่ (WHEN) : .....

ทำไม (WHY) : .....

อย่างไร (HOW) : .....

สรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน : .....

.....

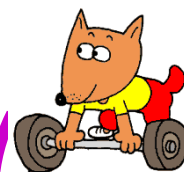
.....

.....

.....

.....

ชื่อ ..... เลขที่ ..... ชั้น .....

แบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้จากการอ่านจับใจความ

ชื่อ.....ชั้น ม.2/.....เลขที่.....

วันที่รับเอกสาร ( )

ตอนที่ 1: สำหรับนักเรียน

1. เรื่อง.....

หัวข้อ

ข่าว

เรื่องสั้น

บทความ

2. จุดมุ่งหมายในการอ่าน

-----

3. แหล่งเรียนรู้

-----

4. ความรู้หรือข้อคิดที่ได้รับ

-----

5. อุปสรรค / ปัญหาระหว่างทำกิจกรรม

-----

6. วิธีการแก้ไขปัญหา

-----

7. ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนจากการอ่านจับใจความในครั้งนี้ *(วงกลมหมายเลข)*

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1 0

เหตุผล

8. นักเรียนคิดว่าการเรียนโดยวิธีนี้ *(วงกลมหมายเลข)*

5 4 3 2 1 0

เหตุผล

9. สิ่งที่นักเรียนตั้งใจทำเป็นลำดับต่อไป

ทำบันทึกสรุปย่อ

เล่าต่อให้ผู้อื่นฟัง

อ่านเพิ่มเติม

สรุปเป็นผังความคิด

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

เหตุผล

อ่านหนังสือวันละนิด พัฒนาความคิดและสติปัญญา

บันทึกจากใจผู้สอน (สำหรับครูผู้สอน)

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชา ท 22201 วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม

หน่วยการเรียนรู้ การอ่านจับใจความ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผู้สอน อ.พิมพ์พิศา เต่าร้าง

เวลา 2 คาบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น

โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา
สร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระสำคัญ

เรื่องสั้น เป็นบทประพันธ์ชนิดหนึ่งมีลักษณะคล้ายนวนิยาย เป็นงานเขียนที่มีโครงเรื่องไม่ซับซ้อนมีตัวละครสำคัญประมาณ 4 - 5 ตัว ดำเนินเรื่องรวดเร็วและให้แง่คิดเพียงแง่คิดเดียว

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องสั้นได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. จับใจความสำคัญจากเรื่องสั้นที่อ่านได้
2. จัดลำดับเหตุการณ์ของเรื่องสั้นได้
3. สรุปเนื้อเรื่องและตอบคำถามจากเรื่องสั้นที่อ่านได้ถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

1. การหาหัวข้อเรื่อง
2. การหาประโยคใจความสำคัญ

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเอง	กิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ
<p>1. ขั้นสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่พอใจ</p> <p>ครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนนึกถึงเรื่องสั้นที่นักเรียนสนใจและอยากอ่าน</p> <p>2. ขั้นวินิจฉัยความต้องการ</p> <p>นักเรียนแต่ละคนทราบความต้องการในการอ่านเรื่องสั้นของตนเองว่าจะเลือกอ่านเรื่องสั้นประเภทใด โดยนักเรียนจะมีอิสระในการเลือกเนื้อเรื่องที่จะอ่านได้ตามความต้องการ เพียงแต่ต้องอยู่ในกรอบหัวข้อที่ครูได้สำรวจเสียงส่วนมาก</p> <p>3. ขั้นกำหนดเป้าหมายในการอ่าน</p> <p>3.1 นักเรียนแต่ละคนเลือกเรื่องสั้นที่ตนเองสนใจอ่าน</p> <p>3.2 ครูชี้แจงถึงแหล่งเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถไปแสวงหาความรู้อย่างอิสระ</p> <p>3.3 ครูอธิบายวิธีการ ขั้นตอนในการอ่าน และระยะเวลาในการทำกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนเข้าใจตรงกัน</p>	<p>1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</p> <p>ครูกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความพร้อม ความสนใจในการเรียนการสอนด้วยการซักถาม ทบทวนเนื้อหาที่เรียนเรื่องเรื่องสั้นจากคาบเรียนที่ผ่านมา</p> <p>2. ขั้นกิจกรรมการสอน (ในห้องเรียน)</p> <p>2.1 ครูแจกเรื่องสั้นให้นักเรียนอ่านคนละ 1 เรื่อง โดยเป็นเรื่องสั้นที่ครูกำหนดให้อ่านเหมือนกันทั้งห้อง</p> <p>2.2 ครูแจกแบบบันทึกการอ่านจับใจความให้นักเรียนคนละ 1 ชุด</p> <p>2.3 ครูอธิบายวิธีการบันทึก</p> <p>2.4 นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมอ่านจับใจความสำคัญตามเวลาที่ครูกำหนด</p> <p>3. ขั้นสรุป</p> <p>ครูและนักเรียนในห้องร่วมกันเฉลย ตรวจสอบแบบบันทึกการอ่านจับใจความจากข่าวที่ครูมอบหมายให้อ่าน สรุปเนื้อหาด้วยการซักถาม และตรวจเฉลยความถูกต้องว่าสอดคล้องกับหลัก 5W1H หรือไม่</p>

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเอง	กิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ
<p>4. ชั้นวางแผนการอ่าน</p> <p>ครูแจกแบบบันทึกการอ่านจับใจความให้แก่ นักเรียนเพื่อนำไปบันทึกความเข้าใจของเนื้อเรื่องของ เรื่องสั้นที่เลือกอ่าน โดยในแบบบันทึกการอ่านจับ ความจะเป็นหัวข้อให้นักเรียนสรุปเนื้อเรื่องตามหลัก 5W1H พร้อมเขียนเรียบเรียงเนื้อเรื่องโดยสรุปอีกครั้ง ตามรูปแบบใบงาน</p> <p>5. ชั้นปฏิบัติตามแผน (นอกห้องเรียน)</p> <p>นักเรียนเลือกอ่านเรื่องสั้นที่ตนเองสนใจโดยใช้ ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการอ่านจับใจความ จับ ประเด็นสำคัญของเรื่อง และบันทึกลงในแบบบันทึก การอ่านจับใจความที่ครูแจกให้ บันทึกลงตามลำดับ ขั้นตอนของใบงาน โดยนักเรียนจะต้องถ่ายเอกสาร สำเนาเนื้อเรื่องของเรื่องสั้นที่อ่านแนบมากับแบบ บันทึกการอ่านจับใจความด้วย</p> <p>6. ชั้นประเมินผลการปฏิบัติ</p> <p>ครูตรวจแบบบันทึกการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น ที่นักเรียนสรุปความเข้าใจว่ามีความตรงกับเนื้อเรื่อง ต้นฉบับที่แนบมาว่าสอดคล้องกับหลัก 5W1H หรือไม่</p> <p>7. ชั้นการรับรู้เสริมการอ่าน</p> <p>ครูแจกแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ให้นักเรียน บันทึกถึงปัญหาที่พบระหว่างการอ่านเพื่อเป็นแนวทาง ในการพัฒนาการอ่านในครั้งต่อไป</p>	

การวัดและประเมินผล

วิธีวัด

1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
2. ตรวจสอบบันทึกการอ่าน

เครื่องมือการวัดและประเมินผล

1. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
2. แบบประเมินการตรวจผลงาน

เกณฑ์การประเมิน

1. การประเมินพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนรายบุคคล ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
2. ทำแบบบันทึกการอ่านจับใจความเรื่องที่ 1-2 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. เรื่องสั้นที่ครูกำหนดให้อ่านสำหรับวิธีการเรียนแบบปกติจำนวน 2 เรื่อง
2. แบบบันทึกการอ่านจับใจความเรื่องสั้น เรื่องที่ 1-2 สำหรับวิธีการเรียนแบบนำตนเอง
3. ห้องสมุดโรงเรียน / มหาวิทยาลัย

บันทึกผลหลังสอน

1. ผลการสอน

.....

.....

.....

2. บรรยายการเรียนการสอน

.....

.....

.....

3. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

4. ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ

ผู้สอน

(.....)

ตำแหน่ง.....

สำหรับวิธีการเรียนแบบนำตนเอง

แบบบันทึกการอ่านจับใจความ (เรื่องสั้น)

เรื่อง .....

ที่มา(ชื่อหนังสือ / ผู้แต่ง / หน้า).....

.....

แบบบันทึกการอ่านจับใจความ (เรื่องสั้น)

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

สำหรับวิธีการเรียนแบบนำตนเอง

แบบบันทึกการอ่านจับใจความ (เรื่องสั้น)

เรื่อง.....

ที่มา (ชื่อหนังสือ / ผู้แต่ง / หน้า).....

ใคร (WHO) : .....

ทำอะไร (WHAT) : .....

ที่ไหน (WHERE) : .....

เมื่อไหร่ (WHEN) : .....

ทำไม (WHY) : .....

อย่างไร (HOW) : .....

สรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน : .....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบบันทึกการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น

เรื่อง สิ้นเสียงสุดท้าย

ในเช้าแรกของการเปิดภาคเรียนแสงแดดเริ่มสาดส่องไปทั่วทุกพื้นหญ้าที่เขียวขจีและเหล่าหมู่มวลดอกไม้ที่กำลังเบ่งบานรอรับแสงแดดในยามเช้า

“ ตื่นๆ ตื่นมันสายแล้วนะ เดียวก็ไปเรียนไม่ทันหรอก ”

เสียงที่กำลังค่อยๆ แว่ดงเข้ามาในหูของต้น ไม่ใช่เสียงใครอื่นที่ไหนแต่กลับเป็นเสียงแม่ของเขาที่กำลังรีบปลุกเขาให้ลุกขึ้นตื่นเพื่ออาบน้ำแต่งตัวไปเรียน ไม่ว่าจะภาคเรียนนี้หรือภาคเรียนที่เพิ่งผ่านมาก็ตามที ต้นก็ยังชอบตื่นสายๆ อยู่อย่างนี้เป็นประจำ โรงเรียนที่ต้นเรียนอยู่ไม่ไกลจากหมู่บ้านที่ต้นพักอาศัยเท่าไรนักแต่ที่บ้านของต้นอยู่เกือบนอกท้ายหมู่บ้านห่างออกไปแถวๆ ชายทุ่ง ต้นจึงชอบคิดง่าย ๆ เสมอว่า ตื่นสายๆ ก็ได้ไม่เห็นเป็นอะไรสักหน่อย บ้านกับโรงเรียนอยู่ห่างกันไม่กี่กิโลเมตรเอง เดียวก็ค่อยตื่นก็ได้ และแล้วเขาก็ผลอหลับไปอีกจนแม่ได้เดินมาปลุกให้ตื่นขึ้นอีกรอบ เพื่อไปโรงเรียน

“ ตื่นๆ ตื่นไปเรียนได้แล้วมันสายแล้วจะต้องให้แม่ปลุกอีกสักกี่ครั้งถึงจะตื่น ” ไม่ช้าต้นก็ลุกจากที่นอนเดินเพื่อไปอาบน้ำแต่งตัว และพร้อมๆ กับพูดว่า

“นี่แม่ตื่นได้แล้วนะทำไมแม่ต้องทำเหมือนต้นเป็นเด็กอยู่เรื่อยเลย ที่หลังแม่ไม่ต้องมายุ่งกับต้นอีกแล้วนะ ต้นโตแล้ว

.....” เสียงต้นปนพริ้มๆ พราวๆ ไม่พอใจที่แม่ของเขาปลุกให้ตื่น แต่ต้นก็ต้องตื่นอยู่ดีเพราะเขานั้นต้องไปโรงเรียน ฝ่ายแม่ของเขาไม่รู้ว่าจะพูดอะไรได้แต่ยืนมองอยู่ห่างๆ พร้อมกับส่ายหัว แล้วเดินหันหลังไปทำกับข้าวอยู่ในครัวและเตรียมกระเป๋าไว้รอให้ต้น นำมันไปโรงเรียนดังเช่นที่แม่ของเขาเคยทำไว้รอเขา แต่ต้นไม่ค่อยสนใจกับสิ่งที่แม่ของเขาหยิบยื่นให้สักเท่าไรหรอกต้นชอบคิดว่าเขาโตเป็นวัยรุ่นแล้วไม่ชอบให้แม่มาจับนั่นชนนี่ให้เขาเท่าไร แต่ไม่ว่าเขาจะทำอะไรก็ไม่เคยพ่น “แม่” เสียสักครั้ง ไม่นานนักเขาก็อาบน้ำแต่งตัวเสร็จ เสียงต้นเรียกหาแม่เสียงดัง

“ แม่ๆ อยู่ไหนตื่นแต่งตัวเสร็จแล้วนะ ” เสียงแม่ตอบรับต้น “จ๋าๆ แม่กำลังทำกับข้าวให้ต้นกินอยู่นี่ไงลูก ” เมื่อต้นกินข้าวเสร็จก็ขอตั้งค์แม่ เพื่อเป็นค่าขนมที่โรงเรียน

“แม่ตื่นขอตั้งค์ไปโรงเรียนหน่อยสิ จะไปโรงเรียนแล้ว” ต้นยื่นอมยิ้มรอรับค่าขนมประจำวัน

“เอานี่ค่าขนมวันนี้ อย่าทำหายเสียล่ะจู้มัย แล้วลิ้มอะไรมั้ยล่ะลูกเอาโทรศัพท์ยังล่ะแล้วก็นำขึ้นมาเล่นจนครูยึดเหมือนเทอมที่แล้วนะ” ต้นตอบรับค่าแม่และเดินไปหน้าปากซอยเพื่อ รอรถประจำโรงเรียนมารับไม่นานนัก รถประจำโรงเรียนก็มารับเขาตามปกติ เมื่อถึงโรงเรียน ต้นก็นั่งเรียนกับเพื่อนๆ ในห้องตามปกติ จนจวนเกือบจะเที่ยงเสียงโทรศัพท์ของเขาก็ค่อยๆ

ดังขึ้น “ ฮะโหล แม่ว่าไง.... มีอะไรโทรโทรมาหาต้น ”

แม่ตื่นตอบต้น “ไม่มีอะไรหรอกลูกแม่แค่คิดถึงต้นนะ ไม่มีอะไรหรอกแล้วต้นกินข้าวรึยังล่ะลูก”

ต้นตอบกลับ “ยังเลยแม่เดี๋ยวครูก็ปล่อยไปกินข้าวพักเที่ยงแล้วแหละ

“แม่มีอะไรอีกมั้ยต้นกำลังเรียนอยู่นะเดี๋ยวครู ดูเอา”

แม่ตอบกลับต้น “งั้นแค่นี้ลูกตั้งใจเรียนนะ เดี่ยวแม่โทรหาต้นใหม่ล่ะลูก”

ต้นตอบกลับ “ไม่ต้องก็ได้แม่ ต้นอายุเพื่อนๆมัน ต้นโตแล้วนะ งั้นแค่นี้แหละ”

เมื่อคุยโทรศัพท์เสร็จต้นก็นั่งเรียนต่อจนถึงพักเที่ยง ครูก็สั่งให้ไปพักเที่ยง(หมดคาบสอน)

ต้นก็เดินไปกินข้าวพร้อมกับเพื่อนๆ จนเสร็จและเดินขึ้นมานชั้นเรียนในห้องเพื่อเล่นโทรศัพท์ ตามประสาเด็กวัยรุ่นไม่นานนัก โทรศัพท์ที่เขากำลังเล่นอยู่ก็มีคนโทรเข้าพร้อมกับค่อยๆดังขึ้นเรื่อยๆ (เบอร์ที่กำลังโทรเข้าพร้อมกับดังขึ้นเรื่อยๆคือเบอร์แม่ของเขานั่นเอง) แต่ต้นไม่ยอมรับสายโทรศัพท์แม่ แถมยังบ่นต่อไปอีกว่า

“แม่เรานี้ก็แปลกคนแะไม่มีอะไรทำเน่ๆเลย ถึงได้โทรหาเรา แม่คงพูดเหมือนเดิมอีกเน่ๆเชียว”

เมื่อเขาพูดจบก็ตัดสินใจที่จะไม่รับสายแม่ เพราะต้นคิดว่าหากเขารับสายไปแม่ก็คงพูดกับเขาเหมือนทุกครั้งที่เคยโทรมาหาเน่ๆ แต่แม่ของต้นก็ได้โทรเข้าหลายต่อหลายครั้งจนเสียงโทรศัพท์ของต้นเงียบไปในที่สุด เสียงต้นหัวเราะห่าๆๆ

ในที่สุดแม่เราก็กว้างสายไป แต่แม่คงต้องโกรธเราเน่ๆที่ไม่ยอมรับสาย แต่คงไม่เป็นไรหรอกมั้งเดี๋ยวพอเลิกเรียนเราค่อยไปขอโทษแม่ก็ได้หรอกมั้ง เรื่องแค่นี้เอง”

เวลาล่วงเลยมาจนถึงเวลาเลิกเรียน เสียงโทรศัพท์ของต้นก็ค่อยๆดังขึ้นมาอีกครั้ง แต่เบอร์ที่พยายามโทรเข้ามานั้นเป็นของญาติต้น เขาจึงตัดสินใจที่จะรับสาย

“ชะโหล่น้ำว่าไม่มีอะไรหอรอครบน้ำ ร้อยปีพันชาติไม่เห็นโทรเลย วันนี้ก็ยังไม่ถึงโทรหามลละครบ”

เสียงน้ำของต้นพูดกับต้นพรางจะร้องให้

“ต้นตั้งใจฟังน้ำให้ดีๆนะลูก คือว่าๆ.....เมื่อตอนที่ผ่านโจรมันปล้นบ้านต้นและฆ่าแม่ต้นตายแล้วลูก”

ก่อนหน้าแม่ของต้นจะถูกโจรแทงตาย ได้พูดส่าห้ต้นต้นคิดว่าหาโทรศัพท์เพื่อโทรหาลูกเป็นครั้งสุดท้ายก่อนที่จะสิ้นไป แต่ก็ เป็นเพียงแค่การ สั่งลาครั้งสุดท้ายที่ไร้ค่า

เมื่อต้นได้ยินเช่นนั้นก็ร้องให้พุ่มพวยด้วยความเสียอกเสียใจเป็นอย่างมากและได้แต่โทษตัวเองกับความผิดที่เขาทำขึ้นมา

“ถ้าเรารับโทรศัพท์แม่ตั้งแต่ตอนแรกที่แม่โทรมา แม่ก็คงไม่ตายจากเราไป”

เสียงลูกน้อยผู้โง่เขลาจำร้องให้เศร้าโศกด้วยความอาลัยต่อผู้เป็นแม่...

พีพีรพัฒน์

แบบบันทึกการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น

เรื่อง สั้นเสียงสุดท้าย

ใคร (WHO) : .....

ทำอะไร (WHAT) : .....

ที่ไหน (WHERE) : .....

เมื่อไหร่ (WHEN) : .....

ทำไม (WHY) : .....

อย่างไร (HOW) : .....

สรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน : .....

.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อ ..... เลขที่ ..... ชั้น .....

แบบบันทึกการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น

เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง...ความรัก

ปลายปากกาของชายชราจรดลงบนหน้ากระดาษของไดอารี่เล่มหนา ภายใต้ความสว่างของแสงไฟที่ระจิบๆในห้องนอนของบ้านหลังใหญ่ พร้อมกับกลิ่นไอของสายฝนที่กำลังโปรยปลายลงมาปรอยๆ มันทำให้เขาหวนกลับไปคิดถึงเรื่องราวในอดีต ชายชราเล่าผ่านปลายปากกาของเขาว่า...

เรื่องราวมันได้เริ่มต้นขึ้น ที่ ป้ายรถเมล์โทรมๆแห่งหนึ่ง ในยามราตรีที่เงียบเหงา มีเพียงเสียง ก๊อกแก๊ก ของลมที่พัดให้ข้าวของกระทบกัน และเสียงรถยนต์ที่วิ่งผ่านไปมาเพียงไม่กี่คันเท่านั้น มันดูเหมือนจะเป็นวันที่แสนสุขจะโชคร้ายของไต้งเด็กหนุ่มที่ออกไปเสียแล้วที่รถเมล์คันสุดท้ายเพิ่งจะออกไปเพียงไม่กี่นาทีก่อนที่เขาจะมาถึงโดยที่เขาเองยังไม่รู้ตัวเลย แต่ก็คงเป็นเพราะแว่นสายตาที่มันล่องล่นลงพื้นในวินาทีนั้น ที่ทำให้วันที่เกือบจะโชคร้ายกลับกลายเป็นวันที่วิเศษสุด โดยที่เขาไม่เคยคิดมาก่อน... ในขณะที่ไต้งนั่งค้นหาแว่นตาที่ร่วงหล่นอยู่นั้น

หญิงสาวที่เพิ่งเดินผ่านมาก็ก้มลงเก็บแว่นตาขึ้นมาให้

"หานี้อยู่ใช่ไหม ?" เธอพูดพร้อมกลับยื่นแว่นที่ไต้งกำลังค้นหาอยู่มาให้

"อ้อ ใช่ๆ ขอขอบคุณครับ" ไต้งตอบกลับพร้อมกับรับแว่นจากมือเธอโดยที่เขาไม่รู้เลยว่าคนที่หยิบแว่นมาให้เป็นใคร เพราะความพล่ามั่วของสายตาที่มันทำให้เขามองได้ไม่ถนัดนัก แต่ทันทีที่ไต้งสวมใส่มัน ทำให้เขามองเห็นเธอชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเฉพาะสิ่งที่อยู่ตรงหน้านั้นก็คือเงิน เขาไม่อาจที่จะสายตาไปจากเธอได้เลย

เธอช่างงดงามและมีเสน่ห์เกินกว่าผู้หญิงคนไหนๆที่ไต้งเคยเห็น เขามองแต่เพียงใบหน้าของเธอตาไม่กระพริบ จนไม่ทันได้สังเกตเห็นมือของเงินที่ยื่นส่งมาให้เพื่อหวังจะช่วยพะยุงให้ไต้งลุกขึ้น

"นาย นาย นินาย!! ลุกขึ้นซิ" เงินต้องร้องเรียก เพื่อให้สติของไต้งกลับคืนมา

"อ้อ!!" ไต้งสะดุ้งกับเสียงเรียกของเงิน

ไต้งยื่นมือไปให้เงินแล้วลุกขึ้นตามความหวังดี ทั้งสองคนลุกขึ้นมาพร้อมกัน เงินมองหน้าไต้งแล้วยิ้มให้กับท่าทีของไต้งที่กำลังเขินอายเธออยู่จนสังเกตได้

"สายตาสั้นเท่าไหร่หรือ" เงินหันไปถามอย่างยิ้มแย้ม ในขณะที่ไต้งได้แต่ก้มหน้าก้มตาตอบ

"450 ครับ"

สิ้นสุดคำตอบนั้นก็ทำให้ป้ายรถเมล์โทรมๆ แห่งนี้เงียบลงไปครู่ใหญ่ มีแต่เพียงเสียงของหัวใจไต้งเท่านั้น ที่เต้นดังไม่เป็นจังหวะ ก่อนที่ไต้งจะตัดสินใจหันไปถามเงินเพื่อกลบเกลื่อนความเจ็บปวดใจนั้น

"รอรถเมล์ อูหรือ"

"ป่าวชะหน่อย ดึกปานนี้แล้วไม่มีรถเมล์ให้หรือแล้วละ" เงินหันมาตอบ

เมื่อได้ยินคำตอบก็ทำหน้าจงบกับคำตอบ ที่ไม่ค่อยชัดเจนนัก

"ก็หมายความว่า รถหมดแล้วไง" เจนอธิบาย

"รถหมด!"

ได้งัดใจกับคำตอบของเจน ทำให้เขาลืมตัวเงยหน้าขึ้นไปมองเจน โดยลืมความเขินอายเมื่อครูไปจนสนิทใจ

"ใช่สิ รถหมดแล้ว ไม่เห็นจะต้องตกใจเลย"

"ก็ถ้ารถหมด แล้วเราจะกลับบ้านยังไงล่ะ" ได้งัดถามด้วยท่าที่รุกราน

"ก็เดินกลับไง"

เจนตอบพร้อมกับเดินออกไปจากป้ายรถเมล์ ในขณะที่ได้งัดยังคงยืนอึ้งกับสิ่งที่ได้ยินเมื่อครู

"นิ รออะไรล่ะ มานี่สิ" เจนพูดพร้อมเดินกลับไปจูงมือได้งัดให้เดินมาด้วยกัน

ทั้งสองคนเดินไปด้วยกันภายใต้แสงสีส้มมัวๆของไฟบนสะพานสูงที่กำลังส่องแสงสะท้อนลงไปบนแม่น้ำจนเป็นแสงระยิบระยับราวกับดาวบนท้องฟ้า มันทำให้ถนนในยามค่ำคืนสายนี้ดูสวยและผิดแปลกไปจากยามกลางวันราวกับคนละสถานที่ เจนเดินนำหน้าได้งัดมาด้วยท่าที่ร่าเริงประจักษ์ว่าที่แห่งนี้เป็นส่วนดอกไม้ที่เธอคุ้นเคยเป็นอย่างดี ไม่ต่างอะไรจากได้งัดที่กำลังเดินตามหลังมา ได้งัดมองดูและชื่นชมกับความงามยามค่ำคืน ณ ที่แห่งนี้จนลืมเรื่องราวอันแสนเลวร้ายในตอนกลางวันที่ผ่านมา

"สวยใช่ไหมล่ะ?" เสียงของเจนที่หันกลับมาถามได้งัดอย่างจริงจัง

"ใช่ สวย สวยมากเลยล่ะ อันที่จริงเราก็กลับทางนี้ทุกวันนะ แต่ไม่เคยเห็นวันไหนไม่สวยเท่าวันนี้เลย"

ได้งัดทำท่าจะพรวดต่อ แต่เจนที่เดินนำหน้าไป หันกลับมาจู่ๆ ไล่

"เจียบก่อน แล้วมาฟังอะไรนี่"

เจนพูดจบแล้วรีบวิ่งไปที่ขอบสะพาน เธอสูดลมหายใจเฮือกใหญ่ แล้วหลับตาพริ้ม เธอกำลังเคลิบเคลิ้มไปกลับบรรยากาศของแม่น้ำในยามค่ำคืน ก่อนที่ได้งัดจะมาขัดจังหวะแห่งความสุขนั้น

"ฟังอะไรหรอ ไม่เห็นจะได้ยินเสียงอะไรเลย" เจนถอนหายใจแล้วตอบคำถามของได้งัด

"ไม่ใช่เสียงแบบนั้น นายลองหลับตาสสิ "

ได้งัดทำหน้างุนงง เจนจึงเอามือไปปิดตาให้ได้งัดแล้วถามว่า

"ได้ยินไหม" ได้งัดลืมตาขึ้น แล้วตอบ

"ได้ยินสิ ปิดตานะไม่ได้ปิดหู จะไม่ได้ยินได้ยังไงล่ะ" ได้งัดตอบแบบซื่อๆ

"ไม่ใช่! หมายถึงว่า ได้ยินเสียงของความสุขไหม ในใจเธอนะ..." ได้งัดยังคงงกับคำพูดของเจน

เจนจึงอธิบายต่อ "ก็เวลาที่เรापิดหู ปิดปาก ปิดตา แล้ว...เปิดใจออกให้กว้างๆนะ" เจนพูดพร้อมกับจับไปที่หัวใจของได้งัด

แล้วพูดต่อ "เราก็จะได้ยินเสียงของข้างในเนี่ย ลองฟังเสียงของหัวใจนายดูสิ ว่ามันบอกนายว่า มีความสุขไหม"

ได้งหลับตาลงอีกครั้งแล้วตอบ

"สุข...สุขมากเลยละ"

สิ้นสุดกาลเวลาของดวงจันทร์ เช้าวันใหม่เริ่มต้นขึ้นอีกครั้ง ณ โรงเรียนที่เต็มไปด้วยความวุ่นวายของผู้คน เอ็กซ์นั่งอยู่บนขอบหน้าต่างของห้องเรียน โดยมีไต้งนั่งอยู่บนเก้าอี้

"จากที่กูฟังมึงเล่าซะไ้ไ้ได้ กูสันนิฐานว่าที่มึงเจอเมื่อคืนเนี่ย ไม่เป็นผีก็คนบ้าแล้วละ มึงลองคิดดูดี คนดีๆที่ไหนจะออกมาเดินกับคนแปลกหน้าตอนดึกๆดื่นๆ ใครที่ไหนเขาทำกัน"

เอ็กซ์พูดแสดงความคิดเห็นหลังจากได้ฟังเรื่องที่เกิดขึ้นกับไต้งเมื่อคืนที่ผ่านมา ก่อนที่ไต้งจะแย้ง

"ก็ถ้าเป็นเป็นผีอย่างมึงว่า เธอก็คงเป็นผีที่น่ารักที่สุดแล้วละ" ไต้งพูดพร้อมกับรอยยิ้ม

"อืม หน้าเหมือนะมึงเนี่ย ว่าแต่...เธอคนนั้นของมึง เขาชื่ออะไรวะ" เอ็กซ์ถามพร้อมกับกระโดดจากขอบหน้าต่างมานั่งลงบนเก้าอี้ข้างไต้ง เพื่อหวังจะฟังคำตอบแบบชัดๆ

"เออ...คือ...กูก็ยังไม่รู้เลยวะ แต่! กูอยากเจอเขาอีกครั้ง มึงช่วยกูหน่อยนะ"

"เอออๆๆ มีทางเดียวอะ มึงต้องกลับไปในที่ที่มึงเจอเขา แต่ก็ไม่แนะ เขาอาจจะไม่มาแล้วก็ได้"

ไต้งทำหน้าผิดหวังเมื่อได้ยินคำพูดของเอ็กซ์

"เห้ย! แต่ก็ไม่ได้หมายความว่ามึงจะไม่เจอนีหว่า มึงเคยได้ยินไหม do you believe in destiny? มึงต้องเชื่อมั่นเรื่องของพรหมลิขิตนะ"

เอ็กซ์พูดพร้อมกับตบที่บ่าไต้งเพื่อนรักเบาๆ

แสงเทียน

แบบบันทึกการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น

เรื่อง กาลครั้งหนึ่ง...ความรัก

ใคร (WHO) : .....

ทำอะไร (WHAT) : .....

ที่ไหน (WHERE) : .....

เมื่อไหร่ (WHEN) : .....

ทำไม (WHY) : .....

อย่างไร (HOW) : .....

สรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน : .....

.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อ ..... เลขที่ ..... ชั้น .....

แบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้จากการอ่านจับใจความ

ชื่อ.....ชั้น ม.2/.....เลขที่.....

วันที่รับเอกสาร ( )

ตอนที่ 1: สำหรับนักเรียน

1. เรื่อง.....

หัวข้อ

ข่าว

เรื่องสั้น

บทความ

2. จุดมุ่งหมายในการอ่าน

-----

3. แหล่งเรียนรู้

-----

4. ความรู้หรือข้อคิดที่ได้รับ

-----

5. อุปสรรค / ปัญหาระหว่างทำกิจกรรม

-----

6. วิธีการแก้ไขปัญหา

-----

7. ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนจากการอ่านจับใจความในครั้งนี้ *(วงกลมหมายเลข)*

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1 0

เหตุผล

8. นักเรียนคิดว่าการเรียนโดยวิธีนี้ *(วงกลมหมายเลข)*

5 4 3 2 1 0

เหตุผล

9. สิ่งที่นักเรียนตั้งใจทำเป็นลำดับต่อไป

ทำบันทึกสรุปย่อ

เล่าต่อให้ผู้อื่นฟัง

อ่านเพิ่มเติม

สรุปเป็นผังความคิด

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

เหตุผล

อ่านหนังสือวันละนิด พัฒนาความคิดและสติปัญญา

บันทึกจากใจผู้สอน (สำหรับครูผู้สอน)

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชา ท 22201 วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม

หน่วยการเรียนรู้ การอ่านจับใจความ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การจับใจความจากบทความ เวลา 2 คาบ

ผู้สอน อ.พิมพ์िता เต่าร้าง

โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา

สร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระสำคัญ

บทความคืองานเขียนจากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นแต่สามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดส่วนตัวของผู้เขียน
แทรกไปในบทความได้

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญจากบทความได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. จับใจความสำคัญจากบทความที่อ่านได้
2. จัดลำดับเหตุการณ์ของบทความได้
3. สรุปเนื้อเรื่องและตอบคำถามจากบทความที่อ่านได้ถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

1. การหาหัวข้อเรื่อง
2. การหาประโยคใจความสำคัญ

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเอง	กิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ
<p>1.ขั้นสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่พอใจ</p> <p>ครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนนึกถึงบทความที่นักเรียนสนใจและอยากอ่าน</p> <p>2. ขั้นวินิจฉัยความต้องการ</p> <p>นักเรียนแต่ละคนทราบความต้องการในการอ่านบทความของตนเองว่าจะเลือกอ่านบทความประเภทใด โดยนักเรียนจะมีอิสระในการเลือกเนื้อเรื่องที่จะอ่านได้ตามความต้องการ เพียงแต่ต้องอยู่ในกรอบหัวข้อที่ครูได้สำรวจเสียงส่วนมาก</p> <p>3. ขั้นกำหนดเป้าหมายในการอ่าน</p> <p>3.1 นักเรียนแต่ละคนเลือกบทความที่ตนเองสนใจอ่าน</p> <p>3.2 ครูชี้แจงถึงแหล่งเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถไปแสวงหาความรู้ได้อย่างอิสระ</p> <p>3.3 ครูอธิบายวิธีการ ขั้นตอนในการอ่าน และระยะเวลาในการทำกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนเข้าใจตรงกัน</p> <p>4. ขั้นวางแผนการอ่าน</p> <p>ครูแจกแบบบันทึกการอ่านจับใจความให้แก่นักเรียนเพื่อนำไปบันทึกความเข้าใจของเนื้อเรื่องบทความที่เลือกอ่าน โดยในแบบบันทึกการอ่านจับใจความจะเป็นหัวข้อให้นักเรียนสรุปเนื้อเรื่องตามหลัก 5W1H พร้อมเขียนเรียบเรียงเนื้อเรื่องโดยสรุปอีกครั้งตามรูปแบบใบงาน</p>	<p>1.ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</p> <p>ครูกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความพร้อม ความสนใจในการเรียนการสอนด้วยการซักถาม ทบทวนเนื้อหาที่เรียนเรื่องข่าวจากคาบเรียนที่ผ่านมา</p> <p>2.ขั้นกิจกรรมการสอน (ในห้องเรียน)</p> <p>2.1 ครูแจกบทความให้นักเรียนอ่านคนละ 1 เรื่อง โดยเป็นบทความที่ครูกำหนดให้อ่านเหมือนกันทั้งห้อง</p> <p>2.2 ครูแจกแบบบันทึกการอ่านจับใจความให้นักเรียนคนละ 1 ชุด</p> <p>2.3 ครูอธิบายวิธีการบันทึก</p> <p>2.4 นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมอ่านจับใจความสำคัญตามเวลาที่ครูกำหนด</p> <p>3. ขั้นสรุป</p> <p>ครูและนักเรียนในห้องร่วมกันเฉลย ตรวจสอบแบบบันทึกการอ่านจับใจความจากข่าวที่ครูมอบหมายให้อ่าน สรุปเนื้อหาด้วยการซักถาม และตรวจเฉลยความถูกต้องว่าสอดคล้องกับหลัก 5W1H หรือไม่</p>

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเอง	กิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ
<p>5. ขั้นปฏิบัติตามแผน (นอกห้องเรียน)</p> <p>นักเรียนเลือกอ่านบทความที่ตนเองสนใจโดยใช้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการอ่านจับใจความ จับประเด็นสำคัญของเรื่อง และบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความที่ครูแจกให้ บันทึกลงตามลำดับขั้นตอนของใบงาน โดยนักเรียนจะต้องถ่ายเอกสารสำเนาเนื้อเรื่องบทความที่อ่านแนบมากับแบบบันทึกการอ่านจับใจความด้วย</p> <p>6. ขั้นประเมินผลการปฏิบัติ</p> <p>ครูตรวจแบบบันทึกการอ่านจับใจความจากบทความที่นักเรียนสรุปความเข้าใจว่ามีความตรงกับเนื้อเรื่องต้นฉบับที่แนบมาว่าสอดคล้องกับหลัก 5W1H หรือไม่</p> <p>7. ขั้นการรับรู้เสริมการอ่าน</p> <p>ครูแจกแบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ให้นักเรียนบันทึกถึงปัญหาที่พบระหว่างการอ่านเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการอ่านในครั้งต่อไป</p>	

การวัดและประเมินผล

วิธีวัด

1. สังเกตพฤติกรรมการอ่าน
2. ตรวจแบบบันทึกการอ่าน

เครื่องมือการวัดและประเมินผล

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน
2. แบบประเมินการตรวจผลงาน

เกณฑ์การประเมิน

1. การประเมินพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนรายบุคคล ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
2. ทำแบบบันทึกการอ่านจับใจความเรื่องที่ 1-2 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. บทความที่ครูกำหนดให้อ่านสำหรับวิธีการเรียนแบบปกติจำนวน 2 เรื่อง
2. แบบบันทึกการอ่านจับใจความบทความ เรื่องที่ 1-2 สำหรับวิธีการเรียนแบบนำตนเอง
3. ห้องสมุดโรงเรียน / มหาวิทยาลัย

บันทึกผลหลังสอน

1. ผลการสอน

.....
.....
.....

2. บรรยายการเรียนการสอน

.....
.....
.....

3. ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

4. ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ผู้สอน

(.....)

ตำแหน่ง.....

สำหรับวิธีการเรียนแบบนำตนเอง

แบบบันทึกการอ่านจับใจความ (บทความ)

เรื่อง .....

ที่มา(ชื่อหนังสือ / ผู้แต่ง / หน้า).....
.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบบันทึกการอ่านจับใจความ (บทความ)

เรื่อง.....

ที่มา (ชื่อหนังสือ / ผู้แต่ง / หน้า).....

.....

ใคร (WHO) : .....

ทำอะไร (WHAT) : .....

ที่ไหน (WHERE) : .....

เมื่อไหร่ (WHEN) : .....

ทำไม (WHY) : .....

อย่างไร (HOW) : .....

สรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน : .....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบบันทึกการอ่านจับใจความจากบทความ

เรื่อง ข้าวกล้อง ป้องกันโรค

ข้าวกล้องเป็นหนึ่งในอาหารที่สำคัญที่สุดในโลก โดยเลี้ยงประชากร มากถึงครึ่งหนึ่งของโลก ข้าวเป็นแหล่ง ของเส้นใยอาหาร แมงกานีส ซีลีเนียม และแมกนีเซียม มีสรรพคุณในการช่วยเสริมสร้างพลังงาน ป้องกันสารต้านอนุมูลอิสระ ลดคอเลสเตอรอล บำรุงหัวใจและหลอดเลือดหัวใจ ลดความเสี่ยงต่อการเป็นเบาหวาน และหอบหืด เสริมสร้างกระดูกให้แข็งแรง ด้านมะเร็ง และป้องกันนิ่วในถุงน้ำดี

ทุกคนต่างรู้ว่าข้าวเป็นหนึ่งในอาหารที่เก่าแก่ที่มีการปลูก และบริโภคกันอย่างแพร่หลายตั้งแต่สมัยโบราณ เดิมที่มีการคาดกันว่าข้าวปลูกขึ้นเป็นครั้งแรกที่ประเทศจีน เมื่อประมาณ 6,000 ปีก่อน แต่หลังจากการค้นพบหลักฐานทางโบราณคดี กลับพบเมล็ดข้าวและอุปกรณ์ทางการเกษตรที่มีอายุย้อนหลังไปถึง 9,000 ปีเลยทีเดียว

ด้วยประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน เราพบว่ามีการปลูกข้าวเป็นอาหารในทวีปเอเชียเท่านั้น จนกระทั่งนักเดินทางชาวอาหรับได้นำข้าวไปเผยแพร่ยังประเทศกรีซโบราณ ก่อนที่อเล็กซานเดอร์มหาราชจะนำไปยังอินเดีย และแพร่ไปทั่วทุกมุมโลกในเวลาต่อมา ในศตวรรษที่ 8 ชาวมัวร์ ได้นำข้าวไปยังสเปน ในขณะที่ชาวยุโรป ได้นำมันไปยังฝรั่งเศส ในศตวรรษที่ 17 ข้าวถูกนำไปยังทวีปอเมริกา ได้เป็นครั้งแรก โดยชาวสเปน ในยุคที่มีการล่าอาณานิคม ข้าวส่วนใหญ่ของโลกจะปลูกที่ทวีปเอเชีย โดยมีไทย เวียดนาม และจีน เป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก

สรรพคุณในการป้องกันโรคของข้าวกล้อง

หนึ่งในสารอาหารที่มีอยู่อย่างมากมายในข้าวกล้อง คือ ลิกแนน ซึ่งมีสรรพคุณในการป้องกันโรคมะเร็งเต้านม รวมไปถึงโรคหัวใจด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ข้าวกล้องแล้ว ถั่ว เมล็ดพืช ผลไม้ตระกูลเบอร์รี่ต่าง ๆ ผัก ผลไม้ และเครื่องดื่มจำพวกชา กาแฟ และไวน์ก็มีสารลิกแนนอยู่ด้วยเช่นกัน ผู้หญิงที่กินข้าวกล้อง จะลดน้ำหนักลงได้ดีกว่าผู้หญิงที่ไม่ได้กิน

งานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในนิตยสาร American Journal of Clinical Nutrition ได้กล่าวถึงความสำคัญของการกินข้าวกล้อง รวมไปถึงธัญพืชที่ไม่ผ่านการขัดสีหรือแปรรูปอื่น ๆ ว่ามีส่วนช่วยคุมน้ำหนักได้ดีกว่าธัญพืชที่ผ่านการแปรรูปจำนวนข้าวขาวอย่างเห็นได้ชัด ที่ Harvard Medical School มีการรวบรวมข้อมูลของอาสาสมัครหญิง จำนวน 74,000 คน ที่มีอายุระหว่าง 38-63 ปี เป็นเวลามากกว่า 12 ปี พบว่าผู้หญิงที่บริโภคธัญพืชไม่แปรรูปจะมีน้ำหนักลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับผู้หญิง ที่กินอาหารดังกล่าวในปริมาณน้อย หรือไม่กินเลย ผู้ที่ได้รับเส้นใยอาหารมากที่สุดจากธัญพืชไม่ขัดสีจะลดน้ำหนักได้มากถึงร้อยละ 49 เมื่อเปรียบเทียบกับผู้หญิงที่กินอาหารซึ่งทำจากธัญพืชขัดสีร่างกายแข็งแรง อายุยืนนานด้วยข้าวกล้อง

ข้าวกล้องเป็นแหล่งของแมงกานีส ซีลีเนียม และแมกนีเซียม ข้าวกล้องมีสรรพคุณในการเสริมสร้างพลังงาน ด้านอนุมูลอิสระ ทำให้ระบบการเผาผลาญทำงานเป็นปกติ ช่วยลดน้ำหนัก ลดคอเลสเตอรอล ดีต่อหัวใจและหลอดเลือดหัวใจ ลดความเสี่ยงต่อการเป็นเบาหวานชนิดที่ 2 ดีต่อกระดูกและฟัน ด้านมะเร็ง ลดความเสี่ยงต่อการเป็นนิ่วในถุงน้ำดี และโรคหอบหืด

ข้าวเป็นหนึ่งในอาหารที่สำคัญที่สุดของโลก เป็นอาหารของประชากรครึ่งค่อนโลก กระบวนการผลิตข้าวกล้องเป็นการกะเทาะผิวส่วนนอกสุดของเมล็ดข้าว หรือส่วนเปลือกของเมล็ดข้าวออกไป ทำให้ข้าวสูญเสียสารอาหารที่มีประโยชน์ออกไปน้อยที่สุด ข้าวยังคงรักษาสารอาหารที่มีประโยชน์ไว้เกือบทั้งหมด การนำข้าวไปผ่านกระบวนการสีจนได้เป็นข้าวขาว ทำให้ข้าวสูญเสียวิตามินบี 3 ไปถึงร้อยละ 64 วิตามินบี 1 ร้อยละ 80 วิตามินบี 6 ร้อยละ 90 เหล็กร้อยละ 60 แมงกานีสและฟอสฟอรัส ร้อยละ 50 ในขณะที่ยังสูญเสียเส้นใยอาหารและกรดไขมันที่เป็นประโยชน์ไปเกือบทั้งหมดด้วยเช่นกัน

โดย บิฑูอิ

แบบบันทึกการอ่านจับใจความจากบทความ

แบบบันทึกการอ่านจับใจความจากบทความ

เรื่อง ข้าวกล้อง ป้องกันโรค

ใคร (WHO) : .....

ทำอะไร (WHAT) : .....

ที่ไหน (WHERE) : .....

เมื่อไหร่ (WHEN) : .....

ทำไม (WHY) : .....

อย่างไร (HOW) : .....

สรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน : .....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ ..... เลขที่ ..... ชั้น .....

แบบบันทึกการอ่านจับใจความจากบทความ

เรื่อง งดอาหารเข้าก็ทำให้คุณอ้วนได้

ผลวิจัยล่าสุดจากอังกฤษเปิดเผยว่า การไม่รับประทานอาหารเช้าอาจทำให้น้ำหนักตัวเพิ่มมากขึ้น เพราะสมองจะสั่งการให้มีการรับประทานอาหารเช้าที่มากขึ้นในมื้อถัดไป

นักวิจัยจาก Imperial College London ในประเทศอังกฤษ เผยผลวิจัยล่าสุด เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการรับประทานอาหารเช้า กับการเพิ่มขึ้นของน้ำหนักตัว โดยระบุว่า คนที่ไม่รับประทานอาหารเช้า จะมีความเสี่ยงที่น้ำหนักตัวจะเพิ่มสูงขึ้น เพราะพวกเขาเลือกที่จะรับประทานอาหารเช้าที่มีแคลอรีสูงแทน ในมื้อต่อๆ มา

โดยการวิจัยดังกล่าว จัดทำขึ้นโดยการเก็บข้อมูลของผลการสแกนสมองของอาสาสมัครจำนวน 21 คน ที่มีทั้งกลุ่มที่รับประทานอาหารเช้า และกลุ่มที่ไม่รับประทานอาหารเช้า ซึ่งข้อมูลที่ได้รับระบุว่า อาสาสมัครคนใดที่ไม่ได้รับประทานอาหารเช้า สมองจะสั่งการให้รับประทานอาหารเช้ามากขึ้นในมื้อกลางวัน และอาหารประเภทที่มีแคลอรีสูง จะเป็นอาหารที่กลุ่มคนที่ไม่ได้รับประทานอาหารเช้า มีความต้องการมากเป็นพิเศษ ซึ่งสิ่งที่เกิดขึ้นนี้ นักวิจัยไม่สามารถให้เหตุผลได้ว่าเหตุใดสมองจึงสั่งการเช่นนั้น และสมองมีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกรับประทานอาหารมากน้อยเพียงใด

สำหรับกลุ่มคนที่กำลัง ลดความอ้วน นั้น นักวิจัยได้แนะนำว่า ไม่ควรหลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารเช้าเพราะจะส่งผลให้มีการรับประทานอาหารเช้าที่มีแคลอรีสูงในมื้อถัดไป และจะยิ่งทำให้การ ลดน้ำหนัก เป็นเรื่องที่ยากลำบากมากขึ้น และยังคนๆ นั้นมีความหิวมากขึ้นเท่าไร ก็ยิ่งรับประทานอาหารเช้าที่ม้อถัดไปมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งทั้งหมดนี้ เป็นผลมาจากการสั่งการของสมองที่จะตอบสนองได้อย่างรวดเร็วกว่าในเวลาที่เราจัด

นอกจากนี้ สิ่งที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งก็คือ อาหารเช้ามีผลโดยตรงที่ทำให้ระดับน้ำตาลในเลือดคงที่ และช่วยให้การดำรงชีวิตในแต่ละวันเป็นไปตามปกติ ดังนั้นหากใครที่ต้องการให้ร่างกายทำงานตามปกติ ก็ควรรับประทานอาหารเช้าในทุกๆ วัน นะคะ

โดย Jina

แบบบันทึกการอ่านจับใจความจากบทความ

เรื่อง งคอาหารเซ็กซ์ทำให้คุณอ้วนได้

ใคร (WHO) : .....

ทำอะไร (WHAT) : .....

ที่ไหน (WHERE) : .....

เมื่อไหร่ (WHEN) : .....

ทำไม (WHY) : .....

อย่างไร (HOW) : .....

สรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน : .....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ ..... เลขที่ ..... ชั้น .....

แบบบันทึกสะท้อนการเรียนรู้จากการอ่านจับใจความ

ชื่อ.....ชั้น ม.2/.....เลขที่.....

วันที่รับเอกสาร ( )

ตอนที่ 1: สำหรับนักเรียน

1. เรื่อง.....

หัวข้อ

ข่าว

เรื่องสั้น

บทความ

2. จุดมุ่งหมายในการอ่าน

-----

3. แหล่งเรียนรู้

-----

4. ความรู้หรือข้อคิดที่ได้รับ

-----

5. อุปสรรค / ปัญหาระหว่างทำกิจกรรม

-----

6. วิธีการแก้ไขปัญหา

-----

7. ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนจากการอ่านจับใจความในครั้งนี้ *(วงกลมหมายเลข)*

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1 0

เหตุผล

8. นักเรียนคิดว่าการเรียนโดยวิธีนี้ *(วงกลมหมายเลข)*

5 4 3 2 1 0

เหตุผล

9. สิ่งที่นักเรียนตั้งใจทำเป็นลำดับต่อไป

ทำบันทึกสรุปย่อ

เล่าต่อให้ผู้อื่นฟัง

อ่านเพิ่มเติม

สรุปเป็นผังความคิด

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

เหตุผล

อ่านหนังสือวันละนิด พัฒนาความคิดและสติปัญญา

บันทึกจากใจผู้สอน (สำหรับครูผู้สอน)

.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล

นางสาวพิมพ์พิศา เต่าร้าง

ประวัติการศึกษา

ปี พ.ศ. 2552

ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาภาษาไทย

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร